

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentset versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B** EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 1303/2013,
17. detsember 2013,

millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006

(ELT L 347, 20.12.2013, lk 320)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/1839, 14. oktoober 2015	L 270	1	15.10.2015
► <u>M2</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/2135, 23. november 2016	L 338	34	13.12.2016
► <u>M3</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/825, 17. mai 2017	L 129	1	19.5.2017
► <u>M4</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/1199, 4. juuli 2017	L 176	1	7.7.2017
► <u>M5</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/2305, 12. detsember 2017	L 335	1	15.12.2017
► <u>M6</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) 2018/1046, 18. juuli 2018	L 193	1	30.7.2018
► <u>M7</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/1719, 14. november 2018	L 291	5	16.11.2018
► <u>M8</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/711, 17. aprill 2019	L 123	1	10.5.2019
► <u>M9</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/460, 30. märts 2020	L 99	5	31.3.2020
► <u>M10</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/558, 23. aprill 2020	L 130	1	24.4.2020
► <u>M11</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/1041, 15. juuli 2020	L 231	4	17.7.2020
► <u>M12</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/1542, 21. oktoober 2020	L 356	1	26.10.2020

Parandatud:

- **C1** Parandus, ELT L 200, 26.7.2016, lk 140 (1303/2013)

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL)
nr 1303/2013,**

17. detsember 2013,

millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006

ESIMENE OSA

REGULEERIMISESE JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse ühised eeskirjad, mida kohaldatakse ühises raamistikus toimivate fondide – Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF), Euroopa Sotsiaalfondi (ESF), Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF) („Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid”) – suhtes. Määrusega kehtestatakse ka õigusnormid, mis on vajalikud, et tagada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tulemuslikkus ning nende koordineerimine üksteisega ja muude liidu vahenditega. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide suhtes kohaldatavad ühiseeskirjad on sätestatud teises osas.

Kolmandas osas nähakse ette ERFi, ESFi (edaspidi koos „struktuuri-fondid”) ja Ühtekuuluvusfondi reguleerivad üldeeskirjad, mis käsitlevad struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi (edaspidi „fondid”) ülesandeid, prioriteetseid eesmärke ja korraldust, kriteeriume, millele liikmesriigid ja piirkonnad peavad vastama, et saada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetust, olemasolevaid rahastamisvahendeid ja nende eraldamise kriteeriume.

Neljandas osas sätestatakse fondide ja EMKFi üldeeskirjad, mis käsitlevad juhtimist ja kontrolli, finantsjuhtimist, arvepidamist ja finantskorrektsioone.

Käesolevas määruses ette nähtud eeskirju kohaldatakse, ilma et see piiraks sätteid, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega ⁽¹⁾ (EL) nr 1306/2013, ja erisätteid, mis on ette nähtud järgmiste määrustega („fondispetsiifilised määrused”) kooskõlas käesoleva artikli viienda lõiguga:

- 1) määrus (EL) nr 1301/2013 (ERFi määrus);
- 2) määrus (EL) nr 1304/2013 (ESFi määrus);
- 3) määrus (EL) nr 1300/2013 (Ühtekuuluvusfondi määrus);

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsember 2013 määrus nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (Vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 549).

▼B

- 4) määrus (EL) nr 1299/2013 (ETK määrus);
- 5) määrus (EL) nr 1305/2013 (EAFRD määrus) ning
- 6) tulevane liidu õigusakt, millega kehtestatakse merendus- ja kalanduspoliitika finantstoetuse saamise tingimused programmiperioodiks 2014-2020 (EMKFi määrus).

▼C1

Käesoleva määruse teist osa kohaldatakse kõikide Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide suhtes, v.a juhul, kui teises osas on erandid selgelt lubatud. Käesoleva määruse kolmandas osas sätestatakse fondide suhtes kohaldatavad eeskirjad ja neljandas osas fondide ja EMKFi suhtes kohaldatavad eeskirjad, mis täiendavad käesoleva määruse teise osa eeskirju ning milles võib lubada teha erandeid asjaomastes fondispetsiifilistes määrustes. Fondispetsiifilistes määrustes võib sätestada käesoleva määruse teist osa täiendavad eeskirju Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide jaoks, käesoleva määruse kolmandat osa täiendavad eeskirju fondide jaoks ja käesoleva määruse neljandat osa täiendavad eeskirju fondide ja EMKFi jaoks. Fondispetsiifilistes määrustes sisalduvad täiendavad eeskirjad ei tohi olla käesoleva määruse teise, kolmanda või neljanda osaga vastuolus. Kui tekib kahtlus, milliseid sätteid kohaldada, on käesoleva määruse teine osa ülimuslik fondispetsiifiliste eeskirjade suhtes ning käesoleva määruse teine, kolmas ja neljas osa on ülimuslikud fondispetsiifiliste määruste suhtes.

▼B*Artikkel 2***Mõisted**

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” – eesmärgid ja ühised sihid, mis annavad suuna liikmesriikide ja liidu tegevusele ning mis on sätestatud Euroopa Ülemkogu 17. juuni 2010. aasta järelduste I lisas (Euroopa uus tööhõive ja majanduskasvu strateegia, ELi peamised eesmärgid), nõukogu 13. juuli 2010. aasta soovitusel⁽¹⁾ ning nõukogu otsuses 2010/707/EL⁽²⁾, samuti nende eesmärkide ja ühiste sihtide muudatustes;
- 2) „strateegiline poliitiline raamistik” – riigi või piirkonna tasandi kohta kehtestatud dokument või mitu dokumenti, milles sätestatakse piiratud arv ühtseid prioriteete, mis on seatud põhistatud alustel ja kõnealuste prioriteetide elluviimise ajakava, ning milles võib sisalduda seiremehhanism;
- 3) „aruka spetsialiseerumise strateegia” – riiklik või piirkondlik innovatsioonistrateegia, millega sätestatakse prioriteetid konkurentsieeliste loomiseks, arendades ja sobitades teadustöö ja innovatsiooni tugevaid külgi äriliste vajadustega, et kasutada tekkivaid võimalusi

⁽¹⁾ Nõukogu 13. juuli 2010. aasta soovitus liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuuniste kohta (ELT L 191, 23.7.2010, lk 28).

⁽²⁾ Nõukogu 21. oktoobri 2010. aasta otsus 2010/707/EL liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (ELT L 308, 24.11.2010, lk 46).

▼ B

ja turumuutusi ühtsel viisil, vältides dubleerimist ja killustumist; aruka spetsialiseerumise strateegiast võib kujuneda riiklik või piirkondlik teadusuuringute ja innovatsiooni strateegiline poliitikaraamistik või mis võidakse sellise raamistikuga liita;

- 4) „fondispetsiifilised eeskirjad” – sätted, mis on sätestatud käesoleva määruse kolmandas või neljandas osas või kehtestatud kõnealuste osade alusel, või määruses, mis reguleerib üht või enam artikli 1 neljandas lõigus loetletud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi, või mis on kehtestatud sellise määruse alusel;
- 5) „programmitöö” – mitmeastmeline korralduse, otsustamise ja rahaliste vahendite eraldamise protsess, mis toimub partnerite osalusel kooskõlas artikliga 5 ja mille eesmärk on rakendada mitut aastat hõlmava ajavahemiku vältel liidu ja liikmesriikide ühiseid meetmeid liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia eesmärkide saavutamiseks;
- 6) „programm” – käesoleva määruse kolmandas või neljandas osas osutatud „rakenduskava” ning EAFRD-i määruses osutatud „maaelu arengukava”;
- 7) „programmiala” – eriprogrammiga hõlmatud geograafiline ala või enam kui üht piirkondlikku kategooriat hõlmava programmi korral igale eraldiseisvale piirkondlikule kategooriale vastav geograafiline alal.
- 8) „prioriteet” käesoleva määruse teises ja neljandas osas – käesoleva määruse kolmandas osas osutatud „prioriteetne suund” ERF-i, ESF-i ja Ühtekuuluvusfondi puhul ning EMKFi määruses ja EAFRD-i määruses osutatud „liidu prioriteet”;
- 9) „tegevus” – projekt, leping, toiming või projektide rühm, mille on valinud välja asjaomaste programmi korraldusasutused või mis on valitud nende vastutusel ja mis aitab kaasa prioriteedi või prioriteetide eesmärkide saavutamisele; rahastamisvahendite kontekstis koosneb tegevus rahalistest maksetest programmist rahastamisvahendisse ja sellele järgnevast rahalisest toetusest, mida annavad need rahastamisvahendid;

▼ M6

- 10) „toetusesaaja” – on tegevuse algatamise või algatamise ja elluviimise eest vastutav avalik-õiguslik või eraõiguslik keham või füüsiline isik ning:
  - a) riigiabi kontekstis keham, mis saab toetust, välja arvatud juhul, kui toetus ettevõtja kohta on väiksem kui 200 000 eurot, mille

▼M6

puhul liikmesriik võib otsustada, et toetusesaaja on abi andev keham, ilma et see piiraks komisjoni määruste (EL) nr 1407/2013 ⁽¹⁾, (EL) nr 1408/2013 ⁽²⁾ ja (EL) nr 717/2014 ⁽³⁾ kohaldamist, ning

- b) käesoleva määruse teise osa IV jaotise kohaste rahastamisvahendite kontekstis asutus, kes kasutab rahastamisvahendit või, kui see on asjakohane, fondifondi;

▼B

- 11) „rahastamisvahendid” – finantsmääruses määratletud rahastamisvahendid, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti;
- 12) „lõppsaaja” – juriidiline või füüsiline isik, kes saab rahastamisvahendist rahalist toetust;
- 13) „riigiabi” – ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 kohane abi, mille puhul käesoleva määruse kohaldamisel loetakse, et see sisaldab ka vähese tähtsusega abi tähenduses, mis on sätestatud komisjoni määruses (EÜ) nr 1998/2006 ⁽⁴⁾, komisjoni määruses (EÜ) nr 1535/2007 ⁽⁵⁾ ning komisjoni määruses (EÜ) nr 875/2007 ⁽⁶⁾;
- 14) „lõpetatud tegevus” – tegevus, mis on füüsiliselt lõpetatud või täielikult läbi viidud ning mille puhul on kõik vastavad maksed toetusesaaja poolt tehtud ja vastav avaliku sektori rahaline osalus toetusesaajatele välja makstud;
- 15) „avaliku sektori kulud” – igasugune avaliku sektori rahaline osalus, et rahastada tegevused, mille aluseks on riigi- või piirkondlike või kohalike ametiasutuste eelarve, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seotud liidu eelarve, avalik-õiguslike asutuste või avalik-õiguslike asutuste ühingu eelarve, ja mis võib ESFi programmide või prioriteetide kaasfinantseerimismäära kindlaksmääramiseks hõlmata tööandjate ja töötajate mis tahes ühiselt panustatud rahalisi ressursse;

⁽¹⁾ Komisjoni 18. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1).

⁽²⁾ Komisjoni 18. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1408/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris (ELT L 352, 24.12.2013, lk 9).

⁽³⁾ Komisjoni 27. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 717/2014, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 190, 28.6.2014, lk 45).

⁽⁴⁾ Komisjoni 15. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1998/2006, milles käsitletakse asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 379, 28.12.2006, lk 5).

⁽⁵⁾ Komisjoni 20. detsembri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1535/2007, milles käsitletakse EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandustoodete tootmise sektoris (ELT L 337, 21.12.2007, lk 35).

⁽⁶⁾ Komisjoni 24. juuli 2007. aasta määrus (EÜ) nr 875/2007, milles käsitletakse EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandussektoris ja millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1860/2004 (ELT L 193, 25.7.2007, lk 6).

▼B

- 16) „avalik-õiguslik isik” – avalik-õiguslik isik Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/18/EÜ ⁽¹⁾ artikli 1 punkti 9 tähenduses ja iga Euroopa territoriaalse koostöö rühmitus (ETKR), mis on asutatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1082/2006 ⁽²⁾, sõltumata sellest, kas asjakohastes siseriiklikes rakendusnormides peetakse ETKRi avalik-õiguslikuks või eraõiguslikuks isikuks;
- 17) „dokument” – paberandjal või elektroonilisel andmekandjal teave, mis on käesoleva määruse kontekstis asjakohane;
- 18) „vahendusasutus” – mis tahes avalik-õiguslik või eraõiguslik isik, mis tegutseb korraldus- või sertifitseerimisasutuse alluvuses või täidab nende nimel ülesandeid, mis on seotud tegevusi läbi viivate toetusesaajatega;

▼C1

- 19) „kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia” – ühtne kogum tegevusi kohaliku tasandi eesmärkide saavutamiseks ja vajaduste rahuldamiseks, mis panustab liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia elluviimisse ning mille töötab välja ja mida rakendab kohalik tegevusrühm;
- 20) „partnerlusleping” – dokument, mille liikmesriik on partnerite kaasabil ette valmistanud kooskõlas mitmetasandilise valitsemise meetodiga ning milles on sätestatud liikmesriigi strateegia, prioriteedid ja meetmed Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamiseks tulemuslikult ja tõhusalt, et järgida liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiaid, ning mille komisjon on pärast hindamist ja dialoogi liikmesriigiga heaks kiitnud;
- 21) „piirkonnakategooria” – piirkondade liigitus vähem arenenud piirkondadeks, üleminekupiirkondadeks või enam arenenud piirkondadeks vastavalt artikli 90 lõikele 2;
- 22) „maksetaotlus” – taotlus makse saamiseks või kulude deklaratsioon, mille liikmesriik on komisjonile esitanud;
- 23) „EIP” – Euroopa Investeerimispank, Euroopa Investeerimisfond või Euroopa Investeerimispanka tütarettevõtte;
- 24) „avaliku ja erasektori partnerlus” – avalik-õiguslike asutuste ja erasektori vahelised koostöövormid, mille eesmärk on riskijagamise, erasektori oskusteadmiste koondamise või kapitali lisaallikate kaudu parandada investeerimist taristuprojektidesse või muud tüüpi tegevustesse avalike teenuste osutamiseks;
- 25) „avaliku ja erasektori partnerlustegevus” – tegevus, mida viiakse läbi või mis on mõeldud läbiviimiseks avaliku ja erasektori partnerluse raames;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiiv 2004/18/EÜ ehitustööde riigihanketingute, asjade riigihanketingute ja teenuste riigihanketingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta (ELT L 134, 30.4.2004, lk 114).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1082/2006 Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) kohta (ELT L 210, 31.7.2006, lk 19).

▼B

- **C1** 26) „tinghoiukonto” – pangakonto, mille kohta sõlmitakse kirjalik leping korraldusasutuse või vahendusasutuse ja rahastamisvahendit rakendava asutuse vahel, või avaliku ja erasektori partnerluse puhul kirjalik leping toetusesaajast avaliku sektori asutuse ja erasektori partneri vahel, mille on heaks kiitnud korraldusasutus või vahendusasutus, ning mis luuakse spetsiaalselt selleks, et hoida sellel rahastamisvahendite korral pärast rahastamiskõlblikkusperioodi lõppu väljamakstavaid summasid või avaliku ja erasektori partnerlustegevuse korral rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul ja/või pärast rahastamiskõlblikkusperioodi lõppu väljamakstavaid summasid eranditult ◀ artikli 42 lõike 1 punktis c, artikli 42 lõigetes 2 ja 3 ning artiklis 64 ette nähtud eesmärkidel, või pangakonto, mis luuakse tingimustel, millega nähakse ette samaväärsed tagatised fondidest makstavate summade kohta;
- 27) „fondifond” – fond, mis on loodud eesmärgiga anda programmi(-de)st toetust mitmele rahastamisvahendile. Kui rahastamisvahendeid rakendatakse fondifondi kaudu, käsitletakse fondifondi rakendavat asutust käesoleva artikli punkti 10 tähenduses ainsa toetusesaajana;
- 28) „VKE” – mikro-, väike- või keskmise suurusega ettevõtte, nagu on määratletud komisjoni soovitus 2003/361/EÜ ⁽¹⁾;
- 29) „aruandeaasta” – kolmanda ja neljanda osa kohaldamisel tähendab see ajavahemikku 1. juulist 30. juunini, välja arvatud programmi-perioodi esimese aruandeaasta puhul, mil see tähendab ajavahemikku alates kulutuste rahastamiskõlblikkuse alguskuupäevast kuni 30. juunini 2015. Viimane aruandeaasta kestab 1. juulist 2023 kuni 30. juunini 2024;
- 30) „majandusaasta” – kolmanda ja neljanda osa kohaldamisel ajavahemik 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini.

▼M6

- 31) „makropiirkondlik strateegia” – integreeritud raamistik, milles lepib kokku nõukogu ja mille kiidab vajaduse korral heaks Euroopa Ülemkogu ning mida võivad muu hulgas toetada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, et käsitleda kindlaksmääratud geograafilise piirkonna ees seisvaid väljakutseid, mis on ühised samas geograafilises piirkonnas asuvatel liikmesriikidel ja kolmandatel riikidel, kes saavad seetõttu kasu tihedamast koostööst, mis aitab kaasa majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamisele;

▼B

- 32) „mere vesikonna strateegia” – teatava geograafilise alaga seotud struktureeritud koostööraamistik, mille on välja töötanud liidu institutsioonid, liikmesriigid, nende piirkonnad ja vajaduse korral vesikonda jagavad kolmandad riigid; strateegias arvestatakse mere vesikonna geograafilist, kliimaatilist, majanduslikku ja poliitilist eripära;
- 33) „kohaldatav eeltingimus” – konkreetne ja täpselt eel määratletud oluline tegur, mis on eeltingimuseks ning millel on otsene ja tegelik

⁽¹⁾ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus mikroettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlemise kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

▼B

seos investeerimisprioriteedi või liidu prioriteedi ►C1 alaeesmärgi ◀ tõhusa ja tulemusliku saavutamise ja otsene mõju sellele;

- 34) „►C1 alaeesmärk ◀” – tulemus, mille saavutamist investeerimisprioriteedid või liidu prioriteedid toetavad konkreetse riigi või piirkonna kontekstis tegevuse või meetmete kaudu prioriteedi raames.
- 35) „asjaomased riigipõhised soovitusel, mis on vastu võetud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 121 lõikega 2” ja „asjakohased nõukogu soovitusel, mis on vastu võetud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 148 lõikega 4” – struktuursete probleemidega seotud soovitusel, mida on asjakohane käsitleda mitmeaastaste investeringute kaudu, mis kuuluvad otseselt fondispetsiifilistes määrustes sätestatud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kohaldamisalasse;
- 36) „eeskirjade eiramine” – liidu õiguse või selle kohaldamisega seotud liikmesriigi õiguse rikkumine, mis tuleneb Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamisega seotud ettevõtja tegevusest või tegevusetusest, mis on mõjutanud või oleks võinud kahjustavalt mõjutada liidu eelarvet põhjendamata kuluartikli liidu eelarvest debiteerimise tõttu.
- 37) „ettevõtja” – füüsiline või juriidiline isik või muu üksus, mis osaleb Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadava toetuse rakendamises, välja arvatud riigivõimu teostav liikmesriik;
- 38) „süsteemiline eeskirjade eiramine” – eeskirjade eiramine, mis võib olla korduvat laadi, ja mis võib suure tõenäosusega toimuda sarnast liiki tegevuste puhul, tuleneb suurtest puudustest juhtimis- ja kontrollsüsteemi tõhusas toimimises, sealhulgas käesoleva määruse ja fondispetsiifiliste eeskirjade kohaste asjakohaste menetluste loomata jätmisest;
- 39) „suur puudus juhtimis- ja kontrollsüsteemi tõhusas toimimises” – neljanda osa kohase fondide ja EMKFi rakendamise mõistes puudus, mille puhul on vajalikud süsteemi põhjalikud parandused, mille puhul ohustavad fonde ja EMKFi olulised süstemaatilised eeskirjade eiramised ning mille olemasolu ei ole kooskõlas märkusteta auditarvamusega juhtimis- ja kontrollsüsteemi nõuetekohase toimimise kohta.

*Artikkel 3***Komisjoni otsuste vastuvõtmise tähtaja arvutamine**

►C1 Kui artikli 16 lõigete 2 ja 4, artikli 29 lõike 4, artikli 30 lõigete 2 ja 3, ◀ artikli 102 lõike 2, artikli 107 lõike 2 ja artikli 108 lõike 3 kohaselt on komisjonile antud tähtaeg otsuse vastuvõtmiseks või muutmiseks rakendusaktiga, ei arvestata tähtaja sisse ajavahemikku, mis algab järgmisel päeval pärast seda, kui komisjon on saatnud liikmesriigile oma tähelepanekud, ja kestab seni, kuni liikmesriik on neile tähelepanekutele vastanud.

TEINE OSA

EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDIDE SUHTES KOHALDATAVAD ÜHISÄTTED

I JAOTIS

EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDIDELE ANTAVA LIIDU TOETUSE PÕHIMÕTTED

Artikkel 4

Üldpõhimõtted

1. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest antakse toetust mitmeaastaste programmide kaudu, mis täiendavad riiklikke, piirkondlikke ja kohaliku tasandi meetmeid, et viia ellu liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia, ning ka konkreetsete fondide ülesannete kaudu vastavalt Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide aluslepingul põhinevatele, sealhulgas majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärkidele, võttes arvesse asjaomaseid strateegia „Euroopa 2020” koondsuuniseid ja asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi, mis on vastu võetud ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 kohaselt, ning vastavaid nõukogu soovitusi, mis on vastu võetud ELi toimimise lepingu artikli 148 lõike 4 alusel, ja kui see on riiklikul tasandil asjakohane, siis riiklikku reformiprogrammi.
2. Komisjon ja liikmesriigid tagavad iga liikmesriigi konkreetseid asjaolusid arvesse võttes, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt saadav toetus on kooskõlas liidu poliitika, artiklites 5, 7 ja 8 osutatud horisontaalsete põhimõtete ja prioriteetidega ning täiendab muid liidu rahastamisvahendeid.
3. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt saadavat toetust rakendatakse komisjoni ja liikmesriikide tihedas koostöös vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele.
4. Liikmesriigid – asjakohasel territoriaalsel tasandil kooskõlas oma institutsioonilise, õigus- ja finantsraamistikuga – ja nende selleks määratud asutused vastutavad programmide ettevalmistamise ning rakendamise ja oma ülesannete täitmise eest koostöös asjaomaste artiklis 5 osutatud partneritega, vastavalt käesolevale määrusele ja fondispetsiifilistele eeskirjadele.
5. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetuse rakendamise ja kasutamise kord, eeskätt programmide ettevalmistamiseks ja elluviimiseks vajalikud finants- ja haldusressursid, mis on seotud seire, aruandluse, hindamise, juhtimise ja kontrolliga, järgib eraldatud toetust arvestades proportsionaalsuse põhimõtet ning võtab arvesse programmide juhtimise ja kontrollimisega tegelevate asutuste halduskoormuse vähendamise üldist eesmärki.
6. Kooskõlas oma vastavate kohustustega tagavad komisjon ja liikmesriigid koordineerimise Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahel ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja muude asjakohaste liidu poliitikavaldkondade, strateegiate ja vahendite vahel, sealhulgas nende vahel, mis kuuluvad liidu välistegevuse raamistikku.
7. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidele eraldatud osa Euroopa Liidu eelarvest rakendatakse liikmesriikide ja komisjoni ühisjuhtimise raamistikus vastavalt ►**M6** finantsmääruse artiklile 63 ◀, välja arvatud Ühtekuuluvusfondist käesoleva määruse artikli 92 lõikes

▼B

6 osutatud Euroopa ühendamise rahastusse üle kantav summa, komisjoni algatusel ERFi määruse artikli 8 kohaselt võetavad uuenduslikud meetmed, ja komisjoni algatusel antav tehniline abi ja EMKFi määruse alusel otse haldamise korralantav toetus.

▼M6

8. Komisjon ja liikmesriigid rakendavad usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet kooskõlas finantsmääruse artikliga 33, artikli 36 lõikega 1 ja artikliga 61.

▼B

9. Komisjon ja liikmesriigid tagavad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tulemuslikkuse ettevalmistamise ja rakendamise faasis seoses seire, aruandluse ja hindamisega.

10. Komisjon ja liikmesriigid täidavad oma vastavat rolli Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide suhtes, eesmärgiga vähendada toetusasaajate halduskoormust.

*Artikkel 5***Partnerlus ja mitmetasandiline valitsemine**

1. Partnerluslepingu ja iga programmi tarbeks korraldab liikmesriik kooskõlas oma institutsioonilise ja õigusraamistikuga partnerlussuhte pädevate piirkondlike ja kohalike asutustega. Partnerlus peab hõlmama järgmisi partnereid:

- a) pädevad linnade ja muud avaliku sektori asutused;
- b) majandus- ja sotsiaalpartnerid ja
- c) asjaomased kodanikuühiskonda esindavad organid, sealhulgas keskkonnapartnerid, valitsusvälised organisatsioonid ning sotsiaalse kaasatuse, soolise võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise edendamise eest vastutavad organid.

▼C1

2. Kooskõlas mitmetasandilise valitsemise põhimõttega kaasavad liikmesriigid lõikes 1 osutatud partnerid partnerluslepingute ja eduaruannete ettevalmistusse ning jätkavad kaasamist kogu programmide ettevalmistuse ja rakendamise ajal; see hõlmab ka osalemist programmide seirekomisjonides kooskõlas artikliga 42.

▼B

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, et sätestada Euroopa partnerluse käitumisjuhend („käitumisjuhend”), millega toetatakse ja hõlbustatakse liikmesriikides partnerluse korraldamist vastavalt käesoleva artikli lõigetele 1 ja 2. Käitumisjuhendis nähakse ette raamistik, mille kohaselt liikmesriigid hakkavad neid partnerlusi kooskõlas oma institutsioonilise ja õigusraamistikuga ning riikliku ja piirkondliku pädevusega ellu viima. Järgides täielikult subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet, sätestatakse käitumisjuhendis järgmised elemendid:

- a) läbipaistvate menetluste peamised põhimõtted, mida järgitakse asjaomaste partnerite, seejuures vajaduse korral nende katusorganisatsioonide kindlaksmääramisel, et hõlbustada liikmesriikidel kõige esinduslikumate asjaomaste partnerite nimetamist kooskõlas oma institutsioonilise ja õigusraamistikuga;

▼B

- b) peamised põhimõtted ja head tavad seoses asjaomaste partnerite eri kategooriate osalemisega vastavalt lõikes 1 sätestatule partnerluslepingute ja programmide ettevalmistamisel, nende osalemise kohta ning rakendamise eri etappides antav teave;
- c) head tavad seoses seirekomisjonide liikmesuseeskirjade ja sisemenetluste koostamisega, mille üle otsustavad vastavalt kas liikmesriigid või programmide seirekomisjonid kooskõlas käesoleva määruse asjaomaste sätetega ja fondispetsiifiliste eeskirjadega;
- d) peamised eesmärgid ja head tavad juhtudel, kui korraldusasutus kaasab asjaomaseid partnereid projektikonkursside ettevalmistamisse, ning eeskätt head tavad võimalike huvikonfliktide vältimiseks juhtudel, kui on võimalus, et asjaomased partnerid on ka võimalikud toetusesaajad, ning asjaomaste partnerite kaasamisel eduaruannete ettevalmistamisse ning seoses programmide seire ja hindamisega kooskõlas käesoleva määruse asjaomaste sätete ja fondispetsiifiliste eeskirjadega;
- e) soovituslikud valdkonnad, teemad ja head tavad, et liikmesriigi pädevad asutused võiksid kasutada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde, sealhulgas tehnilist abi asjaomaste partnerite institutsioonilise suutlikkuse suurendamisel kooskõlas käesoleva määruse asjaomaste sätetega ja fondispetsiifiliste eeskirjadega;
- f) komisjoni roll heade tavade levitamisel;
- g) peamised põhimõtted ja head tavad, mis hõlbustavad liikmesriikidel partnerluse rakendamise ja selle lisandväärtuse hindamist.

Käitumisjuhendi sätted ei lähe ühelgi viisil vastuollu käesoleva määruse asjaomaste sätete või fondispetsiifiliste eeskirjadega.

4. Komisjon teavitab partnerlusalast käitumisjuhendit käsitleva käesoleva artikli lõikes 3 osutatud delegeeritud õigusakti vastuvõtmisest üheaegselt Euroopa Parlamenti ja nõukogu. 18. aprill 2014 Nimetatud delegeeritud õigusaktis ei määratleta selle kohaldamiskuupäevana varasemat kuupäeva kui selle vastuvõtmise kuupäev.

5. Liikmesriigile kas käesoleva artikliga või kooskõlas lõikega 3 vastu võetud delegeeritud õigusaktiga pandud mis tahes kohustuse rikkumist ei või käsitleda eeskirjade eiramisena, mille tagajärjeks on artikli 85 kohane finantskorrektsioon.

6. Komisjon konsulteerib iga Euroopa sotsiaal- ja investeerimisfondi puhul vähemalt korra aastas organisatsioonidega, mis esindavad partnereid liidu tasandil, Euroopa sotsiaal- ja investeerimisfondidelt saadud toetuse rakendamise teemal ning annab tulemustest aru Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

▼B*Artikkel 6***Vastavus liidu ja liikmesriikide õigusele**

Tegevused, mida toetatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest, peavad olema kooskõlas kohaldatava liidu õiguse ja selle kohaldamisega seotud riikliku õigusega (edaspidi „kohaldatav õigus”).

*Artikkel 7***Meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamine ja mittediskrimineerimine**

Liikmesriigid ja komisjon tagavad, et kogu programmide ettevalmistamise ja elluviimise ajal võetakse arvesse ja toetatakse meeste ja naiste võrdõiguslikkust ning sooküsimuste lõimimist seoses programmide seire, aruandluse ja hindamisega.

Liikmesriigid ja komisjon võtavad vajalikud meetmed, et hoida programmide ettevalmistamise ja rakendamise ajal ära igasugune diskrimineerimine soo, rassi või rahvuse, usutunnistuse või veendumuse, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse põhjal. Eelkõige võetakse kogu programmide ettevalmistamise ja rakendamise ajal arvesse puuetega inimeste juurdepääsu.

*Artikkel 8***Säästev areng**

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide eesmärged tuleb ellu viia kooskõlas säästva arengu põhimõttega ning seejuures peab liit edendama keskkonna säilitamise, keskkonnakaitse ja keskkonna kvaliteedi parandamise eesmärged, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 11 ja artikli 191 lõikes 1, võttes arvesse põhimõtet, et saastaja maksab.

Liikmesriigid ja komisjon tagavad, et partnerluslepingute ja programmide ettevalmistamisel ja rakendamisel edendatakse keskkonnakaitse nõudeid, ressursitõhusust, kliimamuutuste leevendamist ja nendega kohanemist, bioloogilist mitmekesisust, vastupidavust katastroofidele ning riskiennetust ja -juhtimist. Liikmesriigid annavad teavet kliimamuutuse eesmärkide toetuste kohta, kasutades metoodikat, mis põhineb sekkumis-, tähelepanu all olevate valdkondade või meetmekategooriatel vastavalt iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi eripärale. See metoodika hõlmab Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest antava toetuse kaalu määramist tasemel, mis kajastab toetuse panuse ulatust kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise eesmärkidesse. Määratud kaalu liigendatakse vastavalt sellele, kas toetuse panus kliimamuutuste eesmärkide saavutamisse on märkimisväärne või mõõdukas. Kui toetus ei anna panust nimetatud eesmärkide saavutamisse või on panus tühine, määratakse kaaluks null. ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondi puhul seotakse kaal komisjoni vastuvõetud nomenklatuuris kehtestatud sekkumiskategooriatega. EAFRD puhul seotakse kaal EAFRD määruses sätestatud tähelepanu all olevate valdkondadega ning EMKFi puhul EMKF määruses sätestatud meetmetega.

▼B

Komisjon sätestab rakendusakti teel iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi jaoks teises lõigus osutatud meetodika kohaldamise ühetahelised tingimused. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

II JAOTIS

STRATEEGILINE LÄHENEMISVIIS

I PEATÜKK

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja ühise strateegilise raamistiku valdkondlikud eesmärgid*Artikkel 9***Valdkondlikud eesmärgid**

Selleks et aidata kaasa liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiale ning fondispetsiifilistele ülesannetele kooskõlas nende aluslepingul põhinevate eesmärkidega, mis hõlmavad ka majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, toetavad kõik Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid järgmisi valdkondlikke eesmärgi:

- 1) teaduse, tehnoloogilise arendustegevuse ja innovatsiooni edendamine;
- 2) IKTle juurdepääsu, selle tehnoloogia kasutamise ning kvaliteedi parandamine;
- 3) VKEde ja põllumajandussektori (EAFRD puhul) ning kalandus- ja vesiviljelussektori (EMKFi puhul) konkurentsivõime suurendamine;
- 4) vähese CO₂-heitega majandusele ülemineku toetamine kõikides sektorites;
- 5) kliimamuutustega kohanemise, riskiennetamise ja -juhtimise edendamine;
- 6) keskkonnahoid ja keskkonnakaitse ning ressursitõhususe edendamine;
- 7) säästva transpordi ja tähtsate võrgutaristute kitsaskohtade kõrvaldamise edendamine;
- 8) kestva ja kvaliteetse tööhõive edendamine ja tööjõu liikuvuse toetamine;
- 9) sotsiaalse kaasatuse edendamine ning vaesuse ja mis tahes diskrimineerimise vastu võitlemine;
- 10) investeerimine haridusse, koolitusse ja oskuste omandamiseks kutsekoolitusse ja pidevõppesse;
- 11) riigiasutuste ja sidusrühmade institutsioonilise suutlikkuse ja tõhusa avaliku halduse edendamine.

Valdkondlikud eesmärgid kantakse üle iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi konkreetsetesse prioriteetidesse ja sätestatakse fondispetsiifilistes eeskirjades.

▼M6

Iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi jaoks fondispetsiifiliste sätetega ette nähtud prioriteetidid hõlmavad eelkõige iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi asjakohast kasutamist rände ja varjupaiga valdkonnas. Sellega seoses tuleks vajaduse korral tagada kooskõlastamine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 516/2014 loodud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondiga ⁽¹⁾.

▼B*Artikkel 10***Ühine strateegiline raamistik**

1. Edendamaks liidu harmoonilist, tasakaalustatud ja säästvat arengut, kehtestatakse käesolevaga ühine strateegiline raamistik, mis on sätestatud I lisas. Ühise strateegilise raamistikuga kehtestatakse strateegilised juhtpõhimõtted, et hõlbustada programmitöö protsessi ja liidu sekumiste valdkondlikku ja territoriaalset koordineerimist Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahel ning samuti muude asjakohaste liidu poliitikavaldkondade ja vahenditega, lähtudes liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia eesmärkidest ja sihtidest ning võttes arvesse eri liiki territooriumide põhilisi territoriaalseid probleeme.

2. Ühises strateegilises raamistikus sätestatud strateegilised juhtpõhimõtted kehtestatakse vastavalt igast Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondist antava toetuse eesmärgile ja ulatusele ning vastavalt iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi toimimist reguleerivatele eeskirjadele, nagu on määratletud käesolevas määruses ja fondispetsiifilistes eeskirjades. Ühise strateegilise raamistikuga ei panda liikmesriikidele täiendavaid kohustusi lisaks liidu asjakohase valdkondliku poliitika raamistikus ettenähtud kohustustele.

3. Ühine strateegiline raamistik hõlbustab partnerluslepingu ja programmide ettevalmistamist vastavalt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetele ning võttes arvesse riikide ja piirkondade pädevust otsustada konkreetsete ja asjakohaste poliitika- ja koordineerimismeetmete üle.

*Artikkel 11***Sisu**

Ühise strateegilise raamistikuga kehtestatakse:

- a) mehhanismid, millega tagada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panus liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiasse ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmitöö sidusus ja järjepidevus asjaomaste riigipõhiste soovitustega, mis on vastu võetud vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 121 lõikele 2 ning ELi toimimise lepingu artikli 148 lõike 4 alusel vastu võetud asjaomaste nõukogu soovitustega ja kui see on riiklikul tasandil asjakohane, siis riiklike reformiprogrammidega;
- b) Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide integreeritud kasutamise edendamise korra;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 516/2014, millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond, muudetakse nõukogu otsust 2008/381/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsused nr 573/2007/EÜ ja nr 575/2007/EÜ ja nõukogu otsus 2007/435/EÜ (ELT L 150, 20.5.2014, lk 168).

▼B

- c) Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja muude asjakohaste liidu poliitikavaldkondade ja vahendite, sealhulgas väliskoostöövahendite vahelise koordineerimise korra;
- d) artiklites 5, 7 ja 8 osutatud horisontaalsed põhimõtted ja valdkonnaülesed poliitikaeesmärgid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamiseks;
- e) linnade, maapiirkondade ja rannikualade ning kalastuspiirkondade peamiste territoriaalsete probleemide ja piirkondade demograafiliste probleemide lahendamise või selliste geograafiliste alade, mis kannatavad ELi toimimise lepingu artiklis 174 osutatud raskete ja püsivate ebasoodsate looduslike või demograafiliste tingimuste all, erivajadustega arvestamise korra ning äärpoolsimate regioonide (ELi toimimise lepingu artiklis 349 määratletud tähenduses) eriomaste väljakutsete lahendamise korra;
- f) vajaduse korral Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide koostöötegevuse prioriteetsed valdkonnad, võttes arvesse makropiirkondlikke ja mere vesikonna strateegiaid.

*Artikkel 12***Läbivaatamine**

Kui liidu sotsiaalne ja majanduslik olukord muutub olulisel määral või olulisel määral muudetakse liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiat, võib komisjon teha ettepaneku ühise strateegilise raamistiku läbivaatamiseks või võivad Euroopa Parlament ja nõukogu, toimides kooskõlas kas ELi toimimise lepingu artikliga 225 või 241, nõuda komisjonilt sellise ettepaneku tegemist.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada või muuta I lisa 4. ja 7. jagu, kui on vaja võtta arvesse muutusi 4. jaos osutatud liidu poliitikavaldkondades või vahendites või muutusi 7. jaos osutatud koostöötegevustes või kui on vaja arvesse võtta liidu uute poliitikavaldkondade, vahendite või koostöötegevuse rakendamist.

*Artikkel 13***Juhendid toetusesaajatele**

1. Komisjon koostab juhendid selle kohta, kuidas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidele tõhusalt juurde pääseda ja neid kasutada ning kuidas kasutada ära vastastikuseid täiendavusi teiste asjakohaste liidu poliitikate vahenditega.

2. Juhendid koostatakse 30. juuniks 2014 ning need sisaldavad iga valdkondliku eesmärgi kohta ülevaadet olemasolevatest asjakohastest vahenditest liidu tasandil, üksikasjalikke teabeallikaid, näiteid heade tavade kohta, kuidas kombineerida olemasolevaid rahastamisvahendeid poliitikavaldkondade piires ja nende vahel, iga vahendi juhtimises osalevate asjakohaste ametiasutuste ja organite kirjeldust ning kontrollloendit potentsiaalsetele toetusesaajatele, et aidata neil kindlaks määrata kõige asjakohasemad rahastamisvahendid.

▼B

3. Juhendid avaldatakse asjakohaste komisjoni peadirektoraatide veebisaitidel. Komisjon ja vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele tegutsevad korraldusasutused tagavad koostöös Regioonide Komiteega juhendite levitamise potentsiaalsete toetusesaajate seas.

*II PEATÜKK***Partnerlusleping***Artikkel 14***Partnerluslepingu ettevalmistamine**

1. Iga liikmesriik valmistab ette partnerluslepingu ajavahemikuks 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.
2. Liikmesriigid koostavad partnerluslepingu koostöös artiklis 5 osutatud partneritega. Partnerlusleping valmistatakse ette dialoogis komisjoniga. Liikmesriigid koostavad partnerluslepingu üldsusele läbi-paistvate menetluste kohaselt, kooskõlas oma institutsioonilise ja õigus-ramistikuga.
3. Partnerlusleping hõlmab asjaomase liikmesriigi kogu Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadavat toetust.
4. Iga liikmesriik edastab oma partnerluslepingu komisjonile 22. aprill 2014.
5. Kui üks või mitu fondispetsiifilistest määrustest ei jõustu või ei eeldata, et see jõustuks hiljemalt 22. veebruar 2014, ei pea lõikes 4 osutatud liikmesriigi esitatud partnerlusleping sisaldama artikli 15 lõike 1 punkti a alapunktides ii, iii, iv ja v osutatud elemente selle Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi puhul, mida mõjutab fondispetsiifilise määruse jõustumise viivitus.

*Artikkel 15***Partnerluslepingu sisu**

1. Partnerluslepingus nähakse ette:
  - a) kord, millega tagatakse vastavus liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiale, samuti fondispetsiifilistele ülesannetele kooskõlas nende aluslepingul põhinevate eesmärkidega, mis hõlmavad ka majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, sealhulgas:
    - i) erinevuste, arenguvajaduste ja kasvupotentsiaali analüüs lähtuvalt valdkondlikest eesmärkidest ja territoriaalsetest probleemidest ning võttes vajaduse korral arvesse riiklikku reformikava ja asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi, mis on vastu võetud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 121 lõikega 2, ning vastavaid nõukogu soovitusi, mis on vastu võetud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 148 lõikega 4;

▼ C1

- ii) programmide eelhindamise põhijärelduste kokkuvõte või liikmesriigi enda algatusel korraldatud partnerluslepingu eelhindamise põhijärelduste kokkuvõte;

▼ B

- iii) valitud valdkondlikud eesmärgid ja iga valitud valdkondliku eesmärgi peamiste eeldatavate tulemuste kokkuvõte iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi kohta;
  - iv) liidu toetuse soovituslik eraldis valdkondlike eesmärkide kaupa riigi tasandil iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi kohta, samuti kliimameetmetega seotud eesmärkide jaoks kavandatud toetuse soovituslik kogusumma;
  - v) artiklites 5, 7 ja 8 osutatud horisontaalsete põhimõtete ja poliitikaeesmärkide kohaldamine Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamiseks;
  - vi) loetelu programmidest, mida rahastatakse ERFist, ESFist ja Ühtekuuluvusfondist, välja arvatud Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi programmid, ning EAFRD ja EMKFi programmidest koos vastavate soovituslike eraldistega, jaotatuna Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja aastate kaupa;
  - vii) teave tulemusreserviga seotud eraldise kohta, mis on välja toodud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja, kui see on asjakohane, piirkonnakategooriate kaupa, ning teave summade kohta, mis on tulemusreservi arvutamisest artikli 20 kohaselt välja arvatud;
- b) kord, millega tagada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tulemuslik rakendamine, sealhulgas:
- i) liikmesriikide institutsioonilise raamistikuga kooskõlas olev kord, millega tagatakse koordineerimine Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning muude liidu ning riiklike rahastamisvahendite ja EIP vahel;
  - ii) vajalik teave kolmandas osas määratletud täiendavuse eeskirjadele vastavuse eelkontrolli tegemiseks;
  - iii) kokkuvõte kohaldatavate eeltingimuste täitmise hindamisest riiklikul tasandil kooskõlas artikliga 19 ja XI lisaga ning, kui eeltingimused ei ole täidetud, võetavatest meetmetest, vastutavatest asutustest ja kõnealuste meetmete rakendamise ajakavast;
  - iv) meetodika ja mehhanismid, millega tagada artikli 21 kohase tulemusraamistiku järjepidev toimimine;
  - v) hinnang selle kohta, kas on vaja tugevdada programmide juhtimise ja kontrollimisega tegelevate asutuste ja asjakohasel juhul ka toetusesaajate haldussuutlikkust ning vajaduse korral sel eesmärgil võetavate meetmete kokkuvõte;

▼B

- vi) kokkuvõte programmides kavandatud meetmetest, sealhulgas toetusesaajate halduskoormuse vähendamise soovituslik ajakava;
- c) partnerluse korraldus, nagu osutatud artiklis 5;
- d) artiklis 5 osutatud partnerite soovituslik nimekiri ja kokkuvõte artikli 5 kohaseks partnerite kaasamiseks võetud meetmetest ja nende rollist partnerluslepingu ning eduaruande ettevalmistamisel, nagu on osutatud artiklis 52.
2. Partnerluslepingus sätestatakse muu hulgas järgmine:
- a) Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetatava territoriaalse arengu integreeritud lähenemisviis või kokkuvõte programmide sisul põhinevatest territoriaalse arengu integreeritud käsitlustest, millega kehtestatakse:
- i) kord, millega tagatakse integreeritud lähenemisviis Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamisele konkreetsete allpiirkondade territoriaalseks arendamiseks, eeskätt artiklite 32, 33 ja 36 rakendamise kord, millega kaasnevad selliste linnapiirkondade väljaselgitamise põhimõtted, kus linnade säästva arengu jaoks tuleb rakendada integreeritud meetmeid;
  - ii) Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide koostöö peamised eelisvaldkonnad, võttes vajadusel arvesse makropiirkondlikke ja mere vesikonna strateegiaid;
  - iii) vajaduse korral integreeritud lähenemisviis vaesusest kõige rohkem mõjutatud geograafiliste piirkondade või kõige suurema diskrimineerimis- või tõrjutusriskiga sihtrühmade erivajadustega tegelemiseks, pöörates eriti suurt tähelepanu marginaliseerunud kogukondadele, puuetega inimestele, pikaajalistele töötutele ning noortele, kes ei tööta ega õpi;
  - iv) vajaduse korral integreeritud lähenemisviis rahvastikuprobleemide või selliste geograafiliste alade erivajadustega tegelemiseks, mis kannatavad raskete ja püsivate ebasoodsate looduslike või demograafiliste tingimuste all, nagu on osutatud ELi toimimise lepingu artiklis 174;
- b) kord, millega tagada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tulemuslik rakendamine, sealhulgas: hinnang olemasolevate elektrooniliste andmevahetussüsteemide kohta ja kokkuvõte kavandatud meetmetest, et võimaldada järkjärgulist üleminekut toetusesaajate ning programmide juhtimise ja kontrolli eest vastutavate asutuste elektroonilisele teabevahetusele.

▼B*Artikkel 16***Partnerluslepingu vastuvõtmine ja muutmine**

1. Komisjon hindab partnerluslepingu vastavust käesolevale määrusele, võttes vajaduse korral arvesse riiklikku reformikava ning ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 kohaselt vastu võetud asjakohaseid riigipõhiseid soovitusi ja ELi toimimise lepingu artikli 148 lõike 4 kohaselt vastu võetud asjakohaseid nõukogu soovitusi, samuti programmide eelhindamisi, ning teeb oma tähelepanekud kolme kuu jooksul alates partnerluslepingu esitamisest liikmesriigi poolt. Asjaomane liikmesriik esitab kogu vajaliku lisateabe ja vajaduse korral teeb partnerluslepingusse parandused.

2. Komisjon võtab rakendusaktiga vastu otsuse, millega kiidetakse heaks partnerluslepingu artikli 15 lõikega 1 hõlmatud elemendid ja artikli 15 lõikega 2 hõlmatud elemendid juhul, kui liikmesriik on kasutanud artikli 96 lõike 8 sätteid selliste elementide puhul, mille suhtes artikli 96 lõike 10 kohaselt on vaja komisjoni otsust, hiljemalt neli kuud pärast seda kuupäeva, mil liikmesriik on oma partnerluslepingu esitanud, eeldusel, et kõiki komisjoni tähelepanekuid on vajalikul määral arvesse võetud. Partnerlusleping ei jõustu enne 1. jaanuari 2014.

3. Komisjon koostab 31. detsembriks 2015 aruande partnerluslepingut ja programme puudutavate läbirääkimiste tulemuste kohta, sh üksikasjaliku ülevaate iga liikmesriigi põhiprobleemide kohta. Nimetatud aruanne esitatakse üheaegselt Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

4. Kui liikmesriik teeb ettepaneku partnerluslepingu selliste elementide muutmiseks, mis on hõlmatud lõikes 2 nimetatud komisjoni otsusega, korraldab komisjon hindamise kooskõlas lõikega 1 ja võtab vajaduse korral kolme kuu jooksul pärast kuupäeva, mil liikmesriik on muudatusettepaneku esitanud, rakendusaktidega vastu muudatusettepanekut heaks kiitva otsuse.

▼M6

4a. Kui see on asjakohane, esitab liikmesriik iga aasta 31. jaanuariks muudetud partnerluslepingu, kui komisjon on eelneval kalendriaastal ühe või mitme programmi muutmise heaks kiitnud.

Komisjon võtab iga aasta 31. märtsiks vastu otsuse, milles ta kinnitab, et partnerluslepingu muudatused kajastavad ühte või mitut programmidest tehtud muudatust, mille komisjon on eelneval kalendriaastal heaks kiitnud.

See otsus võib hõlmata partnerluslepingu muude elementide muutmist vastavalt lõikes 4 osutatud ettepanekule, tingimusel et ettepanek on esitatud komisjonile eelneva kalendriaasta 31. detsembriks.

▼B

5. Kui liikmesriik muudab selliseid partnerluslepingu elemente, mis ei ole hõlmatud lõikes 2 osutatud komisjoni otsusega, teatab ta sellest komisjonile ühe kuu jooksul alates muutmisotsuse vastuvõtmise kuupäevast.

*Artikkel 17***Läbivaadatud partnerluslepingu vastuvõtmine fondispetsiifilise määruse jõustumise viivituse korral**

1. Artikli 14 lõike 5 kohaldamisel esitab iga liikmesriik komisjonile läbivaadatud partnerluslepingu, mis hõlmab partnerluslepingust puuduvaid asjaomase Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi elemente, kahe kuu jooksul alates selle fondispetsiifilise määruse jõustumise kuupäevast, mille puhul esines viivitus.

2. Komisjon hindab läbivaadatud partnerluslepingu vastavust kõnealusele määrusele kooskõlas artikli 16 lõikega 1 ning võtab rakendusaktidega vastu otsuse läbivaadatud partnerluslepingu heakskiitmise kohta kooskõlas artikli 16 lõikega 2.

*III PEATÜKK***Valdkondlik kontsentreerumine, eeltingimused ja tulemuslikkuse hindamine***Artikkel 18***Valdkondlik kontsentreerumine**

Liikmesriigid keskendavad fondispetsiifiliste eeskirjade kohaselt toetuse sekkumistele, millega kaasneb suurim lisaväärtus seoses liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu prioriteetidega, võttes arvesse eri liiki territooriumide põhilisi territoriaalseid probleeme vastavalt ühisele strateegilisele raamistikule, probleeme, mis on esile tõstetud riiklikus reformikavas, kui see on asjakohane, ja vastavaid ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 alusel antud riigipõhiseid soovitusi ning nõukogu soovitusi, mis on vastu võetud ELi toimimise lepingu artikli 148 lõike 4 alusel. Sätteid fondispetsiifiliste eeskirjade alusel valdkondliku kontsentreerumise kohta ei kohaldata tehnilise abi suhtes.

*Artikkel 19***Eeltingimused**

1. Liikmesriigid hindavad oma institutsioonilise ja õigusraamistiku kohaselt ja programmide, või vajaduse korral partnerluslepingute ettevalmistamise raames, kas fondispetsiifilistes eeskirjades sätestatud eeltingimused ja XI lisa II osas esitatud üldised eeltingimused on nende programmide prioriteetidega taotletavate ►C1 alaeasmärkide ◄ suhtes kohaldatavad ning kas kohaldatavad eeltingimused on täidetud.

▼B

Eeltingimusi kohaldatakse ainult juhul kui ja tingimusel, et peetakse kinni artikli 2 punktis 33 sätestatud määratlusest seoses programmi prioriteetide raames taotletavate ►C1 alaeasmärkidega ◄. Kohaldatavuse hindamises võetakse kooskõlas artikli 4 lõikega 5 arvesse proportsionaalsuse põhimõtet, arvestades vajaduse korral eraldatud toetuse taset, mis ei piira artikli 2 punktis 33 sätestatud määratluse kohaldamist. Täitmise hindamine piirdub fondispetsiifilistes eeskirjades ning XI lisa II osas sätestatud kriteeriumidega.

2. Partnerluslepingus esitatakse riigi tasandil kohaldatavate eeltingimuste täitmise hinnangu kokkuvõte ning nende puhul, mis ei ole partnerluslepingu esitamise päeval lõikes 1 osutatud hindamise kohaselt täidetud, esitatakse võetavad meetmed, vastutavad asutused ning nende meetmete elluviimise ajakava. Igas programmis määratakse kindlaks, millised asjaomastes fondispetsiifilistes eeskirjades sätestatud eeltingimused ja XI lisa II osas esitatud üldised eeltingimused on programmi suhtes kohaldatavad, ning millised neist on lõikes 2 osutatud hindamise kohaselt täidetud partnerluslepingu ja programmide esitamise kuupäevaks. Juhuks kui kohaldatavad eeltingimused ei ole täidetud, sisaldab programm võetavate meetmete kirjeldust, vastutavaid asutusi ja meetmete elluviimise ajakava. Liikmesriigid täidavad need eeltingimused hiljemalt 31. detsembriks 2016 ja annavad aru nende täitmisest hiljemalt iga-aastases rakendusaruandes 2017. aastal vastavalt artikli 50 lõikele 4 või eduaruandes 2017. aastal vastavalt artikli 52 lõike 2 punktile c.

3. Komisjon hindab liikmesriigi poolt eeltingimuste kohaldatavuse ja kohaldatavate eeltingimuste täitmise kohta esitatud teabe järjepidevust ja adekvaatsust programmide ning vajaduse korral partnerluslepingu hindamise raames.

Kohaldatavuse hindamises võtab komisjon kooskõlas artikli 4 lõikega 5 arvesse proportsionaalsuse põhimõtet, arvestades vajaduse korral eraldatud toetuse taset. Komisjon piirdub täitmise hindamisel fondispetsiifilistes eeskirjades ja XI lisa II osas sätestatud kriteeriumidega ning selles ei puudutata riikide ja piirkondade pädevust otsustada konkreetsete ja asjakohaste poliitikameetmete, sealhulgas strateegiate sisu üle.

▼C1

4. Juhul kui komisjon ja liikmesriik ei saavuta kokkulepet eeltingimuste kohaldatavuses programmi prioriteetide erieesmärgi suhtes või eeltingimuste täitmise osas, tõendab nii artikli 2 punktis 33 määratletud kohaldatavust kui ka mittetäitmist komisjon.

▼B

5. Komisjon võib programmi vastuvõtmisel otsustada vajaduse korral peatada kõik programmi asjaomasele prioriteedile tehtavad vahemaksed või osa vahemaksetest kuni lõikes 3 nimetatud meetmete nõuetekohase rakendamiseni, et vältida asjaomase prioriteedi ►C1 alaeasmärkide ◄ saavutamise tulemuslikkuse ja tõhususe märkimisväärset kahjustamist. Suutmatus viia lõikes 2 sätestatud tähtjaks lõpule meetmed, mida on

▼B

vaja vastavate programmide esitamise kuupäevaks täitmata jäänud kohaldatava eeltingimuse täitmiseks, annab komisjonile alust peatada vahemaksed kõnealuse programmi asjaomastele prioriteetidele. Mõlemal juhul peab peatamise ulatus olema proportsionaalne, võttes arvesse võetavaid meetmeid ja ohustatud фонде.

6. Lõiget 5 ei kohaldata, kui komisjon ja asjaomane liikmesriik on ühel arvamusel eeltingimuse mittekohaldatavuses või selles, et kohaldatav eeltingimus on täidetud, millele viitab programmi ja partnerluslepingu heakskiitmine või see, et komisjon ei ole 60 päeva jooksul pärast lõikes 2 osutatud asjaomase aruande esitamist tähelepanekuid esitanud.

7. Komisjon tühistab viivitamata prioriteedile tehtavate osamaksude peatamise, kui liikmesriik on viinud lõpule meetmed, mis on seotud asjaomase programmi suhtes kohaldatavate eeltingimuste täitmisega ja mis ei olnud peatamist käsitleva komisjoni otsuse tegemise ajal täidetud. Samuti tühistab komisjon viivitamata peatamise, kui eeltingimus ei ole asjaomase prioriteediga seotud programmi muutmise tõttu enam kohaldatav.

8. Lõikeid 1–7 ei kohaldata Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvate programmide suhtes.

*Artikkel 20***Tulemusreserv**

6 % vahenditest, mis on eraldatud ERFile, ESFile ja Ühtekuuluvusfondile käesoleva määruse artikli 89 lõike 2 punktis a osutatud majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alusel, ja mis on eraldatud EAFRD-le ja meetmetele, mida vastavalt EMKF määrusele rahastatakse koostöös liikmesriikidega, moodustavad tulemusreservi, mis luuakse partnerluslepingus ja programmides ja eraldatakse konkreetsetele prioriteetidele vastavalt käesoleva määruse artiklile 22.

Tulemusreservi arvutamisel ei võeta arvesse järgmiseid vahendeid:

- a) noorte tööhõive algatusele eraldatud vahendid, nagu on määratletud rakenduskavas kooskõlas ESFi määruse artikliga 18;
- b) komisjoni algatusel tehniliseks abiks eraldatud vahendid;
- c) ühtse põllumajanduspoliitika esimesest sambast määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 7 lõike 2 ja artikli 14 lõike 1 kohaselt EAFRDsse üle kantud vahendid;

▼B

- d) ülekanDED EAFRDsse nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 artiklite 10b, 136 ja 136b kohaldamisel seoses vastavalt 2013. ja 2014. kalendriaastaga;
- e) Ühtekuuluvusfondist Euroopa ühendamise rahastule kooskõlas käesoleva määruse artikli 92 lõikega 6 üle kantud vahendid;
- f) Euroopa abifondile enim puudust kannatavatele isikutele kooskõlas käesoleva määruse artikli 92 lõikega 7 üle kantud vahendid;
- g) linnade säästva arengu valdkonna uuenduslikele meetmetele kooskõlas käesoleva määruse artikli 92 lõikega 8 eraldatud vahendid.

*Artikkel 21***Tulemuslikkuse analüüs**

1. Komisjon viib igas liikmesriigis 2019. aastal koostöös liikmesriikidega läbi programmide tulemuslikkuse analüüsi („tulemuslikkuse analüüs“), võttes aluseks programmides sätestatud tulemusraamistiku. Tulemusraamistiku kehtestamise meetod on sätestatud II lisas.
2. Tulemuslikkuse analüüsi käigus vaadatakse läbi programmide vahe-eesmärkide saavutamise prioriteetide tasandil liikmesriikide 2019. aastal esitatud rakendamise aastaaruandes toodud teabe ja hinnangute alusel.

*Artikkel 22***Tulemusraamistiku kohaldamine**

1. Tulemusreserv moodustab programmi iga prioriteedi eraldisest 5-7 %, v.a tehnilise abiga seotud prioriteetide puhul ja programmide puhul, mis on mõeldud rahastamisvahendite jaoks vastavalt artiklile 39. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi ja piirkonnakategooria kohta eraldatud tulemusreservi kogusumma moodustab 6 %. Tulemusreservile vastavad summad sätestatakse programmides prioriteetide kaupa ja, kui see on asjakohane, ka Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja piirkonnakategooriate kaupa.
2. Tulemuslikkuse analüüsi põhjal võtab komisjon kahe kuu jooksul pärast 2019. aastal vastavate iga-aastaste rakendusaruannete kättesaamist rakendusaktidega vastu otsuse, milles tehakse iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi ja liikmesriigi puhul kindlaks programmid ja prioriteetid, mille vahe-eesmärgid on saavutatud, ning milles on see teave esitatud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja piirkonnakategooriate kaupa, kui prioriteet hõlmab rohkem kui üht Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi või piirkonnakategooriat.
3. Tulemusreserv eraldatakse ainult sellistele programmidele ja prioriteetidele, mille vahe-eesmärgid on saavutanud. Prioriteetide puhul, mille vahe-eesmärgid on saavutanud, loetakse vastava prioriteedi jaoks moodustatud tulemusreservi summa lõikes 2 osutatud komisjoni otsuse alusel lõplikult eraldatuks.

▼B

4. Prioriteetide puhul, mille vahe-eesmärgid on saavutamata, teeb liikmesriik kolme kuu jooksul pärast lõikes 2 osutatud otsuse vastuvõtmist ettepaneku jagada vastav tulemusreservi summa ümber prioriteetidele, mis on sätestatud lõikes 2 osutatud komisjoni otsuses, ja teha programmides muid muudatusi, mis on vajalikud tulemusreservi ümberjagamise tõttu.

Komisjon kiidab asjaomaste programmide muudatused heaks kooskõlas artikli 30 lõigetega 3 ja 4. Kui liikmesriik ei esita teavet kooskõlas artikli 50 lõigetega 5 ja 6, siis asjaomastele programmidele ega prioriteetidele asjaomaste programmide või prioriteetide tulemusreservi ei eraldata.

5. Ettepanek, mille liikmesriik teeb tulemusreservi ümberjagamise kohta, on kooskõlas käesolevas määruses ja fondispetsiifilistes eeskirjades sätestatud valdkondliku kontsentreerumise nõuetega ja miinimumeraldistega. Kui ühe või mitme valdkondliku kontsentreerumise nõuetega või miinimumeraldistega seotud prioriteedi vahe-eesmärgid on saavutamata, võib liikmesriik teha reservi ümberjagamise kohta erandina ettepaneku, mis ei ole ülalnimetatud nõuete ega miinimumeraldistega kooskõlas.

6. Kui prioriteedi tulemuslikkuse analüüs toob esile tõendeid selle kohta, et prioriteedi rakenduskavas määratud vahe-eesmärkide saavutamisel on tõsiseid vajakajäämisi, mis seonduvad üksnes finants- ja ►C1 väljundindikaatorite ◀ ning rakendamise olulisimate etappidega, ning et need vajakajäämised on põhjustatud selgelt kindlaks tehtud rakendamispuudustest, millest komisjon on eelnevalt pärast asjaomase liikmesriigiga põhjalikku konsulteerimist artikli 50 lõike 8 kohaselt teada andnud ning mille kõrvaldamiseks liikmesriik ei ole võtnud vajalikke parandusmeetmeid, võib komisjon – mitte varem kui viis kuud pärast kõnealust teavitamist – fondispetsiifilistes eeskirjades sätestatud korras peatada programmi kõik vahemaksed või osa vahemaksetest.

Komisjon lõpetab viivitamata vahemaksete peatamise, kui liikmesriik on võtnud vajalikud parandusmeetmed. Kui parandusmeede puudutab rahaliste eraldiste ülekandmist teistele programmidele või prioriteetidele, mille vahe-eesmärgid on saavutatud, kiidab komisjon kooskõlas artikli 30 lõikega 2 asjaomaste programmide vajaliku muudatuse rakendusaktiga heaks. Erandina artikli 30 lõikest 2 teeb komisjon sellisel juhul muudatuse kohta otsuse kahe kuu jooksul pärast seda, kui liikmesriik taotluse esitab.

7. Kui komisjon teeb programmi rakendamise lõpparuannet kontrollides kindlaks olulise vajakajäämise tulemusraamistikus sätestatud eesmärkide saavutamisel, mis seonduvad üksnes finants- ja ►C1 väljundindikaatorite ◀ ning rakendamise olulisimate etappidega, ning kui need vajakajäämised on põhjustatud konkreetselt väljaselgitatud rakendamispuudustest, millest komisjon on eelnevalt pärast asjaomase liikmesriigiga põhjalikku konsulteerimist artikli 50 lõike 8 kohaselt teada andnud, ning kui liikmesriik ei ole võtnud vajalikke parandusmeetmeid nende puuduste kõrvaldamiseks, võib komisjon fondispetsiifilistes eeskirjades sätestatud korra kohaselt rakendada prioriteetide suhtes finantskorrektsioone, olenemata artiklist 85.

▼ C1

Finantskorrektsioonide kohaldamisel võtab komisjon arvesse – pidades nõuetekohaselt kinni proportsionaalsuse põhimõttest – rahastamise kasutamise taset ning eesmärgi saavutamata jätmist soodustanud väliseid tegureid.

▼ B

Finantskorrektsioone ei kohaldata juhul, kui vajakajäämised eesmärkide saavutamisel tulenevad sotsiaal-majanduslike või keskkonnategurite mõjust, asjaomase liikmesriigi majandus- või keskkonnatingimuste olulistest muutustest või vääramatust jõust, mis mõjutab tõsiselt asjaomaste prioriteetide rakendamist.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, millega määratakse kindlaks üksikasjalikud kriteeriumid kohaldatava finantskorrektsiooni taseme määramiseks.

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse üksikasjalik kord, mille abil tagada iga prioriteedi jaoks tulemusraamistikus vahe-eesmärkide ja eesmärkide määramisel ning vahe-eesmärkide ja eesmärkide saavutamise hindamisel sidusus. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

*IV PEATÜKK**Usaldusväärse majandusjuhtimisega seonduvad meetmed**Artikkel 23***Meetmed Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tõhususe sidumiseks usaldusväärse majandusjuhtimisega**

1. Komisjon võib liikmesriigilt nõuda, et see vaataks läbi oma partnerluslepingu ja asjaomased programmid ning teeks muudatusettepanekuid, kui see on vajalik nõukogu asjakohaste soovitude rakendamise toetamiseks või mõju maksimeerimiseks, mida Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid rahalist abi saavate liikmesriikide majanduskasvule ja konkurentsivõimele avaldavad.

Kõnealuse nõude võib esitada järgmistel eesmärkidel:

- a) toetamiseks liikmesriigile ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 alusel antud asjakohase soovitude rakendamist või asjakohase nõukogu soovitude rakendamist, mis on vastu võetud ELi toimimise lepingu artikli 148 lõike 4 kohaselt ning adresseeritud asjaomasele liikmesriigile;
- b) toetamiseks asjaomasele liikmesriigile antud nõukogu asjakohaste soovitude rakendamist, mis on vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011⁽¹⁾ artikli 7 lõike 2 või artikli 8 lõike 2 kohaselt; või
- c) maksimeerimaks olemasolevate Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide mõju majanduskasvule ja konkurentsivõimele, kui liikmesriik vastab ühele järgmistest tingimustest:

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

▼B

- i) liikmesriigile on liidu finantsabi kättesaadavaks tehtud nõukogu määruse (EL) nr 407/2010 ⁽¹⁾ alusel;
- ii) liikmesriigile on finantsabi kättesaadavaks tehtud vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 332/2002 ⁽²⁾;
- iii) liikmesriigile antakse finantsabi, mille tõttu tuleb rakendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 472/2013 ⁽³⁾ kohast makromajanduslikku kohandamisprogrammi või teha ELi toimimise lepingu artikli 136 lõike 1 kohaselt nõukogu otsus.

►C1 Teise lõigu punkti c kohaldamisel loetakse iga tingimus täidetuks, kui ◀ selline abi on liikmesriigile tehtud kättesaadavaks enne või pärast 21. detsember 2013 ja on jätkuvalt kättesaadav.

2. Lõike 1 kohaselt komisjoni poolt liikmesriigile esitatud taotlus peab olema põhjendatud ja selles peab olema viidatud vajadusele toetada asjakohaste soovituste rakendamist või suurendada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide mõju majanduskasvule ja konkurent-sivõimele, samuti peavad seal olema ära toodud programmid ja prioriteetid, mis komisjoni arvates on asjakohased, ja eeldatavate muudatuste laad. Sellist taotlust ei esitata enne 2015. ega pärast 2019. aastat ega seoses samade programmidega kahel järjestikusel aastal.

3. Liikmesriik esitab oma vastuse lõikes 1 osutatud taotlusele kahe kuu jooksul alates selle saamisest, esitades muudatused, mida ta peab partnerluslepingus ja programmides vajalikuks, selliste muudatuste põhjendused, tuues ära asjaomased programmid ning näidates, milline on kavandatavate muudatuste laad ja nende eeldatav mõju soovituste täitmisele ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamisele. Kui vaja, teeb komisjon ühe kuu jooksul alates vastuse saamisest tähelepanekuid.

4. Liikmesriik esitab ettepaneku partnerluslepingu muutmiseks ja asjaomased programmid kahe kuu jooksul alates lõikes 3 osutatud vastuse esitamise kuupäevast.

5. Kui komisjon ei ole tähelepanekuid esitanud või kui komisjon on veendunud, et esitatud tähelepanekuid on nõuetekohaselt arvesse võetud, võtab komisjon ilma asjatult viivitamata ►C1, kuid igal juhul mitte hiljem kui kolm kuud pärast lõike 4 kohast muudatuste esitamist liikmesriigi poolt vastu otsuse, ◀ millega kiidetakse partnerluslepingu ja vastavate programmide muudatused heaks.

6. Kui liikmesriik ei võta lõikes 1 osutatud taotlusele reageerimiseks lõigetes 3 ja 4 sätestatud tähtaegade jooksul tulemuslikke meetmeid, võib komisjon kolme kuu jooksul pärast seda, kui ta on esitanud oma tähelepanekuid lõike 3 kohaselt või liikmesriik on esitanud lõike 4 kohase ettepaneku, teha nõukogule ettepaneku peatada asjaomastele

⁽¹⁾ Nõukogu 11. mai 2010. aasta määrus (EL) nr 407/2010, millega luuakse Euroopa finantsstabiilsusmehhanism (ELT L 118, 12.5.2010, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 18. veebruari 2002. aasta määrus nr (EL) 332/2002, millega liikmesriikide maksebilansi toetamiseks luuakse keskmise tähtajaga rahalise abi süsteem (EÜT L 53, 23.2.2002, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel (ELT L 140, 27.5.2013, lk 1).

▼B

programmidele või prioriteetidele kõik maksed või osa makseid. Komisjon põhjendab oma ettepanekus, miks ta jõudis järeldusele, et liikmesriik ei ole võtnud tulemuslikke meetmeid. Komisjon võtab ettepaneku esitamisel arvesse kogu asjakohast teavet ja arvestab nõuetekohaselt kõiki lõike 15 kohasest struktureeritud dialoogist tulenevaid aspekte ja selle kaudu esitatud arvamusi.

Nõukogu teeb otsuse kõnealuse ettepaneku kohta rakendusaktiga. Seda rakendusotsust kohaldatakse üksnes maksetaotlustele, mis on esitatud pärast kõnealuse rakendusakti vastuvõtmise kuupäeva.

7. Vastavalt lõikele 5 kohaldatud maksete peatamise ulatus ja määrad peavad olema proportsionaalsed ja mõjusad ja nendes tuleb arvesse võtta liikmesriikide võrdset kohtlemist, eelkõige mis puudutab peatamise mõju asjaomase liikmesriigi majandusele. Peatatavad programmid määratakse kindlaks lõigetes 1 ja 2 osutatud taotluses nimetatud vajaduste põhjal.

Maksete peatamine ei ületa 50 % ühegi asjaomase programmi maksetest. Otsuses võidakse sätestada maksete peatamise suurendamine kuni 100 % maksetest, kui liikmesriik ei võta kolme kuu jooksul alates lõikes 6 osutatud maksete peatamise otsuse tegemisest lõike 1 kohaselt esitatud taotlusele reageerimiseks tulemuslikke meetmeid.

8. Kui liikmesriik on teinud komisjoni taotlusel partnerluslepingu ja asjakohaste programmide muutmiseks ettepanekuid, teeb nõukogu komisjoni ettepanekul otsuse maksete peatamise lõpetamise kohta.

9. Komisjon teeb nõukogule ettepaneku peatada kõik kulukohustused ja maksed või osa kulukohustusi ja makseid liikmesriigi programmidele juhul, kui:

- a) nõukogu otsustab ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 8 või artikli 126 lõike 11 kohaselt, et liikmesriik ei ole võtnud tulemuslikke meetmeid ülemäärase puudujäägi likvideerimiseks;
- b) nõukogu võtab määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 8 lõike 3 kohaselt sama tasakaalustamatuse menetluse kohta vastu kaks järjestikust soovitusel põhjusel, et liikmesriik on esitanud ebapiisava parandusmeetmete kava;
- c) kui nõukogu teeb määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 10 lõike 4 kohaselt sama tasakaalustamatuse menetluse kohta kaks järjestikust otsust, milles ta leiab, et liikmesriik ei ole täitnud nõudeid seetõttu, et ta ei ole võtnud parandusmeetmeid;
- d) kui komisjon teeb järelduse, et liikmesriik ei ole võtnud meetmeid, et rakendada määruses (EL) nr 407/2010 või määruses (EÜ) nr 332/2002 osutatud kohandamisprogrammi, ning selle tulemusena otsustab mitte lubada sellele liikmesriigile antud finantsabi väljamaksmist;

▼B

- e) kui nõukogu otsustab, et liikmesriik ei täida määruse (EL) nr 472/2013 artiklis 7 osutatud makromajandusliku kohandamisprogrammi nõudeid või ELi toimimise lepingu artikli 136 lõike 1 kohaselt vastu võetud nõukogu otsuses nõutud meetmeid.

Komisjon võtab ettepaneku tegemisel arvesse lõike 7 sätteid ja kogu asjakohast teavet ja arvestab nõuetekohaselt kõiki lõike 15 kohasest struktureeritud dialoogist tulenevaid aspekte ja selle kaudu esitatud arvamusi.

Esmatähtsaks peetakse kulukohustuste peatamist: maksed peatatakse ainult juhul, kui taotletakse koheseid meetmeid ja nõuete olulisel määral täitmata jätmise korral. Maksete peatamist kohaldatakse maksetaotlustele, mis asjaomaste programmide suhtes on esitatud pärast peatamise otsuse tegemise kuupäeva.

10. Lõikes 9 osutatud komisjoni ettepanek kulukohustuste peatamiseks loetakse nõukogu poolt vastuvõetuks, välja arvatud kui nõukogu lükkab ühe kuu jooksul alates komisjoni ettepaneku esitamisest sellise ettepaneku rakendusakti kaudu kvalifitseeritud häälteenamusega tagasi. Kulukohustuste peatamist kohaldatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kulukohustustele asjaomaste liikmesriikide suhtes alates peatamise otsusele järgneva aasta 1. jaanuarist.

Nõukogu võtab rakendusaktiga vastu otsuse lõikes 9 osutatud maksete peatamist käsitleva komisjoni ettepaneku kohta.

11. Lõike 10 kohaselt kohaldatava kulukohustuste või maksete peatamise ulatus ja määr on proportsionaalsed ja mõjusad, need tagavad liikmesriikide võrdse kohtlemise ja nendes võetakse arvesse asjaomase liikmesriigi majanduslikku ja sotsiaalset olukorda, eelkõige tööpuuduse määra asjaomases liikmesriigis võrreldes liidu keskmisega ja peatamise mõju asjaomase liikmesriigi majandusele. Eriti tuleb arvesse võtta peatamise mõju kriitilise tähtsusega programmidele, millega püütakse leida lahendust negatiivsetele majandus- ja sotsiaalingimustele.

Üksikasjalikud sätted peatamise ulatuse ja määra kindlaksmääramiseks on toodud III lisas.

Kulukohustuste peatamisel lähtutakse sellest, milline järgmistest piirmääradest on madalam:

- a) Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide puhul maksimaalselt 50 % järgmise majandusaastaga seotud kulukohustustest lõike 9 esimese lõigu punktis a osutatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse nõuete täitma jätmise esimese juhtumi korral ja maksimaalselt 25 % järgmise majandusaastaga seotud kulukohustustest lõike 9 esimeses lõigus punktis b osutatud ülemäärase tasakaalustamatuse menetlusega seotud parandusmeetmete kava puudutavate nõuete või lõike 9 esimeses lõigu punktis c osutatud ülemäärase tasakaalustamatuse menetlusega seotud soovitatud parandusmeetmeid puudutavate nõuete täitmata jätmise esimese juhtumi korral.

▼B

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide puhul suureneb peatamise määr vastavalt nõuete täitmata jätmise raskusastmele ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse korral järk-järgult kuni 100 % järgmise majandusaasta kulukohustustest ja ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse korral kuni 50 % järgmise majandusaasta kulukohustustest;

- b) maksimaalselt 0,5 % nominaalsest SKPst, mida kohaldatakse lõike 9 esimese lõigu punktis a osutatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse nõuete täitmata jätmise korral, ja maksimaalselt 0,25 % nominaalsest SKPst, mida kohaldatakse lõike 9 esimese lõigu punktis b osutatud ülemäärase tasakaalustamatuse menetlusega seotud parandusmeetmete kava puudutavate nõuete või lõike 9 esimese lõigu punktis c osutatud ülemäärase tasakaalustamatuse menetlusega seotud soovitatud parandusmeetmeid puudutavate nõuete täitmata jätmise esimese juhtumi korral.

Kui lõike 9 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud parandusmeetmetega seotud nõuete täitmata jätmine jätkub, suurendatakse nimetatud piirmäära SKPst kuni:

- maksimaalselt 1 %ni nominaalsest SKPst, mida kohaldatakse lõike 9 esimese lõigu punktis a osutatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse nõuete jätkuva täitmata jätmise korral; ning
- vastavalt nõuete täitmata jätmise raskusastmele maksimaalselt 0,5 %ni nominaalsest SKPst, mida kohaldatakse lõike 9 esimese lõigu punktide b või c kohaselt ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse nõuete jätkuva täitmata jätmise korral.

- c) Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide puhul maksimaalselt 50 % järgmise majandusaastaga seotud kulukohustustest või maksimaalselt 0,5 % nominaalsest SKPst lõike 9 esimese lõigu punktides d ja e osutatud nõuete täitmata jätmise esimese juhtumi korral.

Peatamise määra ja selle kindlaksmääramisel, kas kulukohustused või maksed peatada, võetakse arvesse programmi tsükli, arvestades eriti ajavahemikku, mil rahalisi vahendeid pärast peatatud kulukohustuste ümberpaigutamist veel kasutada saab.

12. Ilma et see piiraks artiklites 86 ja 88 sätestatud kohustustest vabastamise eeskirju, tühistab komisjon kulukohustuste või maksete peatamise viivitamata järgmistel juhtudel:

- a) kui ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus peatatakse vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97 ⁽¹⁾ artiklile 9 või nõukogu on ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 12 kohaselt otsustanud tühistada ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu sedastava otsuse;
- b) kui nõukogu on toetanud parandusmeetmete kava, mille asjaomane liikmesriik on esitanud vastavalt määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 8 lõikele 2 või ülemäärase tasakaalustamatuse menetlus peatatakse vastavalt kõnealuse määruse artikli 10 lõikele 5 või nõukogu on lõpetanud ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse vastavalt kõnealuse määruse artiklile 11;

⁽¹⁾ Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (ELT L 209, 2.8.1997, lk 6).

▼B

c) kui komisjon on teinud järelduse, et asjaomane liikmesriik on võtnud piisavalt meetmeid, et rakendada määruse (EL, Euratom) nr 472/2013 artiklis 7 osutatud kohandamisprogramm, või meetmed, mida nõutakse ELi toimimise lepingu artikli 136 lõike 1 kohases nõukogu otsuses.

Kulukohustuste peatamise tühistamisel paigutab komisjon peatatud kulukohustused eelarves ümber vastavalt nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 artiklile 8.

Otsuse maksete peatamise tühistamise kohta teeb nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal juhul, kui on täidetud esimese lõigu punktides a, b ja c sätestatud tingimused.

13. Lõikeid 6 kuni 12 ei kohaldata Ühendkuningriigi suhtes, kui kulukohustuste või maksete peatamine on seotud lõike 1 teise lõigu punkti a, b või punkti c alapunktiga iii või lõike 9 esimese lõigu punktiga a, b või d hõlmatud küsimustega.

14. Käesolevat artiklit ei kohaldata Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvatele programmidele.

15. Komisjon hoiab Euroopa Parlamenti käesoleva artikli rakendamisega kursis. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti viivitamata eelkõige juhul, kui üks lõikes 6 või lõike 9 esimese lõigu punktides a–e sätestatud tingimus osutub liikmesriigi puhul täidetuks, ning annab üksikasjalikud andmed Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja programmide kohta, mille kulukohustused või maksed võidakse peatada.

Võttes eriti arvesse esimeses lõigus osutatud teabe edastamise kohustust, võib Euroopa Parlament kutsuda komisjoni käesoleva artikli kohaldamist käsitlevale struktureeritud dialoogile.

Komisjon edastab kulukohustuste või maksete peatamise ettepaneku või peatamise tühistamise ettepaneku Euroopa Parlamendile ja nõukogule viivitamata pärast selle vastuvõtmist. Euroopa Parlament võib paluda komisjonil ettepanekut põhjendada.

16. Komisjon vaatab käesoleva artikli kohaldamise 2017. aastal läbi. Komisjon koostab selle põhjal aruande ja edastab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule, lisades vajaduse korral seadusandliku ettepaneku.

17. Kui liidu sotsiaalne ja majanduslik olukord muutub olulisel määral, võib komisjon teha ettepaneku käesoleva artikli kohaldamine läbi vaadata, või Euroopa Parlament ja nõukogu võivad, toimides kooskõlas kas ELi toimimise lepingu artikliga 225 või 241, nõuda komisjonilt sellise ettepaneku tegemist.

▼M2*Artikkel 24***Ajutiste eelarveraskustega liikmesriigi maksete suurendamine**

1. Liikmesriigi taotlusel võib vahemakseid ja lõppmakset suurendada 10 protsendipunkti võrra üle kaasfinantseerimismäära, mis kehtib ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondi iga prioriteedi suhtes või EAFRD ja EMKFi iga meetme suhtes.

▼ M2

Kui liikmesriik vastab mõnele järgmistest tingimustest pärast 21. detsembrist 2013, kohaldatakse suurendatud kaasfinantseerimismäära, mis ei tohi ületada 100 %, liikmesriigi selliste maksetaotluste suhtes, mis on esitatud 30. juunini 2016 kestvaks ajavahemikuks:

- a) asjaomane liikmesriik saab liidult laenu määruse (EL) nr 407/2010 alusel;
- b) asjaomane liikmesriik saab määruse (EÜ) nr 332/2002 alusel keskmise tähtajaga finantsabi, mis sõltub makromajandusliku kohandamisprogrammi elluviimisest;
- c) finantsabi tehakse asjaomasele liikmesriigile kättesaadavaks sõltuvalt määruses (EL) nr 472/2013 sätestatud makromajandusliku kohandamisprogrammi elluviimisest.

Kui liikmesriik vastab pärast 30. juunit 2016 mõnele teises lõigus sätestatud tingimusele, kohaldatakse tema maksetaotluste suhtes suurendatud kaasfinantseerimismäära ajavahemikul 30. juunini aastal, mis järgneb kalendriaastale, mil vastava finantsabi andmine lõpetatakse.

Käesolevat lõiget ei kohaldata ETK määruse kohaldamisalasse jäävate programmide suhtes.

2. Lõikest 1 olenemata ei tohi liidu toetus vahe- ja lõppmaksete kaudu olla suurem kui:

- a) avaliku sektori kulud või
- b) Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide maksimaalne toetussumma, mis eraldatakse ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondi puhul igale prioriteedile ja EAFRD ja EMKFi puhul igale meetmele, nagu on sätestatud komisjoni otsuses, millega programm heaks kiidetakse,

olenevalt sellest, kumb summa on väiksem.

▼ B*Artikkel 25***▼ M3****Liikmesriikidele antava tehnilise abi haldamine**

1. Liikmesriigi taotlusel vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/825⁽¹⁾ artiklile 11 võib kokkuleppel komisjoniga kanda osa käesoleva määruse artiklis 59 sätestatud ja fondispetsiifiliste eeskirjade kohaselt programmile eraldatud vahenditest komisjoni algatusel üle tehniliseks abiks, et rakendada asjaomase liikmesriigiga seotud meetmeid vastavalt käesoleva määruse artikli 58 lõike 1 kolmanda lõigu punktile 1 otsese või kaudse eelarve täitmise raames.

▼ B

2. Lõikes 1 osutatud vahendid täiendavad summasid, mis on komisjoni algatusel kehtestatud tehniliseks abiks kooskõlas fondispetsiifilistes eeskirjades esitatud ülemmääradega. Kui liikmesriigi algatusel antava

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2017. aasta määrus (EL) 2017/825, millega luuakse struktuurireformi tugiprogramm ajavahemikuks 2017–2020 ning muudetakse määrusi (EL) nr 1303/2013 ja (EL) nr 1305/2013 (ELT L 129, 19.5.2017, lk 1).

▼ B

tehnilise abi ülemmäär on esitatud fondispetsiifilistes eeskirjades, lisatakse üle kantav summa, et arvutada sellele ülemmäärale vastavust.

3. ► **M3** Liikmesriigid taotlevad lõikes 1 osutatud ülekannet kalendriaastaks selle aasta 31. jaanuariks, mil ülekanne tehakse. Taotlusele lisatakse ettepanek selle programmi või nende programmide muutmise kohta, millest ülekanne tehakse. Vastavad muudatused tehakse kooskõlas artikli 30 lõikega 2 partnerluslepingusse, milles esitatakse igal aastal komisjonile üle kantav kogusumma. ◀

Kui liikmesriik täidab artikli 24 lõikes 1 sätestatud tingimusi 1. jaanuaril 2014, võib ta edastada selle aasta taotluse samaaegselt partnerluslepingu esitamise, milles esitatakse komisjoni algatusel tehniliseks abiks üle kantav summa.

▼ M3

4. Liikmesriigi poolt käesoleva artikli lõike 1 kohaselt üle kantud vahendite suhtes kehtib käesoleva määruse artiklis 136 ja määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 38 sätestatud kulukohustustest vabastamise reegel.

▼ M10*V PEATÜKK****Erakorralised meetmed Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamiseks reageerimisel COVID-19 puhangule****Artikkel 25a***Erakorralised meetmed Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamiseks reageerimisel COVID-19 puhangule**

1. Erandina artikli 60 lõikest 1 ning artikli 120 lõike 3 esimesest ja neljandast lõigust võib liikmesriigi taotluse korral kohaldada 100 %-list kaasrahastamismäära kulude suhtes, mis on deklareeritud maksetaotlustes 1. juulil 2020 algava ja 30. juunil 2021 lõppeva aruandeaasta jooksul ERFist, ESFist või Ühtekuuluvusfondist toetatava programmi ühe või mitme prioriteetse suuna kohta.

Kaasrahastamismäära muutmise taotlused esitatakse artiklis 30 sätestatud programmide muutmise korra kohaselt ja neile lisatakse läbivaadatud programm või programmid. 100 %-list kaasrahastamismäära kohaldatakse üksnes juhul, kui komisjon kiidab rakenduskava vastava muudatuse heaks enne lõpliku vahemaksetaotluse esitamist vastavalt artikli 135 lõikele 2.

Enne esimese maksetaotluse esitamist 1. juulil 2021 algava aruandeaasta kohta edastavad liikmesriigid artikli 96 lõike 2 punkti d alapunktis ii osutatud tabeli, milles kinnitatakse kaasrahastamismäär, mida kohaldata 30. juunil 2020 lõppenud aruandeaastal nende prioriteetide suhtes, millele kohaldata ajutist 100 %-list kaasrahastamist.

▼ M10

2. COVID-19 puhangule reageerimiseks võib 2020. aasta programmitööks ettenähtud vahendeid majanduskasvu ja tööhõive eesmärkide raames liikmesriigi taotluse korral ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondi vahel üle kanda, olenemata artikli 92 lõike 1 punktides a–d osutatud protsendimääradest.

Selliste ülekannete suhtes ei kohaldata artikli 92 lõikes 4 sätestatud nõudeid.

Ülekanded ei või mõjutada vahendeid, mis on eraldatud noorte tööhõive algatuse jaoks kooskõlas artikli 92 lõikega 5 või majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames enim puudustkannatavatele isikutele mõeldud abiks vastavalt artikli 92 lõikele 7.

ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondi vahel käesoleva lõike alusel üle kantud vahendeid rakendatakse kooskõlas selle fondi reeglitega, kuhu vahendid üle kantakse.

3. Erandina artikli 93 lõikest 1 ja lisaks artikli 93 lõikes 2 sätestatud võimalusele võib liikmesriigi taotluse korral COVID-19 puhangule reageerimiseks 2020. aasta programmitööks kasutada olevaid vahendeid piirkonnakategooriate vahel üle kanda.

4. Taotlused käesoleva artikli lõigete 2 ja 3 kohaste ülekannete tegemiseks esitatakse artiklis 30 sätestatud programmide muutmise korra kohaselt ning neile lisatakse läbivaadatud programm või programmid, milles määratakse kindlaks fondi ja piirkonnakategooria kaupa ülekantud summad, kui see on asjakohane.

5. Erandina käesoleva määruse artiklist 18 ja fondispetsiifilistest määrustest ei kohaldata rahaliste eraldiste suhtes, mis on esitatud käesoleva määruse artikli 30 lõike 5 kohaselt 24. aprillil 2020 või pärast seda esitatud programmi muutmise taotlustes või teatatud ülekannetes, käesolevas määruuses või fondispetsiifilistes määrustes sätestatud valdkondliku kontsentreerumise nõudeid.

6. Erandina artiklist 16 ei või alates 24. aprillist 2020 partnerluslepinguid muuta ega programmi muudatustes ette näha partnerluslepingute muutmist.

Erandina artikli 26 lõikest 1, artikli 27 lõikest 1, artikli 30 lõikest 1 ja artikli 30 lõikest 2 ei kontrollita alates 24. aprillist 2020 programmide ja nende rakendamise kooskõla partnerluslepinguga.

7. Artikli 65 lõiget 6 ei kohaldata tegevuse suhtes, millega suurendatakse valmisolekut COVID-19 puhanguga seotud kriisile reageerida, nagu on osutatud artikli 65 lõike 10 teises lõigus.

Erandina artikli 125 lõike 3 punktist b võib sellised tegevused ERFist või ESFist toetuse saamiseks välja valida enne muudetud programmi heakskiitmist.

▼ M10

8. Artikli 87 lõike 1 punkti b kohaldamisel, kui COVID-19 puhangut käsitatakse vääramatu jõuna, esitatakse koondandmed summade kohta, mille kohta ei ole olnud võimalik esitada maksetaotlust, prioriteetide kaupa tegevuste kohta, mille rahastamiskõlblike kulude kogusumma on väiksem kui 1 000 000 eurot.

9. Erandina fondispetsiifilistes määrustes sätestatud tähtaegadest esitatakse kõigi Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kohta 30. septembriks 2020 artikli 50 lõikes 1 osutatud 2019. aasta programmi rakendamise aastaaruanne. Komisjoni 2020. aastal koostatud koondaruande edastamise võib vastavalt artikli 53 lõikele 1 edasi lükata.

10. Erandina artikli 37 lõike 2 punktist g ei nõuta eelhindamiste läbivaatamist ega ajakohastamist, kui COVID-19 puhangule tõhusaks reageerimiseks on vaja muuta rahastamisvahendeid.

11. Kui rahastamisvahenditest antakse VKEdele käibekapitalitoetust vastavalt käesoleva määruse artikli 37 lõike 4 teisele lõigule, ei nõuta uusi või ajakohastatud äriplaane või samaväärseid dokumente ega tõendeid, mis tõendavad rahastamisvahenditest saadud toetuse kasutamist ettenähtud otstarbel.

Erandina määrusest (EL) nr 1305/2013 võib EAFRD sellist toetust anda ka määruses (EL) nr 1305/2013 osutatud meetmete alusel, mis on seotud rahastamisvahendite rakendamisega. Sellised rahastamiskõlblikud kulud ei või ületada 200 000 eurot.

12. Artikli 127 lõike 1 teise lõigu kohaldamisel on COVID-19 puhang nõuetekohaselt põhjendatud juhtum, millele auditeerimisasutused võivad oma ametialase arvamuse alusel tugineda, et kasutada mittestatistilist valimimeetodit aruandeaastal, mis algab 1. juulil 2019 ja lõpeb 30. juunil 2020.

13. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046⁽¹⁾ artikli 30 lõike 1 punkti f kohaldamisel ei kohaldata käesoleva artikli lõigete 2 ja 3 kohaste ülekannete suhtes assigneeringute samaks otstarbeks kasutamise tingimust.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

▼B

III JAOTIS
PROGRAMMITÖÖ

I PEATÜKK

Üldsätted Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kohta

Artikkel 26

Programmide ettevalmistamine

1. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde kasutatakse programmide kaudu kooskõlas partnerluslepinguga. Kõik programmid hõlmavad ajavahemikku 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.

2. Programme töötavad välja liikmesriigid või nende määratud asutused koostöös artiklis 5 nimetatud partneritega. Liikmesriigid koostavad programmid üldsusele läbipaistvate menetluste põhjal, kooskõlas oma institutsioonilise ja õigusraamistikuga.

3. Liikmesriigid ja komisjon teevad koostööd, et tagada tulemuslik koordineerimine Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmide, sealhulgas asjakohasel juhul ka mitmest fondist rahastatavate programmide ettevalmistamisel, võttes arvesse proportsionaalsuse põhimõtet.

4. Liikmesriigid esitavad programmid komisjonile kolme kuu jooksul pärast partnerluslepingu esitamist. Euroopa territoriaalse koostöö programmid esitatakse 22. september 2014. Kõikidele programmidele lisatakse eelhindamised, nagu on sätestatud artiklis 55.

5. Kui üks või mitu Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide fondispetsiifilistest määrustest jõustub 22. veebruar 2014 kuni 22. juuni 2014, esitatakse fondispetsiifilise määruse jõustumise viivitusest mõjutatud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondist toetatav programm või toetatavad programmid kolme kuu jooksul alates artikli 17 lõikes 1 osutatud läbivaadatud partnerluslepingu esitamisest.

▼C1

6. Kui üks või mitu Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide fondispetsiifilistest määrustest jõustub hiljem kui 22. juuni 2014, esitatakse fondispetsiifilise määruse jõustumise viivitusest mõjutatud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondist toetatav programm või toetatavad programmid kolme kuu jooksul alates fondispetsiifilise määruse jõustumisest, mille puhul esines viivitus.

▼B

Artikkel 27

Programmide sisu

1. Igas programmis sätestatakse strateegia programmi panuse jaoks liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiasse, mis on kooskõlas käesolevas määrusega, fondispetsiifiliste eeskirjade ja partnerluslepingu sisuga.

▼B

Iga programm sisaldab Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tulemusliku, tõhusa ja koordineeritud rakendamise tagamise korda ning toetusesaajate halduskoormuse vähendamise meetmeid.

2. Igas programmis määratakse kindlaks prioriteedid, milles sätestatakse ►C1 alaeesmärgid ◀, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadavad rahalised assigneeringud ja vastav riiklik kaasfinantseerimine, sealhulgas tulemusreserviga seonduvad summad, mida võib pakkuda nii avalik kui ka erasektor kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega.

3. Kui liikmesriigid ja piirkonnad osalevad makropiirkondlikes strateegiates või mere vesikonna strateegiates, sätestatakse asjaomases programmis – vastavalt programmi valdkonna vajadustele, mille liikmesriigid on välja selgitanud – kavandatavate sekkumiste panus kõnealustesse strateegiatesse.

4. Iga prioriteedi juures sätestatakse näitajad ning vastavad kvalitatiivselt või kvantitatiivselt esitatud sihid kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega, mille abil hinnatakse programmi rakendamisel tehtud edusamme eesmärkide saavutamisel ning mis on aluseks seirele, hindamisele ja tulemuslikkuse analüüsile. Nende näitajate hulka kuuluvad:

- a) eraldatud kuludega seotud finantsnäitajad;
- b) toetatud tegevustega seotud ►C1 väljundindikaatorid ◀;
- c) kõnealuse prioriteediga seotud asjaomased tulemusnäitajad.

▼C1

Fondispetsiifilistes eeskirjades sätestatakse iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi jaoks ühised näitajad ja võidakse sätestada ka reegleid programmidega seonduvate näitajate kohta.

▼B

5. Igas programmis, välja arvatud üksnes tehnilist abi hõlmavad programmid, tuleb vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele kirjeldada meetmeid, mida tuleb võtta, et võtta arvesse artiklites 5, 7 ja 8 sätestatud põhimõtteid.

6. Igas programmis, välja arvatud nendes, kus konkreetse programmi raames antakse tehnilist abi, sätestatakse soovituslik toetuse summa, mida tuleb kasutada kliimamuutuse eesmärkide tarbeks vastavalt artiklis 8 osutatud meetodikale.

7. Liikmesriigid koostavad programmi kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega.

▼B*Artikkel 28***Erisätted selliste eriotstarbeliste programmide sisu kohta, mis käsitlevad piiristamata garantii ja väärtpaberistamisega seotud ühisinstrumente, mille abil vähendatakse nõudeid EIP kaasatavale kapitalile**

1. Erandina artiklist 27 hõlmavad artikli 39 lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud eriotstarbelised programmid järgmist:

- a) elemendid, mis on sätestatud artikli 27 lõike 1 esimeses lõigus ning kõnealuse artikli lõigetes 2, 3 ja 4 ja mis puudutavad artiklis 5 sätestatud põhimõtteid;
- b) käesoleva määruse artiklites 125, 126 ja 127 ning EAFRD määruse artikli 65 lõikes 2 osutatud asutuste andmed, kui need on asjaomase fondi puhul asjakohased;
- c) hindamine programmi iga artikli 19 ja XI lisa kohaselt määratletud eeltingimuse puhul, kas eeltingimus on partnerluslepingu ja programmi esitamise päeval täidetud, ning kui eeltingimused ei ole täidetud, siis meetmete kirjeldus, mis tuleb eeltingimuste täitmiseks võtta, selliste meetmete eest vastutavad organid ja ajakava vastavalt partnerluslepingus esitatud kokkuvõttele.

2. Erandina artiklist 55 käsitatakse artikli 39 lõike 4 esimese lõigu punktis a osutatud eelhindamist selliste programmide eelhindamisena.

3. Käesoleva määruse artikli 39 lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud programmide suhtes ei kohaldata EAFRD määruse artikli 6 lõiget 2 ning artikli 59 lõikeid 5 ja 6. Lisaks käesoleva artikli lõikes 1 osutatud elementidele kohaldatakse EAFRDga hõlmatud programmide suhtes ainult EAFRD määruse artikli 8 lõike 1 punkti c alapunkti i, punktide f, h, i ning punkti m alapunktide i kuni iii sätteid.

*Artikkel 29***Programmide vastuvõtmise kord**

1. Komisjon hindab programmide kooskõla käesoleva määruse ja fondispetsiifiliste eeskirjadega, nende tulemuslikku panust valitud valdkondlike eesmärkide saavutamisse ja iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi konkreetsete liidu prioriteetide täitmisse ning ka partnerluslepingusse, võttes arvesse ELI toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 kohaselt vastu võetud asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi ning ELI toimimise lepingu artikli 148 lõike 4 kohaselt vastu võetud asjaomaseid nõukogu soovitusi, samuti eelhindamist. Hindamine käsitleb eeskätt programmi strateegia adekvaatsust, vastavaid eesmärke, näitajaid, sihte ja eelarvevahendite eraldamist.

▼B

2. Erandina lõikest 1 ei pea komisjon hindama ESF määruse artikli 18 teise lõigu punktis a osutatud spetsiaalsete noorte tööhõive algatuse rakenduskavade ega käesoleva määruse artikli 39 lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud spetsiaalsete rakenduskavade koostöla partnerluslepinguga, kui liikmesriik ei ole oma partnerluslepingut esitanud sellise rakenduskava esitamise kuupäevaks.

3. Komisjon esitab oma tähelepanekud kolme kuu jooksul alates programmi esitamise kuupäevast. Liikmesriik annab komisjonile kogu vajaliku lisateabe ja teeb vajaduse korral esitatud programmi parandused.

4. Komisjon võtab vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele vastu otsuse iga programmi heakskiitmise kohta hiljemalt kuus kuud pärast seda, kui liikmesriik (liikmesriigid) on programmi esitanud, eeldusel, et komisjoni kõiki märkusi on piisaval määral arvesse võetud, kuid mitte enne 1. jaanuari 2014 või enne, kui komisjon on võtnud vastu partnerluslepingut heaks kiitva otsuse.

Erandina esimeses lõigus osutatud nõuetest võib komisjon Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvad programmid heaks kiita enne partnerluslepingut heaks kiitva otsuse vastuvõtmist ning ESFi määruse artikli 18 teise lõigu punktis a osutatud spetsiaalsed noorte tööhõive algatuse rakenduskavad ja käesoleva määruse artikli 39 lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud spetsiaalsed programmid võib komisjon heaks kiita enne partnerluslepingu esitamist.

*Artikkel 30***Programmide muutmine**

1. Liikmesriigi esitatud programmide läbivaatamise taotlus peab olema põhjendatud ning tooma eeskätt esile programmi muutuste eeldatava mõju liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia eesmärkide saavutamisele ning programmis määratletud ►C1 alaeesmärkidele ◀, võttes arvesse käesolevat määrust ja fondispetsiifilisi eeskirju, artiklites 5, 7 ja 8 osutatud horisontaalpõhimõtteid ja partnerluslepingut. Lisada tuleb muudetud programm.

2. Komisjon hindab lõike 1 kohaselt esitatud teavet, võttes arvesse liikmesriigi esitatud põhjendusi. Komisjon võib teha oma tähelepanekud ühe kuu jooksul pärast muudetud programmi esitamist ja liikmesriik esitab komisjonile kogu vajaliku lisateabe. Koostölas fondispetsiifiliste eeskirjadega kiidab komisjon programmide muutmise taotlused heaks nii kiiresti kui võimalik, kuid mitte hiljem kui kolm kuud pärast seda, kui liikmesriik on taotluse esitanud, tingimusel, et kõiki komisjoni tehtud tähelepanekuid on vajalikul määral arvesse võetud.

▼M6

Kui programmi muutmine mõjutab partnerluslepingus esitatud teavet, kohaldatakse artikli 16 lõikes 4a sätestatud menetlust.

▼B

3. Erandina lõikest 2, kui muutmise taotlus esitatakse komisjonile selleks, et pärast tulemuslikkuse hindamist jagataks ümber tulemusreserv, esitab komisjon tähelepanekud ainult siis, kui ta leiab, et kavandatav eraldis ei ole koostölas kohaldatavate eeskirjadega, ei vasta liikmesriigi või piirkonna arenguvajadustele või sellega kaasneb oluline risk, et ettepanekus nimetatud eesmäärke ja sihte ei suudeta saavutada.

▼B

Komisjon kiidab programmi muutmise taotlused heaks nii kiiresti kui võimalik, kuid mitte hiljem kui kaks kuud pärast seda, kui liikmesriik on taotluse esitanud, tingimusel et kõiki komisjoni tehtud tähelepanekuid on vajalikul määral arvesse võetud. ► **M6** ————— ◀

4. Erandina lõikest 2 võib rakenduskavade muutmiseks vajalikud konkreetsed menetlused kehtestada EMKFi määruses.

▼M9

5. Erandina lõigetest 1 ja 2 võib liikmesriik ERFist, Ühtekuuluvusfondist ja ESFist toetatavate programmide puhul paigutada programmitöö perioodil kuni 8 % prioriteedile alates 1. veebruarist 2020 eraldatud summast ja kuni 4 % programmi eelarvest ümber sama fondi sama programmi muu prioriteedi alla.

Sellised ümberpaigutused ei mõjuta varasemaid aastaid. Neid ei käsitata olulisena ja nende tegemiseks ei ole vaja komisjoni otsust programmi muutmise kohta. Siiski peavad need vastama kõigile regulatiivsetele nõuetele ja seirekomisjon peab need eelnevalt heaks kiitma. Liikmesriik edastab muudetud finantstabelid komisjonile.

▼B*Artikkel 31***EIP osalus**

1. Liikmesriikide taotluse korral võib EIP osaleda partnerluslepingu ja tegevuste ettevalmistamisel, eeskätt suurprojektide, finantsvahendite ning avaliku ja erasektori partnerluste puhul.

2. Komisjon võib EIPga enne partnerluslepingu või programmide vastuvõtmist konsulteerida.

3. Komisjon võib paluda EIP-l läbi vaadata suurprojektide tehniline kvaliteet, majanduslik ja rahaline jätkusuutlikkus ja elujõulisus ning abistada komisjoni rakendatavate või väljatöötatavate finantsvahenditega.

4. Komisjon võib käesoleva määruse sätete rakendamisel sõlmida EIPga mitme aasta jooksul rakendatavaid algatusi hõlmavaid toetus- või teenuslepinguid. Niisuguste toetus- või teenuslepingutega seotud väljamaksed liidu eelarvest tehakse kord aastas.

*II PEATÜKK****Kogukonna juhitud kohalik areng****Artikkel 32***Kogukonna juhitud kohalik areng**

► **C1** 1. Kogukonna juhitud kohaliku arengut toetatakse EAFRDist, mille korral seda nimetatakse programmi LEADER kohalikuks arenguks ja seda võivad toetada ERF, ESF ja EMKF. ◀ Käesoleva peatüki kohaldamisel osutatakse nendele fondidele edaspidi kui asjaomastele Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidele.

▼ B

2. Kogukonna juhitud kohalik areng on:

a) suunatud konkreetsetele allpiirkondadele;

▼ C1

b) juhitud kohalike tegevusrühmade poolt, kuhu kuuluvad avaliku ja erasektori kohalike sotsiaal-majanduslike huvide esindajad ja mille otsustamistasandil ei esinda riiklike eeskirjade alusel määratletud avaliku sektori asutused ega ükski huvirühm üle 49 % hääleõigusest;

▼ B

c) ellu viidud integreeritud ja mitmesektoriliste piirkonnapõhiste kohaliku arengu strateegiate kaudu;

d) kavandatud kohalikke vajadusi ja potentsiaali arvesse võttes ning hõlmab kohaliku konteksti uuenduslikke jooni, võrgustikke ja vajaduse korral koostööd.

3. Asjaomaste Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetus kogukonna juhitud kohalikule arengule peab olema järjepidev ja asjaomaste Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahel kooskõlastatud. Selle tagab muu hulgas kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiate ja kohalike tegevusrühmade koordineeritud suutlikkuse suurendamine, valik, heakskiit ja rahastamine.

▼ M6

4. Kui artikli 33 lõike 3 alusel moodustatud kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiate valikukomisjon leiab, et valitud kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia rakendamiseks on vaja toetust rohkem kui ühest fondist, võib ta kooskõlas siseriiklike õigusnormide ja menetlustega määrata juhtfondi, et rahastada kõiki artikli 35 lõike 1 punktides a, d ja e osutatud kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia ettevalmistus-, jooksvaid ja elavdamisega seotud kulusid.

▼ B

5. Asjaomastest Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetust saav kogukonna juhitud kohalik areng viiakse ellu vastavalt asjakohas(t)e programmi(de) ühele või enamale prioriteedile kooskõlas asjaomaste Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide spetsiifiliste eeskirjadega.

*Artikkel 33***Kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiad;**

1. Kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia sisaldab vähemalt järgmisi elemente:

a) strateegiaga hõlmatud piirkonna ja rahvastiku piiritlemine;

b) piirkonna arenguvajaduste ja -potentsiaali analüüs, sealhulgas tugevuste, nõrkuste, võimaluste ning ohtude analüüs;

c) strateegia ja selle eesmärkide kirjeldus, strateegia integreeritud ja uuendusliku olemuse kirjeldus ning eesmärkide pingerida, sealhulgas mõõdetavad eesmärgid väljundite või tulemuste osas. Tulemuseesmärgid võivad olla väljendatud kvantitatiivselt või kvalitatiivselt. Strateegia peab olema kooskõlas kõikide kaasatud asjaomaste Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vastavate programmidega;

d) strateegia arendamisse kogukonna kaasamise protsessi kirjeldus;

▼ C1

- e) tegevuskava, milles näidatakse, kuidas eesmärgid meetmetena ellu viiakse;

▼ B

- f) strateegia juhtimise ja seire korra kirjeldus, milles näidatakse strateegiat rakendava kohaliku ►C1 tegevusrühma ◀ suutlikkust, ja konkreetse hindamise korra kirjeldus;

- g) strateegia rahastamiskava, sealhulgas igast asjaomasest Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondist kavandatud eraldis.

2. Liikmesriigid kehtestavad kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiate valikukriteeriumid.

3. Vastutava(te) korraldusasutus(t)e poolt selleks otstarbeks moodustatud komisjon valib välja kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiad ja need kiidab/kiidavad heaks vastutav(ad) korraldusasutus(ed).

4. Kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiate valimise esimene voor viiakse lõpule hiljemalt kahe aasta jooksul alates partnerluslepingu heakskiitmise kuupäevast. Pärast seda kuupäeva, kuid hiljemalt 31. detsembriks 2017 võivad liikmesriigid valida täiendavad kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiad.

5. Otsuses, millega kiidetakse heaks kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia, sätestatakse iga asjaomase Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi eraldised. Otsuses sätestatakse ka programmist või programmidest tulenevad juhtimis- ja kontrolliülesanded seoses kohaliku arengu strateegiaga.

6. Lõike 1 punktis a osutatud piirkonnas ei tohi olla vähem kui 10 000 ega rohkem kui 150 000 elanikku. Siiski võib komisjon põhjendatud juhtudel ►C1 ja liikmesriigi ettepaneku alusel neid rahvastiku-piiranguid kehtestada või muuta oma artikli 16 lõike 2 või 4 kohase otsusega, ◀ millega kõnealuse liikmesriigi osas kiidetakse partnerlusleping heaks või seda muudetakse, et võtta arvesse hõredalt või tihedalt asustatud alasid, tagamaks kogukondlikult juhitud kohaliku arengu strateegiatega hõlmatud territoriaalset ühtekuuluvust.

*Artikkel 34***Kohalikud ►C1 tegevusrühmad ◀**

1. Kohalikud ►C1 tegevusrühmad ◀ kavandavad ja rakendavad kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiaid.

▼ C1

Liikmesriigid määravad kindlaks kohaliku tegevusrühma ja vastavate programmide elluviimise eest vastutavate asutuste rollid kõikide kogukondlikult juhitud strateegiaga seotud rakendusülesannete täitmiseks.

▼ B

2. Vastutav korraldusasutus tagab või vastutavad korraldusasutused tagavad, et kohalikud ►C1 tegevusrühmad ◀ kas valivad rühmast ühe partneri haldus- ja finantsjuhiks või moodustavad seadusjärgselt asutatud ühisstruktuuri.

3. Kohalike ►C1 tegevusrühmade ◀ ülesanded hõlmavad järgmist:

▼ M6

- a) kohalike osalejate, sealhulgas potentsiaalsete toetusesaajate suutlikkuse suurendamine tegevuste väljatöötamisel ja rakendamisel, sealhulgas nende projektide ettevalmistamise ja juhtimise suutlikkuse edendamine;

▼ M6

- b) sellise mittediskrimineeriva ja läbipaistva valikumenetluse väljatöötamine, millega välditakse huvide konflikti, tagatakse, et valikuotsuste tegemisel tuleb vähemalt 50 % häälest partneritelt, kes ei ole riigiasutused, ja võimaldatakse kasutada kirjalikku valikumenetlust;
- c) tegevuste valikuks selliste mittediskrimineerivate objektiivsete kriteeriumide koostamine ja heakskiitmine, millega tagatakse sidusus kogukonna juhitava kohaliku arengu strateegiaga, seades tegevusi prioriteetideks vastavalt nende panusele strateegia eesmärkide ja sihtide saavutamisse;
- d) projektikonkursside või käimasoleva projekti esitamise korra ettevalmistamine ja avaldamine;

▼ B

- e) toetusetaotluste vastuvõtmine ja hindamine;
- f) tegevuste valimine ja toetuse summa kindlaksmääramine ning vajaduse korral pakkumuste suunamine toetuse heakskiitmise eest vastutavale asutusele;
- g) kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia rakendamise ja toetust saanud tegevuste seire ning kõnealuse strateegiaga seotud eriomane hindamistegevus.

▼ M6

Kui kohalikud tegevusrühmad täidavad ülensandeid, mida ei ole käsitletud esimese lõigu punktides a–g ja mis kuuluvad korraldusasutuse, sertifitseerimisasutuse või makseasutuse vastutusalasse, nimetatakse kohalikud tegevusrühmad vahendusasutusteks kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega.

▼ B

4. Ilma et see piiraks lõike 3 punkti b kohaldamist, võib kohalik ►**C1** tegevusrühm ◀ olla toetusesaaja ning teha tegevusi kooskõlas kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiaga.
5. Artikli 35 lõike 1 punktis c osutatud kohalike ►**C1** tegevusrühmade ◀ koostöömeetmete puhul võib käesoleva artikli lõike 3 punktis f sätestatud ülensandeid täita vastutav korraldusasutus.

*Artikkel 35***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetus kogukonna juhitud kohalikule arengule**

1. Asjaomaste Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetus kogukondlikult juhitava kohalikule arengule hõlmab järgmist:

- a) ettevalmistava toetuse kulud, mis hõlmavad haldussuutlikkuse parandamist, koolitust ja võrgustiku arendamist kogukondlikult juhitava kohaliku arengu strateegia ettevalmistamisel ning rakendamisel.

Kõnealused kulud võivad hõlmata üht või mitut järgmist elementi:

- i) kohalike sidusrühmade koolitustegevus;
- ii) asjaomast piirkonda käsitlevad uuringud;

▼B

- iii) kogukondlikult juhitava kohaliku arengu strateegia väljatöötamisega seotud kulud, sealhulgas konsulteerimiskulud ja strateegia ettevalmistamiseks sidusrühmadega peetud konsultatsioonidega seotud tegevuse kulud;
- iv) ettevalmistusetapis ettevalmistavat toetust taotleva organisatsiooni halduskulud (tegevus- ja personalikulud);
- v) toetus väikestele katseprojektidele.

Selline ettevalmistav toetus on kõlblik, olenemata sellest, kas artikli 33 lõike 3 kohaselt moodustatud valikukomisjon valib toetust saava kohaliku ►**C1** tegevusrühma ◀ kavandatud kogukondlikult juhitava kohaliku arengu strateegia rahastamiseks välja.

- b) tegevuste teostamine kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia raames;
- c) kohaliku ►**C1** tegevusrühma ◀ koostöömeetmete ettevalmistamine ja rakendamine;
- d) jooksvad kulud, mis on seotud kogukondlikult juhitava kohaliku arengu strateegia rakendamise juhtimisega, sealhulgas tegevuskulud, personalikulud, koolituskulud, avalike suhetega seotud kulud, finantskulud ning artikli 34 lõike 3 punktis g osutatud strateegia seire ja hindamisega seotud kulud;
- e) kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia elavdamine, et soodustada sidusrühmade teabevahetust ja edendada strateegiat ning toetada potentsiaalseid toetusesaajaid tegevuste väljatöötamisel ja taotluste koostamisel.

▼C1

- 2. Lõike 1 punktides d ja e osutatud jooksvate kulude ja elavdamise toetus ei tohi olla suurem kui 25 % kogukondlikult juhitava kohaliku arengu strateegia raames kantud avaliku sektori kogukulutustest.

▼B*III PEATÜKK****Territoriaalne areng****Artikkel 36***Integreeritud territoriaalsed investeeringud**

- 1. Kui ESFi määruse artikli 12 lõikes 1 osutatud linna arengustrateegia või muu territoriaalne strateegia või territoriaalne pakt nõuab integreeritud lähenemisviisi, mis hõlmab investeeringuid ESFist, ERFist või Ühtekuuluvusfondist ühe või mitme rakenduskava rohkem kui ühe prioriteetse suuna raames, võib meetmed ellu viia integreeritud territoriaalse investeeringuna („ITI”).

ITIna võetud meetmeid võib täiendada EAFRDi või EMKFi finantstoetusega.

▼ B

2. Kui ITI-d toetatakse ESFi, ERFi või Ühtekuuluvusfondi kaudu, kirjeldatakse asjaomas(t)es rakenduskava(de)s kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega ITI kasutamise põhimõtet ning iga prioriteetse suuna soovituslikku rahaeraldust.

Kui ITI-d täiendatakse EAFRD või EMKFi rahalise toetusega, sätestatakse asjaomases programmis või asjaomastes programmides kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega soovituslik eraldiste jaotus ja hõlmatavad meetmed.

▼ M6

3. Liikmesriik või korraldusasutus võib kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega delegeerida teatavad ülesanded ühele või mitmele vahendusasutusele, sealhulgas kohalikud asutused, piirkondlikud arendusasutused või valitsusvälised organisatsioonid, kes on seotud ITI haldamise ja rakendamisega.

▼ B

4. Liikmesriik või asjaomased korraldusasutused tagavad, et programmi või programmide seiresüsteem määrab kindlaks ITI-t toetava prioriteetse suuna või liidu prioriteedi tegevused ja väljundid.

IV JAOTIS

RAHASTAMISVAHENDID

*Artikkel 37***Rahastamisvahendid**

1. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde võib kasutada rahastamisvahendite toetamiseks ühe või mitme programmi raames, sealhulgas ka siis, kui see on korraldatud fondifondide kaudu, et aidata kaasa eesmärkide saavutamisele, mis on sätestatud prioriteedi raames.

Rahastamisvahendeid kasutatakse selliste investeeringute toetamiseks, mida peetakse rahaliselt elujõuliseks ja mis ei leia turult piisavaid rahastamisallikaid. Käesoleva jaotise kohaldamisel järgivad korraldusasutus, fondifond ja rahastamisvahendit rakendavad asutused kohaldatavat õigust, eelkõige riigiabi ja riigihankeid käsitlevat õigust.

2. Rahastamisvahendite toetus põhineb eelhindamistel, mille käigus on kindlaks tehtud tõendid turutõrgete või ebaoptimaalsete olukordade kohta ning avaliku sektori investeeringu vajaduste hinnangulise taseme ja ulatuse kohta, sealhulgas toetatavate rahastamisvahendite tüübid. Sellised eelhindamised hõlmavad järgmist:

a) turutõrgete, mitteoptimaalsete investeerimisolukordade ning poliitika- valdkondade ja valdkondlike eesmärkide investeerimisvajaduste või käsitletavate investeerimisprioriteetide analüüs, eesmärgiga aidata

▼ B

kaasa sellise prioriteedi puhul kehtestatud ► **C1** alaeesmärkide ◀ saavutamisele, mida toetatakse rahastamisvahenditest. Analüüs põhineb kättesaadaval hea tava meetodikal;

- b) nende rahastamisvahendite lisaväärtuse hinnang, mida kavatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetada, hinnang kooskõla kohta samale turule suunatud teiste avaliku sektori sekkumisvormidega, riigiabi võimalik mõju, kavandatud sekkumise proportsionaalsuse ja turumoonutuste minimeerimise meetmete hinnang;

▼ M6

- c) rahastamisvahendi abil potentsiaalselt kaasatavate täiendavate avaliku ja erasektori vahendite hinnanguline suurus kuni toetuse lõppsaaja tasandini (eeldatav võimendav mõju), sealhulgas vajaduse korral hinnanguline vajadus turumajanduse põhimõttel tegutsevatelt investoritelt ekvivalentsete vahendite kaasamiseks kohaldatava diferentseeritud kohtlemise järele, nagu on osutatud artiklis 43a, ja selle ulatus ja/või selliste mehhanismide kirjeldus, mida kasutatakse sellise diferentseeritud kohtlemise vajaduse ja ulatuse kindlakstegemiseks, näiteks konkureeriv või nõuetekohaselt sõltumatu hindamisprotsess;

▼ B

- d) hinnang samalaadsete vahendite kasutamisest ja liikmesriikide poolt teostatud varasematest eelhindamistest saadud kogemuste ja selle kohta, kuidas neid kogemusi edaspidi rakendada;
- e) kavandatud investeerimisstrateegia, sealhulgas artikli 38 tähenduses rakendamiskorra valikute analüüs, pakutavad finantstooted, lõppsaajate sihtrühm ja vajaduse korral kavandatud kombineerimine toetuse vormis rahastamisega;
- f) eeldatavad tulemused ja kuidas asjaomane rahastamisvahend aitab kaasa prioriteedi ► **C1** alaeesmärkide ◀ ja tulemuste saavutamisele, sealhulgas sellise panuse näitajad;
- g) sätted, mis võimaldavad eelhindamist vajaduse korral üle vaadata ja ajakohastada sellise eelhindamise alusel rakendatava rahastamisvahendi rakendamise käigus, kui korraldusasutus leiab rakendamisetapi ajal, et eelhindamine ei pruugi enam täpselt kajastada rakendamise ajal kehtivaid turutingimusi.

▼ M6

3. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud eelhindamisel võib arvesse võtta kooskõlas finantsmääruse artikli 209 lõike 2 esimese lõigu punktis h ja teises lõigus osutatud eelhindamist ja selle võib läbi viia etappidena. Igal juhul tuleb see lõpule viia enne, kui korraldusasutus otsustab teha programmist makseid rahastamisvahendisse.

▼ B

Rahastamisvahendeid käsitlevate eelhinnangute tulemuste ja järelduste kokkuvõtte avaldatakse kolme kuu jooksul pärast nende lõplikku kinnitamist.

▼ B

Vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele esitatakse eelhinnang teavitamise eesmärgil seirekomisjonile.

4. Kui rahastamisvahenditest toetatakse ettevõtete, sealhulgas VKEde rahastamist, siis on sellise toetuse eesmärk eelkõige uute ettevõtete asutamine, varajase kasvuetapi kapitali, st seemne- ja stardikapitali, arengukapitali või ettevõtte üldise tegevuse tugevdamiseks kapitali andmine või uute projektide elluviimine, uutele turgudele sisenemine või olemasolevate ettevõtete uusarendused, ilma et see mõjutaks kehtivate liidu riigiabi eeskirjade kohaldamist ning kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega. Toetus võib sisaldada investeeringuid nii materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse kui ka käibekapitali kehtivate liidu riigiabi eeskirjade piires ning eesmärgiga pakkuda stiimuleid erasektorile kui ettevõtete rahastajale. See võib sisaldada ka ettevõtete omandiõiguste üleandmise kulusid, tingimusel et selline üleandmine toimub sõltumatute investorite vahel.

▼ M9

Rahastamisvahenditest võib toetada ka käibekapitali rahastamist VKEdes, kes vajavad seda ajutise meetmena tõhusaks reageerimiseks rahvatervise kriisile.

▼ B

5. Rahastamisvahenditest toetatavad investeeringud ei tohi olla investeerimisotsuse kuupäevaks lõpule viidud ega täielikult rakendatud.

6. Kui rahastamisvahenditest antakse lõppsaajatele toetust seoses taristuinvesteeringutega, mille eesmärk on toetada linna arengut või linna taaselustamist, või sarnaste taristuinvesteeringutega, mille eesmärk on mitmekesistada mittepõllumajandustegevust maapiirkondades, võib niisugune toetus hõlmata summat, mis on vajalik laenuportfelli ümberkorraldamiseks seoses asjaoluga, et taristu moodustab osa uuest investeeringust, ja mis moodustab kuni 20 % rahastamisvahendist investeeringuks antavast programmitoetuse kogusummat.

7. Rahastamisvahendeid võib kombineerida toetuste, intressitoetuste ja garantiitasude toetustega. Kui Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest antakse toetust rahastamisvahendite abil ja kombineerituna üheks tegevuseks, kusjuures muud toetusvormid on vahetult seotud rahastamisvahenditega, mis on suunatud samadele lõppsaajatele, sealhulgas tehniline abi, intressitoetused ja garantiitasude toetused, siis kohaldatakse rahastamisvahendite suhtes kehtivaid sätteid nimetatud tegevuse kõigi toetusvormide suhtes. Sellisel juhul järgitakse kehtivaid liidu riigiabi eeskirju ja iga toetusvormi kohta peetakse eraldi arvet.

▼ M6

8. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rahastamisvahendi toetuse lõppsaajad võivad saada abi ka muude Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide prioriteetide või programmide raames või muust vahendist, mida toetatakse liidu eelarvest, sealhulgas asjakohasel juhul

▼M6

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2015/1017 loodud Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondist (EFSI)⁽¹⁾ kooskõlas kohaldatavate liidu riigiabi normidega. Sel juhul tuleb pidada arvet iga abi allika üle eraldi ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rahastamisvahendist antav toetus peab olema osa tegevusest, mille rahastamiskõlblikud kulud hoitakse teistest abi allikatest lahus.

▼B

9. Lõigetes 5 ja 7 osutatud toetuste ja rahastamisvahendite kaudu antav kombineeritud toetus võib, kui kohalduvatest liidu riigiabi eeskirjadest ei tulene teisiti, hõlmata sama kuluartiklit tingimusel, et kõigi toetusevormide kogusumma ei ole suurem asjaomase kuluartikli kogusummast. Toetusi ei kasutata rahastamisvahenditest saadud abi hüvitamiseks. Rahastamisvahendeid ei kasutata toetuste eelrahastamiseks.

10. Mitterahalised sissemaksed ei kuulu rahastamisvahendite puhul rahastamiskõlblike kulutuste hulka, välja arvatud juhul, kui sissemaksed on maa või kinnisvara seoses investeeringutega, mille eesmärk on toetada maaelu arengut, linna arengut või linna taaselustamist ning kui maa või kinnisvara moodustab osa investeeringust. Sellised sissemaksed maa või kinnisvara näol on rahastamiskõlblikud, kui artikli 69 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud.

11. Käibemaks ei ole tegevuse rahastamiskõlblik kulu, välja arvatud juhul, kui käibemaks ei ole riigi käibemaksuõiguse alusel tagasi nõutav. Lõppsaajate tehtavate investeeringute puhul ei võeta käibemaksukäsitlust arvesse rahastamisvahendist rahastamiskõlblike kulude kindlaksmääramisel. Kui rahastamisvahendeid kombineeritakse toetustega vastavalt lõikele 7 ja 8, kohaldatakse toetuse suhtes artikli 69 lõiget 3.

12. Käesoleva artikli kohaldamisel loetakse kohaldatavateks liidu riigiabi eeskirjadeks need eeskirjad, mis on jõus ajal, kui korraldav asutus või fondifondi rakendav organ teeb lepingu kohaselt programmist makseid rahastamisvahendisse või kui rahastamisvahendist määratakse lepinguga lõppsaajatele programmist tehtavad maksed.

13. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, millega sätestatakse täiendavad konkreetsed eeskirjad maa ostmise kohta ning tehnilise abi kombineerimise kohta rahastamisvahenditega.

*Artikkel 38***Rahastamisvahendite rakendamine**

1. Artiklit 37 rakendades võivad korraldusasutused anda rahalist toetust järgmistele rahastamisvahenditele:

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. juuni 2015. aasta määrus (EL) 2015/1017, mis käsitleb Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi, Euroopa investeerimisnõustamise keskust ja Euroopa investeerimisprojektide portaali ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1291/2013 ja (EL) nr 1316/2013 – Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (ELT L 169, 1.7.2015, lk 1).

▼ B

- a) liidu tasandil loodud rahastamisvahendid, mida komisjon juhib otse või kaudselt;
- b) riiklikul, piirkondlikul, riikidevahelisel või piiriülesel tasandil loodud rahastamisvahendid, mida juhib korraldusasutus või mida juhitakse tema alluvuses;

▼ M6

- c) rahastamisvahendid, kus selline toetus on kombineeritud EIP finants- toodetega EFSI raames kooskõlas artikliga 39a.

▼ C1

2. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetus rahastamisvahenditele lõike 1 punkti a alusel paigutatakse eraldi kontodele ning seda kasutatakse vastava Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi eesmärkide kohaselt, et toetada meetmeid ja lõppsaajaid kooskõlas programmi või programmidega, millest toetust antakse.

▼ B

Esimeses lõigus osutatud rahastamisvahenditesse makstava rahalise osaluse suhtes kohaldatakse käesolevat määrust, kui nende suhtes ei kehti sõnaselgelt sätestatud erand.

Teine lõik ei piira rahastamisvahendite kehtestamist ja toimimist reguleerivate finantsmääruse eeskirjade kohaldamist, välja arvatud juhul, kui kõnealused eeskirjad on vastuolus käesoleva määruse sätetega – sel juhul on ülimuslik käesolev määrus.

3. Lõike 1 punktist b lähtuvate rahastamisvahendite puhul võib korraldusasutus anda rahalist toetust järgmistele rahastamisvahenditele:

- a) rahastamisvahendid, mis vastavad standardtingimustele, mille komisjon kehtestab vastavalt käesoleva lõike teisele lõigule;
- b) olemasolevad või äsja loodud rahastamisvahendid, mis on kavandatud konkreetselt vastava prioriteediga seotud ► **C1** alaeesmärkide ◀ saavutamiseks.

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, mis käsitlevad standardtingimusi, millele esimese lõigu punkti a kohased rahastamisvahendid peavad vastama. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Lõike 1 punktis b osutatud rahastamisvahendeid toetades võib korraldusasutus:

- a) investeerida selliste olemasolevate või äsja loodud õigussubjektide (kaasa arvatud õigussubjektid, mida rahastatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest) kapitali, kes on pühendunud rahastamisvahendite rakendamisele kooskõlas vastavate Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide eesmärkidega ning täidavad rakendamisega seotud ülesandeid; toetus taoliste õigussubjektidele piirdub summadega, mida on vaja käesoleva määruse eesmärkidele vastavate uute investeeringute rakendamiseks kooskõlas artikliga 37;

▼ **M6**

- b) otselepingu sõlmimisega usaldada rakendusülesanded:
- i) EIP-le;
  - ii) rahvusvahelisele finantseerimisasutusele, milles liikmesriigil on osalus;
  - iii) avalikus omandis pangale või asutusele, mis on asutatud juriidilise isikuna ja tegutseb kutseliselt finantseerimise alal ning vastab kõigile järgmistele tingimustele:
    - pangas või asutuses puudub otsene erakapitali osalus, välja arvatud kooskõlas aluslepingutega siseriiklikust õigusest tulenev kontrolli- ja vetoõigusega erakapitali osalus, mis ei avalda asjaomasele pangale või asutusele otsustavat mõju, ning välja arvatud erakapitali osaluse vormid, mis ei mõjuta otsuseid, mis puudutavad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetatava rahastamisvahendi igapäevast haldamist;
    - ta tegutseb lähtuvalt avalikust poliitikast, milleks on talle volituse andnud asjaomane liikmesriigi riikliku või piirkondliku tasandi asutus, ning see hõlmab tema kogu tegevusena või osana sellest majandust arendavaid meetmeid, mis aitavad kaasa Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide eesmärkide saavutamisele;
    - tema kogu tegevus või osa sellest toetab Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide eesmärke ning on suunatud majanduse arendamisele piirkondades, poliitikavaldkondades või sektorites, mida ei ole üldiselt võimalik rahastada turuallikatest või mille puhul selline rahastus ei oleks piisav;
    - ta ei keskendu oma tegevuses eeskätt maksimaalse kasumi taotlemisele, vaid tagab oma tegevuse pikaajalise rahalise jätkusuutlikkuse;
    - ta tagab, et punktis b osutatud otselepingu sõlmimisega ei kaasne mingit otsest ega kaudset kasu äritegevusele, võttes kooskõlas kohaldatava õigusega asjakohaseid meetmeid;
    - sõltumatu asutus teeb kohaldatava õiguse kohaselt tema üle järelevalvet.
- c) usaldada rakendusülesanded mõnele muule avalik-õiguslikule või eraõiguslikule kehamile või
- d) täita rakendusülesandeid otse, juhul kui rahastamisvahendid koosnevad ainult laenudest või tagatistest. Sellisel juhul käsitatakse korraldusametust toetusesaajana artikli 2 punkti 10 tähenduses.

Rahastamisvahendi kasutamisel tagavad käesoleva lõike esimese lõigu punktides a–d osutatud kehamid kohaldatava õiguse ja finantsmääruse artikli 155 lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõuete järgimise.

▼ B

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse täiendavad erieeskirjad rahastamisvahendeid rakendavate asutuste rolli, kohustuste ja vastutuse kohta, mis on seotud valikukriteeriumide ja toodetega, mida võib rahastamisvahendite abil anda vastavalt artiklile 37. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu kõnealustest delegeeritud õigusaktidest samaaegselt 22. aprill 2014.

▼ M6

5. Käesoleva artikli lõike 4 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud kehamid võivad fondifondide kasutamisel usaldada rakendamise osaliselt finantsvahendajatele, tingimusel et need kehamid tagavad oma vastutusel, et finantsvahendajad vastavad finantsmääruse artikli 33 lõikes 1 ja artikli 209 lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele. Finantsvahendajad valitakse avatud, läbipaistva, proportsionaalse ja mittediskrimineeriva menetluse alusel, vältides huvide konflikte.

6. Lõike 4 esimese lõigu punktides b ja c osutatud kehamid, kellele rakendusülesanded on usaldatud, avavad enda ja korraldusasutuse nimel usalduskonto või loovad asutuses rahastamisvahendi, mis moodustab eraldi rahastamisbloki. Eraldi rahastamisbloki puhul peetakse programmi rahastamisvahendisse investeeritud vahendite üle eraldi arvestust, et eristada neid muudest asutuse käsutuses olevatest vahenditest. Usalduskontodel hoitavaid varasid ja selliseid eraldi rahastamisblokke hallatakse kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega, järgides asjakohaseid usaldatavusnõudeid, ja neil peab olema piisav likviidsus.

7. Kui rahastamisvahendit kasutatakse vastavalt lõike 4 esimese lõigu punktidele a, b ja c, võttes arvesse rahastamisvahendi kasutamise struktuuri, kehtestatakse programmide rahastamisvahenditesse tehtavate maksete tingimused rahastamislepingutes kooskõlas IV lisaga järgmistel tasanditel:

▼ B

- a) korraldusasutuse nõuetekohaselt volitatud esindajate ja fondifondi rakendava asutuse vahel, kui see on asjakohane, ning
- b) korraldusasutuse nõuetekohaselt volitatud esindajate või fondifondi rakendava asutuse, kui see on asjakohane, ning rahastamisvahendit rakendava asutuse vahel.

▼ M6

8. Lõike 4 esimese lõigu punkti d kohaselt rakendatavate rahastamisvahendite puhul kehtestatakse programmide rahastamisvahenditesse tehtavate maksete tingimused vastavalt IV lisale strateegiadokumendis, mille vaatab läbi seirekomisjon.

▼ B

9. Riikide avaliku ja erasektori makseid, sealhulgas vajadusel artikli 37 lõikes 10 osutatud mitterahalisi sissemakseid, võib teha fondifondi, rahastamisvahendi või lõppsaajate tasandil kooskõlas fondispetiifiliste eeskirjadega.

▼M6

10. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse ühetasolised tingimused käesoleva artikli lõike 4 esimeses lõigus ja artikli 39a lõikes 5 osutatud kehamite hallatavate programmist tehtavate maksete ülekandmise ja haldamise üksikasjaliku korra kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B*Artikkel 39***ERFi ja EAFRD-i osalus piiristamata garantiide ja väärtpaberistamises seisnevates ühistes rahastamisvahendites VKEde kasuks, mida viib ellu EIP**

1. Käesolevas artiklis käsitatakse laenurahana laene, liisingut ja garantiisid.

▼M6

2. Liikmesriigid võivad käesoleva määruse artikli 65 lõikes 2 sätestatud rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul ERFi ja EAFRD-d kasutada rahalise osaluse maksmiseks käesoleva määruse artikli 38 lõike 1 punktis a osutatud rahastamisvahenditesse, mida rakendab kaudselt komisjon koos EIPga vastavalt finantsmääruse artikli 62 lõike 1 esimese lõigu punkti c alapunktile iii ja artikli 208 lõikele 4, seoses järgmiste tegevustega:

▼B

- a) piiristamata garantiid, mille abil vähendatakse finantsvahendajate kapitalinõudeid rahastamiskõlblike VKEde uute laenuvahendite rahastamise portfelli jaoks kooskõlaskäesoleva määruse artikli 37 lõikega 4;
- b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) nr 575/2013⁽¹⁾ artikli 4 lõike 1 punktis 61 määratletud väärtpaberistamine järgmistel juhtudel:
  - i) olemasolevad laenuvahendite rahastamise portfelli VKEde ja muude ettevõtete jaoks kus on vähem kui 500 töötajat;
  - ii) uued laenuvahendite rahastamise portfelli VKEde jaoks.

Käesoleva lõike esimese lõigu punktides a ja b osutatud rahaline osalus aitab kaasa seal mainitud portfelli madalama nõudeõiguse järguga ja/või keskmise nõudeõiguse järguga väärtpaberistamise seeriale, kui asjaomane finantsvahendaja säilitab piisava osa portfelli riskist vähemalt võrdväärse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2013/36/EL⁽²⁾ ja (EL) nr 575/2013 sätestatud riski säilitamise nõudele, et tagada intresside nõuetekohane vastavus. Käesoleva lõike esimese lõigu punktis b

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

▼B

osutatud väärtpaperistamise puhul on finantsvahendaja kohustatud looma rahastamiskõlblike VKEde jaoks vastavalt käesoleva määruse artikli 37 lõikele 4 uue laenuraha.

Iga liikmesriik, kes kavatses sellistes rahastamisvahendites osaleda, teeb osamaksu, mis vastab VKEde laenurahastamise vajadusele asjaomases liikmesriigis ja hinnangulisele nõudlusele sellise VKEde laenurahastamise järele, võttes arvesse lõike 4 esimese lõigu punktis a osutatud eelhindamist, ja mis ei ületa mingil juhul 7 % Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja EAFRD eraldisest liikmesriigile. Kõikide osalevate liikmesriikide ERFi ja EAFRDsse tehtavate osamaksude kogusumma ei või ületada maksimaalset summat, mis on 8 500 000 000 eurot (2011. aasta hindades).

Kui komisjon leiab EIPga konsulteerides, et minimaalne koguosamaks vahendis, mis moodustub kõigi osalevate liikmesriikide rahalise osaluse summast, ei ole piisav, võttes nõuetekohaselt arvesse lõike 4 esimese lõigu punktis a osutatud eelhindamises määratletud minimaalset kriitilist massi, siis rahastamisvahendi rakendamine lõpetatakse ning osamaksud tagastatakse liikmesriikidele.

Kui liikmesriik ja EIP ei suuda jõuda kokkuleppele käesoleva artikli lõike 4 esimese lõigu punktis c osutatud rahastamislepingu tingimustes, esitab liikmesriik taotluse lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud programmi muutmiseks ning jaotab rahalise osaluse ümber teiste programmide ja prioriteetide vahel vastavalt valdkondliku kontsentreerumise nõuetele.

Kui lõike 4 esimese lõigu punktis c osutatud asjaomase liikmesriigi ja EIP vahelises rahastamislepingus sätestatud vahendisse liikmesriigi poolt tehtava panuse lõpetamise tingimused on täidetud, esitab liikmesriik taotluse lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud programmi muutmiseks ning jaotab järelejäänud rahalise osaluse ümber teiste programmide ja prioriteetide vahel vastavalt valdkondliku keskendumise nõuetele.

Kui liikmesriigi osalemine rahastamisvahendis on lõppenud, esitab asjaomane liikmesriik taotluse programmi muutmiseks. Kui kasutamata kulukohustused vabastatakse, tehakse need taas kättesaadavaks asjaomasele liikmesriigile ümberpaigutamiseks teiste programmide ja prioriteetide vahel vastavalt valdkondliku kontsentreerumise nõuetele.

3. Lõikes 2 osutatud rahastamisvahendiga seoses finantsvahendaja poolt uue portfelli loomise tagajärjel uut laenuraha saavaid VKEsid käsitatakse asjaomasesse rahastamisvahendisse tehtud ERFi ja EAFRD osamaksu lõppsaajatena.

4. Lõikes 2 osutatud rahaline osalus peab vastama järgmistele tingimustele:

▼ M6

- a) erandina artikli 37 lõike 2 nõuetest põhineb see EIP ja komisjoni poolt liidu tasandil tehtud eelhindamisel või, kui on olemas värs-kemad andmed, liidu, riiklikul või piirkondlikul tasandil tehtud eelhindamisel.

Eelhindamine hõlmab pangalaenu rahastamist ja VKEsid puuduta-vatest olemasolevatest andmeallikatest lähtudes muu hulgas analüüsi, mis käsitleb VKEde rahastamisvajadust asjaomasel tasandil, VKEde rahastamistingimusi ja -vajadusi ning VKEde rahastamise puudu-jääki, VKE sektori majandus- ja finantsolukorra ülevaadet asjaomasel tasandil, osamaksete kogusumma minimaalset kriitilist massi, selliste osamaksete tulemusena tekkivat hinnangulist laenu kogumahtu ja lisandväärtust;

- b) seda maksab iga osalev liikmesriik ERFi osaluse puhul osana programmi eraldi prioriteetsest suunast või ühest eriotstarbelisest riiklikust programmist ERFi ja EAFRD rahalise osaluse kohta, millega toetatakse artikli 9 esimese lõigu punktis 3 esitatud vald-kondlikku normi;

▼ B

- c) see peab vastama iga osaleva liikmesriigi ja EIP vahel sõlmitavas rahastamislepingus osutatud tingimustele, mis hõlmavad muu hulgas järgmist:

- i) EIP ülesanded ja kohustused, sh tasustamine;
- ii) minimaalne finantsvõimendus, mis tuleb saavutada selgelt määratletud vahetähtaegadeks artikli 65 lõikes 2 osutatud rahas-tamiskõlblikkusperioodi jooksul;
- iii) uue laenu rahastamise tingimused;
- iv) rahastamiskõlbmatute tegevustega seotud sätted ja erandi tege-mise kriteeriumid;
- v) maksete ajakava;
- vi) trahvid finantsvahendajatele nõuete täitmata jätmise puhul;
- vii) finantsvahendajate valimine;
- viii) seire, aruandlus ja audit;
- ix) nähtavus;
- x) lepingu lõpetamise tingimused.

Vahendi rakendamiseks sõlmib EIP lepingulised suhted valitud finantsvahendajatega;

- d) juhul kui punktis c osutatud rahastamislepingut ei sõlmita kuue kuu jooksul alates punktis b osutatud programmi vastuvõtmisest, on liik-mesriigil õigus jaotada rahaline osalus ümber teiste programmide ja prioriteetide vahel vastavalt valdkondliku keskendumise nõuetele.

Käesoleva artikli rakendamiseks ühetaoliste tingimuste kehtestamiseks võtab komisjon vastu rakendusakti, milles sätestatakse esimese lõigu punktis c osutatud rahastamislepingu näidisvormi. Nimetatud rakendu-sakt võetakse vastu kooskõlas artiklis 150 lõikes 3 osutatud kontrolli-menetlusega.

▼B

5. Iga osalev liikmesriik peab saavutama lõike 4 esimese lõigu punktis c osutatud rahastamislepingus esitatud vahetähtaegadeks minimaalse finantsvõimenduse, mida arvutatakse finantsvahendajate poolt rahastamiskõblikele VKEdele loodava laenuraha ning asjaomase liikmesriigi poolt ERFi ja EARFD rahastamisvahenditesse tehtava osamaksu suhtena. Selline minimaalne finantsvõimendus võib osalevates liikmesriikides olla erinev.

Kui finantsvahendaja ei saavuta käesoleva artikli lõike 4 esimese lõigu punktis c osutatud rahastamislepingus esitatud minimaalset finantsvõimendust, peab ta lepingust tulenevate kohustuste tõttu maksma trahvi osaleva liikmesriigi kasuks kooskõlas rahastamislepingus esitatud tingimustega.

Finantsvahendaja suutmatus saavutada rahastamislepingus esitatud minimaalne finantsvõimendus ei mõjuta välja antud garantiisid ega asjaomaseid väärtpaperistamise alaseid tehinguid.

6. Erandina artikli 38 lõike 2 esimesest lõigust võib käesoleva artikli lõikes 2 osutatud rahalist osalust hoiustada eraldi arvetel liikmesriikide kaupa või, kui kaks või enam osalevat liikmesriiki annavad selleks oma nõusoleku, ühtsel arvel, mis hõlmab kõiki selliseid liikmesriike ja mida kasutatakse kooskõlas nende programmide ►C1 alaeesmärkidega ◀, kust tuleb rahaline osalus.

▼M6

7. Erandina artikli 41 lõigetest 1 ja 2 seoses käesoleva artikli lõikes 2 osutatud rahalise osalusega tehakse liikmesriigi maksetaotlus komisjonile, võttes aluseks 100 % summadest, mida liikmesriik peab maksma EIP-le kooskõlas käesoleva artikli lõike 4 esimese lõigu punktis c osutatud rahastamislepingus kindlaks määratud ajakavaga. Maksetaotlused põhinevad EIP nõutud summadel, mida peetakse vajalikuks, et katta järgmise kolme kuu jooksul sõlmitavatest tagatise kokkulepetest või väärtpaperistamise tehingutest tulenevaid kohustusi. Liikmesriikide maksed EIP-le tehakse viivitamata ning igal juhul enne, kui EIP on kohustused võtnud.

8. Programmi lõppemisel on artikli 42 lõike 1 esimese lõigu punktides a ja b osutatud rahastamiskõblikeks kuludeks programmist rahastamisvahendisse tehtud maksete kogusumma, mis vastab:

- a) käesoleva artikli lõike 2 esimese lõigu punktis a osutatud tegevuste puhul artikli 42 lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud vahenditele;
- b) käesoleva artikli lõike 2 esimese lõigu punktis b osutatud tegevuste puhul väärtpaperistamise tehingute tulemusena saadud uue laenurahastamise kogusummale, mis makstakse rahastamiskõblikele VKEdele või nende kasuks artikli 65 lõikes 2 sätestatud rahastamiskõblikkusperioodil.

▼B

9. Artiklite 44 ja 45 kohaldamisel käsitatakse realiseerimata garantiisid ning summasid, mis on tagasi saadud seoses vastavate piiristamata garantiide ja väärtpaperistamise tehingutega, vahenditena, mis tuleb rahastamisvahenditele tagasi maksta. Rahastamisvahendite tegevuse lõpetamisel tagastatakse likvideerimise netojaotis pärast selliste kulude,

▼B

tasude ja maksete mahaarvamist, mis tuleb maksta tähtsuse järjekorras ERFi ja EAFRD rahalisele osalusele eelnevatele võlausaldajatele, asjaomastele liikmesriikidele võrdeliselt nende rahastamisvahendile eraldatud rahalise osalusega.

10. Artikli 46 lõikes 1 osutatud aruanne sisaldab järgmisi täiendavaid elemente:

- a) ERFi ja EAFRD toetuse kogusumma, mis maksti rahastamisvahendisse seoses piiristamata garantiidega või väärtpaperistamise alaste tehingutega programmist ja prioriteedist või meetmest;
- b) edusammud uue laenuraha loomisel kooskõlas artikli 32 lõikega 3 rahastamiskõlblike VKEde jaoks.

11. Olenemata artikli 93 lõikest 1, võib käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud rahastamisvahenditele eraldatud vahendeid kasutada uue VKE laenuraha loomiseks kogu liikmesriigi territooriumil, sõltumata piirkonnakategooriatest, kui käesoleva artikli lõike 4 esimese lõigu punktis c osutatud rahastamislepingus ei ole ette nähtud teisiti.

12. Artiklit 70 ei kohaldata programmide suhtes, mis on loodud käesoleva artikli kohaste rahastamisvahendite rakendamiseks.

▼M6*Artikkel 39a*

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide osalus rahastamisvahendites, kus selline toetus on kombineeritud EIP finantstootetega Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi raames

1. Et kaasata täiendavaid erasektori investeeringuid, võivad korraldus- ja tegevusüksused kasutada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide artikli 38 lõike 1 punktis c osutatud rahastamisvahendite rahaliseks toetamiseks ning juhul kui sellega toetatakse muu hulgas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide eesmärkide täitmist ning liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiat.

2. Lõikes 1 nimetatud rahaline toetus ei või ületada 25 % lõppsaaajatele antavast kogutoetusest. Artikli 120 lõike 3 esimese lõigu punktis b osutatud vähem arenenud piirkondades võib rahaline toetus juhul, kui see on nõuetekohaselt põhjendatud artikli 37 lõikes 2 või käesoleva artikli lõikes 3 osutatud hindamisega, ületada 25 %, kuid ei või ületada 40 %. Käesolevas lõikes osutatud kogutoetus hõlmab lõppsaaajatele antavate uute laenude ja tagatisega laenude kogusummat ning neile antavaid omakapitali- või kvaasiomakapitali investeeringuid. Käesolevas lõikes osutatud tagatisega laene võetakse arvesse üksnes sel määral, mil Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendid on eraldatud garantiilepingutele, mille väärtus on arvutatud mitut uute laenudega koormatud summat hõlmava mõistliku riskide eelhindamise alusel.

▼ **M6**

3. Erandina artikli 37 lõikest 2 võib käesoleva artikli lõike 1 kohane toetus põhineda ettevalmistaval hindamisel, mis hõlmab hoolsuskohustuse auditit ja mille on teinud EIP seoses finantstoote toetamisega EFSI raames.

4. Käesoleva määruse artiklist 46 tulenev korraldusasutuste aruandlus käesoleva artikli kohaseid rahastamisvahendeid hõlmavate tegevuste kohta põhineb tabel, mis on EIP valduses määruse (EL) 2015/1017 artikli 16 lõigetest 1 ja 2 tuleneva aruandluse jaoks ja mida täiendab käesoleva määruse artikli 46 lõikes 2 nõutav lisateave. Käesolevas lõikes sätestatud nõuetega tagatakse ühetaolised aruandlustingimused vastavalt käesoleva määruse artikli 46 lõikele 3.

5. Artikli 38 lõike 1 punktis c osutatud rahastamisvahendite rahaliseks toetamiseks võib korraldusasutus teha järgmist:

a) teha investeeringuid selliste olemasolevate või äsja loodud õigussubjektide kapitali, kes on pühendunud investeerimisele lõppsaajatesse kooskõlas vastavate Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide eesmärkidega ning täidavad rakendusülesandeid;

b) usaldada rakendusülesanded kooskõlas artikli 38 lõike 4 esimese lõigu punktidega b ja c.

Keham, kellele käesoleva lõike esimese lõigu punktis b osutatud rakendusülesanded on usaldatud, avab usalduskonto enda ja korraldusasutuse nimel või loob asutuses programmist tehtud makseteks eraldi rahastamisbloki. Eraldi rahastamisbloki puhul peetakse programmist rahastamisvahendisse investeeritud vahendite üle eraldi arvestust, et eristada neid muudest asutuses käsutada olevatest vahenditest. Usalduskontodel hoitavaid varasid ja selliseid eraldi rahastamisblokke hallatakse kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega, järgides asjakohaseid usaldatavusnõudeid, ja neil peab olema asjakohane likviidsus.

Käesoleva artikli kohaldamisel võib rahastamisvahend olla kooskõlas määruse (EL) 2015/1017 artikli 2 lõikega 4 ka investeerimisplatvormi vormis või moodustada selle osa, tingimusel et investeerimisplatvorm on eriotstarbelise majandusüksuse või hallatava konto vormis.

6. Käesoleva määruse artikli 38 lõike 1 punktis c osutatud rahastamisvahendite kasutamisel tagavad käesoleva artikli lõikes 5 osutatud kehamid kohaldatava õiguse järgimise ja finantsmääruse artikli 155 lõigetes 2 ja 3 kehtestatud nõuded.

7. Komisjon võtab hiljemalt 3. novembriks 2018 kooskõlas artikliga 149 vastu käesolevat määrust täiendavad delegeeritud õigusaktid, millega kehtestatakse täiendavad erinormid rahastamisvahendeid kasutavate kehamite rolli, kohustuste ja vastutuse kohta, mis on seotud valikukriteeriumide ja toodetega, mida võib rahastamisvahendite abil pakkuda vastavalt artikli 38 lõike 1 punktile c.

▼ **M6**

8. Käesoleva artikli lõikes 5 osutatud kehamid võivad fondifondide rakendamisel usaldada rakendamise osaliselt finantsvahendajatele, tingimusel et nimetatud kehamid tagavad oma vastutusel, et finantsvahendajad vastavad finantsmääruse artikli 33 lõikes 1 ning artikli 209 lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele. Finantsvahendajad valitakse avatud, läbipaistva, proportsionaalse ja mittediskrimineeriva menetluse alusel, vältides huvide konflikte.

9. Kui artikli 38 lõike 1 punktis c osutatud rahastamisvahendite kasutamiseks toetavad korraldusasutused Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmide vahenditega olemasolevaid vahendeid, mille puhul on EIP, selline rahvusvaheline finantseerimisasutus, milles liikmesriigil on osalus, või avalik-õiguslik pank või asutus, mis on asutatud juriidilise isikuna ja tegutseb kutseliselt finantseerimise alal ning vastab artikli 38 lõike 4 esimese lõigu punkti b alapunktis iii sätestatud tingimustele, fondivalitseja juba valinud, usaldavad nad rakendusülesanded sellele fondivalitsejale otselepingu sõlmimisega.

10. Erandina artikli 41 lõigetest 1 ja 2 tehakse rahastamisvahendite käesoleva artikli lõike 9 kohase rahalise toetamise puhul vahemaksete taotlused etapiviisiliselt kooskõlas rahastamislepingus ette nähtud maksegraafikuga. Käesoleva lõike esimeses lauses osutatud maksegraafik peab olema kooskõlas sama rahastamisvahendi muude investoortega kokku lepitud maksegraafikuga.

11. Artikli 38 lõike 1 punkti c kohase rahalise toetuse tingimused määratakse kooskõlas IV lisaga kindlaks rahastamislepingutes järgmistel tasanditel:

- a) kui see on asjakohane, korraldusasutuse nõuetekohaselt volitatud esindajate ja fondifondi haldava kehami vahel;
- b) korraldusasutuse nõuetekohaselt volitatud esindajate vahel või, kui see on asjakohane, fondifondi rakendava asutuse ning rahastamisvahendit rakendava asutuse vahel.

12. Käesoleva artikli lõike 1 kohase rahalise toetuse puhul, mida antakse investeerimisplatvormidele, mida toetatakse rahaliselt liidu tasandil loodud vahenditest, tagatakse vastavus riigiabi eeskirjadele kooskõlas finantsmääruse artikli 209 lõike 2 esimese lõigu punktiga c.

13. Artikli 38 lõike 1 punktis c osutatud rahastamisvahendite puhul, mis on tagatisvahendite vormis, võivad liikmesriigid otsustada, et vajaduse korral toetatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest rahaliselt ka määruse (EL) 2015/1017 kohase ELi tagatisega kaetud laenuportfellide erinevaid seeriaid.

14. ERFi, ESFi, Ühtekuuluvusfondi ja EMKFi puhul võidakse programmi raames ette näha eraldi prioriteet ja EAFRD puhul eraldi liiki tegevus, mille kaasrahastamise määr on kuni 100 %, et toetada tegevusi, mida rakendatakse artikli 38 lõike 1 punktis c osutatud rahastamisvahendite kaudu.

▼ M6

15. Olenemata artiklist 70 ja artikli 93 lõikest 1 võib käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud rahalist toetust kasutada uue laenuraha ja omakapitali kaudu rahastamiseks kogu liikmesriigi territooriumil, võtmata arvesse piirkonnakategooriaid, kui rahastamislepingus ei ole ette nähtud teisiti.

16. 31. detsembriks 2019. aastal vaatab komisjon käesoleva artikli kohaldamise läbi ja esitab vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku.

▼ B*Artikkel 40***Rahastamisvahendite juhtimine ja kontroll****▼ M6**

1. Asutused, kes on määratud käesoleva määruse artikli 124 ja EAFRD määruse artikli 65 kohaselt, ei tee kohapealseid kontrolle EIP või muude selliste rahvusvaheliste finantseerimisasutuste tasandil, milles liikmesriigil on osalus, nende poolt rakendatavate rahastamisvahendite üle.

Määratud asutused teevad siiski käesoleva määruse artikli 125 lõike 5 ning määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 59 lõike 1 kohaseid kontrolle muude selliste kehamite tasandil, kes rakendavad rahastamisvahendeid asjaomase liikmesriigi jurisdiktsioonis.

EIP ja muud sellised rahvusvahelised finantseerimisasutused, milles liikmesriigil on osalus, esitavad määratud asutustele koos iga maksetaotlusega kontrolliaruanded. Samuti esitavad nad komisjonile ja määratud asutustele iga-aastase auditiaruande, mille on koostanud välisaudiitorid. Need aruandluskohustused ei mõjuta aruandluskohustusi, sealhulgas rahastamisvahendite rakendamise kohta, mis on kindlaks määratud käesoleva määruse artikli 46 lõigetes 1 ja 2.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu rakendusakt, mis käsitleb käesoleva lõike kolmandas lõigus osutatud kontrolliaruannete ja iga-aastaste auditiaruannete näidiseid.

See rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

2. Ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 127 ja määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 9 kohaldamist, ei tee programmide auditeerimise eest vastutavad asutused auditeid EIP või muude selliste rahvusvaheliste finantseerimisasutuste tasandil, milles liikmesriigil on osalus, nende poolt rakendatavate rahastamisvahendite üle.

Programmide auditeerimise eest vastutavad asutused teevad auditeid tegevuste ning juhtimis- ja kontrollisüsteemide üle selliste muude kehamite tasandil, kes kasutavad rahastamisvahendeid asjaomases liikmesriigis lõppsaaja tasandil, kui on täidetud lõike 3 tingimused.

Komisjon võib teha auditeid lõikes 1 osutatud kehamite tasandil, kui ta leiab, et see on vajalik piisava kindluse tagamiseks, võttes arvesse kindlakstehtud riske.

▼ M6

2a. Artikli 38 lõike 1 punktis a ja artiklis 39 osutatud rahastamisvahendite puhul, mis loodi enne 2. augustit 2018 sõlmitud rahastamislepinguga, kohaldatakse erandina käesoleva artikli lõigetest 1 ja 2 rahastamislepingu allakirjutamise ajal kohaldatavaid käesoleva artikli sätteid.

▼ B

3. Programmide auditi eest vastutavad asutused võivad korraldada auditi lõppsaajate tasandil ainult siis, kui esineb üks või mitu järgmistest olukordadest:

- a) tõendavad dokumendid, mis annavad tõendust selle kohta, et lõppsaajad said rahastamisvahendist toetust ja et seda kasutati ettenähtud otstarbel kooskõlas kohaldatava õigusega, ei ole kättesaadavad korraldusasutuse tasandil või nende asutuste tasandil, kes rakendavad rahastamisvahendeid;
- b) on tõendeid, et korraldusasutuse või rahastamisvahendeid rakendavate asutuste tasandil kättesaadavad dokumendid ei kajasta antud toetuse tõest ja täpset olukorda.

▼ M6

4. Komisjon võtab hiljemalt 3. novembriks 2018 kooskõlas artikliga 149 vastu käesolevat määrust täiendavad delegeeritud õigusaktid, millega kehtestatakse täiendavad erinormid, mis käsitlevad artikli 38 lõike 1 punktides b ja c osutatud rahastamisvahendite haldamist ja kontrolli seoses sellist liiki kontrollidega, mida teostavad korraldus- ja auditeerimisasutused, tõendavate dokumentide säilitamise korda ja tõendavates dokumentides esitatavaid andmeid.

▼ B

5. Rahastamisvahendeid rakendavad asutused vastutavad selle eest, et tõendavad dokumendid oleksid kättesaadavad ega kehtesta lõppsaajatele andmete säilitamise nõudeid, mis ületavad nende kohustuse täitmiseks vajalikud nõuded.

▼ M6

5a. Erandina käesoleva määruse artikli 143 lõikest 4 ja määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 56 teisest lõigust võidakse rahastamisvahendeid hõlmavate tegevuste puhul käesoleva määruse artikli 143 lõike 2 või määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 56 esimese lõigu kohaselt õigusnormide eiramise üksikjuhtumi tagajärjel tühistatud toetuse osamakset sama tegevuse puhul uuesti kasutada järgmistel tingimustel:

- a) kui toetuse osamakse tühistamise tinginud õigusnormide eiramine on avastatud lõppsaaja tasandil, võidakse tühistatud osamakset uuesti kasutada ainult teiste lõppsaajate jaoks sama rahastamisvahendi raames;
- b) kui toetuse osamakse tühistamise tinginud õigusnormide eiramine on avastatud fondifondis finantsvahendaja tasandil, võidakse tühistatud osamakset uuesti kasutada ainult teiste finantsvahendajate jaoks.

▼ M6

Kui toetuse osamakse tühistamise tinginud õigusnormide eiramine on tuvastatud fondifondi haldava kehami tasandil või fondifondita struktuuri kaudu kasutatavate rahastamisvahendite puhul neid kasutava asutuse tasandil, ei või tühistatud osamakset sama tegevuse raames uuesti kasutada.

Kui finantskorrektsioon tehakse süstemaatilise õigusnormide eiramise tõttu, ei või tühistatud osamakset uuesti kasutada ühegi tegevuse jaoks, mida see süstemaatiline õigusnormide eiramine mõjutab.

▼ B*Artikkel 41***Maksetaotlused, sealhulgas rahastamisvahenditega seotud kulud****▼ M6**

1. Artikli 38 lõike 1 punktides a ja c osutatud rahastamisvahendite ja artikli 38 lõike 1 punktis b osutatud rahastamisvahendite puhul, mida rakendatakse kooskõlas artikli 38 lõike 4 esimese lõigu punktidega a, b ja c, tehakse etapiviisilised vahemaksete taotlused programmimakseteks, mida makstakse rahastamisvahendisse artikli 65 lõikes 2 sätestatud rahastamiskõlblikkusperioodi („rahastamiskõlblikkusperiood”) jooksul kooskõlas järgmistega tingimustega:

▼ B

a) programmist rahastamisvahendisse tehtava makse suurus rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul esitatud igal vahemaksetaotlusel ei tohi ületada 25 % programmist vastava rahastamislepingu alusel rahastamisvahendi jaoks eraldatud maksete kogusummat, mis vastab kuludele artikli 42 lõike 1 punktide a, b ja d tähenduses ja mille maksmist eeldatakse rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul. Pärast rahastamiskõlblikkusperioodi esitatud vahemaksetaotlused hõlmavad artikli 42 tähenduses rahastamiskõlblike kulude kogusummat;

b) iga käesoleva lõike punktis a osutatud vahemaksetaotlus võib sisaldada kuni 25 % riikliku kaasrahastamise kogusummat, nagu on osutatud artikli 38 lõikes 9, mis oodatavalt makstakse rahastamisvahendisse või lõppsaaja tasandil kuludeks artikli 42 lõike 1 punktide a, b ja d tähenduses rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul;

c) rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul esitatud korduvad vahemaksete taotlused tehakse ainult:

► **C1** i) teiseks vahemaksetaotluseks, kui vähemalt 60 % esimeses vahemaksetaotluses sisalduvast summast on ◀ kulutatud rahastamiskõlbliku kuluna artikli 42 lõike 1 punktide a, b ja d tähenduses;

ii) kolmandaks ja järgnevateks vahemaksetaotlusteks, kui vähemalt 85 % eelmistes vahemaksetaotlustes sisalduvatest summadest on kulutatud rahastamiskõlbliku kuluna artikli 42 lõike 1 punktide a, b ja d tähenduses;

▼B

- **C1** d) igas vahemakse taotluses, mis sisaldab rahastamisvahendiga seotud kulusid, tuuakse eraldi välja rahastamisvahenditesse makstud programmimaksete kogusumma ja ◀ artikli 42 lõike 1 punktide a, b ja d tähenduses rahastamiskõlblike kuludena makstud summad.

Programmi lõpetamisel sisaldab makse ja lõppmakse taotlus rahastamiskõlblike kulude kogusummat, nagu on osutatud artiklis 42.

▼M6

2. Artikli 38 lõike 1 punktis b osutatud ja kooskõlas artikli 38 lõike 4 esimese lõigu punktiga d kasutatavate rahastamisvahendite puhul sisaldavad vahemaksetaotlused ja lõppmaksetaotlus maksete kogusummat, mille korraldusamet on maksnud lõppsaajatesse investeringute tegemiseks, nagu on osutatud artikli 42 lõike 1 esimese lõigu punktides a ja b.

▼B

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse eeskirjad, mis käsitlevad rahastamisvahenditele tehtavate maksete tühistamist ning järgnevaid maksetaotluste kohandamisi.

4. Käesoleva artikli rakendamiseks ühetaoliste tingimuste kehtestamiseks võtab komisjon rakendusaktide teel vastu ► **C1** vormid ◀, mida kasutatakse koos maksetaotlustega rahastamisvahendeid puudutava täiendava teabe esitamisel komisjonile. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 42***Rahastamiskõblilikud kulud lõpetamisel**

1. Programmi lõpetamisel peavad rahastamisvahendi rahastamiskõblilikud kulud vastama programmist tehtud maksete kogusummale, mis on rahastamiskõblikkusperioodi jooksul rahastamisvahendist tegelikult makstud või – garantiide puhul – mille suhtes on tegelikult võetud kulukohustusi, ning mis vastab järgmistele summadele:

- a) maksed lõppsaajatele ja artikli 37 lõikes 7 osutatud juhtudel maksed lõppsaajate kasuks;
- b) garantiilepingutele eraldatud vahendid, mis on veel välja maksmata või juba välja makstud ning mis on ette nähtud selleks, et tasuda võimalikke garantiihüvitisi kahjude eest, mis on arvatud mõistliku riskide eelhindamise alusel, mis hõlmab mitut uute laenudega või muid riske kandvate investeringutega koormatud summat uute investeringute jaoks lõppsaajasse;
- c) kapitaliseeritud intressitoetused või garantiitasude toetused, mida makstakse kuni 10-aastaseks perioodiks pärast rahastamiskõblikkusperioodi, mida kasutatakse kombineerituna rahastamisvahenditega, mis kantakse spetsiaalselt sel otstarbel loodud tinghoidukontole tegelikuks väljamaksmiseks pärast rahastamiskõblikkusperioodi, kuid mis on seotud laenude ja teisi riske kandvate investeringutega, mis makstakse välja investeringuteks lõppsaajatesse rahastamiskõblikkusperioodi jooksul;

▼B

- d) seoses rahastamisvahendiga tehtud halduskulude või haldustasude maksete hüvitamine.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, milles on sätestatud erieeskirjad, mis käsitlevad esimese lõigu punktis c osutatud intressitoetuste ja garantiitasude toetuste iga-aastaste osamaksude kapitaliseerimise süsteemi loomist.

2. Kui tegemist on omakapitaliinstrumentidega või mikrokrediidiga, võib kapitaliseeritud halduskulusid või -tasusid, mis kuuluvad tasumisele kõige rohkem kuue aasta jooksul pärast rahastamiskõlblikkusperioodi ning on seotud investeeringutega lõppsaajatesse, mis on tehtud nimetatud rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul ja mida ei saa hõlmata artikli 44 või artikli 45 sätetega, pidada rahastamiskõlblikeks kuludeks, kui need on makstud spetsiaalselt selleks loodud tinghoiukontole.

▼M6

3. Kui tegemist on omakapitaliinstrumentidega, mis on suunatud artikli 37 lõikes 4 osutatud ettevõtetele ja mille kohta allkirjastati artikli 38 lõike 7 punktis b osutatud rahastamisleping enne 31. detsembrist 2018 ja mis investeerisid rahastamiskõlblikkuse perioodi lõpuks vähemalt 55 % asjakohases rahastamislepingus määratud programmivahenditest, võib piiratud hulka makseid, mis tuleb investeeringuteks lõppsaajatesse teha ajavahemiku jooksul, mis ei ületa nelja aastat pärast rahastamiskõlblikkuse perioodi lõppu, pidada rahastamiskõlblikeks kuludeks, kui need on tasutud spetsiaalselt selleks loodud tinghoiukontole, tingimusel et on järgitud kõiki riigiabi norme ning on täidetud kõik järgnevalt esitatud tingimused.

▼B

Tinghoiukontole makstud summa:

- a) võetakse kasutusele ainult jätkuinvesteeringuteks lõppsaajatesse, kes said rahastamisvahendist rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul algsed omakapitaliinvesteeringud, mis on veel täielikult või osaliselt välja maksmata;
- b) võetakse kasutusele ainult jätkuinvesteeringuteks, mida tehakse kooskõlas turustandarditega ja turustandarditele vastavate lepinguliste tingimustega ning mis piirduvad erasektori kaasinvesteeringute stimuleerimiseks minimaalselt vajalike summadega, tagades samal ajal sihtettevõtete jätkuva rahastamise, et investeeringutest saaksid kasu nii avaliku kui ka erasektori investorid;
- c) ei tohi ületada 20 % lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud omakapitalil põhineva rahastamisvahendi rahastamiskõlblikest kuludest, millest on maha arvatud rahastamiskõlblikkusperioodi jooksul sellesse omakapitalil põhinevasse rahastamisvahendisse tagastatud kapitalivahendite ülemmäär ja tulud.

Tinghoiukontole makstud summasid, mis on kasutamata esimeses lõigus osutatud perioodi jooksul lõppsaajatesse tehtavateks investeeringuteks, kasutatakse vastavalt artiklile 45.

▼C1

4. Lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud avalikustatud rahastamiskõblikud kulud ei ületa järgmist summat:

▼ C1

a) Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest lõigetes 1, 2 ja 3 nimetatud eesmärkidel makstud toetuse kogusumma ning

▼ B

b) vastav riiklik kaasfinantseering.

▼ M6

5. Kui käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktis d ja lõikes 2 osutatud valitsemis- ja halduskulud ning valitsemis- ja haldustasud nõuab sisse fondifondi kasutatav asutus või neid nõuavad sisse artikli 38 lõike 1 esimese lõigu punkti c ja artikli 38 lõike 4 punktide a, b ja c kohaseid rahastamisvahendeid kasutavad asutused, ei või need ületada käesoleva artikli lõikes 6 osutatud delegeeritud õigusaktis kindlaks määratud künniseid. Halduskulud hõlmavad otseseid või kaudseid kuluartikleid, mis hüvitatakse kulusid tõendavate dokumentide alusel, valitsemis- ja haldustasude puhul viidatakse aga osutatud teenuste eest makstavale kokkulepitud hinnale, mis vajaduse korral kehtestatakse turukonkurentsi põhjal. Valitsemis- ja halduskulud ja -tasud tuginevad tulemuspõhisele arvutusmetoodikale.

▼ B

Halduskulud ja -tasud võivad sisaldada korraldustasusid. Kui korraldustasud või osa neist nõutakse sisse lõppsaajatelt, ei deklareerita neid rahastamiskõlblike kuludena.

Halduskulud ja -tasud, sealhulgas enne asjaomase rahastamislepingu allkirjastamist rahastamisvahendiga seotud ettevalmistustöö eest kantud kulud, on rahastamiskõlblikud alates asjaomase rahastamislepingu allkirjastamise kuupäevast.

6. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse erieeskirjad halduskulude ja -tasude arvestamise kriteeriumide kohta tulemuste ja kohaldatavate künniste põhjal ning omakapitaliinstrumentide ja mikrokrediidi puhul kapitaliseeritud halduskulude või -tasude hüvitamise eeskirjad.

*Artikkel 43***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetusest rahastamisvahendile tekkiv intress ja muud tulud**

1. Rahastamisvahenditele Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest makstud toetus pannakse liikmesriikides asuvate rahandusasutuste kontodele ning seda võidakse tähtajaliselt investeerida kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega.

► **C1** 2. Intresse ja muid tulusid, mis lisanduvad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest rahastamisvahenditesse makstud toetusele, kasutatakse samal otstarbel (sealhulgas rahastamisvahendi halduskulude hüvitamiseks või haldustasude maksmiseks vastavalt artikli 42 lõike 1 esimese lõigu punktile d ning vastavalt artikli 42 lõikele 2 ja 3, nagu algset Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadud toetust, kas sama rahastamisvahendi raames või pärast rahastamisvahendi tegevuse lõpetamist muudes rahastamisvahendites või toetusvormides ◀ kooskõlas prioriteedi raames ette nähtud ► **C1** alaeesmärkidega ◀ kuni rahastamiskõlblikkusperioodi lõpuni.

▼ B

3. Korraldusasutus peab tagama, et intresside ja muude tulude kasutamise üle peetakse piisavat arvestust.

▼ M6*Artikkel 43a***Investorite diferentseeritud kohtlemine**

1. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadud toetust rahastamisvahenditele, mis on investeeritud lõppsaajatesse, ning tulusid ja muid sissetulekuid või kasumit, nagu intress, garantiitasud, dividendid, kapitalikasum või mis tahes muu investeeringutest tulenev tulu, mis on omistatavad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadud toetusele, võidakse kasutada turumajanduse põhimõttel tegutsevate investorite erinevaks kohtlemiseks ja EIP diferentseeritud kohtlemiseks, kui kasutatakse ELi tagatist vastavalt määrusele (EL) 2015/1017. Selline diferentseeritud kohtlemine on põhjendatud vajadusega kaasata erasektori vahendeid ja võimendada avaliku sektori vahendeid.

2. Artikli 37 lõikes 2 ja artikli 39a lõikes 3 osutatud hindamised hõlmavad vajaduse korral käesoleva artikli lõikes 1 osutatud diferentseeritud kohtlemise vajaduse ja ulatuse hindamist ja/või mehhanismide kirjeldust, mida kasutatakse sellise diferentseeritud kohtlemise vajaduse ja ulatuse kindlakstegemiseks.

3. Diferentseeritud kohtlemine ei või minna kaugemale sellest, mis on vajalik erasektori vahendite kaasamisele stiimulite loomiseks. See ei ole mõeldud selleks, et maksta ülemäärast kompensatsiooni turumajanduse põhimõttel tegutsevatele investoritele või EIP-le, kui kasutatakse ELi tagatist vastavalt määrusele (EL) 2015/1017. Intresside vastavus tagatakse riskide ja kasumi nõuetekohase jagamise abil.

4. Turumajanduse põhimõttel tegutsevate investorite diferentseeritud kohtlemine ei piira liidu riigiabi normide kohaldamist.

▼ B*Artikkel 44***Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadud toetusele lisanduvate vahendite uuesti kasutamine kuni rahastamiskõlblikkusperioodi lõpuni****▼ M6**

1. Ilma et see piiraks artikli 43a kohaldamist, kasutatakse rahastamisvahenditele investeeringutest või garantiilepingutele määratud vabamenud vahenditest tagasi makstud vahendeid nagu ka kapitali tagasimakseid ning tulusid ja marginaali või kasumit, nagu intress, garantiitasud, dividendid, kapitalikasum, või mis tahes muud investeeringutest tulenevat tulu, mis on omistatavad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadud toetusele, uuesti vajaliku summa ulatuses ja asjaomastes rahastamislepingutes kokku lepitud järjekorras järgmistel eesmärkidel:

- a) edasisteks investeeringuteks sama või muu rahastamisvahendi kaudu kooskõlas prioriteedi raames ette nähtud konkreetsete eesmärkidega;
- b) vajaduse korral selleks, et korvata Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest rahastamisvahendile antava toetuse nimiväärtuse vähenemist, mis tuleneb negatiivsest intressist, kui selline vähenemine esineb hoolimata rahastamisvahendeid kasutavate kehamite aktiivsest rahavoogude juhtimisest;

▼ M6

- c) vajaduse korral rahastamisvahendi valitsemis- ja halduskulude ning valitsemis- ja haldustasude hüvitamiseks.

▼ C1

2. Korraldusasutus peab tagama, et lõikes 1 osutatud vahendite ja muude tulude uuesti kasutamise üle peetakse piisavat arvestust.

▼ B*Artikkel 45***► C1 Vahendite uuesti kasutamine pärast rahastamiskõlblikkusperioodi lõppu**

Liikmesriigid võtavad vastu vajalikud meetmed, et tagada tagasimakstavate rahastamisvahendite, sealhulgas põhiosa tagasimaksete ja kasumi ning muude sissetulekute või tulude, mis on tekkinud vähemalt kaheksa-aastase perioodi jooksul pärast rahastamiskõlblikkusperioodi lõppu, mis lisanduvad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetusele vastavalt artiklile 37, uuesti kasutamine kooskõlas programmi või programmide eesmärkidega kas sama rahastamisvahendi või, ◀ kõnealuste ressursside eraldamisel rahastamisvahendi koosseisust, muude rahastamisvahendite raames, mõlemal juhul tingimusel, et turutingimuste hindamine näitab jätkuvat vajadust selliste investeeringute järele, või muude toetuste raames.

*Artikkel 46***Aruandlus rahastamisvahendite rakendamise kohta**

1. Korraldusasutus saadab komisjonile rahastamisvahendi alla kuuluvaid tegevusi hõlmava eriaruande rakendamise aastaaruande lisana.

2. Lõikes 1 osutatud eriaruanne sisaldab iga rahastamisvahendi kohta järgmist teavet:

- a) andmed programmi ja selle prioriteedi või meetme kohta, mille kaudu Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest abi antakse;
- b) rahastamisvahendi ja rakenduskorra kirjeldus;

▼ M6

- c) andmed rahastamisvahendeid rakendavate asutuste kohta ja vajaduse korral fondifonde kasutatavate kehamite kohta, nagu on osutatud artikli 38 lõike 1 punktides a, b ja c;

▼ B

- d) programmist rahastamisvahendisse tehtud maksete kogusumma prioriteetide või meetmete kaupa;

▼ B

- e) rahastamisvahendist lõppsaajatele või lõppsaajate kasuks makstud või tagatislepingutega lõppsaajate investeeringuteks ja kantud halduskuludeks või makstud haldustasudeks määratud toetuse kogusumma programmi ja prioriteedi või meetme kaupa;
- f) rahastamisvahendi tulemuslikkus, sealhulgas edusammud selle loomisel ning rahastamisvahendeid rakendavate asutuste (sh fondifonde rakendava asutuse) valimisel;

▼ M6

- g) Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetusest rahastamisvahendile tekkinud intress ja muud tulud ning programmivahendid, mis on rahastamisvahenditele investeeringutest tagasi makstud, nagu osutatud artiklites 43 ja 44, ning artiklis 43a osutatud diferentseeritud kohtlemiseks kasutatavad summad;
- h) rahastamisvahendist tehtud investeeringute eeldatava võimendava mõju saavutamisel tehtud edusammud;

▼ B

- i) omakapitaliinvesteeringute väärtus võrreldes eelnevate aastatega;
- j) rahastamisvahendi panus asjaomase prioriteedi või meetme näitajate saavutamisse.

Esimese lõigu punktides h ja j nimetatud teabe võib esitada vaid 2017. ja 2019. aastal esitatavate rakendamise aastaaruannete lisas ning rakendamise lõpparuandes. Esimese lõigu punktides a-j sätestatud aruandekohustusi ei kohaldata lõppsaajate tasandil.

3. Käesoleva artikli rakendamiseks ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon rakendusaktide teel vastu ►**C1** vormid ◀, mida tuleb kasutada rahastamisvahendite kohta aruannete esitamisel komisjonile. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Alates 2016. aastast esitab komisjon igal aastal kuue kuu jooksul arvates rakendamise aastaaruannete esitamise tähtajast, millele on osutatud ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondi puhul artikli 111 lõikes 1 ning EAFRD-i puhul EAFRD määruse artiklis 75 ja EMKFi puhul fondispetsiifiliste eeskirjade asjaomastes sätetes, kokkuvõtte korraldusametuste poolt käesoleva artikli kohaselt saadatud andmetest rahastamisel ja rahastamisvahendite rakendamisel tehtud edusammudest. Nimetatud kokkuvõtte edastatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning see avaldatakse.

V JAOTIS
SEIRE JA HINDAMINE

I PEATÜKK

Seire

I Jagu

Programmide seire

Artikkel 47

Seirekomisjon

1. Kolme kuu jooksul alates päevast, mil liikmesriigile teatatakse programmi kehtestavast komisjoni otsusest, moodustab liikmesriik kokkuleppel korraldusasutusega kooskõlas institutsioonilise, õigus- ja finantsraamistikuga komisjoni, mis seirab programmi elluviimist („seirekomisjon”).

Liikmesriik võib asutada ühe seirekomisjoni rohkem kui ühe programmi jaoks, mida kaasrahastatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest.

2. Iga seirekomisjon koostab ja võtab vastu oma töökorra asjaomase liikmesriigi institutsioonilises, õigus- ja finantsraamistikus.

3. Euroopa territoriaalse koostöö programmi seirekomisjoni moodustavad koostööprogrammis osalevad liikmesriigid ja kolmandad riigid, kes on vastu võtnud kutse osaleda koostööprogrammis kokkuleppel korraldusasutusega kolme kuu jooksul alates liikmesriikidele koostööprogrammi rakendusotsuse teatamise kuupäevast. Nimetatud seirekomisjon koostab ja võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 48

Seirekomisjoni koosseis

1. Seirekomisjoni koosseisu kohta teeb otsuse liikmesriik, tingimusel et seirekomisjon koosneb liikmesriikide asjaomaste ametiasutuste esindajatest ja vahendusasutustest ning artiklis 5 osutatud partnerite esindajatest. Partnerite esindajad määratakse seirekomisjoni asjaomaste partnerite poolt läbipaistva menetluse teel. Seirekomisjoni igal liikmel võib olla hääleõigus.

Euroopa territoriaalse koostöö programmi seirekomisjoni koosseis lepatakse kokku programmis osalevate liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel, kui nad on vastu võtnud kutse koostööprogrammis osaleda. Seirekomisjoni kuuluvad kõnealuste liikmesriikide ja kolmandate riikide esindajad. Seirekomisjoni võivad kuuluda ETKRi esindajad, kes täidavad programmipiirkonnas programmiga seonduvaid tegevusi.

▼B

2. Seirekomisjoni liikmete nimekiri avalikustatakse.
3. Euroopa Komisjon osaleb seirekomisjoni töös nõuandva pädevusega.
4. Kui programmi toetatakse EIPist, võib ta osaleda seirekomisjoni töös nõuandva pädevusega.
5. Seirekomisjoni eesistuja on liikmesriigi või korraldusasutuse esindaja.

*Artikkel 49***Seirekomisjoni ülesanded**

1. Seirekomisjon tuleb kokku vähemalt üks kord aastas ning vaatab läbi programmi elluviimise ja edusammud selle eesmärkide saavutamisel. Seda tehes võtab ta arvesse finantsandmeid, ühiseid ja programmi eriomaseid näitajaid, sealhulgas muutusi tulemusnäitajate väärtuses ja edusamme kvantifitseeritud ►C1 sihttasemetel ◀ saavutamisel, samuti artikli 21 lõikes 1 osutatud tulemusraamistikus määratletud vahe-eesmärke ning vajaduse korral kvalitatiivse analüüsi tulemusi.
2. Seirekomisjon uurib asjaolusid, mis mõjutavad programmi täitmist, sealhulgas tulemuslikkuse analüüsi järeldusi.
3. Kui korraldusasutus esitab programmi muutmise ettepaneku, konsulteeritakse seirekomisjoniga, kes esitab selle kohta arvamuse, kui ta peab seda asjakohaseks.

▼M6

4. Seirekomisjon võib esitada korraldusasutusele tähelepanekuid programmi täitmise ja selle hindamise kohta, kaasa arvatud meetmed toetusesaajate halduskulude vähendamiseks. Seirekomisjon võib samuti esitada tähelepanekuid seoses Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadud toetuse nähtavusega ja teadlikkuse suurendamisega sellise toetuse tulemuste osas. Seirekomisjon seirab oma tähelepanekute tulemusel võetud meetmeid.

▼B*Artikkel 50***Rakendamise aruanded**

1. Alates 2016. aastast kuni 2023. aastani (kaasa arvatud) esitab liikmesriik komisjonile eelmise majandusaasta programmi rakendamise aastaaruande. Iga liikmesriik esitab komisjonile ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondi puhul programmi rakendamise lõpparuande ning EAFRD ja EMKFi puhul rakendamise aastaaruande fondispetsiifiliste eeskirjadega kehtestatud tähtaja jooksul.

▼B

2. Rakendamise aastaaruannetes esitatakse põhiline teave programmi ja selle prioriteetide rakendamise kohta finantsandmete, ühiste ja programmi eriomaste näitajate ning kvantifitseeritud ►C1 sihttasemetega ◀, sealhulgas tulemusnäitajate väärtuse muutuste ning alates 2017. aastal esitatavast rakendamise aastaaruandest ka tulemusraamistikus määratletud vahe-eesmärkide alusel. Edastatud andmed on seotud täielikult teostatud tegevuste ja samuti võimaluse korral, võttes arvesse rakendamise seisu, valitud tegevuste näitajate väärtustega. Nendes esitatakse samuti kõigi eelmisel majandusaastal kättesaadavate programmi hindamiste tulemuste süntees ja probleemid, mis võivad programmi täitmist mõjutada, ning võetud parandusmeetmed. 2016. aastal esitatavas rakendamise aastaaruandes võidakse vajaduse korral esitada ka eeltingimuste täitmiseks võetud meetmete kirjeldus.

3. Erandina lõikest 2 võib ESFi esitatavate andmete erieeskirjad kehtestada ESFi määrusega.

►C1 4. 2017. aastal esitatavas rakendamise aastaaruandes ja rakendamise lõpparuandes esitatakse ja hinnatakse lõikes 2 osutatud teavet ning programmi eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme, sealhulgas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panust tulemusnäitajate väärtuse muutustesse, kui tõendid on asjaomastest hindamistest kättesaadavad. ◀ Nimetatud rakendamise aastaaruandes kirjeldatakse meetmeid, mis on võetud programmide heakskiitmise ajal täitmata eeltingimuste täitmiseks. Samuti antakse hinnang selliste meetmete rakendamisele, millega võetakse arvesse artiklites 7 ja 8 sätestatud üldpõhimõtteid ja artiklis 5 sätestatud partnerite rolli programmi rakendamisel, ning esitatakse aruanne kliimamuutusega seotud eesmärkide saavutamiseks kasutatud toetuse kohta.

►C1 5. 2019. aastal esitatavas rakendamise aastaaruandes ja Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamise lõpparuandes esitatakse ja hinnatakse lisaks lõigetes 2 ja 4 sätestatud teabele ka ◀ teavet edusammude kohta programmi eesmärkide saavutamisel ning selle panuse kohta liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia eesmärkidesse.

6. Lõigetes 1–4 osutatud rakendamise aastaaruanded on vastuvõetavad, kui need sisaldavad kogu teavet, mis on nõutud nendes lõigetes ja fondispetsiifilistes eeskirjades.

Kui rakendamise aastaaruanne ei ole vastuvõetav, teatab komisjon sellest liikmesriigile 15 tööpäeva jooksul alates aruande kättesaamisest; vastasel juhul loetakse aruanne vastuvõetavaks.

7. Komisjon vaatab rakendamise aastaaruande ja lõpliku rakendamise aruande läbi ja teatab liikmesriigile oma tähelepanekutest kahe kuu jooksul alates rakendamise aastaaruande kättesaamise kuupäevast ning viie kuu jooksul alates rakendamise lõpparuande kättesaamise kuupäevast. Kui komisjon ei esita oma tähelepanekuid nimetatud tähtaegade jooksul, loetakse aruanded vastuvõetuks.

▼B

8. Komisjon võib esitada korraldusasutusele tähelepanekuid probleemide kohta, mis oluliselt mõjutavad programmi rakendamist. Kui sellised tähelepanekud esitatakse, edastab korraldusasutus kogu vajaliku teabe seoses kõnealuste tähelepanekutega ning vajaduse korral teavitab ta komisjoni kolme kuu jooksul võetud meetmetest.

9. Rakendamise aasta- ja lõpparuanded ning nende sisu kokkuvõtte kodanikele avalikustatakse.

*Artikkel 51***Aastakoosolek****▼M6**

1. Aastakoosolek korraldatakse igal aastal alates 2016. aastast kuni 2023. aastani (kaasa arvatud) komisjoni ja iga liikmesriigi vahel, et vaadata läbi iga programmi täitmine, võttes arvesse rakendamise aastaaruannet ning komisjoni tähelepanekuid, kui neid on. Samuti vaadatakse koosolekul läbi programmi teabevahetus- ja teavitustegevus, eeskätt selliste meetmete tulemused ja tõhusus, mida on võetud avalikkuse teavitamiseks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetuse tulemustest ja lisaväärtusest.

▼B

2. Aastakoosolek võib hõlmata rohkem kui üht programmi. 2017. ja 2019. aasta aastakoosolek hõlmab liikmesriigi kõiki programme ja arvesse võetakse ka eduaruandeid, mille liikmesriik on nendel aastatel vastavalt artiklile 52 esitanud.

3. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriik ja komisjon leppida kokku, et korraldavad aastakoosoleku ainult 2017. ja 2019. aastal.

4. Aastakoosolekut juhatab komisjon või kui liikmesriik soovib, juhatavad seda asjaomane liikmesriik ja komisjon ühiselt.

5. Liikmesriigid tagavad, et pärast aastakoosolekut võetakse komisjoni märkustest lähtuvad asjakohased järelmeetmed programmi rakendamist oluliselt mõjutavates küsimustes ning asjakohasel juhul teavitatakse komisjoni kolme kuu jooksul võetud meetmetest.

II Jagu

Strateegilised edusammud*Artikkel 52***Eduaruanne**

1. Liikmesriik esitab 31. augustiks 2017 ja 31. augustiks 2019 komisjonile eduaruande partnerluslepingu täitmise kohta vastavalt 31. detsembri 2016. aasta ja 31. detsembri 2018. aasta seisuga.

▼B

2. Eduaruandes esitatakse teave ja antakse hinnang alljärgneva kohta:

- a) muutused liikmesriigi arenguvajadustes alates partnerluslepingu vastuvõtmisest;
- b) edusammud liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia täitmisel ja artikli 4 lõikes 1 viidatud fondispetsiifiliste ülesannete täitmisel Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetuse kaudu valitud valdkondlikele eesmärkidele ja eeskätt seoses iga programmi jaoks tulemusraamistikus sätestatud vahe-eesmärkidega ning kliimamuutuste eesmärgi raames kasutatud toetusega;
- c) kas meetmed, mis on võetud, et täita partnerluslepingus kehtestatud kohaldatavad eeltingimused, mis on partnerluslepingu vastuvõtmise kuupäeval veel täitmata, on vastavalt kehtestatud ajakavale ellu viidud. Käesolevat punkti kohaldatakse üksnes 2017. aastal esitatava eduaruande suhtes;
- d) Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning teiste liidu ja riiklike rahastamisvahendite ning EIP vahelise koordineerimise tagamise mehhanismide rakendamine;
- e) integreeritud lähenemisviisi rakendamine territoriaalsele arengule või programmide rakendamisel põhinevate integreeritud lähenemisviiside kokkuvõtte, sealhulgas edusammud koostöö jaoks kehtestatud prioriteetvaldkondades;
- f) vajaduse korral meetmed, mis on võetud, et parandada liikmesriikide asutuste ja toetusesaajate suutlikkust Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide hallata ja kasutada;
- g) võetud meetmed ja toetusesaajate halduskoormuse vähendamisel saavutatud edusammud;
- h) artiklis 5 osutatud partnerite roll partnerluslepingu rakendamisel;
- i) kokkuvõtte Euroopa struktuurifondide ja investeerimisfondide artiklites 5, 7 ja 8 osutatud horisontaalsete põhimõtete ja poliitikaeesmärkide rakendamiseks võetud meetmetest.

3. Kui komisjon otsustab kahe kuu jooksul alates eduaruande esitamise kuupäevast, et esitatud teave on puudulik või ebaselge ning võib oluliselt mõjutada asjakohase hinnangu kvaliteeti ja usaldusväärsust, võib ta nõuda liikmesriigilt täiendavat teavet tingimusel, et see ei tekita põhjendamatuid viivitusi ning tingimusel, et ta esitab põhjendused väidetava kvaliteedi ja usaldusväärsuse puudumise tõendamiseks. Liikmesriik esitab komisjonile kolme kuu jooksul nõutud teave ja teeb vajaduse korral eduaruandesse vastavad parandused.

▼B

4. Käesoleva artikli rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon rakendusaktide teel vastu eduaruande esitamisel kasutatava ►C1 vormi ◀. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

*Artikkel 53***Komisjoni aruanne ja Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamise arutelud**

1. Alates 2016. aastast edastab komisjon igal aastal Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programme käsitleva koondaruande, mille aluseks on liikmesriikide iga-aastased rakendusaruanded vastavalt artiklile 50, samuti kõigi kättesaadavate programmide hindamiste tulemuste sünteesi. Aastatel 2017 ja 2019 moodustab koondaruanne lõikes 2 osutatud strateegilise aruande osa.

2. Komisjon koostab 2017. ja 2019. aastal liikmesriikide eduaruannete kokkuvõttena strateegilise aruande, mille ta esitab vastavalt 31. detsembriks 2017 ja 31. detsembriks 2019 Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, ja neil asutustel palutakse korraldada sellekohane arutelu.

3. Nõukogu arutab strateegilist aruannet eelkõige seoses Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panusega liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu saavutamisse ning nõukogul palutakse esitada oma seisukohad kevadisel Euroopa Ülemkogul.

4. Iga kahe aasta järel alates aastast 2018 lisab komisjon kevadisel Euroopa Ülemkogu kohtumisel esitatavasse iga-aastasessse eduaruandesse jao, milles tehakse kokkuvõtte uusimast lõigetest 1 ja 2 viidatud aruannetest, käsitledes eelkõige Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panust liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia edusammudesse.

*II PEATÜKK****Hindamine****Artikkel 54***Üldsätted**

1. Hindamisi viiakse läbi selleks, et parandada programmide väljatöötamise ja elluviimise kvaliteeti ning hinnata nende tulemuslikkust, tõhusust ja mõju. Programmide mõju hinnatakse asjaomaste Euroopa struktuurifondide ja investeerimisfondide missiooni alusel seoses liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia eesmärkidega ning võttes asjakohasel juhul arvesse programmi mahtu seoses SKPga ja töötusega seotud eesmärkidega programmi asjaomases valdkonnas.

▼B

2. Liikmesriigid peavad eraldama vajalikud vahendid hindamise läbiviimiseks ja tagama menetlused hindamiseks vajalike andmete esitamiseks ning kogumiseks, sealhulgas üldiste ja vajaduse korral programmile eriomaste näitajatega seotud andmed.
3. Hindamisi viivad läbi sise- või välisekspertid, kes tegutsevad programmi rakendamise eest vastutavatest asutustest sõltumatult. Komisjon esitab kohe pärast käesoleva määruse jõustumist suunised selle kohta, kuidas hindamisi läbi viia.
4. Kõik hindamised tehakse avalikkusele kättesaadavaks.

*Artikkel 55***Eelhindamine**

1. Liikmesriigid viivad läbi eelhindamisi, et parandada iga programmi väljatöötamise kvaliteeti.
2. Eelhindamised toimuvad programmide ettevalmistamise eest vastutava ametiasutuse vastutusel. Need esitatakse komisjonile programmiga ühel ajal koos kommenteeritud kokkuvõttega. Fondispetsiifiliste eeskirjadega võib kehtestada künnised, allpool mida võib eelhindamise kombineerida mõne muu programmi hindamisega.
3. Eelhindamiste käigus hinnatakse järgmist:
  - a) panus liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia täitmisse, arvestades valitud valdkondlikke eesmärke ja prioriteete ning võttes arvesse riiklike ja piirkondlikke vajadusi ning arengupotentsiaali, samuti eelmistel programmitöö perioodidel saadud kogemusi;
  - b) kavandatava programmi või tegevuse sisemine sidusus ja seosed muude asjakohaste meetmetega;
  - c) eelarveliste vahendite eraldamise kooskõla programmi eesmärkidega;
  - d) valitud valdkondlike eesmärkide, prioriteetide ja vastavate programmieesmärkide vastavus ühisele strateegilisele raamistikule, partnerluslepingule ning ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 alusel vastu võetud asjaomastele riigipõhiste soovitustele, ning, kui see on riiklikul tasandil asjakohane, riikide reformikavadele;
  - e) esitatud programmi näitajate asjakohasus ja selgus;
  - f) kuidas eeldatavad väljundid tulemustele kaasa aitavad;

▼B

- g) kas näitajate kvantifitseeritud ► **C1** sihttasemed ◀ on realistlikud, võttes arvesse kavandatavat Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetust;
- h) kavandatud toetusvormi põhjendus;
- i) programmi juhtimiseks vajaliku personali ja haldussuutlikkuse piisavus;
- j) programmi seiremenetluste ja hindamiste läbiviimiseks vajalike andmete kogumise menetluste sobivus;
- k) tulemusraamistiku jaoks valitud vahe-eesmärkide sobivus;
- l) meeste ja naiste võrdsete võimaluste edendamiseks ning igasuguse diskrimineerimise ennetamiseks kavandatud meetmete piisavus, eelkõige seoses puuetega inimeste juurdepääsuga;
- m) säästva arengu edendamiseks kavandatud meetmete piisavus;
- n) toetusesaajate halduskoormuse vähendamiseks kavandatud meetmed.

4. Eelhindamised sisaldavad vajaduse korral nõudeid keskkonnamõju strateegiliseks hindamiseks, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2001/42/EÜ ⁽¹⁾, pidades silmas vajadust leevendada kliimamuutuste mõju.

*Artikkel 56***Hindamine programmiperioodi jooksul**

1. Korraldusasutus või liikmesriik koostab hindamiskava, mis võib hõlmata rohkem kui ühte programmi. See esitatakse kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega.
2. Liikmesriigid tagavad vajaliku hindamissuutlikkuse olemasolu.
3. Programmiperioodi jooksul tagab korraldusasutus hindamiste, sealhulgas iga rakenduskava tulemuslikkuse, tõhususe ja mõju hindamiste läbiviimise hindamiskava alusel kõikide programmide kohta ning kõikide hindamiste puhul asjakohaste järelmeetmete võtmise kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega. Vähemalt üks kord programmiperioodi jooksul vaadeldakse hindamise käigus, kuidas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt saadud toetus on aidanud kaasa iga prioriteedi eesmärkide saavutamisele. Seirekomisjon kontrollib kõiki hindamisi ja need saadetakse komisjonile.
4. Komisjon võib programmide hindamisi teha oma algatusel. Ta teavitab sellest korraldusasutust ning tulemused saadetakse korraldusasutusele ja esitatakse asjaomasele seirekomisjonile.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2001. aasta direktiiv 2001/42/EÜ teatavate kavade ja programmide keskkonnamõju hindamise kohta (EÜT L 197, 21.7.2001, lk 30).

▼ **M6**▼ **B***Artikkel 57***Järelhindamine**

1. Järelhindamisi viib läbi komisjon või liikmesriigid tihedas koostöös komisjoniga. Järelhindamistes hinnatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tulemuslikkust ja tõhusust ning nende panust liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiasse, võttes arvesse liidu strateegias kehtestatud eesmärke ja lähtudes fondispetsiifilistes eeskirjades kehtestatud erinõuetest.

2. Järelhindamised viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

▼ **M6**

3. Käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 sätteid kohaldatakse ka artikli 39 lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud eriotstarbelistele programmidele ERFist või EAFRDst antava Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rahalise toetuse suhtes.

▼ **B**

4. Komisjon koostab iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi kohta hiljemalt 31. detsembriks 2025 kokkuvõtva aruande, milles kirjeldatakse järelhindamiste peamisi tulemusi.

VI JAOTIS

TEHNILINE ABI*Artikkel 58***Tehniline abi komisjoni algatusel**

1. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest võib komisjoni algatusel toetada käesoleva määruse rakendamiseks vajalikku ettevalmistustööd, seiret, haldus- ja tehnilist abi, hindamist, auditeerimist ning kontrollimeetmeid.

Esimeses lõigus osutatud meetmeid võivad rakendada kas otse komisjon või kaudselt üksused ja isikud, kes ei ole liikmesriigid ► **M6** finantsmääruse artikli 154 ◀ kohaselt.

Esimeses lõigus osutatud meetmed võivad hõlmata eelkõige järgmist:

- a) abi projektide ettevalmistamisel ja hindamisel, sealhulgas EIP abil;
- b) Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tõhusa halduse institutsioonilise tugevdamise ja haldusvõimekuse suurendamise toetamine;
- c) uuringud, mis on seotud komisjoni aruandlusega Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kohta ja ühtekuuluvusaruandega;
- d) Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide analüüsi, halduse, seire, teabevahetuse ja rakendamise seotud meetmed ning samuti kontrollisüsteemide ja tehnilise ja haldusabi rakendamise seotud meetmed;

▼ B

- e) hindamised, ekspertide aruanded, statistika ja uuringud, sealhulgas sellised, mis käsitlevad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toimimist üldiselt ja mida võib vajaduse korral ellu viia EIP;

▼ M6

- f) meetmed, mis hõlmavad teabe levitamist, võrgustike toetamist, teavitamistoiminguid, pöörates erilist tähelepanu Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetuse tulemustele ja lisaväärtusele, teadlikkuse suurendamist ja koostöö edendamist ning kogemuste vahetamist, sealhulgas kolmandate riikidega;

▼ B

- g) juhtimiseks, seireks, kontrollimiseks ja hindamiseks kasutatavate arvutisüsteemide paigaldamine, kasutamine ning omavahel ühendamine;

- h) meetmed, mis hõlmavad hindamismeetodite täiendamist ja teabevahetust hindamistavade valdkonnas;

- i) auditeerimisega seotud meetmed;

- j) riikliku ja piirkondliku suutlikkuse tugevdamine seoses investeeringute kavandamise, vajaduste hindamise, ettevalmistustööde, rahastamisvahendite kavandamise ja rakendamise, ühiste tegevuskavade ning suurprojektide, sealhulgas EIPga tehtavate ühisalgatustega;

- k) heade tavade levitamine, et aidata liikmesriikidel suurendada artiklis 5 osutatud asjaomaste partnerite ja nende katusorganisatsioonide suutlikkust;

▼ M3

- l) määruse (EL) 2017/825 alusel rahastatavad meetmed panustamiseks liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiasse.

▼ M6

Komisjon eraldab käesolevas artiklis osutatud vahenditest vähemalt 15 % selleks, et tagada laiemal uldsusel toimuvate teavitustoimingute vahel, laiendades teadmistebaasi tulemuste kohta, eeskätt teabe tulemuslikuma kogumise ja levitamise, hindamise ja aruandluse kaudu, ning eriti rõhutades Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panust inimeste elu parandamisse ja suurendades Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest antava toetuse nähtavust ning teadlikkust sellise toetuse tulemuste ja lisaväärtuse kohta. Vajaduse korral jätkatakse pärast programmide lõppu teavitus-, teabevahetus- ja nähtavusmeetmetega, mis puudutavad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest antava toetuse tulemusi ja lisaväärtust, pöörates erilist tähelepanu tegevustele. Selliste meetmetega aidatakse samuti tutvustada liidu poliitilisi prioriteete, sel määral, mil need on seotud käesoleva määruse üldeesmärkidega.

Sõltuvalt eesmärgist võidakse käesolevas artiklis osutatud meetmeid rahastada kas tegevus- või halduskuludest.

▼ B

2. Komisjon esitab igal aastal rakendusaktide abil oma kavad lõikes 1 loetletud meetmetega seotud tegevuste liigi kohta, kui nähakse ette toetus Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest.

▼B*Artikkel 59***Tehniline abi liikmesriikide algatusel**

1. Liikmesriikide algatusel võidakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest rahastada ettevalmistus-, juhtimis-, seire-, hindamis-, teabe- ja teavitamismeetmeid, võrgustikutegevust, kaebuste lahendamist ning kontrolli ja auditeid. Liikmesriigid võivad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde kasutada, et toetada toetusesaajate halduskoormuse vähendamise meetmeid, sealhulgas elektroonilisi andmevahetussüsteeme, meetmeid, millega suurendatakse liikmesriikide ametiasutuste ja toetusesaajate suutlikkust nende fondide haldamisel ja kasutamisel. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest võib rahastada meetmeid, millega tugevdada asjaomaste partnerite suutlikkust kooskõlas artikli 5 lõike 3 punktiga e ja toetada nendevahelist heade tavade vahetamist. Käesolevas lõikes osutatud meetmed võivad puudutada eelnevaid ja järgnevaid programmiperioode.

▼M6

1a. Iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfond võib toetada tehnilise abi tegevusi, mis on rahastamiskõlblikud mõne muu Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi raames.

▼B

2. Fondispetsiifiliste eeskirjadega võib lisada või arvata välja meetmeid, mida võib rahastada iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi tehnilisest abist.

▼M6

3. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, võivad liikmesriigid rakendada lõikes 1 nimetatud meetmeid, sõlmides otselepingu:

- a) EIP-ga;
- b) rahvusvahelise finantseerimisasutusega, milles liikmesriigil on osalus;
- c) artikli 38 lõike 4 esimese lõigu punkti b alapunktis iii osutatud avalik-õigusliku panga või asutusega.

▼B

VII JAOTIS

EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDIDEST SAADAV RAHALINE TOETUS*I PEATÜKK****Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadav toetus****Artikkel 60***Kaasfinantseerimise määrade kehtestamine**

1. Komisjoni otsuses, millega programm vastu võetakse, määratakse kindlaks kaasfinantseerimismäär või -määrad ja Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest antav maksimumtoetus vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele.

2. Komisjoni algatusel või komisjoni nimel rakendatavaid tehnilise abi meetmeid võib rahastada 100 % ulatuses.

▼B*Artikkel 61***Tegevused, mis tekitavad pärast lõpetamist puhastulu****▼M6**

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse tegevuste ja toimingute suhtes, millest saadakse pärast nende lõpetamist puhastulu. Käesolevas artiklis käsitatakse mõistet „puhastulu” sissetuleva rahavoona, mis tekib kasutajate poolt tegevusega seotud kaupade või teenuste eest tasumisel tehtavatest otsesemaksetest, näiteks kasutajate poolt taristu kasutamise eest vahetult makstavad tasud, maa või hoonete müügi, üürimise või rentimise või teenuste eest makstavad tasud, millest on maha arvatud vastava perioodi vältel kantud tegevuskulud ja lühikese kasutusajaga varustuse asenduskulud. Tegevusest saadud tegevuskulude kokkuhoidu, välja arvatud energiatõhususe parandamise meetmete rakendamisest tulenev kokkuhoid, käsitatakse puhastuluna, välja arvatud juhul, kui kokkuhoid tasaarvestatakse tegevustoetuste samaväärse vähendamisega.

▼B

Kui kõik investeerimiskulud ei ole kaasrahastamiseks rahastamiskõlblikud, jaotatakse puhastulu võrdeliselt investeerimiskulude rahastamiskõlblike ja rahastamiskõlbmatute osadega.

2. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest kaasrahastatava tegevuse rahastamiskõlblikke kulusid vähendatakse eelnevalt, võttes arvesse tegevuse puhastulu tekitamise võimet konkreetse võrdlusperioodi jooksul, mis hõlmab nii tegevuse rakendamist kui ka tegevuse lõpetamise järgset perioodi.

3. Tegevuse võimalik puhastulu määratakse eelnevalt kindlaks meetodi alusel, mille korraldusasutus valib sektori, allsektori või tegevuse liigi jaoks. Meetodid on järgmised:

▼C1

a) ühtse määra alusel puhastulu protsendi kohaldamine sektori või allsektori jaoks, kusjuures seda kohaldatakse tegevusele V lisa või teises, kolmandas ja neljandas lõigus osutatud delegeeritud õigusaktide määratluse kohaselt.

▼M6

aa) liikmesriigi kehtestatud, puhastulu arvestamiseks sektoris või allsektoris, mida ei ole nimetatud punktis a, kohalduv ühtne määr. Enne ühtse määra kohaldamist kinnitab vastutav auditeerimisasutus, et ühtse määra kehtestamisel on järgitud ausat, õiglast ja kontrollitavat arvutusmeetodit, mis põhineb varasematel andmetel või objektiivsetel kriteeriumidel.

▼B

b) tegevuse diskonteeritud puhastulu arvutamine, võttes arvesse tegevuse sektorile või allsektorile asjakohast võrdlusperioodi, kõnealuse investeringuliigi puhul tavaliselt eeldatavat kulutasuvust, põhimõtet, et saastaja maksab, ning asjakohasel juhul asjaomase liikmesriigi või piirkonna suhtelise jõukusega seotud õigluse kaalutlusi.

Komisjonile antakse õigus võtta põhjendatud juhtudel kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta V lisa ja kohandada selles kehtestatud ühtseid määrasid, võttes arvesse ajaloolisi andmeid ja kulude tagasiteenimise võimet ning vajadusel põhimõtet, et saastaja maksab.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada ühtsed määrad sektoritele või allsektoritele IKT, teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ja energiatõhususe valdkonnas. Komisjon teavitab kõnealustest delegeeritud õigusaktidest Euroopa Parlamenti ja nõukogu hiljemalt 30. juuniks 2015.

▼B

Lisaks antakse komisjonile õigus võtta põhjendatud juhtudel kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte täiendavate sektorite või allsektorite, sealhulgas sektorite allsektorite jaoks, lisamise kohta V lisasse, mis vastavad artiklis 9 esimeses lõigus määratletud valdkondlikele eesmärkidele ja neid toetatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest.

Esimese lõigu punktis a osutatud meetodi kohaldamise korral eeldatakse, et kogu tegevusest selle rakendamise jooksul ja pärast tegevuse lõpetamist saadud puhastulu on ühtse määra kohaldamisel arvesse võetud ja seetõttu ei arvatata seda hiljem maha tegevuse rahastamiskõlblikest kuludest.

Kui ühtne määr uue sektori või allsektori jaoks on kehtestatud delegeeritud õigusaktiga kolmanda ja neljanda lõigu kohaselt, võib korraldusasutus kohaldada asjaomase sektori või allsektoriga seotud uutele tegevustele esimese lõigu punktis a osutatud meetodit.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse esimese lõigu punktis b osutatud meetod. Meetodi kohaldamise korral arvutatakse hiljemalt toetusesaaja esitatud lõplikus maksenõudes tegevuse rahastamiskõlblikest kuludest maha tegevuse rakendamise jooksul saadud puhastulu, mis on saadud tuluallikatest, mida ei võetud tegevuse võimaliku puhastulu kindlaksmääramise käigus arvesse.

4. Meetod, millega puhastulu komisjonile esitatud maksetaotluses sisalduvatest tegevuse kuludest maha arvestatakse, määratakse kindlaks kooskõlas riiklike eeskirjadega.

▼M6

5. Alternatiivina käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud meetodite kasutamisele võidakse artikli 60 lõikes 1 osutatud kaasrahastamise maksimumset määra liikmesriigi taotlusel teatavale prioriteedile või meetmele vähendada, nii et kõigi nende raames toetatavate tegevuste suhtes oleks võimalik kohaldada ühtset määra kooskõlas käesoleva artikli lõike 3 esimese lõigu punktiga a. Vähendamine ei tohi olla väiksem kui summa, mis arvutatakse välja korrutades fondispetsiifiliste eeskirjade kohane liidu maksimaalne kaasrahastamise määr nimetatud punktis osutatud asjakohase kindla määraga.

▼B

6. Kui ühe lõigetes 3 või 5 sätestatud meetodi alusel ei ole võimalik tulusid eelnevalt objektiivselt hinnata, tuleb puhastulu, mis saadakse kolme aasta jooksul pärast tegevuse lõpetamist või programmi lõpetamisel dokumentide esitamiseks fondispetsiifilistes eeskirjades kindlaks määratud tähtpäeva– olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem – komisjonile deklareeritud kuludest maha arvata.

7. Lõikeid 1–6 ei kohaldata:

- a) tegevustele või tegevuste osadele, mida toetatakse üksnes ESFist;
- b) tegevustele, mille rahastamiskõlblikud kogukulud enne lõigete 1–6 kohaldamist ei ületa 1 000 000 eurot;
- c) tagastatavale abile, mille suhtes kehtib täieliku tagasimakse kohustus, ning auhinnarahadele;
- d) tehnilisele abile;

▼B

e) rahastamisvahenditele antavale või neilt saadavale toetusele;

▼C1

f) tegevustele, millele antakse avaliku sektori toetust kindlasummaliste maksetena või ühikuhindade standardiseeritud astmiku põhjal;

▼B

g) ühise tegevuskava alusel rakendatud tegevustele;

▼M6

h) tegevustele, mille toetussummad või -määrad on kindlaks määratud EAFRD määruse II lisas või EMKFi määrukses.

▼B

Olenemata käesoleva lõike esimese lõigu punktist b võib liikmesriik lõike 5 kohaldamisel arvata asjaomase prioriteedi või meetme hulka tegevusi, mille rahastamiskõlblikud kogukulud enne lõigete 1 – 6 kohaldamist ei ületa 1 000 000 eurot.

▼M6

8. Lisaks ei kohaldata lõikeid 1–6 tegevustele, millele programmi raames antav abi on riigiabi.

▼B*II PEATÜKK**Erieeskirjad avaliku ja erasektori partnerluse toetamiseks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest**Artikkel 62***Avaliku ja erasektori partnerlus**

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde võib kasutada avaliku ja erasektori partnerluses toimuva tegevuse toetamiseks. Avaliku ja erasektori partnerlustegevuse puhul järgitakse kohaldatavat õigust, eelkõige riigiabi ja riigihankeid käsitlevat õigust.

*Artikkel 63***Toetusesaaja avaliku ja erasektori partnerlustegevuste puhul**

1. Avaliku ja erasektori partnerlustegevuste puhul ja erandina artikli 2 punktist 10 võib toetusesaajaks olla kas

- a) tegevuse algatanud avalik-õiguslik isik või
- b) liikmesriigi eraõiguslik isik („erasektori partner“), kes on tegevuse läbiviimiseks valitud või valitakse.

2. Avaliku ja erasektori partnerlustegevuse algatanud avalik-õiguslik asutus võib teha ettepaneku, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt saadava toetuse puhul on toetusesaajaks pärast tegevuse heakskiitmist valitav erasektori partner. Sel juhul on heakskiitva otsuse tingimuseks, et korraldusasutus veendub ise, et valitud erasektori partner täidab ja võtab enda peale kõik käesoleva määrusega toetusesaajale pandud kohustused.

3. Erasektori partner, kes on valitud tegevust läbi viima, võidakse tegevuse rakendamise ajal asendada teise toetusesaajaga, kui seda nõuavad avaliku ja erasektori partnerluse tingimused või erasektori partneri ja tegevust kaasrahastava finantsinstitutsiooni vahelise rahastamislepingu sätted. Sellisel juhul saab toetusesaajaks uus erasektori partner

▼B

või valik-õiguslik asutus, tingimusel et korraldusasutus on veendunud, et uus partner täidab ja võtab enda peale kõik käesoleva määrusega toetusesaajale pandud kohustused.

4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 142 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse toetusesaaja muutmist ja sellega seotud kohustusi käsitlevad täiendavad eeskirjad.

5. Toetusesaaja asendamist ei peeta omandisuhte muutuseks artikli 71 lõike 1 punkti b tähenduses, kui asendamine vastab käesoleva artikli lõikele 3 ja lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktis sätestatud kohaldatavatele tingimustele.

*Artikkel 64***Avaliku ja erasektori partnerlustegevuste toetamine**

1. Avaliku ja erasektori partnerlustegevuste puhul, kus toetusesaajaks on avaliku sektori asutus, võib erandina artikli 65 lõikest 2 avaliku ja erasektori partnerlustegevuse käigus erasektori partneri kantud ja tasutud kulud lugeda toetusesaaja kantud ja tasutud kuludeks ja lisada need komisjonile esitatavasse maksetaotluse tingimusel, et täidetud on järgmised tingimused:

a) toetusesaaja on sõlminud erasektori partneriga avaliku ja erasektori partnerluse lepingu;

b) korraldusasutus on kontrollinud, et erasektori partner on tasunud toetusesaaja deklareeritud kulud ning et tegevus vastab kohaldatavatele liidu ja liikmesriikide õigusnormidele, kavale ning tegevuse toetamise tingimustele.

2. Maksed toetusesaajatele, mis tehakse lõike 1 kohaselt maksetaotluse kantud kulude eest, kantakse spetsiaalselt sel otstarbel toetusesaaja nimele loodud tinghoiukontole.

3. Lõikes 2 nimetatud tinghoiukontole kantud rahalisi vahendeid kasutatakse maksete tegemiseks kooskõlas avaliku ja erasektori partnerluse lepinguga, muu hulgas maksete tegemiseks avaliku ja erasektori partnerluse lepingu lõpetamisel.

4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, et sätestada avaliku ja erasektori partnerluse lepingusse lisatavad miinimumnõuded, mis on vajalikud käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud erandi kohaldamiseks, kaasa arvatud avaliku ja erasektori partnerluse lepingu lõpetamist ja piisava kontrollijälje tagamist käsitlevad sätted.

*III PEATÜKK****Kulude rahastamiskõlblikkus ja kestlikkus****Artikkel 65***Rahastamiskõlblikkus**

1. Kulude rahastamiskõlblikkus määratakse kindlaks riiklike eeskirjade põhjal, välja arvatud juhul, kui käesolevas määruses või fondispetsiifilistes eeskirjades või käesoleva määruse või nende eeskirjade alusel on kehtestatud erieeskirjad.

▼B

2. Kulud on Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetuse saamiseks kõlblikud juhul, kui need on tekkinud toetusesaajal ja need on tasutud ajavahemikus alates programmi komisjonile esitamise kuupäevast või 1. jaanuarist 2014 – olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem – kuni 31. detsembrini 2023. Lisaks on kulud EAFRDist toetuse saamiseks kõlblikud ainult juhul, kui makseasutus maksab asjaomase abi tegelikult välja ajavahemikus 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2023.

3. Erandina lõikest 2 on noorte tööhõive algatuse raames tehtavad kulutused rahastamiskõlblikud alates 1. septembrist 2013.

▼C1

4. Kulude korral, mille eest makstakse toetust vastavalt artikli 67 lõike 1 esimese lõigu punktidele b ja c, teostatakse toetuse maksmise aluseks olevad meetmed ajavahemikus 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2023.

▼B

5. Erandina lõikest 4 on artikli 67 lõike 1 esimese lõigu punktide b ja c alusel ning noorte tööhõive algatuse meetmete hüvitatavate kulude alguskuupäev 1. september 2013.

6. Tegevusi ei valita Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetuse saajaks juhul, kui need on füüsiliselt lõpetatud või täielikult ellu viidud enne, kui korraldusasutusele on esitatud programmi alusel rahastamisaotlus, olenemata sellest, kas toetusesaaja on kõik asjassepuutuvad maksed ära teinud või mitte.

7. Käesolev artikkel ei piira artiklis 58 sätestatud, komisjoni algatusel antava tehnilise abi kõlblikkuse eeskirju.

8. Käesolevat lõiget kohaldatakse tegevuste suhtes, mille teostamise jooksul saadakse puhastulu ja mille suhtes ei kohaldata artikli 61 lõikeid 1–6.

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest kaasrahastatava tegevuse rahastamiskõlblikke kulusid vähendatakse puhastulu võrra, mida pole tegevuse heakskiitmise ajal arvesse võetud ja mis saadi otseselt üksnes tegevuse teostamise käigus kuni toetusesaaja lõpliku maksenõude esitamiseni. Kui kõik kulud ei ole kaasrahastamiseks kõlblikud, jaguneb puhastulu proportsionaalselt vastavalt rahastamiskõlbliku ja rahastamiskõlbmatu kulu osale.

Käesolevat lõiget ei kohaldata järgmistel juhtudel:

- a) tehniline abi;
- b) rahastamisvahendid;
- c) täieliku tagasimaksmise kohustusega tagastatav abi;
- d) auhinnad;
- e) tegevused, mille suhtes kehtivad riigiabi eeskirjad;

▼C1

f) tegevused, mida avalik sektor toetab kindlasummalise maksena või ühikuhindade standardiseeritud astmestiku alusel, tingimusel et puhastulu on eelnevalt arvesse võetud;

▼ B

g) ühise tegevuskava raames teostatud tegevused, tingimusel et puhastulu on eelnevalt arvesse võetud;

▼ M6

h) tegevused, mille toetussummad või -määrad on kindlaks määratud EAFRD määruse II lisas või EMKFi määruses, välja arvatud tegevused, millega seoses viidatakse EMKFi määruses käesolevale lõikele, või

i) tegevused, mille rahastamiskõlblike kulude kogusumma ei ületa 100 000 eurot.

▼ B

Käesoleva artikli ja artikli 61 kohaldamisel ei loeta tuluks ega arvutata tegevuse rahastamiskõlblikest kuludest maha toetusesaajale tehtud makseid, mille aluseks on toetusesaaja ja kolmanda isiku või kolmandate isikute vahelise lepingu rikkumisest tulenev leppetrahv või mis on saadud, kui avaliku hanke eeskirjade kohaselt valitud kolmas isik võtab oma pakkumuse tagasi (tagatis).

9. Programmi muudatuse tõttu rahastamiskõlblikuks muutuvad kulud rahastamiskõlblikud ainult alates muudatustaotluse komisjonile esitamise kuupäevast või artikli 96 lõike 11 kohaldamise korral programmi muutva otsuse jõustumise kuupäevast.

EMKFi fondispetsiifiliste eeskirjadega võib teha esimesest lõigust erandeid.

10. Erandina lõikest 9 võib rahastamiskõlblikkuse alguskuupäeva käsitlevad erisätted kehtestada EAFRD määruses.

▼ M9

Erandina lõikest 9 on COVID-19 puhanguga seotud kriisile reageerimise suutlikkuse tõstmise meetmete kulud rahastamiskõlblikud alates 1. veebruarist 2020.

▼ M6

11. Tegevus võib saada toetust ühest või enamast Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondist või ühest või enamast programmist ja muudest liidu vahenditest tingimusel, et teatavale Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondile esitatavas maksetaotluses deklareeritud kulused ei deklareerita toetuse saamiseks mõnelt teiselt fondilt või muult liidu vahendilt ega samalt fondilt mõne teise programmi raames. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondile esitatavas maksetaotluses kajastatavate kulude summa võidakse arvutada iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi ning asjaomase programmi või asjaomaste programmide puhul *pro rata* põhimõtte alusel kooskõlas toetuse tingimusi käsitleva dokumendiga.

▼ B*Artikkel 66***Toetuse vormid**

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde kasutatakse toetuse andmiseks toetustena, auhindadena, tagastatava abina, rahastamisvahenditena või nende kombinatsioonina.

Tagastatava abi korral hoitakse abi andnud asutusele või liikmesriigi muule pädevale asutusele tagasi makstud toetust eraldi kontol või eraldatuna raamatupidamiskoodidega ja kasutatakse uuesti samal eesmärgil või kooskõlas programmi eesmärkidega.

▼ B*Artikkel 67***Toetuste ja tagastatava abi vormid**

1. Toetuste ja tagastatava abi vormid võivad olla järgmised:
  - a) tegelikult tehtud ja välja makstud rahastamiskõlblike kulude hüvitamine, vajaduse korral koos mitterahaliste sissemaksete ja amortisatsioonikuludega;
  - b) ühikuhindade standardiseeritud astmik;

▼ M6

- c) kindlasummalised maksed;

▼ C1

- d) ühtse määra alusel rahastamine, mille korral kohaldatakse ühe või enama konkreetse kulukategooria suhtes protsendimäära;

▼ M6

- e) rahastamine, mis ei ole seotud asjaomaste tegevuste kuludega, vaid põhineb programmi rakendamisel või programmi eesmärkide saavutamise edendamise seotud tingimuste täitmisel, nagu on sätestatud lõike 5a kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktis.

▼ B

Fondispetsiifilistest eeskirjadest võivad tuleneda piirangud teatud tegevustele antava toetuse või tagastatava abi vormidele.

▼ M6

Esimese lõigu punktis e osutatud rahastamisvormi puhul on auditi eesmärk eranditult kinnitada, et kulude hüvitamise tingimused on täidetud.

▼ B

2. Erandina lõikest 1 võib täiendada toetuse vormid ja arvutamismeetodid kehtestada EMKF määruses.

▼ M6

2a. Tegevusele või projektile, mis ei kuulu lõike 4 esimese lause kohaldamisalasse ja mis saab toetust ERFilt ja ESFilt, toetused ja tagastatav abi, mille puhul avaliku sektori toetus ei ületa 100 000 eurot, peavad olema ühikuhindade, kindlasummaliste maksete või ühtsete määrade standardiseeritud astmiku vormis, välja arvatud tegevused, millele antakse riigiabi raames rahalist toetust, mis ei kujuta endast vähese tähtsusega abi.

Ühtse määra alusel rahastamise kasutamise korral võidakse kulukategooriates, mille suhtes kohaldatakse ühtset määra, hüvitada vastavalt lõike 1 esimese lõigu punktile a.

EAFRDist, ERFist või ESFist toetatavate tegevuste puhul, kui kasutatakse artikli 68b esimeses lõigus osutatud ühtse määra alusel rahastamist, võidakse osalejatele makstavad toetuste ja palkade kulud hüvitada vastavalt käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktile a.

Käesoleva lõike suhtes kohaldatakse artikli 152 lõikes 7 sätestatud üleminekusätteid.

▼ B

3. Lõikes 1 osutatud võimalusi võib kombineerida ainult juhul, kui igüks neist hõlmab eri kulukategooriaid või kui neid kasutatakse eri projektide jaoks, mis moodustavad osa tegevusest, või tegevuse järjekuste etappide jaoks.

▼ M6

4. Kui tegevust või selle osaks olevat projekti viiakse ellu ainult ehitustööde, asjade või teenuste avaliku hanke kaudu, kohaldatakse üksnes lõike 1 esimese lõigu punkte a ja e. Kui tegevuse või selle

▼M6

osaks oleva projekti raames toimuv avalik hange piirdub üksnes teatavate kulukategooriatega, võib kogu tegevuse või selle osaks oleva projekti puhul kohaldada kõiki lõikes 1 osutatud variante.

▼B

5. Lõike 1 esimese lõigu punktides b, c ja d osutatud kulud määratakse kindlaks ühel alljärgnevatest viisidest:

▼M6

- a) aus, õiglane ja tõendatav arvutusmeetod, mis põhineb järgmisel:
  - i) statistilistel andmetel, muul objektiivsel teabel või eksperdi hinnangul;
  - ii) toetusesaaja varasemat tegevust käsitlevatel tõendatud andmetel;
  - iii) individuaalse toetusesaaja tavapäraste kuluarvestustavade rakendamisel;
- aa) üksikjuhtumipõhine ja korraldusasutusega või EAFRD puhul tegevuste valiku eest vastutava ametiasutusega eelnevalt kokkulepitud eelarveprojekt, kui avaliku sektori toetus ei ületa 100 000 eurot;

▼B

- b) kooskõlas rakenduseeskirjadega vastavatele ühikuhindade astmikele, ühekordsetele maksetele ja kindlatele määradele, mida kohaldatakse liidu valdkondlikus poliitikas sama tüüpi tegevuste ja toetusesaajate suhtes;
- c) kooskõlas rakenduseeskirjadega vastavatele ühikuhindade astmikele, ühekordsetele maksetele ja kindlatele määradele, mida kohaldatakse sama tüüpi tegevuste ja toetusesaajatega seotud toetusekeemide suhtes, mida rahastavad täielikult liikmesriigid;
- d) käesoleva määruse või fondispetsiifiliste eeskirjadega kehtestatud määrad,
- e) konkreetsed meetodid fondispetsiifiliste eeskirjadega kooskõlas kehtestatud summade kindlaksmääramiseks.

▼M6

5a. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu käesolevat määrust täiendavaid delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktides b ja d nimetatud ühikuhindade standardiseeritud astmike või ühtse määra määramist, käesoleva artikli lõike 5 punktis a osutatud asjaomaseid meetodeid ja käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktis e osutatud toetuse vormi, sätestades rahastamistingimusi ja nende kohaldamist käsitleva üksikasjaliku viisi ja korra.

▼B

6. Dokumendis, kus sätestatakse iga tegevuse toetuse tingimused, sätestatakse ka meetod, mida tuleb rakendada tegevuse kulude ja toetuse maksmise tingimuste määramisel.

▼ **M6***Artikkel 68***Toetuste ja tagastatava abi kaudsete kulude ühtse määra alusel rahastamine**

Kui tegevuse rakendamisel tekib kaudseid kulusid, võib need arvutada ühtse määra alusel ühel järgmistest viisidest:

- a) ühtne määr kuni 25 % rahastamiskõlblikest otsestest kuludest, tingimusel et asjaomane määr arvutatakse ausa, õiglase ja tõendatava arvutusmeetodi alusel või meetodi alusel, mida kasutatakse täielikult liikmesriigi poolt rahastatavates toetuseskeemides sama tüüpi tegevustele ja toetusesaajatele;
- b) ühtne määr kuni 15 % rahastamiskõlblikest otsestest personalikuludest, ilma et liikmesriigilt nõutaks arvutusi kohaldatava määra kindlaksmääramiseks;
- c) rahastamiskõlblike otseste kulude suhtes kohaldatav ning olemasolevatel meetoditel ja vastavatel määradel põhinev ühtne määr, mida kohaldatakse liidu poliitikavaldkondades samalaadset tüüpi tegevuste ja toetusesaajate suhtes.

Komisjonil on õigus võtta artikli 149 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesoleva lõike esimese lõigu punktis c osutatud ühtset määra ja sellega seotud meetodeid käsitlevaid sätteid.

*Artikkel 68a***Toetuste ja tagastatava abi personalikulud**

1. Tegevuse otsesed personalikulud võib arvutada ühtse määra alusel, ulatudes kuni 20 %-ni selle tegevuse otsestest kuludest ilma personalikuludeta. Liikmesriigilt ei ole nõutud arvutuste tegemist kohaldatava määra kindlaksmääramiseks, tingimusel et tegevuse otsesed kulud ei sisalda ehitustööde riigihankelepinguid, mille maksumus ületab direktiivi 2014/24/EL artikli 4 punktis a sätestatud piirmäära.

2. Personalikulude kindlaksmääramiseks võib tunnitasu arvutada jagades viimase dokumenteeritud aastase tööjõukulude brutosumma täistööajaga töötavate isikute puhul 1 720 tunniga või asjakohase proportsionaalse osaga 1 720 tunnist osalise tööajaga töötavate isikute puhul.

3. Vastavalt lõikele 2 arvutatud tunnitasu kohaldamisel ei või tundide koguarv, mis isiku kohta kõnealusel aastal deklareeritakse, olla suurem selle tunnitasu arvutamisel kasutatud töötundide arvust.

Esimest lõiku ei kohaldata Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvate programmide suhtes personalikulude osas, mis on seotud tegevuse raames osalise tööajaga töötavate isikutega.

▼ M6

4. Kui aastane tööjõukulude brutosumma ei ole kättesaadav, võidakse see tuletada kättesaadava dokumenteeritud aastase tööjõukulude brutosumma või töölepingu põhjal, kohandades selle nõuetekohaselt 12-kuulisele perioodile.

5. Personalikulud isikutele, kelle tööülesanded on tegevusega seotud osa-ajaliselt, võidakse arvutada kindla protsendina tööjõukulude brutosummast vastavalt tegevuse jaoks kuu kohta kindlaks määratud protsendile töötatud ajast, ilma kohustuseta kehtestada eraldi töötaja registreerimise süsteem. Töandja annab töötajatele dokumendi, milles on see protsent kindlaks määratud.

*Artikkel 68b***Muude kulude kui personalikulude ühtse määra alusel rahastamine**

1. Selleks et katta tegevuse ülejäänud rahastamiskõlblikud kulud, võidakse kasutada ühtset määra, mis võib olla kuni 40 % rahastamiskõlblikest otsestest personalikuludest, ilma et liikmesriigilt nõutaks arvu- tusi kohaldatava määra kindlaksmääramiseks.

ESFist, ERFist või EAFRDst toetatavate tegevuste puhul käsitatakse osalejatele makstavaid palkasid ja toetusi täiendatavate rahastamiskõlblike kuludena, mida ühtne määr ei hõlma.

2. Lõikes 1 osutatud kindlat määra ei kohaldata personalikulude suhtes, mis on arvatud ühtse määra alusel.

▼ B*Artikkel 69***Toetuste ja tagastatava abi rahastamiskõlblikkuse erieeskirjad****▼ C1**

1. Mitterahalised sissemaksed tööde, kaupade, teenuste, maa ja kinnisvara pakkumise vormis, mille kohta ei ole rahalisi makseid tõendavaid arveid ega samaväärse tõendusjõuga dokumente, võivad olla rahastamiskõlblikud tingimusel, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja programmi rahastamiskõlblikkuse eeskirjad ette näevad ja et kõik järgmised kriteeriumid on täidetud:

▼ B

- a) avaliku sektori toetused, mida makstakse tegevustele, mis sisaldavad mitterahalisi sissemakseid, ei ületa rahastamiskõlblike kogukulutusi (v.a mitterahalised sissemaksed) tegevuse lõpus;
- b) mitterahaliste sissemaksete väärtus ei ületa kõnealusel turul üldiselt aktsepteeritud kulusid;
- c) mitterahaliste sissemaksete väärtust ja tegelikku tegemist saab sõltumatult hinnata ja kontrollida;
- d) maa või kinnisvara pakkumise puhul võib teha sularaha sissemakse rendilepinguks, mille aastane nimisumma ei ületa liikmesriigi vääringu ühtset ühikut;
- e) tasustamata töö vormis mitterahalise sissemakse korral määratakse selle töö väärtus, võttes arvesse kontrollitud kulutatud aega ja samaväärse töö eest makstava tasu määra.

▼B

Käesoleva lõike esimese lõigu punktis d osutatud maa või kinnisvara väärtust tõendab sõltumatu kvalifitseeritud ekspert või nõuetekohaselt volitatud ametiasutus ning see väärtus ei ületa lõike 3 punktis b sätestatud piiri;

2. Amortisatsioonikulusid võib käsitada rahastamiskõlblikena juhul, kui täidetud on järgmised tingimused:

a) programmi rahastamiskõlblikkuse eeskirjad lubavad seda;

▼C1

b) kulude summa on nõuetekohaselt põhjendatud tõendavate dokumentidega, millel on arvetega võrdväärne tõendusjõud, kui hüvitamine toimub artikli 67 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kujul;

▼B

c) kulud puudutavad ainult tegevuse toetuse perioodi;

▼C1

d) avaliku sektori toetust ei ole panustatud amortisatsiooni arvestamise aluseks oleva vara soetamiseks.

▼B

3. Järgmised kulud ei ole rahastamiskõlblikud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt ning artikli 92 lõikes 6 osutatud Ühtekuuluvusfondist Euroopa Ühendamise Rahastusse üle kantud toetussummast toetuse saamiseks:

a) laenuintress, välja arvatud toetused, mis on antud intressitoetusena või tagatistasu toetusena;

b) hoonestamata maa ja hoonestatud maa ostusumma, mis moodustab üle 10 % asjaomase tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest. Mahajäetud aladel ja varem tööstuslikus kasutuses olnud aladel, millel on hooned, tõuseb see piir 15 %-ni. Nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel võib keskkonnakaitsemeetmete korral määrata eelnimetatust kõrgemad protsendimäärad;

c) käibemaks, välja arvatud juhtudel, kui see ei ole riigi käibemaksuõiguse alusel tagasi nõutav.

▼M6*Artikkel 70***Tegevuste rahastamiskõlblikkus sõltuvalt asukohast**

1. Kui lõikes 2 osutatud eranditest ja fondispetsiifilistest eeskirjadest ei tulene teisiti, peavad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt toetust saanud tegevused toimuma programmi piirkonnas.

Tegevusi, mis seisnevad teenuste osutamises kodanikele või äriühingutele kogu liikmesriigi territooriumil, loetakse toimuvaks liikmesriigi kõigis programmi piirkondades. Sellisel juhul eraldatakse kulud asjaomastele programmi piirkondadele *pro rata* põhimõtte alusel, tuginedes objektiivsetele kriteeriumidele.

Käesoleva lõike teist lõiku ei kohaldata määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 6 lõikes 2 osutatud riikliku programmi või nimetatud määruse artikli 54 lõikes 1 osutatud riikliku maaeluvõrgustiku loomise ja tegevuse eriprogrammi suhtes.

2. Korraldusasutus võib nõustuda, et tegevust viiakse ellu väljaspool programmi piirkonda, kuid liidu piires, tingimusel et on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) tegevus edendab programmi piirkonda;

▼ M6

- b) ERFist, Ühtekuuluvusfondist, EAFRDst või EMKFist pärit kogusumma, mis on programmi raames eraldatud väljaspool programmi-piirkonda toimuvale tegevusele, ei ületa 15 % ERFi, Ühtekuuluvus-fondi, EAFRD või EMKFi toetusest programmi vastuvõtmise aegse prioriteedi tasandil;
- c) seirekomisjon on asjaomased tegevused või tegevuste tüübid heaks kiitnud;
- d) programmi ametiasutuste kohustusi seoses tegevuse juhtimise, kontrollimise ja auditeerimisega täidavad selle programmi eest vastutavad ametiasutused, mille raames tegevust toetatakse, või nad sõlmivad kokkulepped piirkonna ametiasutustega, kus tegevust teostatakse.

Kui fondidest ja EMKFist rahastatavaid tegevusi viiakse ellu väljaspool programmipiirkonda vastavalt käesolevale lõikele ning need toovad kasu nii programmipiirkonnas kui ka väljaspool seda, eraldatakse sellised kulud asjaomastele programmipiirkondadele *pro rata* põhimõtte alusel, tuginedes objektiivsetele kriteeriumidele.

Kui tegevused puudutavad artikli 9 esimese lõigu punktis 1 osutatud valdkondlikku eesmärki ja neid viiakse ellu väljaspool liikmesriiki, kuid liidu piires, kohaldatakse vaid käesoleva lõike esimese lõigu punkte b ja d.

3. Tegevuste puhul, mis on seotud tehnilise abi või teabe-, teavitamis- ja nähtavusmeetmete ja reklaamitegevusega, ning tegevuste puhul, mida viiakse ellu artikli 9 esimese lõigu punktis 1 osutatud valdkondliku eesmärgi raames, võib kulusid kanda väljaspool liitu, tingimusel et kulud on vajalikud tegevuse nõuetekohaseks elluviimiseks.

4. Lõikeid 1, 2 ja 3 ei kohaldata Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvate programmide suhtes. Lõikeid 2 ja 3 ei kohaldata ESFist toetatavate tegevuste suhtes.

▼ B*Artikkel 71***Tegevuste kestvus**

1. Tegevuse puhul, mis hõlmab investeerimist taristut või tootlikku investeringut, peab maksma Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt saadud toetuse tagasi, kui viie aasta jooksul alates toetusesaajale lõppmakse tegemisest või vajaduse korral riigiabi eeskirjades kehtestatud aja jooksul leiab sellega aset mõni alljärgnev sündmus:

- a) tootmistevõime lõpetamine või üleviimine programmipiirkonnast välja;
- b) selline muutus taristuüksuse omandisuhetes, mis annab ettevõttele või avalik-õiguslikule isikule põhjendamatu eelise; või
- c) oluline muutus selle iseloomus, eesmärkides või rakendustingimustes, mille tulemusena kahjustatakse selle algseid eesmärke.

Sellise tegevuse eest alusetult makstud summad peab liikmesriik proportsionaalselt selle ajavahemiku eest, mil nõuded ei ole täidetud, tagasi nõudma.

▼B

Liikmesriigid võivad lühendada esimeses lõigus sätestatud tähtaega kolme aastani, kui tegu on VKEde investeeringute säilitamisega või nende loodud töökohtadega.

2. Tegevuse puhul, mis hõlmab investeerimist taristut või tootlikku investeeringut, peab maksma Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadud toetuse tagasi, kui 10 aasta jooksul alates toetusesaajale lõppmakse tegemisest paigutatakse tootmistegevus ümber väljapoole liitu, välja arvatud juhul, kui toetusesaaja on VKE. Kui Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadav toetus kujutab endast riigiabi, asendatakse 10-aastane tähtaeg riigiabi eeskirjade järgi kohaldava tähtajaga.

3. ESFist toetust saanud tegevused ja teistest Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetust saanud tegevused, mis ei ole investeeringud taristut või tootlikud investeeringud, peavad maksma fondi toetuse tagasi ainult siis, kui nende suhtes kehtib kohaldatavate riigiabieeskirjade alusel investeeringu säilitamise kohustus ja kui nende tootmistegevus lõpetatakse või paigutatakse ümber nendes eeskirjades sätestatud perioodi jooksul.

▼M6

4. Käesoleva artikli lõikeid 1, 2 ja 3 ei kohaldata toetuste suhtes, mida on antud rahastamisvahenditele või mida on rahastamisvahenditelt saadud või mida on antud liisinguga ostetule vastavalt määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 45 lõike 2 punktile b või tegevusele, mille tootmistegevus on lõpetamisel pankroti tõttu, mis ei ole seotud pettusega.

▼B

5. Lõikeid 1, 2 ja 3 ei kohaldata füüsiliste isikute suhtes, kes saavad investeerimistoetust ja muutuvad pärast investeerimistegevuse lõpetamist rahastamiskõlblikuks toetuse saamiseks ja saavad toetust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1309/2013 raames, juhul kui asjaomane investeering on otseses seoses tegevusetüübiga, mis on tunnistatud kõlblikuks Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondist toetust saama.

VIII JAOTIS

JUHTIMINE JA KONTROLL*I PEATÜKK****Juhtimis- ja kontrollisüsteemid****Artikkel 72***Juhtimis- ja kontrollisüsteemide üldpõhimõtted**

Juhtimis- ja kontrollisüsteem hõlmab vastavalt artikli 4 lõikele 8 järgmist:

- a) asjassepuutuvate juhtimis- ja kontrolliorganite ülesannete kirjeldus ja nende ülesannete asutusesisene jaotus;
- b) vastavus selliste organite omavaheliste ja organiseste ülesannete lahususe põhimõttele;
- c) deklareeritud kulude õigsuse ja korrapärasuse tagamise kord;

▼B

- d) finantsandmete ja näitajate raamatupidamise, salvestamise, edastamise, seire ja aruandluse elektroonilised andmesüsteemid
- e) aruandlus- ja seiresüsteemid, kui vastutav asutus usaldab ülesannete täitmise mõnele teisele organile;
- f) juhtimis- ja kontrollisüsteemide toimimise auditeerimise kord;
- g) piisava kontrolljälje tagamise süsteemid ja menetlused;
- h) eeskirjade eiramise, sealhulgas pettuse ärahoidmine, avastamine ja parandamine ning põhjendamatu makstud summade ja kogunenud viivisintressi tagasinõudmine.

*Artikkel 73***▼C1****Kohustused koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise raames**

Vastavalt koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise põhimõttele vastutavad liikmesriigid ja komisjon programmide juhtimise ja kontrollimise eest kooskõlas oma vastavate kohustustega, mis on sätestatud käesolevas määruses ja fondispetsiifilistes eeskirjades.

▼B*Artikkel 74***Liikmesriikide kohustused****▼C1**

1. Liikmesriigid täidavad juhtimise, kontrollimise ja auditeerimisega seotud kohustusi ning võtavad endale sellest tulenevad ülesanded, mis on sätestatud finantsmääruses ja fondispetsiifilistes eeskirjades kindlaks määratud koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise eeskirjades.

▼B

2. Liikmesriigid tagavad, et nende programmide juhtimis- ja kontrollisüsteemid luuakse kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega ning et need süsteemid toimivad tõhusalt.

3. Liikmesriigid tagavad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde puudutavate kaebuste läbivaatamise tõhusa korra kehtestamise. Sellise korra ulatuse, eeskirjade ja menetluste eest vastutavad liikmesriigid vastavalt oma institutsioonilisele ja õigusraamistikule. Komisjoni palvel kontrollivad liikmesriigid oma korra kohaselt komisjonile esitatud kaebusi. Taotluse korral teavitavad liikmesriigid nende kontrollide tulemustest komisjoni.

4. Kogu liikmesriikide ja komisjoni vaheline ametlik teabevahetus toimub elektroonilise andmevahetussüsteemi kaudu. Komisjoni võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse elektroonilise andmevahetussüsteemi suhtes kehtivad tingimused. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

▼ **B**

II PEATÜKK

Komisjoni volitused ja vastutusala

Artikkel 75

Komisjoni volitused ja vastutusala

1. Komisjon veendub kättesaadava teabe, sealhulgas juhtimise ja kontrollimise eest vastutavate asutuste määramist puudutava teabe, igal aastal määratud asutuste poolt vastavalt ► **M6** finantsmääruse artikli 63 lõigetele 5, 6 ja 7 ◀ esitatud dokumentide, kontrolliaruannete, rakendamise aastaaruannete ja riiklike ning liidu asutuste auditite alusel, et liikmesriigid on loonud juhtimis- ja kontrollisüsteemid, mis vastavad käesolevale määrusele ja fondispetsiifilistele eeskirjadele ning et need süsteemid toimivad programmide rakendamise ajal tõhusalt.

2. Komisjoni ametnikud või komisjoni volitatud esindajad võivad teostada kohapealseid auditeid või kontrole, teatades sellest liikmesriigi pädevale asutusele ette vähemalt 12 tööpäeva, välja arvatud kiireloomulistel juhtudel. Komisjon austab proportsionaalsuse põhimõtet, võttes arvesse vajadust vältida liikmesriikide tehtavate auditite või kontrollide põhjendamatu dubleerimist, liidu eelarvele avalduva riski taset ning vajadust vähendada nii palju kui võimalik toetusesaajate halduskoormust kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega. Taolised auditid võivad hõlmata programmi või selle osa juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusa toimimise kontrolli ning tegevuste või programmide usaldusväärse finantsjuhtimise hindamist. Taolistes auditites või kontrollides võivad osaleda liikmesriigi ametnikud või volitatud esindajad.

Komisjoni ametnikud või komisjoni volitatud esindajad, kes on nõuetekohaselt volitatud kohapealseid auditeid või kontrole teostama, peavad pääsema ligi kõikidele vajalikele Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetatavate tegevustega või juhtimis- ja kontrollisüsteemiga seotud andmikele, dokumentidele ja metaandmetele, olenemata kandjast, millele need on salvestatud. Liikmesriigid esitavad komisjonile taotluse alusel selliste andmike, dokumentide ja metaandmete koopiad.

Käesolevas artiklis kirjeldatud õigused ei mõjuta siseriiklike õigusnormide kohaldamist, milles teatavate tegevuste tegemise õigus on siseriiklike õigusaktidega selleks määratud ametnikel. Komisjoni ametnikud ja volitatud esindajad ei osale muu hulgas liikmesriigi õigussätete raames koduviitidel ega isikute ametlikul käsitlemisel. Ametnikel ja esindajatel on siiski juurdepääs sel teel saadud teabele, ilma et see piiraks liikmesriikide kohtute pädevust ja austades täielikult asjaomaste õigussubjektide põhiõigusi.

▼ **M6**

2a. Komisjon esitab liikmesriigi pädevale asutusele järgmise:

a) kohapealse auditi või kontrolli tulemusel koostatud auditaruande kavandi kolme kuu jooksul alates asjaomase kohapealse auditi või kontrolli tegemisest;

▼ M6

- b) lõpliku auditiaruande kolme kuu jooksul alates liikmesriigi pädevalt asutuselt vastuse saamisest täieliku vastuse asjaomase kohapealse auditi või kontrolli tulemusel koostatud auditiaruande kavandi kohta.

Esimese lõigu punktides a ja b osutatud aruanded tehakse kättesaadavaks nimetatud punktides sätestatud tähtaegade jooksul vähemalt ühes liidu ametlikus keeles.

Esimese lõigu punktis a sätestatud tähtaeg ei hõlma ajavahemikku, mis algab järgmisel päeval pärast seda, kui komisjon saadab liikmesriigile taotluse lisateabe saamiseks, ja kestab kuupäevani, mil liikmesriik sellele taotlusele vastab.

Käesolevat lõiget ei kohaldata EAFRD-i suhtes.

▼ B

3. Komisjon võib liikmesriigilt nõuda meetmete võtmist, mis on vajalikud juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusa toimimise või kulutuste nõuetekohasuse tagamiseks kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega.

IX JAOTIS

FINANTSJUHTIMINE, RAAMATUPIDAMISARVESTUSE KONTROLL JA HEAKSKIITMINE, FINANSSKORREKTSIOONID NING KULUKOHUSTUSTEST VABASTAMINE

I PEATÜKK

Finantsjuhtimine

Artikkel 76

Eelarvelised kulukohustused

Liidu eelarvelised kulukohustused iga programmi suhtes määratakse iga fondi iga-aastaste osamaksudena ajavahemikuks 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020. Iga programmi tulemusreserviga seotud eelarvelised kulukohustused määratakse programmi muudest eraldisest eraldi.

Komisjoni otsus, millega programm vastu võetakse, kujutab endast rahastamisotsust ► **M6** finantsmääruse artikli 110 lõike 1 ◀ tähenduses, ning kui see on asjaomasele liikmesriigile teatavaks tehtud, siis ka juriidilist kulukohustust finantsmääruse tähenduses.

Iga programmi puhul võetakse esimese osamaksu eelarveline kulukohustused pärast seda, kui komisjon programmi vastu võtab.

Järgnevatel osamaksude eelarvelised kulukohustused võtab komisjon igal aastal enne 1. maid, lähtudes käesoleva artikli teises ja kolmandas lõigus osutatud otsusest, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse finantsmääruse artiklit 16.

Pärast tulemusraamistiku rakendamist vastavalt artiklile 22, juhul kui prioriteetide vahe-eesmärgid on jäänud täitmata, vabastab komisjon vajaduse korral asjaomastele programmidele tulemusreservi osana eraldatud vastavad kulukohustuste assigneeringud ja teeb need uuesti kättesaadavaks programmidele, mille eraldist suurendatakse muudatusega, mille komisjon kooskõlas artikli 22 lõikega 5 on heaks kiitnud.

▼B*Artikkel 77***Ühised makse-eeskirjad****▼C1**

1. Komisjon maksab Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetuse igale programmile kooskõlas eelarveassigneeringutega ja vabade vahendite olemasolul. Iga makse kirjendatakse asjaomase fondi varaseimatele avatud eelarvelistele kulukohustustele.

▼B

2. Tulemusreservi kulukohustustega seotud makseid ei tehta enne tulemusreservi lõplikku eraldamist kooskõlas artikli 22 lõigetega 3 ja 4.

3. Maksed tehakse eel- ja vahemaksetena ning lõppmaksena.

4. Toetuse vormide puhul, mis lähtuvad artikli 67 lõike 1 esimese lõigu punktidest b, c ja d ning artiklitest 68 ja 69, loetakse kohaldataval alusel arvatud kulud rahastamiskõlblikeks kuludeks.

*Artikkel 78***Ühised reeglid vahemaksete ning lõppmakse arvutamise kohta**

Fondispetsiifilistes eeskirjades sätestatakse reeglid, mille kohaselt arvutatakse vahemaksetena ning lõppmaksena hüvitatav summa. Nimetatud summa sõltub rahastamiskõlblike kulude suhtes kohaldatavast konkreetsest kaasrahastamismäärast.

*Artikkel 79***Maksetaotlused**

1. Konkreetse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondiga seotud maksetaotluste puhul rakendatav konkreetne menetlus ja esitatav teave sätestatakse fondispetsiifilistes eeskirjades.

2. Komisjonile esitatavas maksetaotluses esitatakse kogu teave, mida on komisjonil vaja raamatupidamise aastaaruannete koostamiseks kooskõlas ►**M6** finantsmääruse artikli 82 lõikega 2 ◀.

*Artikkel 80***Euro kasutamine****▼C1**

Liikmesriigi esitatud programmides sätestatud summade, kulude prognooside, maksetaotluste, raamatupidamise aastaaruannete ning rakendamise aasta- ja lõpparuandes esitatud kulude vääring on euro.

▼B*Artikkel 81***Esialgset eelmaksed**

1. Pärast komisjoni otsust, millega programm vastu võetakse, tasub komisjon terve programmiperioodi esialgse eelmaksete summa. Esialgsete eelmaksete summa tasutakse osamaksudena lähtuvalt vajadustest eelarvehendite järele. Osamaksude tase määratletakse fondispetsiifilistes eeskirjades.

▼B

2. Esialgseid eelmakseid kasutatakse ainult makseteks toetusesaajatele programmi rakendamisel. Need tehakse vastutavale asutusele sellel otstarbel viivitamatult kättesaadavaks.

*Artikkel 82***Esialgsete eelmaksete väljakandmine**

Esialgse eelmaksena makstud summad kantakse komisjoni raamatupidamisarvestusest välja tervikuna hiljemalt programmi lõpetamisel.

*Artikkel 83***Maksetähtaja edasilükkamine**

1. Volitatud eelarvevahendite käsutaja finantsmääruse tähenduses võib vahemakse nõude maksetähtaja maksimaalselt kuueks kuuks edasi lükata, kui:

- a) pärast seda, kui liikmesriigi või liidu auditeerimisasutus on andmed esitanud, on selgeid tõendeid, mis võimaldavad väita, et juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimises on märkimisväärseid puudusi;
- b) volitatud eelarvevahendite käsutaja peab korraldama täiendava kontrollimise pärast volitatud eelarvevahendite käsutajani jõudnud teavet, et maksetaotluses sisalduvad kulud on seotud eeskirjade eiramisega, millel on rängad rahalised tagajärjed;
- c) jäetakse esitamata üks ►**M6** finantsmääruse artikli 63 lõigetes 5, 6 ja 7 ◀ nõutavatest dokumentidest.

Liikmesriigid võivad kokku leppida, et maksetähtaja edasilükkamist pikendatakse kolme kuu võrra.

EMKFi fondispetsiifilistes eeskirjades võib ette näha täiendavaid aluseid maksete katkestamiseks, juhul kui liikmesriik ei ole täitnud oma kohustusi, mis tulenevad ühisest kalanduspoliitikast ning mis on proportsionaalsed arvestades rikkumise olemust, raskust, kestust ja korduvust.

2. Volitatud eelarvevahendite käsutaja piirab edasilükkamist nii, et see puudutab ainult kulude seda osa, mis on hõlmatud lõike 1 esimeses lõigus osutatud asjaoludega seotud maksenõudega, välja arvatud kui ei ole võimalik teha kindlaks kulude hõlmatud osa. Volitatud eelarvevahendite käsutaja teatab liikmesriigile ja korraldusasutusele viivitamata kirjalikult edasilükkamise põhjusest ja palub neil olukorda parandada. Volitatud eelarvevahendite käsutaja lõpetab edasilükkamise niipea, kui on võetud vajalikud meetmed.

*II PEATÜKK****Raamatupidamisarvestuse kontroll ja heakskiitmine****Artikkel 84***Raamatupidamisarvestuse komisjonipoolse kontrollimise ja heakskiitmise tähtajad**

Aruandeperioodi lõpule järgneva aasta 31. maiks viib komisjon vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele kooskõlas ►**M6** finantsmääruse artikli 63 lõikega 8 ◀ läbi raamatupidamisarvestuse kontrolli ja heakskiitmise menetluse ning teavitab liikmesriiki, kas ta tunnustab raamatupidamise aastaaruanded terviklikuks, täpseks ja õigeaks.

▼B*III PEATÜKK****Finantskorrektsioonid****Artikkel 85***Komisjoni tehtavad finantskorrektsioonid**

1. Komisjon teeb finantskorrektsioone, tühistades osa liidu eraldisest programmile või kogu sellise eraldise ning nõudes liikmesriigilt summad tagasi, et välistada liidu vahenditest selliste kulutuste finantseerimine, mis rikuvad kohaldatavat õigust.
2. Kohaldatava õiguse rikkumisega kaasneb finantskorrektsioon ainult komisjonile teatatud kulutuste osas ning juhul, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
  - a) rikkumine on mõjutanud vastutava asutuse otsust tegevuse väljavõtmise kohta Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetuse saamiseks või juhul, kui rikkumise laadist tulenevalt ei ole võimalik sellist mõju kindlaks teha, kuid esineb põhjendatud oht, et rikkumine omas sellist mõju;
  - b) rikkumine on mõjutanud kulude summat, mis deklareeriti hüvitamiseks liidu eelarvest või juhul, kui rikkumise laadist tulenevalt ei ole võimalik selle finantsmõju suurust hinnata, esineb põhjendatud oht, et rikkumisel oli selline mõju.
3. Lõikest 1 tuleneva finantskorrektsiooni üle otsustades järgib komisjon proportsionaalsuse põhimõtet, võttes arvesse kohaldatavate õigusnormide rikkumise olemust ja raskust ning rahalisi tagajärgi liidu eelarvele. Komisjon hoiab Euroopa Parlamenti finantskorrektsioonide kohaldamisotsustega kursis.
4. Finantskorrektsioonide kohaldamise kriteeriumid ja kord sätestatakse fondispetsiifilistes eeskirjades.

*IV PEATÜKK****Kulukohustustest vabastamine****Artikkel 86***Põhimõtted**

1. Kõik programmid läbivad kulukohustustest vabastamise menetluse, mille kohaselt kulukohustusega seotud summad, mida kindlaks määratud perioodi jooksul ei hõlma eelrahastamine ega maksetaotlus, sealhulgas kõik maksetaotlused, mille suhtes või mille osa suhtes kohaldatakse maksetähtaja katkestamist või maksete peatamist, vabastatakse kulukohustustest.
2. Perioodi viimase aastaga seotud kulukohustus vabastatakse kooskõlas programmide lõpetamisel järgitavate eeskirjadega.

▼B

3. Fondispetsiifilistes eeskirjades sätestatakse kulukohustusest vabastamise eeskirja täpne kohaldamine iga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi puhul.

4. See osa kulukohustustest, mis on ikka veel avatud, vabastatakse kulukohustustest juhul, kui fondispetsiifilistes eeskirjades kehtestatud tähtpäevadeks ei ole komisjonile esitatud lõpetamiseks nõutavaid dokumente.

5. Tulemusreserviga seotud eelarveliste kulukohustuste suhtes kohaldatakse üksnes lõikes 4 osutatud kulukohustustest vabastamise menetlust.

*Artikkel 87***Erand kulukohustustest vabastamisel**

1. Kulukohustustest vabastamisega seotud summat vähendatakse summade võrra, mis on võrdsed selle osaga eelarvelisest kulukohustusest:

- a) millega seotud tegevused on peatatud kohtumenetluse või halduskaebusega, millel on peatav toime, või
- b) mille kohta pole olnud võimalik koostada maksetaotlust vääramatu jõu tõttu, mis mõjutab oluliselt kogu programmi või selle osa rakendamist.

Esimese lõigu punkti b alusel vääramatu jõu esinemisele tuginevad riiklikud ametiasutused peavad tõendama vääramatu jõu otsest mõju kogu programmi või selle osa rakendamisele.

Esimese lõigu punktide a ja b kohaldamisel võib vähendamist taotleda ühe korra, kui peatamine või vääramatu jõud ei ole kestnud kauem kui ühe aasta, või nii mitu korda kui vastab vääramatu jõu kestusele või aastate arvule alates sellise kohtu- või haldusotsuse kuupäevast, millega tegevuse rakendamine peatati, kuni lõpliku kohtu- või haldusotsuse kuupäevani.

2. ►**CI** Liikmesriik saadab lõike 1 esimese lõigu punktides a ja b osutatud erandeid puudutavad andmed komisjonile 31. jaanuariks eelneva aasta lõpuks deklareeritava summa kohta. ◀

*Artikkel 88***Menetlus**

1. Kui on oht, et rakendatakse artikli 86 kohast kulukohustustest vabastamise eeskirja, teatab komisjon sellest liikmesriigile ja korraldusasutusele aegsasti.

2. Lähtudes andmetest, mis on ta on saanud 31. jaanuari seisuga, teeb komisjon liikmesriigile ja korraldusasutusele teatavaks nendest andmetest tuleneva kulukohustustest vabastamise summa.

3. Liikmesriigil on kaks kuud aega, et nõustuda kulukohustustest vabastatava summaga või esitada oma tähelepanekud.

▼B

4. Liikmesriik esitab komisjonile 30. juuniks muudetud rahastamiskava, mis kajastab asjaomaseks majandusaastaks programmi ühel või mitmel prioriteetsel suunal vähendatud toetuse summat ja milles võetakse vajaduse korral arvesse vahendite eraldamist fondi ja piirkonnakategooria alusel. Kui muudetud rahastamiskava ei esitata, muudab komisjon rahastamiskava, vähendades Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest makstavaid toetuse osamakse asjaomaseks majandusaastaks. Vähendamine määratakse igale prioriteedile proportsionaalselt.

5. Komisjon muudab programmi vastuvõtmise otsust rakendusaktidega hiljemalt 30. septembril.

KOLMAS OSA**ERFi, ESFi JA ÜHTEKUULUVUSFONDI SUHTES KOHALDATAVAD ÜLDSÄTTED****I JAOTIS****EESMÄRGID JA FINANTSRAAMISTIK***I PEATÜKK****Missioon, eesmärgid ja toetuse geograafiline ulatus****Artikkel 89***Missioon ja eesmärgid**

1. Fondid toetavad liidu majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust tugevdavate meetmete väljatöötamist ning jätkuvat rakendamist vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 174.

Fondidest abi saavad meetmed aitavad kaasa ka liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia elluviimisele.

2. Lõikes 1 osutatud missiooni saavutamiseks tuleb järgida järgmisi eesmärke:

- a) liikmesriikides ja regioonides tehtavad investeeringud majanduskasvu ja tööhõivesse, mida toetavad fondid; ning
- b) Euroopa territoriaalne koostöö, mida toetatakse ERFist.

*Artikkel 90***Investeerimine majanduskasvu ja tööhõive eesmärkidesse**

1. Struktuurifondid toetavad investeeringuid majanduskasvu ja tööhõivesse kõigis piirkondades vastavalt määrusega (EÜ) nr 1059/2003 (mida on muudetud määrusega (EÜ) nr 105/2007) kehtestatud ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse 2. tasandile (NUTS 2. tasandi piirkonnad).

2. Vahendid majanduskasvu ja tööhõive eesmärkide täitmiseks eraldatakse järgmisele kolmele NUTS 2. tasandi piirkonna kategooriale:

▼ B

- a) vähem arenenud piirkonnad, mille SKP elaniku kohta on alla 75 % 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst;
- b) üleminekupiirkonnad, mille SKP elaniku kohta on vahemikus 75–90 % 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst;
- c) enamarenenud piirkonnad, mille SKP elaniku kohta on suurem kui 90 % 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst.

Piirkondade klassifitseerimine ühte kolmest piirkonnakategooriast on kindlaks määratud selle alusel, kuidas iga piirkonna ostujõu pariteetides väljendatud ja liidu 2007.–2009. aasta arvandmete alusel arvatud SKP elaniku kohta on seotud 27-liikmelise ELi sama võrdlusperioodi keskmise SKPga.

3. Ühtekuuluvusfondist toetatakse neid liikmesriike, mille ostujõu pariteetides väljendatud ja liidu 2008.–2010. aasta arvandmete alusel arvatud kogurahvatulu elaniku kohta on alla 90 % 27-liikmelise ELi sama võrdlusperioodi keskmisest kogurahvatulust.

Liikmesriigid, mis vastavad 2013. aastal Ühtekuuluvusfondist abi saamise tingimustele, kuid mille esimese lõigu kohaselt arvatud nominaalne kogurahvatulu elaniku kohta ületab 90 % 27-liikmelise ELi keskmisest kogurahvatulust, saavad üleminekuperioodil Ühtekuuluvusfondist eritoetust.

4. Komisjon võtab kohe pärast määruse jõustumist rakendusaktiga vastu otsuse, millega avaldatakse lõike 2 piirkondade kolme kategooria kriteeriumidele vastavate piirkondade ja lõike 3 kriteeriumidele vastavate liikmesriikide loetelu. Loetelu kehtib 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.

5. 2016. aastal vaatab komisjon läbi liikmesriikide vastavuse Ühtekuuluvusfondist toetuse saamise tingimustele, lähtudes 27-liikmelise ELi aastate 2012–2014 kogurahvatulu andmetest. Liikmesriigid, mille nominaalne kogurahvatulu elaniku kohta jääb alla 90 % 27-liikmelise ELi keskmisest kogurahvatulust, loetakse Ühtekuuluvusfondist toetuse saamiseks uuesti rahastamiskõlblikuks, ning liikmesriigid, mis olid Ühtekuuluvusfondi puhul rahastamiskõlblikud ja mille nominaalne kogurahvatulu elaniku kohta ületab 90 %, ei ole enam rahastamiskõlblikud ning saavad üleminekuperioodil Ühtekuuluvusfondist eritoetust.

*II PEATÜKK****Finantsraamistik****Artikkel 91***Majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tagamiseks ettenähtud vahendid****▼ M11**

1. Eelarveliste kulukohustuste täitmiseks perioodil 2014–2020 ette nähtud majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse rahalised vahendid on 330 105 627 309 eurot 2011. aasta hindades vastavalt VI lisas toodud jaotusele aastate kaupa; sellest 325 938 694 233 eurot on eraldatud ERFi, ESFi ja Ühtekuuluvusfondi jaoks ning 4 166 933 076 eurot on sihtotstarbeline eraldis noorte tööhõive algatuse jaoks. Programmitöö ja edasise liidu üldeelarvesse lisamise tarvis korrigeeritakse majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse vahendeid aastas 2 % indeksiga.

▼B

2. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 3 või artikli 92 lõike 8 kohaldamist, võtab komisjon rakendusaktidega vastu otsuse, milles on sätestatud igale liikmesriigile majanduskasvu ja tööhõive investeeringute ning Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi kohaselt ette nähtud iga-aastane kogueraldis ning igale liikmesriigile noorte tööhõive algatuse jaoks ette nähtud iga-aastane sihtotstarbeline eraldis ja rahastamiskõlblike piirkondade loetelu vastavalt VII ja VIII lisas esitatud kriteeriumidele ja meetodile.

▼M3

3. 0,35 % koguvahenditest eraldatakse pärast artikli 92 lõikes 6 osutatud Euroopa ühendamise rahastule antava toetuse ja artikli 92 lõikes 7 osutatud enim puudust kannatavatele isikutele antava abi mahaarvamist komisjoni algatusel tehniliseks abiks, millest kuni 112 233 000 eurot (jooksevhindades) eraldatakse määrusega (EL) 2017/825 loodud struktuurireformi tugiprogrammidele selle programmi kohaldamisala ja eesmärgi kohaselt kasutamiseks.

▼B*Artikkel 92***Vahendid investeerimiseks majanduskasvu ja tööhõivesse eesmärgi ning Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi****▼M7**

1. Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi vahendid moodustavad 96,09 % koguvahenditest (st kokku 317 073 545 392 eurot) ja need jaotatakse järgmiselt:

- a) 51,52 % (st kokku 163 359 380 738 eurot) vähem arenenud piirkondadele;
- b) 10,82 % (st kokku 34 319 221 039 eurot) üleminekupiirkondadele;
- c) 16,33 % (st kokku 51 773 321 432 eurot) enam arenenud piirkondadele;
- d) 20,89 % (st kokku 66 236 030 665 eurot) Ühtekuuluvusfondist toetust saavatele liikmesriikidele;
- e) 0,44 % (st kokku 1 385 591 518) eurot täiendava toetusena ELi toimimise lepingu artiklis 349 kindlaks määratud äärepoolseimatele piirkondadele ja NUTS 2. tasandi piirkondadele, mis täidavad 1994. aasta ühinemisakti protokollis nr 6 artiklis 2 sätestatud kriteeriume.

▼B

2. Lisaks artiklis 91 ja käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud summadele tehakse aastateks 2014 ja 2015 kättesaadavaks veel vastavalt 94 200 000 ja 92 400 000 eurot, nagu on sätestatud VII lisas „Lisasummade” all. Need summad määratakse kindlaks artikli 91 lõikes 2 osutatud komisjoni otsusega.

►C1 3. Komisjon vaatab 2016. aastal vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 artiklitele 6 ja 7 aastat 2017 puudutava tehnilise kohandamise käigus iga liikmesriigi jaoks aastatel 2017-2020 majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi kohaselt ettenähtud kogueraldised läbi ja kohaldab selleks VII lisa punktides 1 kuni 6 sätestatud eraldamisemeetodit kõige uuema kättesaadava statistika ja piiristatud liikmesriikide puhul aastate 2014-2015 summeeritud tegeliku SKP ja 2012. aastal sama perioodi kohta prognoositud summeeritud SKP vahelist

▼B

võrdlust vastavalt VII lisa punktile 10. Kui läbivaadatud eraldiste ja kogueraldiste vaheline kumulatiivne erinevus on suurem kui +/-5 %, tehakse kogueraldistes vastav kohandus. Vastavalt nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 artiklile 7 jaotatakse kohandused võrdsetes osades ◀ aastate 2017–2020 vahel ja vastavalt muudetakse ka finantsraamistiku vastavaid ülemmäärasid. Nimetatud kohanduste kas positiivne või negatiivne summaarne netomõju ei tohi ületada 4 000 000 000 eurot. Pärast tehnilise kohanduse tegemist võtab komisjon rakendusaktidega vastu otsuse, milles sätestatakse iga liikmesriigi koguvahendite iga-aastane muudetud jaotus.

4. Selleks et tagada piisavad investeeringud noorte tööhõivesse, tööjõu liikuvusse, teadmiste suurendamisse, sotsiaalsesse kaasatusse ja vaesuse vastu võitlemisse, ei tohi ESFi majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames rakenduskavade programmitööks eraldatud struktuurifondide vahendite osa üheski liikmesriigis olla väiksem, kui vastav ESFi vahendite osa, mis nähti liikmesriigile ette lähenemise ja piirkondliku konkurentsivõime ja tööhõive eesmärgi rakenduskavadeks programmiperioodiks 2007–2013. Sellele osale lisatakse täiendav osa iga liikmesriigi kohta, mis määratakse kindlaks IX lisas esitatud meetodil, tagamaks, et ESFi proportsionaalne osa liidu tasandil fondide ühendatud vahenditest kokku, millest on maha arvatud lõikes 4 osutatud Ühtekuuluvusfondi toetus transporditaristule Euroopa ühendamise rahastu raames ja lõikes 5 osutatud struktuurifondidest antav toetus enim puudustkannatavatele isikutele, ei ole liikmesriikides väiksem kui 23,1 %. Käesoleva lõike kohaldamisel loetakse noorte tööhõive algatusele ettenähtud ESFi investeeringud osaks ESFile eraldatud struktuurifondide osast.

▼M11

5. Noorte tööhõive algatuse jaoks eraldatakse vahendeid 4 166 933 076 EUR ulatuses, millest 23,7 miljonit eurot moodustavad täiendavad vahendid 2020. aastaks. Neid vahendeid täiendavad ESFi sihipärased investeeringud vastavalt ESFi määruse artiklile 22.

Liikmesriigid, kes saavad kasutada täiendavaid vahendeid noorte tööhõive algatuse sihtotstarbelise eraldise jaoks, võivad taotleda kuni 50 % täiendavate vahendite ülekandmist ESFi, et need moodustaksid vastavad ESFi sihipärased investeeringud, nagu on nõutud ESFi määruse artikli 22 lõikes 1. Selline ülekandmine tehakse piirkonnakategooriatesse, mis on vastavuses noorte tööhõive algatuse sihtotstarbelise eraldise suurendamise tingimustele vastavate piirkondade kategooriaga. Liikmesriigid taotleavad ülekandmist programmi muutmise taotlusega vastavalt käesoleva määruse artikli 30 lõikele 1. Eelmistele aastatele eraldatud vahendeid ei tohi üle kanda.

Käesoleva lõike teist lõiku kohaldatakse noorte tööhõive algatuse sihtotstarbelise eraldise kõigi täiendavate vahendite suhtes, mis on eraldatud 2019. ja 2020. aastal.

▼B

6. Ühtekuuluvusfondist Euroopa ühendamise rahastusse üle kantav toetussumma on 10 000 000 eurot. Toetusest rahastatakse transporditaristu projekte kooskõlas määrusega (EL) nr 1316/2013, kuid üksnes liikmesriikides, mis vastavad Ühtekuuluvusfondist abi saamise tingimustele.

▼B

Komisjon võtab rakendusaktide teel vastu otsuse, milles sätestatakse summa, mis kantakse Euroopa ühendamise rahastusse üle eraldisest, mis on igale liikmesriigile proportsionaalselt ettenähtud Ühtekuuluvusfondist kogu perioodi jaoks. Ühtekuuluvusfondist liikmesriigile tehtavaid eraldisi vähendatakse vastavalt.

Esimeses lõigus osutatud Ühtekuuluvusfondi toetustele vastavad iga-aastased assigneeringud tuleb kirjendada Euroopa ühendamise rahastu asjakohastele eelarveridadele alates 2014. aasta eelarve menetlemisest.

Ühtekuuluvusfondist Euroopa ühendamise rahastusse üle kantavat esimeses lõigus osutatud summat, rakendatakse spetsiaalsete projekti-konkursside abil, mis kuulutatakse välja projektide jaoks, mis puudutavad põhivõrkude rakendamist või määruse (EL) nr 1316/2013 määruse I lisa I osas kindlaks määratud projekte ja horisontaalseid meetmeid.

Neljandas lõikes osutatud eriprojektikonkursside suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 1316/2013 alusel transpordisektori suhtes kohaldatavaid eeskirju. Kuni 31. detsembrini 2016 peetakse rahastamiskõlblike projektide valimisel kinni Ühtekuuluvusfondist riikidele tehtavatest eraldistest. ► **C1** Alates 1. jaanuarist 2017 tehakse Euroopa ühendamise rahastusse üle kantud vahendid, mis ei ole sel hetkel veel transpordiprojektidele määratud, kättesaadavaks kõigile liikmesriikidele, kes vastavad Ühtekuuluvusfondist toetuse saamise tingimustele, transporditaristu projektide rahastamiseks määruse (EL) nr 1316/2013 kohaselt. ◀

Selleks et toetada Ühtekuuluvusfondist toetuse saamise tingimustele vastavaid liikmesriike, kellel võib olla probleeme piisava valmidusastmega, kvaliteetsete ning liidu jaoks piisava lisaväärtusega projektide või mõlemi väljatöötamisel, tuleks pöörata erilist tähelepanu programmi tugimeetmetele, mille eesmärk on suurendada haldusasutuste ja avalike teenistuste institutsioonilist suutlikkust ja tõhusust seoses määruse (EL) nr 1316/2013 lisa I osas loetletud projektide väljatöötamise ja rakendamise. Komisjon võib korraldada lisaprojektikonkurse, et tagada ümberpaigutatud vahendite võimalikult suur kasutusvõime kõigis Ühtekuuluvusfondist toetuse saamise tingimustele vastavates liikmesriikides.

▼C1

7. Struktuurifondidest majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames enim puudustkannatavatele isikutele mõeldud abiks antav toetus on vähemalt 2 500 000 000 eurot ja liikmesriigid võivad seda vabatahtlikult antava lisatoetuse abil kuni 1 000 000 000 euro võrra suurendada.

▼B

Komisjon võtab rakendusaktiga vastu otsuse, milles sätestatakse summa, mille iga liikmesriik peab oma kogu perioodi struktuurifondide eraldistest enim puudustkannatavate isikute abistamiseks üle kandma. Struktuurifondide eraldist igale liikmesriigile vähendatakse vastavalt. Vähendamisel võetakse aluseks piirkonnakategooriate kaupa tehtav proportsionaalne vähendamine.

Esimeses lõigus osutatud struktuurifondide toetustele vastavad iga-aastased assigneeringud tuleb kirjendada enim puudustkannatavatele isikutele mõeldud abi rahastu asjakohastele eelarveridadele alates 2014. aasta eelarve menetlemisest.

▼B

8. 330 000 000 eurot struktuurifondide majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi vahenditest eraldatakse komisjoni otsese või kaudse haldamise all olevatele linnade säästva arengu valdkonna uuen-duslikele meetmetele.

▼M5

9. Aastatel 2014–2020 moodustavad Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi vahendid eelarveliste kulukohustuste täitmiseks fondidest kättesaadavatest koguvahenditest 2,69 % (st kokku 8 865 148 841 eurot).

▼B

10. Käesoleva artikli, käesoleva määruse artiklite 18, 91, 93, 95, 99, 120, I ja X lisa, ERFi määruse artikli 4, ESFi määruse artikli 4 ja artiklite 16 kuni 23, ETK määruse artikli 3 lõike 3 kohaldamisel käsi-tatakse äärepoolseimat piirkonda Mayotte'i NUTS 2. tasandi piirkon-nana, mis kuulub vähem arenenud piirkondade kategooriasse. ETK määruse artikli 3 lõigete 1 ja 2 mõistes käsitatakse Mayotte'i ja Saint-Martini NUTS 3. tasandi piirkonnana.

*Artikkel 93***Vahendite piirkonnakategooriate vahel ülekandmise keeld**

1. Assigneeringute kogusumma, mis eraldatakse igale liikmesriigile vähem arenenud piirkondade, üleminekupiirkondade ja enam arenenud piirkondade jaoks, ei ole nende piirkonnakategooriate vahel ülekantav.

2. Erandina lõikest 1 võib komisjon nõuetekohaselt põhjendatud asja-oludel, mis on seotud ühe või enama valdkondliku eesmärgi elluviimi-sega, nõustuda partnerluslepingu esmakordsel esitamisel või nõueteko-haselt põhjendatud asjaoludel tulemusreservi eraldamise ajal või partner-luslepingu olulise muutmise korral liikmesriigi ettepanekuga kanda kuni 3 % piirkonnakategooria assigneeringu kogusummast üle teistele piirkonnakategooriatele.

*Artikkel 94***Vahendite ülekandmise keeld ühelt eesmärgilt teisele**

1. Assigneeringute kogusumma, mis eraldatakse igale liikmesriigile majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi ning Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi jaoks ei ole nende eesmärkide vahel ülekantav.

2. Erandina lõikest 1 võib komisjon selleks, et tagada ka edaspidi fondide tõhus panus artikli 89 lõikes 1 osutatud missioonide täitmisse, kiita põhjendatud juhtudel ja kui lõikes 3 ei ole sätestatud teisiti, part-nerluslepingu esmakordsel esitamisel rakendusaktide abil heaks liikmes-riigi ettepaneku kanda osa talle Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi jaoks ettenähtud assigneeringutest üle majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla.

3. Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi osa moodustab liikmes-riigis, kes teeb lõikes 2 osutatud ettepaneku, sellele liikmesriigile majan-duskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi ning Euroopa territo-riaalse koostöö eesmärgi jaoks ettenähtud kogueraldisest vähemalt 35 % ja pärast ülekandmist kogueraldisest vähemalt 25 %.

▼ **B***Artikkel 95***Täiendavus**

1. Käesolevas artiklis ja X lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:
  - 1) „kapitali kogumahutus põhivarasse” – kõik residentidest tootjate põhivara soetused, miinus realiseerimine, konkreetsetel perioodil, millele lisandub teatav mittetoodetud varade väärtuse suurenemine tulenevalt tootja või institutsiooniliste üksuste tootmistegevusest, nagu on määratletud nõukogu määruses (EÜ) nr 2223/96 ⁽¹⁾;
  - 2) „põhivara” – tootmisprotsesside tulemusena tekkinud materiaalne või immateriaalne vara, mida kasutatakse korduvalt või jätkuvalt tootmisprotsessides enam kui ühe aasta jooksul;
  - 3) „valitsemissektor” – kõik institutsioonilised üksused, mis toodavad lisaks oma poliitiliste kohustuste täitmisele ja majandust reguleerivale rollile põhimõtteliselt turuväliseid teenuseid (teatud juhtudel ka kaupu) individuaalseks või kollektiivseks tarbimiseks ning tulude ja rikkuse ümberjaotamiseks;
  - 4) „avaliku sektori või samaväärsed struktuurilised kulud” – valitsemissektori kapitali kogumahutus põhivarasse.
2. Fondide toetus majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgile ei asenda liikmesriigi avaliku sektori või samaväärseid struktuurilisi kulusid.
3. Liikmesriigid hoiavad ajavahemikul 2014–2020 aasta keskmised avaliku sektori või samaväärsed struktuurilised kulud vähemalt partnerluslepingus sätestatud kontrolltasemel.

Esimeses lõigus osutatud kontrolltaseme määramisel võtavad komisjon ja liikmesriigid arvesse üldisi makromajanduslikke tingimusi ja spetsiifilisi või erandlikke asjaolusid, näiteks erastamist, liikmesriigi avaliku sektori või samaväärsete struktuuriliste kulude erandlikku taset programiperioodil 2007–2013 ning riiklike investeeringute muude näitajate muutust. Nad võtavad samuti arvesse muutusi fondidelt saadud riiklikes eraldistes, võrreldes aastatega 2007–2013.

4. Seda, kas majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alusel tehtavaid avaliku sektori või samaväärseid struktuurilisi kulusid on perioodi vältel hoitud samal tasemel, kontrollitakse ainult liikmesriikides, kus vähem arenenud ja üleminekupiirkonnad hõlmavad vähemalt 15 % kogurahvastikust.

Liikmesriikides, kus vähem arenenud ja üleminekupiirkonnad hõlmavad vähemalt 65 % kogurahvastikust, tehakse kontroll riigi tasandil.

⁽¹⁾ Nõukogu 25. juuni 1996. aasta määrus (EÜ) nr 2223/96 ühenduses kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta (EÜT L 310, 30.11.1996, lk 1).

▼B

Liikmesriikides, kus vähem arenenud ja üleminekupiirkonnad hõlmavad üle 15 % ja alla 65 % kogurahvastikust, tehakse kontroll riigi ja piirkonna tasandil. Selleks annab liikmesriik kontrollimenetluse igas etapis komisjonile teavet vähem arenenud ja üleminekupiirkondade kulude kohta.

5. Seda, kas majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alusel tehtavaid avaliku sektori või samaväärseid struktuurilisi kulusid on hoitud samal tasemel, kontrollitakse partnerluslepingu esitamise ajal (eelkontroll), 2018. aastal (vahekontroll) ning 2022. aastal (järelkontroll).

Täiendavuse kontrolli üksikasjalikud eeskirjad on sätestatud X lisa punktis 2.

6. Kui komisjon teeb järelkontrolli käigus kindlaks, et liikmesriik ei ole hoidnud majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alusel tehtavaid avaliku sektori struktuurilisi või samaväärseid kulusid vastavalt X lisale partnerluslepingus sätestatud kontrolltasemel, võib komisjon teha eeskirjade mittetäitmise ulatust arvestades finantskorrektsiooni, võttes rakendusaktiga vastu otsuse. Finantskorrektsiooni tegemise üle otsustamisel võtab komisjon arvesse seda, kas liikmesriigi majanduslik olukord on vahekontrollist saadik märkimisväärselt muutunud. Finantskorrektsiooni üksikasjalikud eeskirjad on sätestatud X lisa punktis 3.

7. Lõikeid 1–6 ei kohaldata programmide suhtes, mis kuuluvad Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla.

II JAOTIS

PROGRAMMITÖÖ

I PEATÜKK

*Üldsätted fondide kohta**Artikkel 96***Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla kuuluvate rakenduskavade sisu, vastuvõtmine ja muutmine**

1. Rakenduskava koosneb prioriteetsetest suundadest. Prioriteetne suund puudutab ühte fondi ja ühte piirkonnakategooriat, välja arvatud Ühtekuuluvusfondi puhul, ja vastab valdkondlikule eesmärgile, ilma et see piiraks artikli 59 kohaldamist, ning hõlmab selle valdkondliku eesmärgi ühte või enamat investeerimisprioriteeti vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele. Asjakohasel juhul ning selle mõju ja tõhususe suurendamiseks valdkondlikult sidusas integreeritud lähenemisviisis võib prioriteetne suund:

a) hõlmata enam kui ühte piirkonnakategooriat;

▼B

- b) kombineerida ERFi, Ühtekuuluvusfondi ja ESFi ühte või enamat üksteist täiendavat investeerimisprioriteeti ühe ja sama valdkondliku eesmärgi all;
- c) nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel kombineerida täiendavaid investeerimisprioriteete erinevatest valdkondlikest eesmärkidest, et saavutada maksimaalne panus sellesse prioriteetsesse suunda;
- d) ESFi puhul kombineerida artikli 9 esimese lõigu punktides 8, 9, 10 ja 11 sätestatud eri valdkondlike eesmärkide investeerimisprioriteete, et aidata kaasa nende panusele teistesse prioriteetsesse suundadesse ning viia ellu sotsiaalset innovatsiooni ja riikidevahelist koostööd.

Liikmesriigid võivad kombineerida kahte või enamat punktides a–d esitatud võimalust.

2. Rakenduskava aitab kaasa liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiale ning majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamisele ning selles sätestatakse:

a) valdkondlike eesmärkide, vastavate investeerimisprioriteetide ja rahaliste eraldiste valiku põhjendused (võttes arvesse partnerluslepingut), mis põhinevad kindlaks tehtud piirkondlikel ja vajaduse korral riiklikel vajadustel, sealhulgas vajadustel selliste probleemide lahendamiseks, mis on esile tõstetud ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 kohaselt vastu võetud asjakohastes riigipõhistes soovitudes ning ELi toimimise lepingu artikli 148 lõike 4 alusel vastu võetud asjakohastes nõukogu soovitudes, võttes artikli 55 kohaselt arvesse eelhindamist;

b) iga prioriteetse suuna puhul, mis ei ole tehniline abi:

- i) investeerimisprioriteetid ja vastavad ►C1 alaeesmärgid ◄;
- ii) programmitöö tulemustele orienteerituse suurendamiseks ►C1 alaeesmärkide ◄ eeldatavad tulemused ja vastavad tulemusnäitajad koos ►C1 baastaseme ◄ ja ►C1 sihttasemetega ◄, mis on vajaduse korral kvantifitseeritud vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele;

▼C1

- iii) iga investeerimisprioriteedi raames toetust saavate meetmete liigi kirjeldus ja näited ning nende eeldatav panus alapunktis i osutatud alaeesmärkide saavutamiseks, sealhulgas juhtpõhimõtted, millest lähtutakse tegevuste osas valiku tegemisel, ning vajaduse korral peamised sihtrühmad, konkreetset sihtteritooriumid, toetusesaajate liigid, rahastamisvahendite ja suurprojektide plaanitud kasutamine;

▼B

- iv) tulemustele eeldatavasti kaasa aitavad väljundinäitajad, sealhulgas kvantifitseeritud ►C1 sihttase ◄, mis esitatakse kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega ja iga investeerimisprioriteedi kohta;

▼B

- v) kindlaksmääratud rakendamisetapid ning finants- ja väljundinäitajad, ja tulemusnäitajad, kui see on asjakohane, mis vastavalt artikli 21 lõikele 1 ja II lisale toimivad tulemusraamistiku vahe-eesmärkide ja eesmärkidena;
  - vi) vastavad sekkumiskategooriad, lähtuvalt nomenklatuurist, mille komisjon on vastu võtnud ning programmile eraldatud vahendite soovituslik jaotus;
  - vii) vajaduse korral tehnilise abi plaanitud kasutamise kokkuvõte, sealhulgas vajaduse korral tegevused programmide haldamisse ja kontrollimisse kaasatud asutuste ja toetusesaajate haldussuutlikkuse suurendamiseks;
- c) iga prioriteetse suuna puhul, mis käsitleb tehnilist abi:
- i) ► **C1** alaeesmärgid ◀;
  - ii) iga ► **C1** alaeesmärgi ◀ eeldatavad tulemused ning, meetmete sisu arvestades objektiivselt põhjendatud juhtudel, vastavad tulemusnäitajad koos ► **C1** baastaseme ◀ ja ► **C1** sihttasemega ◀, kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjadega;
  - iii) toetatavate meetmete kirjeldus ja nende eeldatav panus alapunktis i osutatud ► **C1** alaeesmärkide ◀ saavutamisse;
  - iv) tulemustele eeldatavasti kaasa aitavad väljundinäitajad;
  - v) vastavad sekkumiskategooriad, lähtuvalt nomenklatuurist, mille komisjon vastu võtab ning programmile eraldatud vahendite soovituslik jaotus.

Alapunkti ii ei kohaldata, kui liidu panus prioriteetsesse suunda või prioriteetsesse suundadesse, mis on seotud tehnilise abiga rakenduskavas, ei ületa 15 000 000 eurot.

- d) rahastamiskava järgmiste tabelitega:
- i) tabelid, kus on vastavalt artiklitele 60, 120 ja 121 aastate kaupa esitatud igast fondist saadava kavandatud toetuse rahalise assigneeringute kogusumma, määratledes tulemusreserviga seonduvad summad;
  - ii) tabelid, kus iga rakenduskava ja prioriteetse suuna puhul on kogu programmitöö ajaks märgitud igast fondist saadava kavandatud toetuse ja riigi kaasfinantseeringu rahalise assigneeringute kogusumma, määratledes tulemusreserviga seonduvad summad. Selliste prioriteetsete suundade puhul, mis puudutavad piirkonna mitut kategooriat, märgitakse tabelitesse fondidest eraldatava rahalise assigneeringu kogusumma ning riiklik kaasfinantseering piirkonna iga kategooria kohta.
- Selliste prioriteetsete suundade puhul, milles kombineeritakse erinevate valdkondlike eesmärkide investeerimisprioriteete, märgitakse tabelisse igast fondist makstava rahalise assigneeringu kogusumma ning riiklik kaasfinantseering iga vastava valdkondliku eesmärgi puhul.

▼B

Kui riigi kaasfinantseerimine koosneb avaliku ja erasektori kaasfinantseerimisest, näidatakse tabelis soovituslik jaotus avaliku ja erasektori komponentide vahel. Informatsiooniks esitatakse tabelis ka, kui suur on EIP kavandatud osalus;

- e) selliste suurprojektide nimekiri, mille rakendamine on kavandatud programmiperioodiks.

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, mis käsitlevad esimese lõigu punkti b alapunktis vi osutatud nomenklatuuri. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Võttes arvesse selle sisu ja eesmärgi, kirjeldatakse rakenduskavas territoriaalse arengu integreeritud lähenemisviisi, võttes arvesse partnerluslepingut, ning näidatakse, kuidas rakenduskava aitab saavutada selle eesmärgi ja oodatavaid tulemusi, ning märgitakse asjakohasel juhul:

- a) lähenemised, mille abil kohalikku arengut hakatakse edendama kogukonna eestvedamisel ning vahendid ja põhimõtted tuvastamiseks, kus seda rakendada;

- **C1** b) ERFi toetuse soovituslik summa linnade säästva arengu integreeritud meetmete jaoks, mis rakendatakse vastavalt ERFi määruse artikli 7 lõikele 4 ◀, ning ESFi toetuse soovituslik eraldis integreeritud meetmete jaoks;

- c) integreeritud territoriaalsete investeeringute vahendi kasutamisel järgitav lähenemisviis muudel kui punktis b osutatud juhtudel ja iga prioriteetse suuna soovituslik rahaeraldus;

- d) piirkondade- ja riikidevaheliste meetmete korraldamine rakenduskavade raames toetusesaajate puhul, kes paiknevad vähemalt ühes teises liikmesriigis;

- e) kui liikmesriigid ja piirkonnad osalevad makropiirkondlikes strateegiates ja mere vesikonna strateegiates, mis on hõlmatud liikmesriigi poolt tuvastatud programmipiirkonna vajadustega, siis kavandatud programmikohaste meetmete panus nendes strateegiatesse.

4. Lisaks täpsustatakse rakenduskavas järgmist:

- a) vajaduse korral selle määramine, kas ja kuidas rakenduskavas käsitletakse vaesusest kõige rohkem mõjutatud geograafiliste alade või kõige kõrgema diskrimineerimise või sotsiaalse tõrjutuse riskiga sihtrühmade erivajadusi, pöörates erilist tähelepanu marginaliseerunud kogukondadele, puudega inimestele, ning vajadusel ka partnerluslepingus sätestatud integreeritud lähenemisviisi osas antava panuse määramine;

- b) vajaduse korral selle määramine, kas ja kuidas rakenduskavas käsitletakse piirkondade demograafilisi väljakutseid või ELi toimimise lepingu artiklis 174 osutatud raskete ja püsivate ebasoodsate looduslike või demograafiliste tingimustega geograafiliste piirkondade erivajadusi ning sellega seotud partnerluslepingus sätestatud integreeritud lähenemisviisi osas antava panuse määramine.

▼B

5. Rakenduskavaga määratakse kindlaks:
- a) korraldusasutus, sertifitseerimisasutus (kui see on olemas) ning auditeerimisasutus;
  - b) organ, kellele komisjon peab makseid tegema;
  - c) meetmed, mida võetakse, et kaasata artiklis 5 osutatud asjaomased partnerid rakenduskava ettevalmistusse, ning partnerite roll rakenduskava elluviimises, seires ja hindamises.
6. Rakenduskavas sätestatakse partnerluslepingute sisu ja liikmesriikide institutsioonilist ja õigusraamistikku arvesse võttes ka järgmised elemendid:
- a) mehhanismid, mis tagavad fondide, EAFRDi, EMKFi ning muude liidu ja riiklike rahastamisvahendite ja EIP vahelise koordineerimise, võttes arvesse ÜSRis sätestatud sätteid;
  - b) hindamine iga artikli 19 ja XI lisa kohaselt määratletud eeltingimuse puhul, mida kohaldatakse rakenduskava suhtes, kas eeltingimus on partnerluslepingu ja rakenduskava esitamise päeval täidetud, ning kui eeltingimused ei ole täidetud, siis meetmete kirjeldus, mis tuleb eeltingimuste täitmiseks võtta, selliste meetmete eest vastutavad organid ja ajakava vastavalt partnerluslepingus esitatud kokkuvõttele;
  - c) toetusesaajate halduskoormuse hindamise kokkuvõte ja vajadusel kavandatud meetmed selle vähendamiseks koos soovitusliku ajakavaga.
7. Kõik rakenduskavad, välja arvatud need, mille puhul tehnilist abi antakse eraldi rakenduskava raames, sisaldavad tingimusel, et liikmesriik hindab nõuetekohaselt põhjendades need rakenduskavade sisu ja eesmärkide seisukohalt asjakohaseks, järgmist kirjeldust:
- a) meetmed võtmaks tegevuste valimisel arvesse keskkonnakaitse nõudeid, ressursitõhusust, kliimamuutuste leevendamist, kliimamuutustega kohanemist, vastupidavust katastroofidele ning riskiennetust ja -juhtimist;
  - b) erimeetmed, millega edendatakse võrdseid võimalusi ja ennetatakse diskrimineerimist soo, rassi või rahvuse, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel rakenduskava ettevalmistuse, kavandamise ja elluviimise ajal ning eriti seoses rahastamisele juurdepääsuga, võttes arvesse mitmesuguste diskrimineerimisohus olevate sihtrühmade vajadusi ja eriti puuetega inimestele juurdepääsu tagamise nõudeid;

▼B

- c) tegevusprogrammi panus meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamisele, ja vajaduse korral sooperspektiivi integreerimise tagamise kord rakenduskava ja tegevuse tasandil.

Liikmesriigid võivad esitada majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames koos rakenduskava ettepanekuga võrdõiguslikkusega tegelevate riiklike asutuste arvamuse esimese lõigu punktides b ja c sätestatud meetmete kohta.

8. Kui liikmesriik koostab iga fondi osas maksimaalselt ühe rakenduskava, võib lõike 2 esimese lõigu punkti a, lõike 3 punktide a, c ja d ning lõigete 4 ja 6 kohased rakenduskava elemendid lisada üksnes partnerluslepingu asjakohastesse sätetesse.

9. Rakenduskava koostatakse vastavalt ►C1 vormile ◄. Käesoleva artikli rakendamiseks ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon rakendusaktina vastu ►C1 vormi ◄. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

▼M9

10. Ilma et see piiraks artikli 30 lõike 5 kohaldamist, võtab komisjon rakendusaktidega vastu otsuse, millega kiidab heaks kõik käesoleva artikli kohased rakenduskava elemendid (sealhulgas kõik selles tulevikus tehtavad muudatused), välja arvatud lõike 2 esimese lõigu punkti b alapunkti vi, punkti c alapunkti v ja punkti e, lõigete 4 ja 5, lõike 6 punktide a ja c ning lõike 7 kohased elemendid, mille osas vastutus jääb liikmesriikidele.

▼B

11. Korraldusasutus teavitab komisjoni kõigist otsustest, millega muudetakse rakenduskava elemente, mis ei ole hõlmatud lõikes 10 osutatud komisjoni otsusega, ning teeb seda ühe kuu jooksul kõnealuse otsuse vastuvõtmise kuupäevast. Muutvas otsuses määratakse kindlaks selle jõustumise kuupäev, mis ei ole varasem otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 97

Erisätted piiristamata tagatiste ja väärtpaperistamisega seotud ühisinstrumentidele mõeldud toetuse kavandamise kohta majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames

Kooskõlas artikliga 28 sisaldavad artikli 39 lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud rakenduskavad ainult neid elemente, millele on osutatud artikli 96 lõike 2 esimese lõigu punkti b alapunktides i, ii ja iv ning, artikli 96 lõikes 5 ja artikli 96 lõike 6 punktis b.

Artikkel 98

Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla kuuluvatelt fondidelt saadav ühisoetus

1. Fondid võivad anda ühisoetust rakenduskavadele majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames.

▼M6

2. ERFist ja ESFist võib täiendaval viisil rahastada osa tegevusest, mille kulud vastavad mõne teise fondi suhtes kehtivate eeskirjade kohaselt sellest teisest fondist toetuse saamise tingimustele, tingimusel et need kulud on vajalikud tegevuse nõuetekohaseks elluviimiseks ja sellega otseselt seotud; seejuures tuleb kinni pidada rakenduskava iga prioriteetse suuna puhul kehtivast liidu rahastamise 10 % ülempiirist.

▼B

3. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvate programmide suhtes.

*Artikkel 99***Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla kuuluvate rakenduskavade geograafiline ulatus**

Kui komisjon ja liikmesriigid ei ole teistmoodi kokku leppinud, koostatakse programmid ERFi ja ESFi jaoks sobival geograafilised tasandil ning vähemalt NUTS 2. tasandil vastavalt konkreetse liikmesriigi institutsioonilisele ja õigusraamistikule.

Ühtekuuluvusfondist toetust saavad rakenduskavad koostatakse riigi tasandil.

*II PEATÜKK***Suurprojektid***Artikkel 100***Sisu**

Osana rakenduskavast või rakenduskavadest, mille puhul on kohaldatud komisjoni otsust käesoleva määruse artikli 96 lõike 10 või ETK määruse artikli 8 lõike 12 kohaselt, võivad ERF ja Ühtekuuluvusfond toetada tegevust, mis seisneb ehitustöodes, tegevustes või teenustes, mille eesmärk on viia ellu täpse majandusliku või tehnilise olemusega jagamatu ülesanne, millel on selgelt määratletud eesmärgid ja mille puhul on rahastamiskõlblike kulude kogusumma suurem kui 50 000 000 eurot, ning tegevuste puhul, mis aitavad kaasa artikli 9 esimese lõigu punkti 7 kohaste valdkondlike eesmärkide saavutamisele ning mille puhul on rahastamiskõlblike kulude kogusumma suurem kui 75 000 000 eurot („suurprojekt“). Rahastamisvahendeid ei käsitata suurprojektidena.

*Artikkel 101***Suurprojektide heakskiitmiseks vajalik teave**

Enne suurprojekti heakskiitmist tagab korraldusasutus järgmise teabe kättesaadavuse:

- a) suurprojekti elluviimise eest vastutavat organit puudutavad üksikasjad ja selle suutlikkus;
- b) investeringu ja selle asukoha kirjeldus;

▼B

- c) kogukulud ja rahastamiskõlblikud kogukulud, võttes arvesse artiklis 61 sätestatud nõudeid;
- d) tehtud teostatavusuuringud, sealhulgas variantide analüüs ja tulemused;
- e) kulude-tulude analüüs, sealhulgas majanduslik ja finantsanalüüs ning riskianalüüs;
- f) keskkonnamõju analüüs, milles on võetud arvesse kliimamuutusega kohanemise ja kliimamuutuse mõju leevendamise vajadusi ning katastroofidele vastupanu võimet;
- g) selgitus selle kohta, kuidas suurprojekt on kooskõlas asjaomas(t)e rakenduskava(de) vastavate prioriteetsete suundadega ja suurprojekti eeldatav panus nende prioriteetsete suundade ►C1 alaeesmärkide ◀ saavutamisse ja eeldatav panus sotsiaalmajanduslikku arengusse;
- h) rahastamiskava, milles on näidatud rahaliste vahendite kavandatav kogumaht ning kavandatav toetus fondidest, EIPst ja kõigist teistest rahastamisallikatest koos füüsiliste ja finantsnäitajatega edusammude jälgimiseks;
- i) suurprojekti rakendamise ajakava ja juhul, kui rakendamisperiood on eeldatavalt pikem kui programmiperiood, etapid, mille jaoks programmiperioodil taotletakse fondidest kaasrahastamist.

Komisjon võtab vastu rakendusaktid esimese lõigu punktis e nimetatud kulude-tulude analüüsil kasutatava tunnustatud headel tavadel põhineva meetodika kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Liikmesriigi algatusel võivad esimese lõigu punktides a kuni i käsitletud teavet hinnata sõltumatud eksperdid, kellele osutab tehnilist abi komisjon või kokkuleppel komisjoniga teised sõltumatud eksperdid („kvaliteedikontroll”). Muudel juhtudel esitab liikmesriik esimese lõigu punktides a kuni i käsitletud teabe komisjonile niipea, kui see on kättesaadav.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse suurprojekti kvaliteedikontrolli teostamisel kasutatav meetodika.

Komisjoni poolt vastu võetud rakendusaktide teel määratakse kindlaks esimese lõigu punktides a kuni i käsitletud teabe esitamise vorm. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

▼B*Artikkel 102***Otsus suurprojekti kohta**

1. Kui sõltumatute ekspertide teostatud kvaliteedikontroll annab artikli 101 esimeses lõigus osutatud teabe alusel suurprojektile positiivse hinnangu, võib korraldusasutus kooskõlas artikli 125 lõikega 3 suurprojekti valimise juurde asuda. Korraldusasutus teavitab komisjoni valitud suurprojektist. Edastatav teave hõlmab järgmist:

- a) artikli 125 lõike 3 punktis c nimetatud dokument, milles on märgitud järgmised andmed:
  - i) suurprojekti rakendamise eest vastutav organ;
  - ii) investeeringu kirjeldus, asukoht, ajakava ning suurprojekti eeldatav panus asjakohase prioriteetse suuna või asjakohaste prioriteetsete suundade ►**CI** alaeesmärkide ◀ saavutamisse;
  - iii) kogukulud ja rahastamiskõlblikud kogukulud, võttes arvesse artiklis 61 sätestatud nõudeid;
  - iv) rahastamiskava ning füüsilised ja finantsnäitajad edusammude jälgimiseks, võttes arvesse tuvastatud riske;
- b) sõltumatute ekspertide kvaliteedikontroll, milles on esitatud selged seisukohad investeeringu teostatavuse ja suurprojekti majandusliku elujõulisuse kohta.

Liikmesriigi valitud suurprojekti rahaline toetamine loetakse komisjoni poolt heakskiidu saanuks, kui kolme kuu jooksul pärast esimeses lõigus osutatud teabe esitamist ei ole komisjon rakendusaktiga vastu võtnud otsust, millega keeldutakse rahalist toetust lubamast. Komisjon keeldub rahalisest toetusest üksnes siis, kui ta on kindlaks teinud märkimisväärsed puudused sõltumatus kvaliteedikontrollis.

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse esimeses lõigus osutatud teabe edastamise vorm. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Muudel juhtudel annab komisjon artiklis 101 osutatud teabe alusel suurprojektile hinnangu, et teha kindlaks, kas taotletud rahaline toetus korraldusasutuse poolt kooskõlas artikli 125 lõikega 3 valitud suurprojektile on õigustatud. Komisjon võtab suurprojekti rahalise toetamise heakskiitmise otsuse vastu rakendusaktiga hiljemalt kolm kuud pärast artikli 101 kohaselt teabe esitamise kuupäeva.

3. Komisjon teeb lõike 1 teise lõigu ja lõike 2 kohaselt heakskiitva otsuse tingimusel, et esimene ehitustööde leping või avaliku ja erasektori partnerluse struktuuride raames rakendatavate tegevuste puhul avaliku ja erasektori partnerlusleping avaliku sektori asutuse ja erapartneri vahel sõlmitakse kolme aasta jooksul alates heakskiitmise kuupäevast. Kui liikmesriik esitab kolme aasta jooksul nõuetekohaselt põhjendatud taotluse, eelkõige suurprojektide rakendamisega seotud haldus- ja kohtumenetlustest tulenevate viivituste puhul, võib komisjon võtta rakendusaktiga vastu otsuse perioodi pikendamiseks mitte kauemaks kui kaheks aastaks.

▼B

4. Kui komisjon keeldub suurprojektile rahalist toetust lubamast, teatab ta oma otsuses keeldumise põhjustest.

5. Komisjonile lõike 1 kohaselt teatatud või lõike 2 kohaselt heakskiitmiseks esitatud suurprojektid peavad olema toodud rakenduskava suurprojektide loendis.

▼M6

6. Suurprojektiga seotud kulud võib lisada maksetaotlusesse pärast seda, kui projektile on taotletud lõikes 2 osutatud heakskiitu. Kui komisjon ei kiida korraldusasutuse valitud suurprojekti heaks, muudetakse vastavalt ka liikmesriigipoolsele taotluse tagasivõtmisele või komisjoni otsuse vastuvõtmisele järgnevat kuludeklaratsiooni.

7. Kui suurprojekti hindavad vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 sõltumatud eksperdid, võib selle suurprojektiga seotud kulud lisada maksetaotlusesse pärast seda, kui korraldusasutus on teatanud komisjonile artikli 101 kohaselt nõutava teabe edastamisest sõltumatutele ekspertidele.

Sõltumatu kvaliteedikontrolli tulemused esitatakse kuue kuu jooksul alates kõnealuse teabe edastamisest sõltumatutele ekspertidele.

Need kulud jäetakse välja ja kuludeklaratsiooni muudetakse vastavalt järgmistel juhtudel:

- a) komisjonile ei ole sõltumatu kvaliteedikontrolli tulemusi esitatud kolme kuu jooksul pärast teises lõigus osutatud tähtaja möödumist;
- b) liikmesriik tühistab teabe edastamise või
- c) asjaomane hinnang on negatiivne.

▼B*Artikkel 103***Otsus etapipõhiselt rakendatava suurprojekti kohta**

1. Erandina artikli 101 kolmandast lõigust ning artikli 102 lõigetest 1 ja 2 kohaldatakse käesoleva artikli lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud menetlusi tegevustele, mis vastab järgmistele tingimustele:

- a) tegevus kujutab endast eelmise programmiperioodi suurprojekti teist või hilisemat etappi, mille eelmine etapp või eelmised etapid olid komisjoni poolt määruse (EÜ) nr 1083/2006 kohaselt heaks kiidetud hiljemalt 31. detsembril 2015, või hiljemalt 31. detsembril 2016 liikmesriikide puhul, kes ühinesid liiduga pärast 1. jaanuari 2013;
- b) suurprojekti kõigi etappide rahastamiskõlblike kogukulude summa ületab artiklis 100 sätestatud vastavaid summasid;
- c) suurprojekti taotlus ja komisjonipoolne hindamine eelmisel programiperioodil hõlmas kõiki kavandatavaid etappe;
- d) käesoleva määruse artikli 101 lõike 1 esimeses lõigus osutatud teabes suurprojekti kohta ei ole olulisi muudatusi võrreldes määruse (EÜ) nr 1083/2006 kohaselt esitatud suurprojekti taotluses esitatud teabega, eelkõige rahastamiskõlblike kulutuste osas;

▼B

e) eelmise programmiperioodi raames rakendatav suurprojekti etapp on valmis või saab valmis kasutamiseks komisjoni otsuses esitatud ettenähtud otstarbel asjakohase rakenduskava või asjakohaste rakenduskavade lõpetamisdokumentide esitamise tähtjaks.

2. Korraldusasutus võib kooskõlas artikli 1125 lõikega 3 suurprojekti valimise juurde asuda ja esitada kõiki artikli 102 lõike 1 esimese lõigu punktis a sätestatud elemente sisaldava teatise koos kinnitusega, et käesoleva artikli lõike 1 punkti d kohane tingimus on täidetud. Teabe kvaliteedi kontrollimist sõltumatute ekspertide poolt ei nõuta.

3. Korraldusasutuse valitud suurprojekti rahaline toetamine loetakse komisjoni poolt heakskiidu saanuks, kui kolme kuu jooksul pärast lõikes 2 osutatud teabe esitamist ei ole komisjon rakendusaktiga vastu võtnud otsust, millega keeldutakse suurprojektile rahalist toetust lubamast. Komisjon keeldub rahalisest toetamisest ainult siis, kui lõike 1 punktis d osutatud teabes on tehtud olulisi muudatusi või kui suurprojekt ei ole kooskõlas asjaomase rakenduskava või asjaomaste rakenduskavade vastava prioriteetse suunaga.

4. Artikli 102 lõikeid 3–6 kohaldatakse suurprojektide etapiviisilise rakendamise otsuste suhtes.

*III PEATÜKK**Ühine tegevuskava**Artikkel 104***Kohaldamisala**

1. Ühine tegevuskava on tegevus, mille ulatus on määratletud ja mida juhitakse sellega saavutatavate väljundite ja tulemustega. See koosneb projektist või projektide rühmast, mis ei seisne taristu tagamises ning mida viiakse ellu toetusesaaja vastutusel osana rakenduskavast või -kavadest. Ühise tegevuskava väljundid ja tulemused lepivad kokku liikmesriikide ja komisjoni vahel ning need aitavad kaasa rakenduskavade ► **CI** alaeesmärkidele ◀ ja on fondidelt saadava toetuse aluseks. Tulemused viitavad ühise tegevuskava otsesele mõjule. Toetusesaaja on avalik-õiguslik isik. Ühiseid tegevuskavasid ei loeta suurprojektideks.

▼M6

2. Ühisele tegevuskavale eraldatud avaliku sektori kulud peavad olema vähemalt 5 000 000 eurot või 5 % rakenduskavadele või ühele toetavale rakenduskavale antavast avaliku sektori toetusest, olenevalt sellest, kumb on väiksem.

3. Lõiget 2 ei kohaldata noorte tööhõive algatuse raames toetatavate tegevuste, liikmesriigi poolt majanduskasvu ja tööhõive eesmärki investimise raames esitatud esimese ühise tegevuskava ega Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluva programmi raames esitatud esimese ühise tegevuskava suhtes.

▼ B*Artikkel 105***Ühiste tegevuskavade ettevalmistamine**

1. Liikmesriik, korraldusasutus või määratud avalik-õiguslik isik võib esitada ühise tegevuskava ettepaneku samal ajal asjaomaste rakenduskavade esitamisega või pärast seda. Ettepanek peab sisaldama kogu artiklis 106 osutatud teavet.
2. Ühine tegevuskava hõlmab osa ajavahemikust 1. jaanuar 2014 – 31. detsember 2022. ► **M6** ————— ◀

*Artikkel 106***Ühiste tegevuskavade sisu**

Ühine tegevuskava peab sisaldama järgmist:

▼ M6

- 1) ühise tegevuskava eesmärkide kirjeldus ja selle kirjeldus, kuidas tegevuskava aitab ellu viia rakenduskava eesmärke või vastavaid riigipõhiseid soovitusi ning ELi toimimise lepingu artikli 121 lõikest 2 tulenevaid liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsunniseid ning asjakohaseid nõukogu soovitusi, mida liikmesriigid peavad ELi toimimise lepingu artikli 148 lõike 4 kohaselt tööhõivepoliitikas arvesse võtma;

-
- 3) kavandatavate projektide või projektitüüpide kirjeldus koos vahe-eesmärkidega, kui see on asjakohane, ning väljundite ja tulemuste sihttasemetega, mis on seotud ühiste näitajatega prioriteetsete suundade kaupa, kui see on asjakohane;

▼ B

- 4) teave selle geograafilise ulatuse ja sihtrühmade kohta;
- 5) selle eeldatav rakendusperiood;

▼ M6

- 6) kinnitus, et sellega aidatakse kaasa lähenemisviisile, mille eesmärk on edendada naiste ja meeste võrdõiguslikkust, nagu on ette nähtud asjakohases rakenduskavas või partnerluslepingus;
- 7) kinnitus, et sellega aidatakse kaasa säästva arengu lähenemisviisile, nagu on ette nähtud asjakohases rakenduskavas või partnerluslepingus;
- 8) selle rakendussätted, sealhulgas järgmine:
  - a) teave, mis käsitleb ühise tegevuskava valikut korraldusasutuse poolt vastavalt artikli 125 lõikele 3;
  - b) ühise tegevuskava juhtimise kord vastavalt artiklile 108;
  - c) ühise tegevuskava seire ja hindamise kord, sealhulgas vahe-eesmärkide, väljundite ja tulemuste saavutamist käsitlevate andmete kvaliteedi, kogumise ja säilitamise tagamise kord;

▼ B

9) selle rahastamismeetmed, sealhulgas järgmised:

▼ M6

- a) vahe-eesmärkide, väljundite ja tulemuste sihtmärkide saavutamise kulud, lähtudes ühikuhindade standardastmetike ja kindlasummaliste maksete puhul käesoleva määruse artikli 67 lõikes 5 ning ESFi määruse artiklis 14 sätestatud metoodikast;

▼ B

- c) rahastamiskava rakenduskavade ja prioriteetsete suundade kaupa, sealhulgas rahastamiskõlblike kulude kogusumma ja riiklike kulutuste summa.

Käesoleva artikli rakendamiseks ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse ühise tegevuskava vormingu ►C1 vorm ◄. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

*Artikkel 107***Otsus ühise tegevuskava kohta**

1. Artiklis 106 osutatud teabe alusel annab komisjon ühisele tegevuskavale hinnangu, et teha kindlaks, kas fondidelt toetuse saamine on põhjendatud.

Kui komisjon leiab kahe kuu jooksul pärast ühise tegevuskava esitamist, et see ei vasta artiklis 104 osutatud heakskiidu saamise tingimustele, esitab ta liikmesriigile oma tähelepanekud. Liikmesriik annab komisjonile kogu nõutud vajaliku lisateabe ja teeb esitatud ühisesse tegevuskavasse vajaduse korral vastavad parandused.

2. Tingimusel, et kõiki tähelepanekuid on nõuetekohaselt arvesse võetud, võtab komisjon rakendusaktiga vastu ühist tegevuskava heaks kiitva otsuse hiljemalt neli kuud pärast seda, kui liikmesriik kava esitab, kuid mitte enne asjaomaste rakenduskavade vastuvõtmist.

▼ M6

3. Lõikes 2 osutatud otsuses nimetatakse toetusesaaja, ühise tegevuskava eesmärgid, vahe-eesmärgid, kui see on asjakohane, ja, väljundite ja tulemuste sihtmärgid, nende vahe-eesmärkide ja väljundite ning tulemuste sihtmärkide saavutamise seotud kulud, rahastamiskava iga rakenduskava ja prioriteetse suuna lõikes, sealhulgas rahastamiskõlblike kulude kogusumma ja avaliku sektori kulude summa, ühise tegevuskava rakendusperiood ning, kui see on asjakohane, ühise tegevuskava geograafiline ulatus ja sihtrühmad.

▼ B

4. Kui komisjon keeldub rakendusaktiga ühisele tegevuskavale fondide toetust lubamast, teatab ta liikmesriigile selle põhjustest lõikes 2 kehtestatud tähtaja jooksul.

▼B*Artikkel 108***Juhtkomitee ja ühise tegevuskava muutmine****▼M6**

1. Liikmesriik või korraldusasutus moodustab ühise tegevuskava juhtkomitee, mis võib erineda vastavate rakenduskavade seirekomisjonidest. Juhtkomitee tuleb kokku vähemalt kaks korda aastas ja annab aru korraldusasutusele. Kui see on asjakohane, teavitab korraldusasutus asjaomast seirekomisjoni juhtkomitee töö tulemustest ja ühise tegevuskava rakendamisel tehtud edusammudest vastavalt artikli 110 lõike 1 punktile e ja artikli 125 lõike 2 punktile a.

▼B

Juhtkomitee koosseisu otsustab liikmesriik kokkuleppel vastava korraldusasutusega, austades partnerluse põhimõtet.

Komisjon võib osaleda juhtkomitee töös nõuandjana.

2. Juhtkomitee teostab järgmisi tegevusi:

- a) hindab ühise tegevuskava vahe-eesmärkide, väljundite ja tulemuste saavutamisel tehtud edusamme;
- b) vaatab läbi ja kiidab heaks ettepanekud muuta ühist tegevuskava, et võtta arvesse kõiki probleeme, mis võivad mõjutada selle teostamist.

3. Liikmesriigi poolt komisjonile esitatud ühise tegevuskava muutmise taotlused peavad olema nõuetekohaselt põhjendatud. Komisjon hindab, kas muutmistaotlus on põhjendatud, võttes arvesse liikmesriigi esitatud teavet. Komisjon teeb oma tähelepanekud ja liikmesriik esitab komisjonile kogu vajaliku lisateabe. Komisjon võtab rakendusaktiga vastu otsuse kava muutmise kohta hiljemalt kolm kuud pärast seda, kui liikmesriik on selle esitanud, eeldusel et komisjoni tehtud tähelepanekuid on nõuetekohaselt arvesse võetud. Kui muudatus kiidetakse heaks, jõustub see otsuse tegemise kuupäevast, kui otsuses ei ole sätestatud teisiti.

*Artikkel 109***Ühise tegevuskava finantsjuhtimine ja kontroll**

1. Ühise tegevuskava raames toetusesaajale tehtavaid makseid käsitletakse ühekordsete maksete või ühikukulude standardastmestikena.

►M6 ————— ◀

2. Ühise tegevuskava finantsjuhtimise, kontrolli ja auditeerimise eesmärk on eranditult kontrollida, et ühise tegevuskava heakskiitmise otsuses kindlaks määratud maksetingimused on täidetud.

3. Ühise tegevuskava raames toetusesaaja ja tema vastutusel tegutsevad üksused võivad tegevuste rakendamise kulude suhtes kohaldada oma raamatupidamistavasid. Neid raamatupidamistavasid ja tegelikult kantud kulusid ei auditeeri auditeerimisasutus ega komisjon.

▼ B

III JAOTIS
SEIRE, HINDAMINE, TEAVE JA TEAVITAMINE

I PEATÜKK
Seire ja hindamine

Artikkel 110
Seirekomisjoni ülesanded

▼ C1

1. Seirekomisjon vaatab eelkõige üle:
  - a) asjaolud, mis mõjutavad rakenduskava täitmist;
  - b) hindamiskava täitmise edukus ja hindamistulemuste järelmeetmed;

▼ M6

- c) teavitamisstrateegia, sealhulgas teabe- ja teavitamismeetmete ning fondide nähtavuse suurendamise meetmete rakendamine;

▼ B

- d) suurprojektide rakendamine;
- e) ühiste tegevuskavade rakendamine;
- f) soolise võrdõiguslikkuse, võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise, sealhulgas puudega inimeste juurdepääsu edendamise meetmed;
- g) säästva arengu edendamise meetmed;
- h) kui kohaldatavad eeltingimused ei ole partnerluslepingu ja rakenduskava esitamise kuupäevaks täidetud, eeltingimuste täitmiseks võetud kohaldatavate meetmete edusammud;
- i) rahastamisvahendid.

2. Erandina artikli 49 lõikest 3 kontrollib ja kiidab seirekomisjon heaks järgmist:

▼ M6

- a) tegevuste valimise metoodika ja valikukriteeriumid, välja arvatud juhul, kui need kriteeriumid on heaks kiitnud kohalikud tegevusrühmad kooskõlas artikli 34 lõike 3 punktiga c;

▼ B

- b) iga-aastased rakendusaruanded ja lõplikud rakendusaruanded;
- c) rakenduskava hindamiskava ja rakenduskava kõik muudatused, sealhulgas kui tegemist on ühise hindamiskava osaga artikli 114 lõike 1 kohaselt;
- d) rakenduskava teavitamisstrateegia ja strateegia kõik muudatused;
- e) korraldusasutuse tehtud ettepanekud rakenduskava kõikide muudatuste kohta.

▼B*Artikkel 111***Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla kuuluvate programmide rakendusaruanded**

1. Liikmesriik esitab 31. maiks 2016 ja iga järgneva aasta samaks kuupäevaks kuni 2023. aastani (kaasa arvatud) komisjonile iga-aastase rakendusaruande vastavalt artikli 50 lõikele 1. 2016. aastal esitatud aruanne hõlmab majandusaastaid 2014 ja 2015 ning ajavahemikku kulu rahastamiskõlblikkuse alguskuupäevast kuni 31. detsembrini 2013.

2. 2017. ja 2019. aastal esitatavate aruannete puhul on lõikes 1 osutatud tähtpäev 30. juuni.

3. Rakendamise aastaaruannetes esitatakse teave alljärgneva kohta:

- a) rakenduskava rakendamine kooskõlas artikli 50 lõikega 2;
  - b) suurprojektide ja tühiste tegevuskavade ettevalmistamise ja rakendamise edenemine.
4. 2017. ja 2019. aastal esitatavates iga-aastastes rakendusaruannetes esitatakse vastavalt artikli 50 lõigetes 4 ja 5 nõutav teave ja käesoleva artikli lõikes 3 nimetatud teave koos järgneva teabega:
- a) edusammud hindamiskava rakendamisel ja hindamise leidudega seotud järeelmeetmed;
  - b) fondide teavitamisstrateegia raames võetud teavitamis- ja avalikustamismeetmete tulemused;
  - c) partnerite kaasamine rakenduskava täitmisse, seiresse ja hindamisse.

2017. ja 2019. aastal esitatavates iga-aastastes rakendusaruannetes võib sõltuvalt rakenduskava sisust ja eesmärkidest esitada ja hinnata järgmist:

- a) edusammud integreeritud lähenemisviisi rakendamisel territoriaalse arengu suhtes, sh selliste piirkondade areng, kus on püsivalt väga ebasoodsad demograafilised ja looduslikud tingimused, linnade säästev areng, ning rakenduskava kohane kohalik arendustegevus kogukonna eestvedamisel;
- b) edusammud liikmesriikide asutuste ja toetusesaajate fondide haldamise ja nende kasutamise suutlikkuse tõstmiseks meetmete rakendamisel;
- c) edusammud piirkondadevaheliste ja rahvusvaheliste meetmete rakendamisel;
- d) asjakohasel juhul panus makropiirkondlikesse ja mere vesikonna strateegiatesse;

▼B

- e) erimeetmed, mis on võetud meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamiseks ning diskrimineerimise vältimiseks, eelkõige puudega inimeste erivajadustega arvestamiseks, ning kord, mida rakendatakse selle tagamiseks, et rakenduskavadesse kaasataks sooküsimused;
- f) artikli 8 alusel säästva arengu edendamiseks võetud meetmed;
- g) asjakohasel juhul edusammud, mis on tehtud sotsiaalse innovatsiooni valdkonna meetmete rakendamisel;
- h) edusammud vaesusest kõige enam mõjutatud geograafiliste piirkondade või kõrgeima diskrimineerimis- või sotsiaalse tõrjutuse riskiga sihtrühmade erivajaduste rahuldamise meetmete rakendamisel, pöörates eriti tähelepanu marginaliseeritud kogukondadele, puuetega inimestele, pikaajalistele töötutele ja mittetöötavatele noortele, lisades vajaduse korral kasutatud rahastamisvahendid.

Erandina esimesest ja teisest lõigust võivad ►C1 liikmesriigid, kellel ei ole rohkem kui üks rakenduskava fondi kohta, partnerluslepingu ja eduaruannete vahelise kooskõla tagamiseks erandkorras lisada artikli 50 lõikes 4 osutatud eeltingimustega seotud teabe, artikli 50 lõikega 5 nõutud teabe ◀ ja käesoleva lõike teise lõigu punktides a, b, c ja h osutatud teabe vastavalt 2017. ja 2019. aastal esitatavate iga-aastaste rakendusaruannete ja rakendamise lõpparuande asemel eduaruandesse, ilma et see piiraks artikli 110 lõike 2 punkti b kohaldamist.

5. Käesoleva artikli rakendamiseks ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse rakendamise aasta- ja lõpparuannete ►C1 vormid ◀. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

*Artikkel 112***Finantsandmete edastamine**

1. Liikmesriik edastab 31. jaanuariks, 31. juuliks ja 31. oktoobriks komisjonile kontrollimiseks elektrooniliselt iga rakenduskava ja iga prioriteetse suuna kaupa järgmised andmed:

- a) tegevuste rahastamiskõlblikud kogukulud ja avaliku sektori rahastamiskõlblikud kulud ning toetuse saamiseks välja valitud tegevuste arv;
- b) toetusesaajate korraldusametusele esitatud deklareeritud rahastamiskõlblikud kogukulud.

▼C1

2. Lisaks sellele sisaldab 31. jaanuariks edastatud teave eespool nimetatud andmeid esitatuna sekkumiskategooriate kaupa. Nimetatud andmete edastus loetakse artikli 50 lõikes 2 osutatud finantsandmete edastamise nõuetele vastavaks.

▼B

3. Andmete edastamisega, mis tuleb teostada 31. jaanuariks ja 31. juuliks, kaasneb prognoos summa kohta, mille saamiseks kavatseb liikmesriik esitada maksetaotluse jooksul ja järgneval majandusaastal.
4. Käesoleva artikli alusel esitatavate andmete edastamise lõpptähtaeg on esitamise kuule eelneva kuu lõpp.
5. Käesoleva artikli rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks kehtestab komisjon rakendusakti teel mudeli, mida kasutatakse finantsandmete esitamisel komisjonile seire eesmärkidel. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 113***Ühtekuuluvusaruanne**

ELi toimimise lepingu artiklis 175 osutatud komisjoni aruanne peab sisaldama järgmist:

- a) majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse, piirkondade sotsiaal-majandusliku olukorra ja arengu ning liidu prioriteetide saavutamise seotud edusammude kirjeldus;
- b) fondide, EIP poolse rahastamise ja muude rahastamisvahendite rolli ning muu liidu ja riikliku poliitika edusammudele avaldatud mõju kirjeldus;
- c) vajaduse korral teave tulevaste liidu meetmete ja poliitika kohta, mis on vajalikud majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks ning liidu prioriteetide saavutamiseks.

*Artikkel 114***Hindamine****▼M6**

1. Korraldusasutus või liikmesriik koostab ühe või mitme rakenduskava jaoks hindamiskava. Hindamiskava esitatakse seirekomisjonile hiljemalt ühe aasta jooksul pärast rakenduskava vastuvõtmist. Artikli 39 lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud eriotstarbeliste programmide puhul, mis on vastu võetud enne 2. augustit 2018, esitatakse hindamiskava seirekomisjonile hiljemalt ühe aasta jooksul pärast nimetatud kuupäeva.

▼B

2. 31. detsembriks 2022 esitavad korraldusasutused komisjonile iga rakenduskava kohta programmiperioodi jooksul tehtud hindamiste tulemuste kokkuvõtliku aruande ning rakenduskava peamised väljundid ja tulemused koos märkustega esitatud teabe kohta.

3. Komisjon viib järeelhindamised läbi tihedas koostöös liikmesriikide ja korraldusasutustega.

▼M6

_____

▼ B

II PEATÜKK

▼ M6*Teave, teavitamine ja nähtavus*▼ B

Artikkel 115

▼ M6**Teave, teavitamine ja nähtavus**▼ B

1. Liikmesriigid ja korraldusasutused vastutavad alljärgneva eest:
  - a) teavitamisstrateegiate koostamine;
  - b) asjaomase liikmesriigi kõigi rakenduskavade kohta teavet ja rakenduskavadele juurdepääsu pakkuva ühtse veebisaidi või ühtse veebiportaali loomise tagamine, mis muu hulgas pakub teavet programmide rakendamise ajakava ja kõigi seonduvate avalike konsultatsioonide kohta;
  - c) võimalike toetusesaajate teavitamine rakenduskavaga seotud rahastamisvõimalustest;

▼ M6

- d) ühtekuuluvuspoliitika ja fondide rolli ja saavutuste tutvustamine liidu kodanikele meetmete kaudu, mille eesmärk on suurendada partnerluslepingute, rakenduskavade ja tegevuste tulemuste ja mõju nähtavust.

▼ B

2. Selleks et tagada fondide pakutava toetuse läbipaistvus, peavad liikmesriigid või korraldusasutused rakenduskavade ja fondide kaupa tegevuste loendit (näiteks CSV- või XML-vormingus) tabeli vormis, mis võimaldab andmeid sorteerida, otsida, andmetest väljavõtet teha, neid võrrelda ja hõlpsasti internetis avaldada. Tegevuste loend on ligipääsetav ühtse veebisaidi või ühtse veebiportaali kaudu, milles esitatakse kõigi asjaomase liikmesriigi rakenduskavade loend ja kokkuvõte.

Selleks et edendada tegevuste loendi järgnevat kasutamist erasektori, kodanikuühiskonna või riiklike haldusasutuste poolt, võib veebisait selgelt viidata kohaldatavatele andmete avaldamise aluseks olevatele eeskirjadele.

Tegevuste loendit uuendatakse vähemalt iga kuue kuu tagant.

Miinimumteave, mis peab tegevuste loendis kindlasti olema, on sätestatud XII lisas.

▼ M6

3. Üksikasjalikud nõuded avalikkusele suunatud teabe-, teavitamis- ja nähtavusmeetmete kohta ning toetusesaajatele ja potentsiaalsetele toetusesaajatele suunatud teabemeetmete kohta on sätestatud XII lisas.

▼ B

4. Komisjon kehtestab rakendusaktide tegevusi puudutavate teabe- ja teavitamismeetmete tehniliste omaduste kohta ning embleemi loomise ja standardvärvide määratluse kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B*Artikkel 116***Teavitamisstrateegia**

1. Liikmesriik või korraldusasutused koostavad teavitamisstrateegia iga rakenduskava jaoks. Mitmele rakenduskavale võib koostada ühise teavitamisstrateegia. Teavitamisstrateegias võetakse arvesse asjaomas(t)e rakenduskava(de) suurust kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega.

Teavitamisstrateegia peab sisaldama XII lisas sätestatud elemente.

2. Teavitamisstrateegia esitatakse seirekomisjonile heakskiitmiseks artikli 110 lõike 2 punkti d kohaselt hiljemalt kuus kuud pärast asjaomas(t)e rakenduskava(de) vastuvõtmist.

Kui mitmele rakenduskavale koostatakse ühine teavitamisstrateegia ning see on seotud mitme seirekomisjoniga, võib liikmesriik määrata ühe seirekomisjoni, kes vastutab ühise teavitamisstrateegia ja selle strateegia mis tahes hilisemate muudatuste heakskiitmise eest, konsulteerides teiste asjakohaste seirekomisjonidega.

Vajaduse korral võivad liikmesriik või korraldusasutused teavitamisstrateegiat programmiperioodi jooksul muuta. Korraldusasutus esitab muudetud teavitamisstrateegia seirekomisjonile heakskiitmiseks kooskõlas artikli 110 lõike 2 punktiga d.

▼M6

3. Erandina käesoleva artikli lõike 2 kolmanda lõigu kohaldamisest teavitab korraldusasutus vastutavat seirekomisjoni või vastutavaid komisjone vähemalt üks kord aastas teavitamisstrateegia rakendamise edusammudest, nagu on osutatud artikli 110 lõike 1 punktis c, ja nimeetatud rakendamise tulemuste analüüsist, samuti teavet ja teavitamist puudutavast tegevusest ja fondide nähtavuse suurendamise meetmetest, mis on kavandatud järgnevas aastaks. Seirekomisjon esitab arvamuse järgnevas aastaks kavandatud tegevuste ja abiõude kohta, sealhulgas üldsusele suunatud teavitamistegevuste tulemuslikkuse suurendamise viiside kohta.

▼B*Artikkel 117***Teabe- ja teavitamisametnikud ning nende võrgustikud**

1. Iga liikmesriik määrab ametisse teabe- ja teavitamisametniku, kes koordineerib ühe või mitme fondiga, sealhulgas asjakohaste Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvate programmidega seotud teabe- ja teavitamismeetmeid ning teavitab vastavalt komisjoni.

2. Teabe- ja teavitamisametnik vastutab fondi teabedastajate riikliku võrgustiku koordineerimise eest, juhul kui niisugused võrgustikud on olemas, XII lisas osutatud veebisaidi või veebiportaali loomise ja teenindamise eest ning ülevaate andmise eest teavitamismeetmetest, mis on võetud liikmesriigi tasandil.

▼ B

3. Iga korraldusasutus määrab isiku, kes vastutab teabe ja teavitamise eest rakenduskava tasandil, ja teavitab komisjoni määratud isikutest. Vajaduse korral võib määrata ühe isiku mitme rakenduskava jaoks.

▼ M6

4. Komisjon moodustab liikmesriikide määratud liikmetest koosnevad liidu võrgustikud, et tagada teavitamisstrateegiate rakendamise tulemuste teemaline teabevahetus, teabe- ja teavitamismeetmete rakendamise kogemuste vahetus ja heade tavade vahetus ning võimaldada teavitamistegevuste ühist kavandamist või koordineerimist liikmesriikide vahel ja komisjoniga, nagu see on asjakohane. Võrgustikud arutavad ja hindavad vähemalt kord aastas teabe- ja teavitamismeetmete tulemuslikkust ning esitavad soovitusi teavitamistegevuste ulatuse ja mõju suurendamiseks ning nende tegevuste tulemuste ja lisaväärtuse alase teadlikkuse tõstmiseks.

▼ B

IV JAOTIS

TEHNILINE ABI

*Artikkel 118***Tehniline abi komisjoni algatusel**

Fondid võivad artikli 91 lõikes 3 sätestatud mahaarvamisi arvesse võttes toetada tehnilist abi kuni ülemmäärani 0,35 % nende vastavast aastasest eraldisest.

*Artikkel 119***Tehniline abi liikmesriikide algatusel****▼ M6**

1. Fondidest liikmesriigile tehniliseks abiks eraldatav summa on piiratud 4 %-ga kogusummast, mis eraldatakse fondidest rakenduskavadele majanduskasvu ja tööhõive eesmärgi investeringute raames.

▼ B

Liikmesriik võib fondidest liikmesriigile tehnilisel abi eesmärgil eraldatud kogusumma piirmäära arvutamisel arvesse võtta noorte tööhõive algatusele tehtud eriotstarbelisi eraldisi.

2. ► **M6** ————— ◀ Piiramata lõike 1 kohaldamist, ei ületa fondist tehtav tehnilise abi eraldis 10 % selle fondi kogueraldisest liikmesriigi rakenduskavale majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi iga piirkonnakategooria lõikes.

3. Erandina artikli 70 lõigetest 1 ja 2 võib tehnilise abi tegevusi rakendada väljaspool programmipiirkonda, kuid liidu piires, tingimusel et tegevused toovad kasu rakenduskavale või tehnilise abi rakenduskava puhul teistele asjaomastele programmidele.

▼M6

4. Struktuurifondide puhul, kui lõikes 1 osutatud vahendeid kasutatakse kokku rohkem kui ühe piirkonnakategooriaga seotud tehnilise abi tegevuste toetamiseks, võib tegevustega seotud kulusid rakendada erinevaid piirkonnakategooriaid kombineeriva prioriteetse suuna raames ning eraldada *pro rata* põhimõtte alusel, võttes arvesse kas rakenduskava eri piirkonnakategooriatele eraldatavaid vahendeid või iga piirkonnakategooria raames eraldatavaid vahendeid, osana liikmesriigile eraldatavatest koguvahenditest.

▼B

5. Juhul kui fondidest liikmesriigile majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames eraldatud kogusumma ei ületa 1 000 000 000 eurot, võib erandina lõikest 1 tehniliseks abiks eraldatavat summat suurendada kuni 6 %ni nimetatud kogusummast või 50 000 000 euroni, olenevalt sellest, kumb on madalam.

▼M6

5a. Protsendimäärade järgimist hinnatakse rakenduskava vastuvõtmise ajal.

▼B

6. Tehnilist abi antakse ühe fondi rahastatava prioriteetse suunana rakenduskava raames või eraldi rakenduskavas või mõlemas.

V JAOTIS

FONDIDELT SAADAV RAHALINE TOETUS

*Artikkel 120***Kaasfinantseerimise määrade kehtestamine**

1. Komisjoni rakenduskava vastuvõtvast otsuses määratakse kindlaks kaasfinantseerimise määr ja fondidest igale prioriteetsele suunale antav maksimumtoetus. Kui prioriteetne suund puudutab rohkem kui üht piirkonnakategooriat või rohkemat kui üht fondi, määratakse vajaduse korral iga piirkonnakategooria ja fondi kaasfinantseerimise määr kindlaks komisjoni otsusega.

2. Komisjoni otsuses sätestatakse iga prioriteetse suuna jaoks, kas prioriteetse suuna kaasfinantseerimise määra kohaldatakse:

a) rahastamiskõlblike kulude kogusummale, sealhulgas avaliku ja erasektori kulud; või

b) avaliku sektori rahastamiskõlblikele kuludele.

3. Rakenduskavade kaasfinantseerimise määr iga prioriteetse suuna tasandil ja asjakohasel juhul piirkonnakategooria ja fondi kaupa majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames ei tohi olla suurem kui:

a) 85 % Ühtekuuluvusfondi puhul;

b) 85 % vähem arenenud piirkondade puhul liikmesriikides, mille SKP elaniku kohta aastatel 2007-2009 oli alla 85 % 27-liikmelise ELi keskmisest samal perioodil, ning äärepoolseimate piirkondade puhul, sh täiendav eraldis äärepoolseimatele piirkondadele vastavalt ETK määruse artikli 92 lõike 1 punktile e ja ETK määruse artikli 4 lõikele 2;

▼B

- c) 80 % vähem arenenud piirkondade puhul muudes liikmesriikides peale punktis b osutatute ning kõigi piirkondade puhul, mille rahastamiskõlblikkuse kriteeriumina kasutatud SKP elaniku kohta oli programmiperioodil 2007–2013 alla 75 % 25-liikmelise ELi keskmisest vaatlusperioodil, kuid mille SKP elaniku kohta on üle 75 % 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst, ning määruse (EL) nr 1083/2006 artikli 8 lõikes 1 määratletud piirkondade puhul, kes saavad üleminekutoetust programmiperioodil 2007–2013;
- d) 60 % üleminekupiirkondade puhul, välja arvatud punktis c osutatud piirkonnad.
- e) 50 % enamarenenud piirkondade puhul, välja arvatud punktis c osutatud piirkonnad.

▼M2

Ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni rakenduskava lõpuni ei ületa rakenduskavade kaasfinantseerimise määr ühegi prioriteetse suuna tasandil Küprosel 85 %.

▼B

Komisjon teeb läbivaatamise, et hinnata, kas teises lõigus osutatud kaasfinantseerimise määra säilitamine on pärast 30. juunit 2017 põhjendatud, ning esitab vajaduse korral enne 30. juunit 2016 seadusandliku ettepaneku.

Rakenduskavade kaasfinantseerimise määr iga prioriteetse suuna tasandil majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames ei tohi olla suurem kui 85 %.

Esimese lõigu punktide b, c, d, ja e kohast maksimaalset kaasfinantseerimise määra suurendatakse kõikide prioriteetsete suundade puhul, mille raames viiakse ellu noorte tööhõive algatust ning selliste prioriteetsete suundade puhul, mis on ette nähtud sotsiaalse innovatsiooni või riiki-devahelise koostöö või nende mõlema jaoks. Suurendus määratakse kindlaks vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele.

4. Täiendavate eraldiste kaasfinantseerimise määr kooskõlas artikli 92 lõike 1 punktiga e NUTS 2. tasandi piirkondadele, mis täidavad 1994. aasta ühinemisakti protokollis nr 6 sätestatud kriteeriume, ei tohi olla üle 50 %.

5. Lõikele 3 vastavat maksimaalset kaasfinantseerimise määra prioriteetse suuna tasandil tõstetakse kümme protsendipunkti, kui kogu prioriteetne suund viiakse ellu rahastamisvahendite abil või kogukonna juhitud arengu kaudu.

6. Fondide toetus igale prioriteetsele suunale ei ole väiksem kui 20 % avaliku sektori rahastamiskõlblikest kuludest.

7. Rakenduskava raames võib luua eraldi prioriteetse suuna, mille kaasrahastamise määr on kuni 100 %, et toetada liidu tasandil loodud ja komisjoni poolt otse või kaudselt juhitud rahastamisvahendite kaudu teostatavaid tegevusi. Kui eraldi prioriteetne suund on sellel eesmärgil loodud, ei tohi toetust selle suuna raames teiste vahendite abil ellu viia.

▼M4

8. Rakenduskava raames võib luua eraldi prioriteetse suuna, mille kaasrahastamise määr on kuni 95 %, et toetada tegevusi, mis vastavad kõigile järgmistele tingimustele:

▼M4

- a) tegevused on korraldusasutuste poolt välja valitud selliste suurte või piirkondlike loodusõnnetuste tõttu, mis on määratletud nõukogu määruse (EÜ) nr 2012/2002 (1) artikli 2 lõigetes 2 ja 3;
- b) tegevuste eesmärk on loodusõnnetusejärgne ülesehitus ning
- c) tegevusi toetatakse ERFi investeerimisprioriteedist.

Esimeses lõigus osutatud tegevusteks eraldatud summa ei tohi ületada 5 % ERFi kogueraldisest liikmesriigi jaoks 2014.–2020. aasta programmiperioodil.

Erandina artikli 65 lõikest 9 on kõnealuse prioriteetse suuna kohaste tegevuste kulud rahastamiskõlblikud alates loodusõnnetuse toimumise kuupäevast.

Kui esimeses lõigus osutatud tegevustega seonduvad kulud on lisatud komisjonile enne eraldi prioriteetse suuna loomist esitatud maksetaotlusele, teeb liikmesriik vajalikud kohandused järgmisel maksetaotlusele ja asjakohasel juhul pärast kava muudatuse vastuvõtmist esitatavasse järgmisel raamatupidamisarvestusse.

▼B*Artikkel 121***Kaasfinantseerimise määrade muutmine**

Prioriteetsele suunale fondidest antava kaasfinantseerimise määra võib muuta, võttes arvesse järgmist:

- 1) prioriteetse suuna olulisus liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia elluviimises, arvestades konkreetseid puudusi, millega tuleb tegeleda;
- 2) keskkonna kaitsmine ja parandamine, rakendades peamiselt ettevaatuspõhimõtet, ennetusmeetmete põhimõtet ning põhimõtet, et saastaja maksab;
- 3) erafinantseerimise määr;
- 4) hõlmatud peavad olema looduslikult või geograafiliselt püsivalt väga ebasoodsate tingimustega piirkonnad, mis on määratletud järgmiselt:
  - a) Ühtekuuluvusfondist toetust saavad saareliikmesriigid ja muud saared, välja arvatud saared, millel asub liikmesriigi pealinn või millel on püsiühendus maismaaga;
  - b) liikmesriigi õigusaktides määratletud mägi piirkonnad;
  - c) hõredalt asustatud (alla 50 elaniku ruutkilomeetri kohta) ja eriti hõredalt asustatud (alla kaheksa elaniku ruutkilomeetri kohta) alad;
  - d) ELi toimimise lepingu artiklis 349 määratletud äärepoolseimate piirkondade hõlmatus.

(1) Nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta (EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3).

▼B**NELJAS OSA****FONDIDE JA EMKFi SUHTES KOHALDATAVAD ÜLDSÄTTED****I JAOTIS****JUHTIMINE JA KONTROLL***I PEATÜKK****Juhtimis- ja kontrollisüsteemid****Artikkel 122***Liikmesriikide kohustused**

1. Liikmesriigid tagavad, et kooskõlas artiklitega 72, 73 ja 74 luuakse rakenduskavade haldus- ja kontrollisüsteemid.

2. Liikmesriigid ennetavad, avastavad ja kõrvaldavad eeskirjade eiramisi ning nõuavad sisse liigselt makstud summad koos hilinevad maksete viivistega. ► **C1** Nad teatavad eeskirjade eiramisest komisjonile juhtudel, kus mis tahes fondist või EMKFist saadav toetus ületab 10 000 eurot, ◀ ning hoiavad komisjoni kursis haldus- ja kohtumenetluste märkimisväärsete tulemustega.

Liikmesriigid ei teata komisjonile eeskirjade eiramisest järgmistel juhtudel:

- a) kui eeskirjade eiramine seisneb ainult selles, et kaasrahastatava rakenduskavaga hõlmatud tegevust ei viida läbi täielikult või osaliselt toetusesaaja pankroti tõttu;
- b) kui toetusesaaja esitab eeskirjade eiramise juhu vabatahtlikult korraldus- või sertifitseerimisasutusele enne, kui need on selle avastanud, sõltumata sellest, kas see esitatakse enne või pärast avaliku sektori toetuse väljamaksmist;

▼C1

- c) kui korraldus- või sertifitseerimisasutus avastab ja kõrvaldab eeskirjade eiramise juhu enne, kui asjaomased kulud kantakse komisjonile esitatavasse maksetaotlusesse.

▼B

Kõigil muudel juhtudel, eelkõige enne pankrotti aset leidvatel juhtudel või väidetavate pettuste korral teatatakse avastatud eeskirjade eiramisest ning sellega seotud ärahoidmis- ja kõrvaldamismeetmetest komisjonile.

▼M6

Kui toetusesaajale tegevusega seoses alusetult makstud summasid ei ole võimalik tagasi nõuda ja selle põhjuseks on liikmesriigi viga või hooletus, vastutab liikmesriik asjaomaste summade liidu eelarvesse tagasimaksmise eest. Liikmesriik võib otsustada alusetult makstud summat mitte sisse nõuda, kui toetusesaajalt sissenõutav, majandusaasta jooksul tegevusele fondidest toetusena antud summa ilma intressideta ei ületa 250 eurot.

▼B

Komisjonile antakse volitus võtta artikli 149 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse täiendavad üksikasjalikud eeskirjad teatamist vajavate eiramisjuhtude kindlaksmääramise kriteeriumide, esitatavate andmete ning tingimuste ja menetluste kohta, mida kohaldatakse, et teha kindlaks, kas summad, mida ei ole võimalik tagasi nõuda, tuleb hüvitada liikmesriigil.

▼B

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse eeskirjade eiramise kohta aruannete esitamise sagedus ja aruandluse vorm. Nimeetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

3. Liikmesriigid tagavad, et hiljemalt 31. detsembril 2015 saab kogu teabevahetus toetusesaajate ning korraldus-, sertifitseerimis-, auditeerimis- ja vahendusasutuse vahel toimuda elektrooniliste andmevahetus-süsteemide kaudu.

▼C1

Esimeses lõigus osutatud süsteemid hõlbustavad koostalitust liikmesriikide ja liidu raamistikega ning võimaldavad toetusesaajatel esitada esimeses alapunktis osutatud teabe ainult ühe korra.

▼B

Komisjon võtab rakendusaktide teel vastu üksikasjalikud eeskirjad käesoleva lõike kohase teabevahetuse kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Lõiget 3 ei kohaldata EMKFi suhtes.

*II PEATÜKK**Juhtimis- ja kontrolliasutused**Artikkel 123***Asutuste määramine**

1. Iga liikmesriik määrab iga rakenduskava korraldusasutuseks riikliku, piirkondliku või kohaliku avaliku sektori asutuse või organi või eraõigusliku organi. Sama korraldusasutuse võib määrata enam kui ühele rakenduskavale.

2. Liikmesriik määrab iga rakenduskava sertifitseerimisasutuseks riikliku, piirkondliku või kohaliku avaliku sektori asutuse, ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist. Sama sertifitseerimisasutuse võib määrata enam kui ühele rakenduskavale.

3. Liikmesriik võib määrata, et rakenduskava korraldusasutus, mis on avaliku sektori asutus või organ, teostab lisaks ka sertifitseerimisasutuse ülesandeid.

4. Liikmesriik määrab igale rakenduskavale korraldus- ja sertifitseerimisasutusest täielikult sõltumatuks auditeerimisasutuseks riikliku, piirkondliku või kohaliku avaliku sektori asutuse. Sama auditeerimisasutuse võib määrata enam kui ühele rakenduskavale.

▼M6

5. Fondide puhul ning EMKFi puhul, tingimusel et järgitakse ülesannete lahususe põhimõtet, võivad korraldusasutus, asjakohasel juhul sertifitseerimisasutus ja auditeerimisasutus kuuluda samasse avaliku sektori asutusse või organisse.

▼B

Rakenduskavade puhul, mille toetus fondidest kokku on üle 250 000 000 euro, või EMKFi puhul üle 100 000 000 euro, võib auditeerimisasutus kuuluda korraldusasutusega samasse avaliku sektori asutusse või organisse, kui komisjon on eelneva programmiperioodi kohaldatavate sätete alusel enne asjaomase rakenduskava vastuvõtmise

▼B

kuupäeva teatanud liikmesriigile oma otsusest, et ta võib põhimõtteliselt toetuda selle auditiarvamusele, või kui komisjon on eelneval programmiperioodil saanud kogemustest lähtudes seisukohal, et auditeerimisasutuse institutsiooniline korraldus ja vastutus annavad piisava tagatise, et asutus on oma tegevuses sõltumatu ja usaldusväärne.

6. Liikmesriik võib määrata ühe või mitu vahendusasutust, mis täidavad teatavaid korraldus- või sertifitseerimisasutuse ülesandeid selle asutuse vastutusel. Korraldus- või sertifitseerimis- ja vahendusasutuste vastavasisulised omavahelised kokkulepped vormistatakse ametlikult kirjaliku dokumendina.

7. Liikmesriik või korraldusasutus võib vahendusasutuse ja liikmesriigi või korraldusasutuse vahelise kirjaliku lepinguga usaldada rakeduskava osa juhtimise vahendusasutusele (edaspidi: „üldine toetus”). Vahendusasutus esitab tagatise enda maksevõime kohta ja pädevuse kohta nii asjaomases valdkonnas kui ka haldus- ja finantsvõimekuse kohta.

8. Liikmesriik võib omal algatusel määrata koordineerimisasutuse, mille ülesanne on pidada sidet komisjoniga ja anda talle teavet, koordineerida teiste asjaomaste määratud asutuste tegevust ning edendada kohaldatava õiguse ühetaolist kohaldamist.

9. Liikmesriik sätestab kirjalikult eeskirjad, millega reguleeritakse tema suhteid korraldus-, sertifitseerimis- ja auditeerimisasutustega, taoliste asutuste omavahelisi suhteid ning nende suhteid komisjoniga.

*Artikkel 124***Korraldusasutuse ja sertifitseerimisasutuse määramise kord**

1. Liikmesriik teavitab komisjoni korraldusasutuse, ja kui see on asjakohane, sertifitseerimisasutuse määramise kuupäevast ja viisist, mis peab toimuma asjakohasel tasandil, enne, kui komisjonile esitatakse esimene vahemaksetaotlus.

2. Lõikes 1 nimetatud määramiste aluseks on sõltumatu auditeerimisasutuse aruanne ja auditiarvamus, milles hinnatakse määratud asutuste vastavust XIII lisas sätestatud sisekontrollikeskkonna, riskijuhtimise, juhtimis- ja kontrollimeetmete ja seire kriteeriumidele. Sõltumatu auditeerimisasutus on auditeerimisasutus või mõni teine avalik-õiguslik või eraõiguslik asutus, millel on piisav auditivõime, mis on sõltumatu korraldusasutusest, vajaduse korral sertifitseerimisasutusest, ning mis võtab oma ülesandeid täites arvesse rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandardeid. Kui sõltumatu auditeerimisasutus jõuab järeldusele, et juhtimis- ja kontrollisüsteemi see osa, mis on seotud korraldusasutuse või sertifitseerimisasutusega, on põhimõtteliselt sama kui eelmisel programmiperioodil, ning et määruste (EÜ) nr 1083/2006 ja määruse (EÜ) nr 1198/2006 ⁽¹⁾ asjakohaste sätete alusel tehtud auditi alusel on leitud tõendeid nende tõhusa toimimise kohta kõnealusel perioodil, võib auditeerimisasutus järeldada täiendava auditeerimiseta, et kriteeriumid on täidetud.

⁽¹⁾ Nõukogu 27. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1198/2006 Euroopa Kalandusfondi kohta (ELT L 223, 15.8.2006, lk 1).

▼B

3. Kui fondidest rakenduskavale eraldatav toetus ületab kokku 250 000 000 eurot või EMKFist eraldatav toetus ületab kokku 100 000 000 eurot, võib komisjon ühe kuu jooksul alates lõikes 1 osutatud määramiste teadasaamisest taotleda lõikes 2 nimetatud sõltumatu auditeerimisasutuse aruannet ja auditiarvamust ning korraldusasutuse ja vajaduse korral sertifitseerimisasutuse ülesannete ja kehtivate menetluste kirjeldust. Komisjon otsustab nimetatud dokumentide taotlemise oma riskihindamise alusel, võttes arvesse teavet selle kohta, kas korraldusasutuse ja vajaduse korral sertifitseerimisasutuse ülesannetes ja menetlustes on toimunud märkimisväärsed muudatused võrreldes nendega, mis kehtisid eelmise programmiperioodil, ning asjassepuutuvaid tõendeid nende tõhusa toimimise kohta.

Komisjon võib teha tähelepanekuid kahe kuu jooksul esimeses lõigus osutatud dokumentide kättesaamisest. Ilma et see piiraks artikli 83 kohaldamist, ei peata kõnealuste dokumentide läbivaatamine vahemaksetaotluste käsitlemist.

4. Kui fondidest rakenduskavale eraldatav toetus ületab kokku 250 000 000 eurot või EMKFist eraldatav toetus ületab kokku 100 000 000 eurot ning korraldusasutuse ja vajaduse korral sertifitseerimisasutuse ülesannetes ja menetlustes on toimunud märkimisväärsed muudatused võrreldes nendega, mis kehtisid eelmise programmiperioodil, võib liikmesriik omal algatusel esitada komisjonile kahe kuu jooksul alates lõikes 1 viidatud määramisest teatamisest lõikes 3 nimetatud dokumendid. Komisjon esitab oma märkused nimetatud dokumentide kohta kolme kuu jooksul alates nende kättesaamisest.

5. Kui kehtivad auditeerimis- ja kontrollimistulemused näitavad, et määratud asutus ei vasta enam lõikes 2 viidatud kriteeriumidele, kehtestab liikmesriik asjakohasel tasandil probleemi tõsidusest lähtudes katseaja, mille jooksul võetakse vajalikke parandusmeetmeid.

Kui määratud asutus ei rakenda nõutud parandusmeetmeid liikmesriigi kehtestatud katseaja jooksul, lõpetab liikmesriik määramise asjakohasel tasandil.

Liikmesriik teavitab komisjoni viivitamata määratud asutuse suhtes kehtestatud katseajast, edastades teabe nimetatud katseaja pikkuse kohta, katseaja lõpetamisest pärast parandusmeetmete rakendamist, samuti sellest, kui lõpetatakse asutuse määramine. Teade selle kohta, et liikmesriik on määratud asutusele kehtestanud katseaja, ilma et see piiraks artikli 83 kohaldamist, ei peata vahemaksetaotluste käsitlemist.

6. Kui korraldusasutuse või sertifitseerimisasutuse määramine lõpetatakse, määravad liikmesriigid lõikes 2 sätestatud korda järgides uue organi, mis võtab üle korraldusasutuse või sertifitseerimisasutuse ülesanded, ning teavitavad sellest komisjoni.

7. Käesoleva artikli rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks kehtestab komisjon rakendusaktide teel vastu sõltumatu auditeerimisasutuse aruande ja auditiarvamuse mudeli ning korraldusasutusele ja vajaduse korral sertifitseerimisasutusele kehtestatud ülesannete ja menetluste kirjeldused. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B*Artikkel 125***Korraldusasutuse ülesanded**

1. Korraldusasutuse ülesanne on juhtida rakenduskava vastavalt usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttele.
2. Rakenduskava juhtimise osas teeb korraldusasutus järgmist:
  - a) toetab artiklis 47 osutatud seirekomisjoni tööd ja tagab talle tema ülesannete teostamiseks vajaliku teabe, iseäranis rakenduskava eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme puudutavad andmed, finantsandmed ning näitajaid ja vahe-eesmärke puudutavad andmed;

▼C1

- b) koostab ja pärast seirekomisjoni heakskiitu esitab komisjonile artiklis 50 osutatud rakendamise aasta- ja lõpparuanded;

▼B

- c) teeb vahendusasutustele ja toetusesaajatele kättesaadavaks teabe, mis on oluline vastavalt nende ülesannete teostamiseks ning tegevuste rakendamiseks;
  - d) loob süsteemi, millega kirjendatakse ja salvestatakse elektrooniliselt iga tegevuse andmed, mis on vajalikud seireks, hindamiseks, finantsjuhtimiseks, kontrollimiseks ja auditeerimiseks, sealhulgas vajaduse korral tegevuse üksikute osalejate kohta;
  - e) tagab, et punktis d osutatud andmeid kogutakse ja salvestatakse süsteemis ning et näitajaid puudutavad andmed jaotatakse soo alusel, kui seda nõuab ESFi määruse I ja II lisa.
3. Tegevuste valimisel korraldusasutus:
    - a) koostab ja heakskiitmise järel kohaldab asjaomaseid valikumenetlusi ning -kriteeriume, mis:
      - i) tagavad selle, et tegevused aitavad kaasa asjakohaste prioriteetide osas ►C1 alaeesmärkide ◀ täitmisele ja tulemuste saavutamisele;
      - ii) on mittediskrimineerivad ja läbipaistvad;
      - iii) arvestavad artiklites 7 ja 8 sätestatud üldpõhimõtteid;

▼C1

- b) tagab, et valitud tegevus jääb EMKFi, asjaomase fondi või asjaomaste fondide rakendusallasse ning selle võib arvata rakenduskava sekumiskategooriasse või EMKFi puhul prioriteedi või prioriteetide puhul määratud meetmesse;

▼M6

- c) tagab, et toetusesaajale esitatakse dokument, milles märgitakse toetuse andmise tingimused iga tegevuse kohta, sealhulgas konkreetsed nõuded iga tegevuse raames tarnitavatele toodetele või osutatavatele teenustele, rahastamiskava, elluviimise tähtaeg, samuti teabe-, teavitamis- ja nähtavusnõuded;

▼B

- d) veendub enne tegevuse heakskiitmist, et toetusesaajal on haldus-, finants- ja toimimissuutlikkus punktis c osutatud tingimuste täitmiseks;

▼ B

- e) veendub, et kui tegevus on alanud enne rahastamistaotluse esitamist korraldusastutusele, on täidetud tegevust puudutavad olulised kohaldatavad õigusnormid;
  - f) tagab, et fondidest rahastamiseks välja valitud tegevused ei hõlma tegevusi, mis olid osa tegevusest, mille suhtes on kohaldatud või mille suhtes oleks tulnud kohaldada toetuse tagasinõudmist vastavalt artiklile 71 tootmistevõtmise ümberpaigutamise eest väljaspool programmiala;
  - g) määrab sekkumiskategooria või EMKFi puhul meetmed, mille alla tegevuse kulud arvatakse.
4. Rakenduskava finantsjuhtimise ja -kontrolliga seotud korraldusastutus:

▼ M6

- a) kinnitab, et kaasrahastatavad tooted on tarnitud ja teenused osutatud ning et tegevus vastab kohaldatavale õigusele, rakenduskavale ning tegevuse toetamise tingimustele, ning
  - i) kui kulud hüvitatakse vastavalt artikli 67 lõike 1 esimese lõigu punktile a, et toetusesaaja deklareeritud kulud on makstud;
  - ii) kui kulud hüvitatakse vastavalt artikli 67 lõike 1 esimese lõigu punktidele b–e, et toetusesaajale kulutuste hüvitamise tingimused on täidetud;

▼ B

- b) tagab, et tegelikult tehtud rahastamiskõlblike kulude alusel hüvitatavate tegevuste rakendamise kaasatud toetusesaajad kasutavad eraldi raamatupidamissüsteemi või vastavaid raamatupidamiskode kõigi tegevustega seotud tehingute kohta;
- c) rakendab tõhusaid ja proportsionaalseid pettusevastaseid meetmeid, arvestades kindlakstehtud riske;
- d) loob menetlused tagamaks, et kõiki kulusid ja auditeid puudutavaid dokumente, mida on vaja piisava kontrollijälje tagamiseks, hoitakse kooskõlas artikli 72 punkti g nõuetega;

▼ C1

- e) koostab ► **M6** finantsmääruse artikli 63 lõike 5 punktides a ja b ning finantsmääruse artikli 63 lõigetes 6 ja 7 ◀ osutatud liidu vahendite haldaja kinnituse ja igaaastase kokkuvõtte.

▼ B

Erandina esimese lõigu punktist a võib ETK määrusega kehtestada koostööprogrammide suhtes kehtivad kontrollide erieeskirjad.

5. Lõike 4 esimese lõigu punkti a alusel teostatavad kontrollid hõlmavad järgmisi menetlusi:

- a) toetusesaajate iga hüvitamistaotluse halduskontrollid;
- b) tegevuste kohapealne kontroll.

Kohapealsete kontrollide sagedus ja ulatus peab olema proportsionaalne tegevustele eraldatava avaliku sektori toetuse summaga ning juhtimis- ja kontrollisüsteemi tervikuna ohustava riski tasemega, mille auditeerimisastutus kontrollide ning auditite käigus kindlaks on teinud.

▼B

6. Lõike 5 esimese lõigu punkti b kohaste üksikute tegevuste kohapealseid kontrollid võib teostada valimimeetodi alusel.

7. Kui korraldusasutus on rakenduskava alusel ühtlasi toetusesaaja, tagatakse lõike 4 esimese lõigu punktis a nimetatud kontrollimise korraldamisel piisav ülesannete lahusus.

8. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, milles kehtestatakse eeskirjad käesoleva artikli lõike 2 punktis d osutatud süsteemis andmete elektroonilises vormis salvestamiseks ja säilitamiseks.

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega nähakse ette käesoleva artikli lõike 2 punktis d osutatud süsteemi tehniline kirjeldus. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

9. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse üksikasjalikud miinimumnõuded käesoleva artikli esimese lõigu lõike 4 punktis d osutatud kontrollijälje kohta seoses raamatupidamisandmike säilitamise ja toetavate dokumentide hoidmisega sertifitseerimis-, korraldus- ja vahendusasutuste ning toetusesaajate tasandil.

10. Käesoleva sätte rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse käesoleva artikli esimese lõigu lõike 4 punktis e osutatud juhtkonna kinnitava avalduse ►C1 vorm ◀. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

*Artikkel 126***Sertifitseerimisasutuse ülesanded**

Rakenduskava sertifitseerimisasutuse põhiülesanded on:

- a) koostada ja esitada komisjonile maksetaotlusi ning tõendada, et need lähtuvad usaldusväärsetest raamatupidamissüsteemidest, rajanevad kontrollitavatel tõendavatel dokumentidel ning on läbinud korraldusasutuse kontrollid;
- b) koostada ►M6 finantsmääruse artikli 63 lõike 5 punktis a ning finantsmääruse artikli 63 lõikes 6 ◀ osutatud raamatupidamise aastaaruandeid;
- c) tõendada raamatupidamise aastaaruannete tervikkust, täpsust ja õigsust ning seda, et arvestuskannetesse kantud kulud vastavad kohaldatavale õigusele ning et need on tehtud seoses tegevustega, mis on rahastamiseks välja valitud vastavalt rakenduskava suhtes kohaldatavatele kriteeriumidele ning on vastavuses kohaldatava õigusega;
- d) tagada sellise süsteemi olemasolu, milles kirjendatakse ja salvestatakse elektroonilisel kujul iga tegevuse raamatupidamisandmiku ning mis toetab kõiki andmeid, mida on vaja, et koostada maksetaotlusi ja raamatupidamise aastaaruandeid, sealhulgas sissenõudmise kuuluvate summade, sissenõutud summade ning tegevuse või rakenduskava kogu toetuse või selle osa tühistamise järel tühistatud summade andmiku;

▼B

- e) maksetaotluste koostamise ja esitamise puhul tagada, et ta on saanud korraldusametlikult piisavalt teavet kuludega seotud menetluste ja teostatud kontrollide kohta;
- f) arvestada maksetaotluste koostamisel ja esitamisel kõikide auditeerimisasutuse poolt või tema vastutusel teostatud auditite tulemusi;
- g) hoida elektroonilisel kujul raamatupidamisandmikke komisjonile deklareeritud kulude ja toetusesaajatele makstud vastava avaliku sektori toetuse kohta;

▼C1

- h) pidada arvestust sissenõutud summade ning tegevuse või rakenduskava kogu toetuse või selle osa tühistamise järel tühistatud summade kohta. Sissenõutud summad makstakse liidu eelarvesse tagasi enne rakenduskava lõpetamist, arvates need maha järgmisest maksetaotlusest.

▼B*Artikkel 127***Auditeerimisasutuse ülesanded****▼C1**

1. Auditeerimisasutus tagab, et komisjonile deklareeritud kulude alusel auditeeritakse rakenduskavade juhtimis- ja kontrollisüsteemide nõuetekohast toimimist ja sobivat tegevuste valimit. Deklareeritud kulusid auditeeritakse representatiivne valimi ja üldiselt statistiliste valimimeetodite alusel.

Auditeerimisasutuse ametialasele arvamusele tuginedes võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel kasutada ka mittestatistilisi valimimeetodeid kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandarditega ning alati sellistel juhtudel, kui tegevuste arv aruandeaasta jooksul ei ole piisav, et võimaldada statistilise meetodi kasutamist.

Sellistel juhtudel peab valimi suurus olema piisav selleks, et võimaldada auditeerimisasutusel koostada põhjendatud auditiarvamus kooskõlas ►**M6** finantsmääruse artikli 63 lõikega 7 ◀.

▼B

Mittestatistiline valimimeetod peab hõlmama minimaalselt 5 % tegevustest, mille kulutused on komisjonile antud aruandeaasta jooksul deklareeritud, ja 10 % kuludest, mis on komisjonile antud aruandeaasta jooksul deklareeritud.

2. Kui auditeid teostab asutus, mis ei ole auditeerimisasutus, tagab auditeerimisasutus, et taolisel asutusel on tegevuses vajalik sõltumatus.

3. Auditeerimisasutus tagab, et auditeerimisel võetakse arvesse rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandardeid.

4. Auditeerimisasutus koostab kaheksa kuu jooksul rakenduskava vastuvõtmisest auditistrateegia auditite teostamiseks. Auditistrateegias kirjeldatakse auditeerimismetoodikat, tegevusauditite valimivõtumeetodit ja auditite kavandamist jooksuaks aruandeaastaks ning kaheks järgmiseks aruandeaastaks. Auditistrateegiat ajakohastatakse igal aastal alates

▼B

2016. aastast kuni 2022. aastani (kaasa arvatud). Kui rohkem kui ühe rakenduskava suhtes kehtib ühine juhtimis- ja kontrollisüsteem, võib koostada asjaomaste rakenduskavade tarvis ühtse auditistrateegia. Auditteerimisasutus esitab auditistrateegia komisjonile, kui viimane seda taotleb.

5. Auditteerimisasutus koostab:

▼C1

a) auditiarvamuse vastavalt ►**M6** finantsmääruse artikli 63 lõikele 7 ◄;

▼B

b) kontrolliaruande, mis kajastab vastavalt lõikele 1 teostatud auditite peamisi tähelepanekuid, sealhulgas juhtimis- ja kontrollisüsteemis tuvastatud puudusi puudutavaid tähelepanekuid ning kavandatud ja rakendatud parandusmeetmeid.

Kui ühine juhtimis- ja kontrollisüsteem kehtib rohkem kui ühe rakenduskava suhtes, võib esimese lõigu punktis b nõutavad andmed rühmitada ühte aruandesse.

6. Käesoleva artikli rakendamiseks ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse auditistrateegia, auditiaruande ja kontrolliaruande ►**C1** vormid ◄. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

7. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse tegevusauditite ja raamatupidamise aastaaruannete auditite ulatus ja sisu ning meetodika käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tegevuste valimiseks.

8. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad komisjoni ametnike või komisjoni volitatud esindajate tehtud auditite jooksul kogutavate andmete kasutamise kohta.

*III PEATÜKK****Koostöö auditteerimisasutustega****Artikkel 128***Koostöö auditteerimisasutustega**

1. Komisjon teeb auditteerimisasutustega koostööd nende auditteerimiskavade ja -meetodite koordineerimiseks ning annab nimetatud asutustele viivitamata teada juhtimis- ja kontrollisüsteemide auditite tulemustest.

2. Koostöö hõlbustamiseks juhtudel, kui liikmesriik määrab rohkem kui ühe auditteerimisasutuse, võib liikmesriik määrata koordineerimisorgani.

▼ C1

3. Komisjon, auditeerimisasutused ja koordineerimisorgan kohtuvad korrapäraselt ning üldjuhul vähemalt kord aastas, kui ei ole kokku lepitud teisiti, et tutvuda iga-aastase kontrolliaruande, auditiarvamuse ja auditistrateegiaga ning vahetada arvamusi juhtimis- ja kontrollisüsteemide täiustamisega seotud küsimustes.

▼ B

II JAOTIS

**FINANTSJUHTIMINE, RAAMATUPIDAMISARVESTUSE
ETTEVALMISTAMINE, KONTROLL, HEAKSKIITMINE JA
RAAMATUPIDAMISKONTODE SULGEMINE NING
FINANTSKORREKTSIOONID**

I PEATÜKK

*Finantsjuhtimine**Artikkel 129***Ühised makse-eeskirjad**

Liikmesriik tagab, et rakenduskava lõpuks toetusesaajatele makstud avaliku sektori ►C1 kulutuste summa on vähemalt võrdne toetusega, mille komisjon on fondidest ja EMKFist liikmesriigile maksnud. ◀

*Artikkel 130***Vahemaksete ja lõppmakse arvutamise ühised eeskirjad**

1. Komisjon hüvitab vahemaksetena 90 % summast, mis saadakse, kui maksetaotlusse kantud prioriteedi rahastamiskõlblike kulude suhtes kohaldatakse rakenduskava vastuvõtmise otsuses sätestatud vastava prioriteedi kaasrahastamise määra. Komisjon otsustab, kas järelejäänud summad hüvitatakse vahemaksetena või nõutakse sisse vastavalt artiklile 139.

▼ C1

2. Fondide või EMKFi toetuse osamaksed prioriteedile vahemaksete ja lõppmakse kaudu ei tohi olla suuremad kui:

- a) prioriteedi maksetaotluste alusel näidatud rahastamiskõblikud avaliku sektori kulud või
- b) fondide või EMKFi toetuse osamaksed prioriteedile, mis on sätestatud komisjoni otsuses, millega rakenduskava heaks kiidetakse, olenevalt sellest, kumb on madalam.

▼ M10

3. Erandina lõikest 2 ei tohi fondide ega EMKFi toetus iga prioriteedi lõppmaksena fondi ja piirkonnakategooria kohta viimasel aruandeaastal ületada rohkem kui 10 % võrra fondide või EMKFi toetust igale prioriteedile fondi ja piirkonnakategooria kohta, nagu on sätestatud komisjoni otsuses, millega rakenduskava heaks kiidetakse.

▼ M10

Fondide või EMKFi toetus viimasel aruandeaastal lõppmaksetena ei tohi ületada deklareeritud rahastamiskõlblike avaliku sektori kulusid ega iga fondi ja piirkonnakategooria toetust igale rakenduskavale, nagu on sätestatud komisjoni otsuses, millega rakenduskava heaks kiidetakse, olenevalt sellest, kumb on väiksem.

▼ M6*Artikkel 131***Maksetaotlused**

1. Maksetaotlused sisaldavad iga prioriteedi kohta:

- a) tegevuste elluviimisel toetusesaajate kantud ja makstud rahastamiskõlblike kulude kogusummat, nagu see on sertifitseerimisasutuse raamatupidamissüsteemis kirjendatud;
- b) tegevuste elluviimisel kantud avaliku sektori kulude kogusummat, nagu see on sertifitseerimisasutuse raamatupidamissüsteemis kirjendatud.

Seoses artikli 67 lõike 1 esimese lõigu punktis e sätestatud toetuse vormi kohta esitatavatesse maksetaotlustesse kantavate summadega peavad maksetaotlused sisaldama artikli 67 lõike 5a kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides sätestatud elemente ja kasutama käesoleva artikli lõike 6 kohaselt vastu võetud rakendusaktides sätestatud maksetaotluste mudelit.

2. Maksetaotluse kantud rahastamiskõlblike kulutusi tõendatakse maksekviitungitega või samaväärse tõendusjõuga raamatupidamisdokumentidega, välja arvatud käesoleva määruse artikli 67 lõike 1 esimese lõigu punktide b–e, artiklite 68, 68a ja 68b, artikli 69 lõike 1 ja artikli 109 ning ESFi määruse artikli 14 kohaste toetusevormide puhul. Nende toetusevormide puhul on maksetaotluse kantavateks summadeks kohaldatava aluse põhjal arvatud kulud.

3. Riigiabi puhul peab maksetaotluse kantud kulutustele vastava avaliku sektori toetuse olema maksnud abi andev organ toetusesaajatele või, juhul kui liikmesriigid on otsustanud, et toetusesaaja on abi andev organ vastavalt artikli 2 punkti 10 alapunktile a, peab selle toetuse olema maksnud toetusesaaja abi saavale asutusele.

4. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võib maksetaotlus riigiabi puhul sisaldada abi andva asutuse tehtud ettemakseid toetusesaajale või, juhul kui liikmesriigid on otsustanud, et toetusesaaja on abi andev keham vastavalt artikli 2 punkti 10 alapunktile a, toetusesaaja tehtud ettemakseid abi saavale asutusele järgmistel kumulatiivsetel tingimustel:

- a) ettemaksetele peab olema antud liikmesriigis asuva panga või mõne muu finantseerimisasutuse tagatis või need peavad olema kaetud rahastamisvahendiga, mille avaliku sektori asutus või liikmesriik on tagatisena ette näinud;
- b) ettemaksed ei ületa 40 % toetusesaajale kõnealuseks tegevuseks antava abi kogusummast või, juhul kui liikmesriigid on otsustanud, et toetusesaaja on abi andev keham vastavalt artikli 2 punkti 10 alapunktile a, 40 % abi saavale kehamile kõnealuse tegevuse osana antava abi kogusummast;

▼M6

- c) ettemaksed kaetakse toetusesaaja või, juhul kui liikmesriigid on otsustanud, et toetusesaaja on abi andev keham vastavalt artikli 2 punkti 10 alapunktile a, abi saava asutuse poolt tegevuse elluviimisel tehtud kulutustega, mis tõendatakse maksekviitungitega või samaväärse tõendusjõuga raamatupidamisdokumentidega kolme aasta jooksul pärast ettemakse tegemise aastat või 31. detsembril 2023, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

Juhul kui esimese lõigu punktis c sätestatud tingimusi ei täideta, korrigeeritakse järgmist maksetaotlust vastavalt.

5. Igas maksetaotluses, mis sisaldab käesoleva artikli lõikes 4 osutatud liiki ettemakseid, tuleb eraldi esitada:

- a) rakenduskavast tehtud ettemaksete kogusumma;
- b) summa, mis on kaetud toetusesaaja või, juhul kui liikmesriigid on otsustanud, et toetusesaaja on abi andev keham vastavalt artikli 2 punkti 10 alapunktile b, abi saava kehami poolt tehtud kulutustega kolme aasta jooksul pärast ettemakse tegemist kooskõlas lõike 4 punktiga c, ning
- c) summa, mis ei ole kaetud toetusesaaja või, juhul kui liikmesriigid on otsustanud, et toetusesaaja on abi andev keham vastavalt artikli 2 punkti 10 alapunktile b, abi saava kehami poolt tehtud kulutustega ja mille puhul kolmeaastane tähtaeg ei ole veel möödunud.

6. Käesoleva artikli rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks kehtestab komisjon rakendusaktide teel maksetaotluste vormi. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B*Artikkel 132***Maksed toetusesaajatele**

1. Sõltuvalt esialgsete ja iga-aastaste eelmaksete ning vahemaksetega kättesaadavaks tehtud rahalistest vahenditest tagab korraldusasutus, et toetusesaaja saab avaliku sektori rahastamiskõlblike kulude kogusummale vastavad vahendid kätte täissummas ja mitte hiljem kui 90 päeva pärast kuupäeva, mil toetusesaaja maksenõude esitas.

▼C1

Sellest summast ei arvata midagi maha ega peeta kinni täiendavaid eritasusid ega muid samaväärse toimega tasusid, mis võiksid toetusesaajatele makstavaid summasid vähendada.

▼B

2. Korraldusasutus võib lõikes 1 osutatud maksetähtaja arvestamise põhjendatud juhtudel katkestada, kui:

- a) maksenõude summa ei kuulu tasumisele või ei ole esitatud asjakohaseid tõendavaid dokumente, sh neid, mis on vajalikud artikli 125 lõike 4 esimese lõigu punkti a kohaste juhtimise kontrollitoimingute jaoks;
- b) on algatatud uurimine seoses eeskirjade võimaliku eiramisega, mis hõlmab asjaomaseid kulusid.

Asjaomasele toetusesaajale antakse katkestamisest ja selle põhjustest kirjalikult teada.

▼B*Artikkel 133***Euro kasutamine**

1. Liikmesriigid, kes ei ole maksetaotluse esitamise päevaks eurot kasutusele võtnud, konverteerivad riigi vääringus tehtud kulud eurodesse. Summa konverteeritakse eurodesse, kasutades komisjoni selle kuu raamatupidamise vahetuskursi, millal kulu kanti asjaomase rakenduskava sertifitseerimisasutuse raamatupidamisarvestusse. Komisjon avaldab konverteerimiskursi igakuiselt elektrooniliselt.

2. Erandina lõikest 1 võib ETK määrusega kehtestada eurodesse konverteerimise aja kohta erieeskirjad.

3. Kui liikmesriik võtab kasutusele euro, kohaldatakse lõikes 1 sätestatud konverteerimiskorda jätkuvalt kõikide kulude suhtes, mille sertifitseerimisasutus on raamatupidamisarvestusse kandnud enne riigi vääringu ja euro vahelise kindlaksmääratud konverteerimiskursi jõustumise kuupäeva.

*Artikkel 134***Eelmaksed**

1. Esialgsete eelmaksete summa tasutakse osamaksetena järgmiselt:

- a) 2014. aastal: 1 % rakenduskavale terveks programmiperioodiks fondidest ja EMKFist eraldatava toetuse summast või 1,5 % rakenduskavale terveks programmiperioodiks fondidest eraldatava toetuse summast, kui liikmesriik on saanud alates 2010. aastast rahalist abi kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 122 ja 143 või on saanud rahalist abi Euroopa Finantsstabiilsuse Fondist (EFSF) või saab rahalist abi 31. detsembril 2013 kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 136 ja 143;
- b) 2015. aastal: 1 % rakenduskavale terveks programmiperioodiks fondidest ja EMKFist eraldatava toetuse summast või 1,5 % rakenduskavale terveks programmiperioodiks fondidest ja EMKFist eraldatava toetuse summast, kui liikmesriik on saanud alates 2010. aastast rahalist abi kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 122 ja 143 või on saanud rahalist abi EFSFist või saab rahalist abi 31. detsembril 2014 kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 136 ja 143;
- c) 2016. aastal: 1 % rakenduskavale terveks programmiperioodiks fondidest ja EMKFist eraldatava toetuse summast.

Kui rakenduskava võetakse vastu 2015. aastal või hiljem, tasutakse varasemad osamaksed vastuvõtmise aastal.

▼M1

1a. Lisaks lõike 1 punktides b ja c sätestatud osamaksetele tasutakse Kreeka rakenduskavadele 2015. ja 2016. aastal täiendavate esialgsete eelmaksetena 3,5 % terveks programmiperioodiks fondidest ja EMKFist eraldatava toetuse summast.

Täiendavad esialgsed eelmaksed ei laiene Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames toimuvatele programmidele ega noorte tööhõive algatuse sihtotstarbelistele assigneeringutele.

▼ M1

Kui 31. detsembriks 2016 asjaomasele rakenduskavale käesoleva lõike alusel 2015. ja 2016. aastal makstud täiendavate esialgsete eelmaksete kogusumma, liigendatuna fondide kaupa, kui see on kohaldatav, ei ole kaetud kõnealuse rakenduskava sertifitseerimisasutuse esitatud maksetaotlustega, maksab Kreeka asjaomasesest fondist nimetatud rakenduskava jaoks makstud täiendavate esialgsete eelmaksete kogusumma komisjonile tagasi. Nimetatud tagasimakset ei käsitata finantskorrektsioonina ning sellega ei kaasne fondide ega EMKFi toetuste vähenemine rakenduskavadele. Tagasimakstud summad loetakse vastavalt finantsmääruse artikli 21 lõike 3 punktile c sihtotstarbeliseks sisetuluks.

▼ B

2. Aastatel 2016–2023 tasutakse iga-aastased eelmaksed enne 1. juulit. Seda väljendatakse protsendina fondidest ja EMKFist rakenduskavale terveks programmiperioodiks eraldatava toetuse summast järgmiselt:

- 2016. aastal: 2 %;
- 2017. aastal: 2,625 %;
- 2018. aastal: 2,75 %;
- 2019. aastal: 2,875 %;

▼ M12

- 2020. aastal: 3 %;
- 2021.–2023. aastal: 2 %.

▼ B

3. Lõikes 1 osutatud esialgsete eelmaksete summa arvutamisel ei võeta terve programmiperioodi toetuse summas arvesse tulemusreservist saadud summasid, mis olid algselt eraldatud rakenduskavale.

Lõikes 2 osutatud iga-aastaste eelmaksete summa arvutamisel 2020. aastani (k.a) ei võeta terve programmiperioodi toetuse summas arvesse tulemusreservist saadud summasid, mis olid algselt eraldatud rakenduskavale.

*Artikkel 135***Tähtpäevad vahemaksetaotluste esitamiseks ja tasumiseks****▼ C1**

1. Sertifitseerimisasutus esitab vastavalt artikli 131 lõikele 1 korrapäraselt vahemaksetaotluse, mis hõlmab summasid, mis on kirjendatud tema raamatupidamissüsteemi aruandeaastal. Sertifitseerimisasutus võib vajaduse korral esitada need summad ka järgnevatel aruandeaastatel esitatavatesse maksetaotlustesse.

▼ B

2. Sertifitseerimisasutus esitab lõpliku vahemaksetaotluse 31. juuliks pärast eelmise aruandeaasta lõppu ja igal juhul enne järgmise aruandeaasta esimest vahemaksetaotlust.

3. Esimest vahemaksetaotlust ei tohi esitada enne, kui komisjoni on teavitatud korraldusasutuste ja sertifitseerimisasutuste määramisest vastavalt artiklile 124.

▼ C1

4. Vahemakseid ei või teha rakenduskava puhul, mille kohta ei ole komisjonile saadetud rakendamise aastaaruannet vastavalt fondispetsiifilistele eeskirjadele.

▼B

5. Vabade vahendite olemasolul teeb komisjon vahemaksed hiljemalt 60 päeva jooksul pärast kuupäeva, mil maksetaotlus komisjonis registreeritakse.

*Artikkel 136***Kulukohustustest vabastamine**

1. Komisjon vabastab kohustusest summad, mis arvutatakse rakenduskavale ning mida ei ole esialgsete eelmaksete ja iga-aastaste eelmaksete ja vahemaksete tegemiseks ära kasutatud 31. detsembriks kolmandal majandusaastal, mis järgneb rakenduskava alusel eelarvelise kulukohustuse võtmise aastale, või mille kohta ei ole artikli 135 alusel saadetud artikli 131 kohaselt koostatud maksetaotlust.

2. Kulukohustused, mis on 31. detsembril 2023 veel avatud, vabastatakse, kui komisjonile ei ole artikli 141 lõikes 1 sätestatud tähtjaks esitatud artikli 141 lõike 1 alusel nõutavaid dokumente.

*II PEATÜKK***Raamatupidamisarvestuse ettevalmistamine, kontroll, heakskiitmine ning rakenduskavade lõpetamine ja maksete peatamine****I J a g u****Raamatupidamisarvestuse ettevalmistamine, kontroll ja heakskiitmine***Artikkel 137***Raamatupidamisarvestuse ettevalmistamine**

1. Komisjonile esitatakse iga rakenduskava kohta ►**M6** finantsmääruse artikli 63 lõike 5 punktis a ning finantsmääruse artikli 63 lõikes 6 ◀ osutatud raamatupidamise aastaaruande. Raamatupidamise aastaaruanded hõlmavad aruandeaastat ja sisaldavad iga prioriteedi ning vajaduse korral fondi ja piirkonna kategooria tasandil:

- a) sertifitseerimisasutuse raamatupidamissüsteemi kirjendatud rahastamiskõlblike kulude summat, mis on kooskõlas artikli 131 ja artikli 135 lõikega 2 lisatud pärast aruandeaasta lõppu 31. juuliks komisjonile esitatud maksetaotlustesse, tegevuste rakendamisel tekkinud vastavate avaliku sektori kulude summat ja toetusesaajatele artikli 132 lõike 1 kohaselt tehtud vastavate maksete kogusummat;
- b) aruandeaasta jooksul tühistatud ja sissenõutud summasid, aruandeaasta lõpu seisuga sissenõudmisele kuuluvaid summasid, artikli 71 alusel tagastatud summasid ning summasid, mida ei ole võimalik tagasi saada;
- c) vastavalt artikli 41 lõikele 1 rahastamisvahenditesse makstud eelmaksete summasid ning artikli 131 lõikele 4 vastavaid riigiabi ettemakseid;
- d) iga prioriteedi puhul punktist a lähtuvalt teatavaks tehtud kulude ja sama aruandeaasta maksetaotlustel deklareeritud kulude vastavusse viimist koos mis tahes erinevuste selgitusega.

▼B

2. Kui liikmesriik jätab raamatupidamise aastaaruandest välja kulud, mis varem sisaldasid aruandeaasta vahemaksetaotluses, sest selle seaduslikkust ja korrektsust alles hinnatakse, võib kogu nimetatud kulu või selle osa, mis on osutunud seaduslikuks ja korrektseks, hõlmata järgmiste aruandeaastate vahemaksetaotlustesse.

3. Käesoleva artikli rakendamise ühetaoliste tingimuste kehtestamiseks võtab komisjon vastu rakendusaktid, sätestades sellega käesolevas artiklis osutatud raamatupidamise aastaaruande ►C1 vormi ◀. Nimeetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 150 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega

*Artikkel 138***Teabe esitamine**

Iga aasta kohta, alates 2016. aastast kuni 2025. aastani (kaasa arvatud), esitab liikmesriik ►M6 finantsmääruse artikli 63 lõikes 5 ja artikli 63 lõike 7 teises lõigus ◀ osutatud ja seal sätestatud tähtjaks järgmised dokumendid:

- a) käesoleva määruse artikli 137 lõikes 1 osutatud eelneva aruandeaasta raamatupidamise aastaaruanne;
- b) käesoleva määruse artikli 125 lõike 4 esimese lõigu punktis e osutatud liidu vahendite haldaja kinnitus ja iga-aastane kokkuvõttev aruanne;
- c) käesoleva määruse artikli 127 lõike 5 esimese lõigu punktides a ja b osutatud auditiarvamus ja kontrolliaruanne.

*Artikkel 139***Raamatupidamisarvestuse kontroll ja heakskiitmine**

1. Komisjon kontrollib dokumente, mille liikmesriigid on esitanud vastavalt artiklile 138. Liikmesriik esitab komisjoni taotlusel kogu vajaliku lisateabe, mis võimaldab komisjonil artiklis 84 seatud tähtjaks määrata kindlaks, kas raamatupidamise aastaaruanded on täielikud, täpsed ja õiged.

2. Komisjon kiidab raamatupidamise aastaaruanded heaks, kui ta saab järeldada, et raamatupidamise aastaaruanded on täielikud, täpsed ja õiged. Komisjon teeb sellise järelduse, kui auditeerimisasutus on esitanud märkusega auditiarvamuse raamatupidamise aastaaruande täielikkuse, täpsuse ja õigsuse kohta, välja arvatud siis, kui komisjonil on konkreetseid tõendeid selle kohta, et auditiaruanne raamatupidamise aastaaruande kohta on ebausaldusväärne.

3. Komisjon teavitab liikmesriiki artiklis 84 osutatud tähtaja jooksul, kas ta kiidab raamatupidamise aastaaruande heaks.

4. Kui komisjon ei saa liikmesriigist tingitud põhjustel artiklis 84 osutatud tähtjaks raamatupidamise aastaaruannet heaks kiita, teavitab komisjon liikmesriike, täpsustades kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2 põhjused ning meetmed, mida tuleb võtta, ning nende lõpuleviimise ajavahemiku. Nimetatud meetmete lõpuleviimise tähtaja lõpus teavitab komisjon liikmesriiki sellest, kas ta saab raamatupidamise aastaaruanded heaks kiita.

▼B

5. Raamatupidamise aastaaruandesse kirjendatud kulude aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ning korrektsusega seotud küsimusi komisjon raamatupidamise aastaaruande heakskiitmisel arvesse ei võta. Raamatupidamise aastaaruannete läbivaatamise ja heakskiitmise menetlus ei takista vahemaksetaotluste menetlemist ning sellega ei kaasne maksete peatamine, piiramata artiklite 83 ja 142 kohaldamist.

6. Komisjon arvutab heakskiidetud raamatupidamise aastaaruannete alusel fondidest ja EMKFist aruandeaastal tasumisele kuuluva summa ning sellest tulenevad korrigeerimised maksetes liikmesriikidele. Komisjon võtab arvesse:

- a) artikli 137 lõike 1 punktis a osutatud arvestuskannete summat, millele kohaldatakse iga prioriteedi kaasrahastamismäära;
- b) komisjoni poolt selle aruandeaasta jooksul tehtud maksete kogusummat, mis koosneb:
  - i) vahemaksete summadest, mille komisjon on tasunud vastavalt artikli 130 lõikele 1 ja artiklile 24, ning
  - ii) artikli 134 lõike 2 alusel tasutud iga-aastaste eelmaksete summast.

7. Pärast lõikes 6 osutatud arvutuste läbiviimist kiidab komisjon heaks iga-aastased eelmaksed ning tasub juurdemaksed 30 päeva jooksul pärast raamatupidamise aastaaruannete heakskiitmist. Kui liikmesriigilt on vaja summa sisse nõuda, esitab komisjon liikmesriigile sissenõudekorralduse, mis viiakse võimaluse korral täide nii, et see tasaarveldatakse liikmesriigile makstavate summadega järgmiste maksete puhul samasse rakenduskavva. ►**C1** Nimetatud sissenõudmine ei tähenda finantskorrektsiooni ning sellega ei kaasne fondide ja EMKFi toetuste vähenemine rakenduskavale. ◀ Tagasimakstud summad loetakse vastavalt finantsmääruse artikli 177 lõikele 3 sihtotstarbeliseks tuluks.

▼M9

Erandina esimesest lõigust ei esita komisjon liikmesriigile sissenõudekorraldust 2020. aastal esitatud raamatupidamise aastaaruannete alusel sissenõutavate summade kohta. Sissenõudmata summasid kasutatakse COVID-19 puhanguga seotud ning käesoleva määruse ja fondispetsiifiliste reeglite kohaselt rahastamiskõlblike investeeringute kiirendamiseks.

Sissenõudmata summad tasaarvestatakse või nõutakse sisse programmi lõpetamisel.

▼B

8. Kui komisjon ei saa lõikes 4 sätestatud menetlust järgides raamatupidamise aastaaruannet heaks kiita ►**C1**, arvutab komisjon olemasoleva info põhjal ning kooskõlas lõikega 6 fondidest ja EMKFist aruandeaastal tasumisele kuuluva summa ja teavitab sellest liikmesriiki. ◀ Kui liikmesriik teavitab komisjoni oma nõusolekust kahe kuu jooksul alates sellest, kui komisjon teabe edastas, kohaldatakse lõiget 7. ►**C1** Nõusoleku puudumisel võtab komisjon rakendusaktidega vastu otsuse fondidele ja EMKFile aruandeaastal tasumisele kuuluva summa kohta. Nimetatud otsus ei tähenda finantskorrektsiooni ning sellega ei kaasne fondide ja EMKFi toetuste vähenemine rakenduskavale. ◀. Komisjon kohaldab kõnealuse otsuse alusel liikmesriikidele tehtavaid makseid kooskõlas lõikega 7.

9. Raamatupidamise aastaaruande heakskiitmine komisjoni poolt või komisjoni otsus käesoleva artikli lõike 8 alusel ei piira artiklites 144 ja 145 sätestatud korrektsioonide kohaldamist.

▼B

10. Liikmesriigid võivad asendada eeskirjadevastaselt makstud summad, mis avastatakse pärast raamatupidamise aastaaruande esitamist, viies sisse vastavad parandused selle aruandeaasta, mil eeskirjade eiramist märgati, raamatupidamise aastaaruandesse, piiramata sellega artiklite 144 ja 145 kohandamist.

*Artikkel 140***Dokumentide kättesaadavus**

1. Ilma et see piiraks riigiabi eeskirjade kohaldamist, ►**C1** tagab korraldusasutus, et selliseid tegevused, mille rahastamiskõlblike kulude summa on väiksem kui 1 000 000 eurot, puudutavad tõendavad dokumendid, mis käsitlevad fondidest ja EMKFi toetust saavaid kulusid, ◀ tehakse taotluse alusel komisjonile ja Euroopa Kontrollikojale kättesaadavaks kolme aasta vältel alates 31. detsembrist pärast tegevuse kulusid sisaldava raamatupidamise aastaaruande esitamist.

Esimeses lõigus osutamata tegevuste puhul tehakse kõik tõendavad dokumendid kättesaadavaks kaheks aastaks alates 31. detsembrist pärast lõpetatud tegevuse lõplikke kulusid sisaldava raamatupidamise aastaaruande esitamist.

Korraldusasutus võib otsustada kohaldada tegevuste suhtes, mille rahastamiskõlblike kulude summa on väiksem kui 1 000 000 eurot, teises lõigus osutatud eeskirja.

▼C1

Esimeses või teises lõigus osutatud periood katkestatakse kas haldus- ja kohtumenetluste korral või komisjoni nõuetekohaselt põhjendatud taotluse alusel.

▼B

2. Toetusesaajaid teavitab lõikes 1 osutatud ajavahemiku alguskuupäevast korraldusasutus.

3. Dokumente säilitatakse kas originaalide või originaalide tõestatud koopia kujul või üldtunnustatud andmekandjatel, sealhulgas originaaldokumentide elektrooniliste versioonide või üksnes elektroonilises versioonis dokumentide kujul. ►**M6** Kui dokumente säilitatakse vastavalt lõikes 5 sätestatud korrale üldtunnustatud andmekandjatel, originaale ei nõuta. ◀

4. Dokumente säilitatakse kujul, mis võimaldab andmesubjekte tuvastada, ainult seni, kuni see on vajalik andmete kogumise või hilisema töötlemise eesmärkide jaoks.

5. Menetluse, millega tunnistatakse üldtunnustatud andmekandjatel säilitatavate dokumentide vastavust originaaldokumentidele, näevad ette siseriiklikud ametiasutused ning see tagab, et säilitatavad versioonid on kooskõlas riiklike juriidiliste nõuetega ja neid saab auditeerimisel kasutada.

6. Kui dokumendid on olemas üksnes elektroonilisel kujul, peavad kasutatavad arvutisüsteemid vastama tunnustatud turvanormidele, mis tagavad säilitatavate dokumentide vastavuse riiklikele juriidilistele nõuetele ja võimaluse neid auditeerimisel kasutada.

▼B

II Jagu

Rakenduskavade lõpetamine*Artikkel 141***Lõpetamisdokumentide esitamine ja lõppmaksete tasumine**

1. Lisaks artiklis 138 osutatud dokumentidele esitavad liikmesriigid 2023. aasta 1. juulist 2024. aasta 30. juunini kestva viimase aruandeaasta kohta rakenduskava rakendamise lõpparuande või EMKFist toetust saava rakenduskava puhul viimase rakendamise aastaaruande.
2. Lõppmaksed tasutakse hiljemalt kolme kuu jooksul pärast viimase aruandeaasta raamatupidamise aastaaruande heakskiitmise kuupäeva või ühe kuu jooksul pärast rakenduskava rakendamise lõpparuande vastuvõtmise kuupäeva, olenevalt sellest, kumb tähtpäev on hilisem.

III Jagu

Maksete peatamine*Artikkel 142***Maksete peatamine**

1. Komisjon võib peatada kõik prioriteetide või rakenduskavade tasandil tehtavad vahemaksed või osa nendest, kui üks või mitu alljärgnevatest tingimustest on täidetud:
  - a) rakenduskava juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises on suuri puudusi, mis ohustavad rakenduskavale juba antud liidu toetust ja mille suhtes ei ole rakendatud parandusmeetmeid;

▼C1

- b) maksetaotluses sisalduvad kulud on seotud eeskirjade eiramisega, millel on rängad rahalised tagajärjed, mida ei ole kõrvaldatud;

▼B

- c) liikmesriik ei ole rakendanud vajalikke meetmeid olukorra parandamiseks, mis on tinginud artikli 83 kohase edasilükkamise;
- d) seiresüsteemi kvaliteedis ja usaldusväärsuses või andmetes ühiste ja erinäitajate kohta on suuri puudusi;
- e) ei suudeta lõpule viia meetmeid, et täita eeltingimusi, mis tulenevad artiklis 19 sätestatud tingimustest;
- f) tulemuslikkuse analüüsist ilmnevad tõendid, et prioriteedi raames ei ole saavutatud tulemusraamistikus sellele prioriteedile sätestatud vahe-eesmärke artiklis 22 sätestatud tingimustel seoses finants- ja ►C1 väljundindikaatoritega ◀ ja rakendamise olulisimate etappidega.

▼B

EMKFi fondispetsiifilistes eeskirjades võib ette näha konkreetsed alused maksete peatamiseks seoses ühisest kalanduspoliitikast tulenevate eeskirjade eiramisega, mis peavad olema proportsionaalsed ning võtma arvesse eiramise iseloomu, raskusastet, kestust ja korduvust.

2. Komisjon võib otsustada rakendusaktide alusel peatada kõik vahemaksed või osa nendest pärast seda, kui ta on andnud liikmesriigile võimaluse esitada oma tähelepanekud.

3. Komisjon lõpetab kõikide või mõnede vahemaksete peatamise, kui liikmesriik on rakendanud peatamise lõpetamiseks vajalikud meetmed.

*III PEATÜKK**Finantskorrektsioonid**I Jagu***Liikmesriikide tehtavad finantskorrektsioonid***Artikkel 143***Liikmesriikide tehtavad finantskorrektsioonid**

1. Eeskirjade eiramise uurimine ja nõutavate finantskorrektsioonide ning tagasinõudmiste tegemine on esmajoones liikmesriikide ülesanne. Süstemaatilise eeskirjade eiramise korral laiendab liikmesriik uurimist, et see hõlmaks kõiki tegevusi, mida eeskirjade eiramine võib mõjutada.

2. Liikmesriigid teevad tegevustes või rakenduskavades avastatud üksiku või süstemaatilise eeskirjade eiramisega seoses nõutavad finantskorrektsioonid. Finantskorrektsioonid seisnevad avaliku sektori toetuse täielikus või osalises tühistamises tegevusele või rakenduskavale. Liikmesriigid võtavad arvesse eeskirjade eiramise olemust ja keerukust ning fondidele või EMKFile tekitatud rahalist kahju ja kohaldavad proportsionaalseid korrektsioone. ►**C1** Finantskorrektsioonid kirjendatakse selle aruandeaasta raamatupidamise aastaaruannetesse, mille jooksul tühistamine otsustatakse. ◀

▼C1

3. Fondide või EMKFi toetust, mis tühistatakse kooskõlas lõikega 2, võib liikmesriik kasutada uuesti asjaomase rakenduskava piires, kui lõikest 4 ei tulene teisiti.

4. Toetust, mis tühistatakse kooskõlas lõikega 2, ei või kasutada uuesti ühegi tegevuse tarvis, millele on kohaldatud korrektsiooni, või kui finantskorrektsioon tehakse süstemaatilise eeskirjade eiramise eest, siis mitte ühegi tegevuse tarvis, mida see süstemaatiline eeskirjade eiramine puudutas.

▼B

5. EMKFi fondispetsiifilistes eeskirjades võib ette näha täiendavaid aluseid finantskorrektsioonideks ühisest kalanduspoliitikast tulenevate eeskirjade eiramise tõttu, mis peavad olema proportsionaalsed, arvestades eiramise laadi, raskust, kestust ja esinemise sagedust.

▼B

II Jagu

Komisjoni tehtavad finantskorrektsioonid*Artikkel 144***Finantskorrektsioonide kriteeriumid**

1. Komisjon võib rakendusaktidega teha finantskorrektsioone, tühistades rakenduskavale antud ühenduse toetuse vastavalt artiklile 85 täielikult või osaliselt, kui ta leiab pärast vajalike kontrollide tegemist, et:

- a) rakenduskava juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises on suuri puudusi, mis ohustavad rakenduskavale juba antud liidu toetust;
- b) liikmesriik ei ole enne käesolevas lõikes sätestatud korrektsioonimenetluse alustamist täitnud artiklist 143 tulenevaid kohustusi;
- c) maksetaotluses sisalduvad kulud on seotud eeskirjade eiramisega, mida liikmesriik ei ole enne käesolevas lõikes sätestatud korrektsioonimenetluse alustamist kõrvaldanud.

Komisjon teeb finantskorrektsioone igal avastatud eeskirjade eiramise juhtumil eraldi, arvestades seejuures, kas eeskirjade eiramine on süstemaatiline. Kui fondidelt või EMKFi sisse nõutud eeskirjade eiramisega seotud kulude summat ei ole võimalik täpselt kvantifitseerida, kohaldab komisjon ühtse määraga või ekstrapoleeritud finantskorrektsioone.

2. Lõikest 1 tuleneva korrektsiooni kohta otsuse tegemisel järgib komisjon proportsionaalsuse põhimõtet, võttes arvesse eeskirjade eiramise olemust ja raskusastet ning rakenduskavas leitud juhtimis- ja kontrollisüsteemide puuduste ulatust ja rahalisi tagajärgi.

3. Kui komisjoni seisukoha aluseks on aruanded audiitoritelt, kes ei ole tema enda talitustest, teeb ta oma järeldused rahaliste tagajärgede kohta pärast seda, kui on tutvunud asjaomase liikmesriigi poolt artikli 143 lõike 2 alusel võetud meetmetega, artikli 122 lõike 2 alusel saadetud teadetega ja liikmesriigi vastustega.

4. Kooskõlas artikli 22 lõikega 7, kui komisjon teeb fondide puhul rakenduskava lõpparuannet või EMKFi puhul viimast iga-aastast rakendusaruannet kontrollides kindlaks olulise vajakajäämise tulemusraamistikus sätestatud eesmärkide saavutamisel, võib komisjon teha prioriteedi suhtes finantskorrektsioone, võttes vastu sellekohased rakendusaktid.

▼C1

5. Kui liikmesriik ei täida artiklist 95 tulenevaid kohustusi, võib komisjon täitmata jäetud kohustuste ulatuses teha finantskorrektsioone, tühistades asjaomasele liikmesriigile fondidest või EMKFi antud toetuse täielikult või osaliselt.

▼C1

6. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 149 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad, mis puudutavad kriteeriumeid juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusas toimimises esinevate suurte puuduste kindlakstegemiseks, sh selliste puuduste peamisi tüüpe, kohaldatava finantskorrektsiooni taseme määramise kriteeriumeid ning ühtsete määrade ja ekstrapoleeritud finantskorrektsioonide kohaldamise kriteeriumeid.

▼B

7. EMKFi fondispetsiifilistes eeskirjades võib ette näha konkreetsed alused komisjoni tehtavateks finantskorrektsioonideks seoses ühisest kalanduspoliitikast tulenevate eeskirjade eiramisega, mis peavad olema proportsionaalsed ning võtma arvesse eiramise iseloomu, raskusastet, kestust ja korduvust.

*Artikkel 145***Menetlus**

1. Enne finantskorrektsiooni üle otsuse tegemist käivitab komisjon menetluse, teatades liikmesriigile oma läbivaatamise esialgsetest järeldustest ning paludes liikmesriigil avaldada oma seisukohad kahe kuu jooksul.

►C1 2. Kui komisjon pakub välja finantskorrektsioonid ekstrapolatsiooni või ühtse määra põhjal, antakse liikmesriigile võimalus ◀ tõendada asjaomase dokumentatsiooni läbivaatamise abil, et eeskirjade eiramise tegelik ulatus on komisjoni hinnatust väiksem. Kokkuleppel komisjoniga võib liikmesriik piirata läbivaatamise ulatust üksnes asjaomaste toimikute asjakohase osa või valimiga. Selliseks läbivaatamiseks lubatud aeg on kõige rohkem kaks kuud pärast lõikes 1 osutatud kahekuulist ajavahemikku, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.

3. Komisjon võtab arvesse kõiki tõendeid, mille liikmesriik on esitanud lõigetes 1 ja 2 sätestatud tähtaegade jooksul.

4. Kui liikmesriik ei aktsepteeri komisjoni esialgseid järeldusi, kutsub komisjon liikmesriigi ärakuulamisele, tagamaks, et komisjonile on kättesaadav kogu asjakohane teave ja kõik seisukohad, millele rajada järeldus finantskorrektsiooni kohaldamise kohta.

▼C1

5. Kui jõutakse kokkuleppele ning ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 7 kohaldamist, võib liikmesriik asjaomaseid fonde ja EMKFi kooskõlas artikli 143 lõikega 3 taaskasutada.

▼B

6. Et kohaldada finantskorrektsioone, võtab komisjon rakendusaktiga vastu otsuse kuue kuu jooksul alates ärakuulamise või täiendavate andmete saamise kuupäevast, kui liikmesriik nõustub ärakuulamise järel taolisi täiendavaid andmeid esitama. Komisjon võtab arvesse kõiki menetluse käigus esitatud andmeid ja tähelepanekuid. Kui ärakuulamist ei toimu, algab kuuekuuline ajavahemik kaks kuud pärast kuupäeva, mil komisjon on saatnud kirjaliku ärakuulamiskutse.

▼ C1

7. Kui komisjon, täites artiklist 75 tulenevaid kohustusi, või Euroopa Kontrollikoda tuvastab eeskirjade rikkumise, mis osutab suurtele puudustele juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises, vähendab sellest tulenev finantskorrektsioon fondide ja EMKFi toetust rakenduskavale.

Esimest lõiku ei kohaldata suure puuduse korral juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises, mille kohta kehtis enne seda kuupäeva, mil komisjon või Euroopa Kontrollikoda suure puuduse tuvastas, järgmine:

- a) see tuvastati komisjonile ► **M6** finantsmääruse artikli 63 lõigete 5, 6 ja 7 ◀ kohaselt esitatud liidu vahendite haldaja kinnituses, iga-aastases kontrolliaruandes või auditi arvamuses või muudes komisjonile esitatud auditeerimisasutuse auditiaruannetes ja asjakohastes võetud meetmetes, või
- b) selle suhtes kohaldas liikmesriik asjakohaseid parandusmeetmeid.

Juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusas toimimises esinevate oluliste puuduste hindamise aluseks on õigusnormid, mis kehtisid asjaomaste liidu vahendite haldaja kinnituste, auditeerimise aastaaruannete ja auditi arvamuste esitamise hetkel.

Finantskorrektsiooni kohaldamise kohta otsuse tegemisel komisjon:

- a) peab kinni proportsionaalsuse põhimõttest, võttes arvesse juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises esineva suure puuduse olemust ja raskusastet ning selle rahalisi tagajärgi liidu eelarvele;
- b) välistab ühtse määra alusel või ekstrapoleeritud korrektsioonide kohaldamisel liikmesriigi poolt tuvastatud eeskirjadevastased kulud, mille suhtes kohaldatai kooskõlas artikli 139 lõikega 10 raamatupidamise aastaaruande kohandusi, ning kulud, mille seaduslikkust ja korrektsust veel hinnatakse vastavalt artikli 137 lõikele 2;
- c) võtab liidu eelarvet ohustava jääkriski määramisel arvesse ühtse määra alusel tehtud või ekstrapoleeritud korrektsioone, mida liikmesriiki kulude suhtes on kohaldanud muude liikmesriigi poolt tuvastatud suurte puuduste korral.

▼ B

8. EMKF fondispetsiifilistes eeskirjades võib ette näha täiendavaid menetluseeskirju artikli 144 lõikes 7 osutatud finantskorrektsioonide jaoks.

*Artikkel 146***Liikmesriikide kohustused**

Komisjoni tehtav finantskorrektsioon ei piira liikmesriigi kohustust nõuda tagasimaksed sisse käesoleva määruse artikli 143 lõike 2 alusel ning nõuda tagasi riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses ja nõukogu määruse (EÜ) nr 659/1999 (1) artikli 14 alusel.

(1) Nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määrus (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks (EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1).

▼B*Artikkel 147***Tagasimaksed**

►C1 1. Tagasimaksed liidu eelarvesse tuleb teha enne tähtpäeva, mis on näidatud ►M6 finantsmääruse artikli 98 ◀ alusel koostatud sissenõudekorralduses. ◀ See tähtpäev on korralduse väljastamise kuule järgneva teise kuu viimane päev.

2. Iga hilinenud tagasimakse puhul makstakse viivist, mida hakatakse arvestama alates tähtpäevast ja mis lõpeb makse tegeliku tegemise päeval. Sellise viivise määr on poolteist protsendipunkti kõrgem kui määr, mida Euroopa Keskpank kohaldab oma põhiliste refinantseerimistehingute puhul selle kuu esimesel tööpäeval, millesse tähtpäev langeb.

III JAOTIS

RAKENDUSKAVADE PROPORTSIONAALNE KONTROLL*Artikkel 148***Rakenduskavade proportsionaalne kontroll****▼M6**

1. Tegevuste suhtes, mille rahastamiskõlblikud kulud kokku ei ületa ERFi ja Ühtekuuluvusfondi puhul 400 000 eurot, ESFi puhul 300 000 eurot või EMKFi puhul 200 000 eurot, ei tee auditeerimisasutus ega komisjon üle ühe auditi enne viimast kulu sisaldava raamatupidamise aastaaruande esitamist selle aruandeaasta kohta, mil tegevus on lõpetatud. Muude tegevuste suhtes teeb auditeerimisasutus või komisjon kõige rohkem ühe auditi aruandeaastas enne lõpetatud tegevuste viimast kulu sisaldava raamatupidamise aastaaruande esitamist. Komisjon ega auditeerimisasutus ei auditeeri tegevusi, mida Euroopa Kontrollikoda on kõnealuse aasta jooksul auditeerinud, tingimusel et auditeerimisasutus ja komisjon saavad Euroopa Kontrollikoja auditi tulemusi kõnealuse tegevuse kohta oma ülesannete täitmiseks kasutada.

Erandina esimesest lõigust võidakse tegevuste suhtes, mille rahastamiskõlblikud kulud kokku jäävad ERFi ja Ühtekuuluvusfondi puhul vahemikku 200 000 kuni 400 000 eurot, ESFi puhul vahemikku 150 000 kuni 300 000 eurot ning EMKFi puhul vahemikku 100 000 kuni 200 000 eurot, teha rohkem kui ühe auditi, juhul kui auditeerimisasutus järeldab oma ametialasele arvamusele tuginedes, et artikli 127 lõikes 1 osutatud statistiliste või mittestatistiliste valimimeetodite alusel ei ole võimalik anda või koostada auditiarvamust, tegemata vastava tegevuse suhtes rohkem kui ühe auditi.

▼C1

2. Rakenduskavade puhul, mille kõige viimasest auditiarvamusest ilmneb, et suuri puudusi ei ole, võib komisjon leppida artikli 128 lõikes 3 osutatud järgmisel kohtumisel auditeerimisasutusega kokku, et nõutava auditeerimise taset võib vähendada, nii et see on tuvastatud riskidega proportsionaalne. Taolistel juhtudel ei teosta komisjon oma

▼ C1

kohapealseid auditeid, kui ei ole tõendeid, mis võimaldavad väita, et juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimises on märkimisväärseid puudusi, mis mõjutavad komisjonile deklareeritud kulusid aruandeaastal, mille raamatupidamisarvestuse on komisjon heaks kiitnud.

3. Rakenduskavade puhul, mille puhul komisjon leiab, et auditeerimisasutuse arvamus on usaldusväärne, võib komisjon leppida auditeerimisasutusega kokku piirata komisjoni kohapealseid auditeid auditeerimaks auditeerimisasutuse tööd, kui ei ole tõendeid puudustest auditeerimisasutuse töös aruandeaastal, mille raamatupidamisarvestuse on komisjon heaks kiitnud.

▼ B

4. Erandina lõikest 1 võivad auditeerimisasutus ja komisjon teostada tegevuste auditeid juhul, kui riskihindamisega või Euroopa Kontrollikoja auditiga tuvastatakse konkreetne eeskirjade eiramise või pettuse oht või kui on tõendeid suurtest puudustest asjaomase rakenduskava juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises ning artikli 140 lõikes 1 osutatud perioodi jooksul. Komisjon võib auditeerimisasutuse töö hindamise eesmärgil analüüsida auditeerimisasutuse kontrollijälge või võtta osa auditeerimisasutuse kohapealsest kontrollist ning teostada tegevuste auditeid, kui vastavalt rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandarditele on see vajalik auditeerimisasutuse tõhusa toimimise kinnituse saamiseks.

VIIES OSA**VOLITUSTE DELEGEERIMINE, RAKENDUS-, ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED***I PEATÜKK**Volituste delegeerimine ja rakendussätted**Artikkel 149***Volituste delegeerimine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

▼ M6

2. Artikli 5 lõikes 3, artikli 12 teises lõigus, artikli 22 lõike 7 neljandas lõigus, artikli 37 lõikes 13, artikli 38 lõike 4 kolmandas lõigus, artikli 39a lõikes 7, artikli 40 lõikes 4, artikli 41 lõikes 3, artikli 42 lõike 1 teises lõigus, artikli 42 lõikes 6, artikli 61 lõike 3 teises, kolmandas, neljandas ja seitsmendas lõigus, artikli 63 lõikes 4, artikli 64 lõikes 4 ja artikli 67 lõikes 5a, artikli 68 teises lõigus, artikli 101 neljandas lõigus, artikli 122 lõike 2 viiendas lõigus, artikli 125 lõike 8 esimeses lõigus, artikli 125 lõikes 9, artikli 127 lõigetes 7 ja 8 ning artikli 144 lõikes 6 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile alates 21. detsembrist 2013 kuni 31. detsembrini 2020.

▼M6

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 5 lõikes 3, artikli 12 teises lõigus, artikli 22 lõike 7 neljandas lõigus, artikli 37 lõikes 13, artikli 38 lõike 4 kolmandas lõigus, artikli 39a lõikes 7, artikli 40 lõikes 4, artikli 41 lõikes 3, artikli 42 lõike 1 teises lõigus, artiklis 42 lõikes 6, artikli 61 lõike 3 teises, kolmandas, neljandas ja seitsmendas lõigus, artikli 63 lõikes 4 ning artikli 64 lõikes 4 ja artikli 67 lõikes 5a, artikli 68 teises lõigus, artikli 101 neljandas lõigus, artikli 122 lõike 2 viiendas lõigus, artikli 125 lõike 8 esimeses lõigus ning artikli 125 lõikes 9, artikli 127 lõigetes 7 ja 8 ning artikli 144 lõikes 6 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

3a. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

▼B

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

▼M6

5. Artikli 5 lõike 3, artikli 12 teise lõigu, artikli 22 lõike 7 neljanda lõigu, artikli 37 lõike 13, artikli 38 lõike 4 kolmanda lõigu, artikli 39a lõike 7, artikli 40 lõike 4, artikli 41 lõike 3, artikli 42 lõike 1 teise lõigu, artiklis 42 lõike 6, artikli 61 lõike 3 teise, kolmanda, neljanda ja seitsmenda lõigu, artikli 63 lõike 4 ning artikli 64 lõike 4 ja artikli 67 lõike 5a, artikli 68 teise lõigu, artikli 101 neljanda lõigu, artikli 122 lõike 2 viienda lõigu, artikli 125 lõike 8 esimese lõigu ning artikli 125 lõike 9, artikli 127 lõigete 7 ja 8 ning artikli 144 lõike 6 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

▼B*Artikkel 150***Komiteemenetlus**

1. Käesoleva määruse, ERFi määruse, ESFi määruse, ETK määruse ja Ühtekuuluvusfondi määruse kohaldamisel abistab komisjoni Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide koordineerimiskomitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

▼B

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon seoses artikli 8 kolmandas lõigus, artikli 22 lõike 7 viiendas lõigus, artikli 38 lõike 3 teises lõigus, artikli 38 lõikes 10, artikli 39 lõike 4 teises lõigus, artikli 46 lõikes 3, artikli 96 lõike 2 teises lõigus, artikli 115 lõikes 4 ja artikli 125 lõike 8 teises lõigus osutatud rakendusvolitustega rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

*II PEATÜKK***Ülemineku- ja lõppsätted***Artikkel 151***Läbivaatamine**

Euroopa Parlament ja nõukogu vaatavad käesoleva määruse läbi 31. detsembriks 2020 ELi toimimise lepingu artiklis 177 sätestatud korras.

*Artikkel 152***Üleminekusätted**

1. Käesolev määrus ei mõjuta sellise abi jätkamist või muutmist, sealhulgas täielikku või osalist tühistamist, mille komisjon on kiitnud heaks määruse (EÜ) nr 1083/2006 alusel või mis tahes muude õigusaktide alusel, mida kohaldatakse sellise abi suhtes 31. detsembri 2013. aasta seisuga. Kõnealust määrust või muid õigusakte kohaldatakse pärast 31. detsembrit 2013 sellise abi või asjaomaste tegevuste suhtes kuni nende lõpetamiseni. Käesoleva lõike kohaldamisel hõlmab abi rakenduskavasid ja suurprojekte.

2. Määruse (EÜ) nr 1083/2006 alusel esitatud või heaks kiidetud abitaotlused jäävad jõusse.

3. Kui liikmesriik kasutab artikli 123 lõikes 3 sätestatud võimalust, võib ta esitada komisjonile taotluse, et korraldusasutus saaks erandina määruse (EÜ) nr 1083/2006 artikli 59 lõike 1 punktist b täita sertifitseerimisasutuse ülesandeid määruse (EÜ) nr 1083/2006 alusel rakendatud asjaomaste rakenduskavade puhul. Taotlusele tuleb lisada auditeerimisasutuse hinnang. Kui komisjon on talle auditeerimisasutuse poolt kättesaadavaks tehtud teabe ja tema enda auditite põhjal veendunud, et kõnealuste rakenduskavade juhtimis- ja kontrollisüsteemid toimivad tõhusalt ning sertifitseerimisasutuse ülesannete täitmine korraldusasutuse poolt ei mõjuta nende süsteemide toimimist, teavitab ta liikmesriiki oma nõusolekust kahe kuu jooksul alates taotluse saamise kuupäevast.

▼M1

4. Erandina määruse (EÜ) nr 1083/2006 artikli 79 lõikest 1 on tehtud eel- ja vahemaksete kumulatiivse kogusumma ülemmäär 100 % rahalisest toetusest, mida antakse fondidest lähenemiseesmärgi ja piirkondliku konkurentsivõime ja tööhõive eesmärgi rakenduskavadele Kreekas.

▼ M1

5. Erandina määruse (EÜ) nr 1083/2006 artikli 53 lõikest 2 ja artikli 77 lõikest 1 ning sõltumata selliste komisjoni otsuste kohaldamisest, millega määratakse kindlaks fondidest igale Kreeka rakenduskavale ja igale prioriteetsele suunale toetuse maksimummäär ja maksimumsumma, kohaldatakse vahe- ja lõppmaksete arvutamisel 100 % maksimaalset kaasrahastamismäära Kreeka lähenemiseesmärgi ja piirkondliku konkurentsivõime ja tööhõive eesmärgi rakenduskavade iga prioriteetse suuna rahastamiskõlblike kulude suhtes, mis on esitatud sertifitseerimisasutuse tõendatud kuluaruandes. Määruse (EÜ) nr 1083/2006 artikli 77 lõiget 2 ei kohaldata Kreeka rakenduskavade suhtes.

6. Kreeka loob mehhanismi, millega tagatakse, et käesoleva artikli lõigetes 4 ja 5 sätestatud meetmete tulemusena kättesaadavaks tehtud täiendavaid summasid kasutatakse üksnes tema rakenduskavade toetusesaajatele ja tegevusele ette nähtud makseteks.

Kreeka esitab komisjonile aruande käesoleva artikli lõigete 4 ja 5 kohaldamise kohta 2016. aasta lõpuks ning annab täiendavalt aru lõplikus rakendusaruandes, mis tuleb esitada vastavalt määruse (EÜ) nr 1083/2006 artikli 89 lõike 1 punktile a.

▼ M6

7. Korraldusasutus või Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvate programmide puhul seirekomisjon võib otsustada mitte kohaldada artikli 67 lõiget 2a kuni 12 kuu pikkuse ajavahemiku jooksul alates 2. augustist 2018.

Kui korraldusasutus või Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvate programmide puhul seirekomisjon leiab, et artikli 67 lõikega 2a kaasneb ebaproportsionaalselt suur halduskoormus, võib ta otsustada pikendada käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud üleminekuperioodi ajavahemikuks, mida ta peab asjakohaseks. Ta teatab komisjonile sellisest otsusest enne esialgse üleminekuperioodi lõppemist.

Esimest ja teist lõiku ei kohaldata toetuste ja tagastatava abi suhtes, mida toetatakse ESFi kaudu ja mille puhul avaliku sektori toetus ei ole suurem kui 50 000 eurot.

▼ B*Artikkel 153***Kehtetuks tunnistamine**

1. Ilma et see piiraks artikli 152 sätete kohaldamist, tunnistatakse määrus (EÜ) nr 1083/2006 kehtetuks alates 1. jaanuarist 2014.

2. Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning neid loetakse XIV lisas esitatud vastavustabeli kohaselt.

*Artikkel 154***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

▼B

Artikleid 20–24, artikli 29 lõiget 3, artikli 39 lõike 1 punkti a, artikleid 58, 60, 76–92, 118, 120, 121 ja artikleid 129–147 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Artikli 39 lõike 2 seitsmenda lõigu teist lauset ja artikli 76 viiendat lõiku kohaldatakse alates kuupäevast, mil jõustub finantsmääruse muudatus kulukohustustest vabastamise kohta.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

I LISA

ÜHINE STRATEEGILINE RAAMISTIK

1. SISSEJUHATUS

Et edendada harmoonilise, tasakaaluka ja jätkusuutliku liidu arengut ja tagada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide maksimaalne panus liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia saavutamisse, lisaks ka Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide fondispetsiifiliste, sealhulgas majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse alaste ülesannete täitmisel, on tarvis tagada, et liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia raames võetud poliitilisi kohustusi toetaksid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja muude liidu instrumentide kaudu tehtavad investeeringud. Ühine strateegiline raamistik peab kooskõlas artikliga 10 ja vastavuses fondispetsiifiliste eeskirjadega sätestatud prioriteetide ja eesmärkidega tagama strateegilised juhtpõhimõtted, et saavutada integreeritud arengu lähenemisviisi, kasutades Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kooskõlas muude liidu instrumentide ja poliitikatega, vastavalt liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvustrateegia poliitiliste sihtide ja peaesmärkide saavutamisele ning vajaduse korral juhtalgatuste elluviimisele, võttes samal ajal arvesse põhilisi territoriaalseid probleeme ja konkreetseid riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke kontekste.

2. EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDIDE PANUS LIIDU ARUKA, JÄTKUSUUTLIKU JA KAASAVA MAJANDUSKASVU STRATEEGIASSE JA LIIDU MAJANDUSLIKU JUHTIMISE SIDUSUSSE

1. Et toetada tõhusalt aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu prioriteete koostöölepingutes ja -programmides, määratakse käesoleva määruse artikli 9 esimeses lõigus kooskõlas liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia sihtidega kindlaks üksteist valdkondlikku eesmärki, millele antakse toetust Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest.

2. Majanduskasvuks ja tööhõiveks vajaliku kriitilise massi tagamiseks peavad liikmesriigid kooskõlas artiklis 9 sätestatud valdkondlike eesmärkidega koondama käesoleva määruse artikli 18 kohaselt toetuse ja fondispetsiifilised eeskirjad valdkondlikele kontsentreerumisele ja tagama kulumise tulemuslikkuse. Liikmesriigid pööravad erilist tähelepanu kasvu soodustavate kulude eelistähtsustamisele, sealhulgas haridus-, teadus-, innovatsiooni- ja energiatõhususkulutustele ning kulutustele, mis tehakse selleks, et hõlbustada VKEde juurdepääsu rahastamisele, tagada keskkonnasäästlikkus, loodusvarade majandamine ja kliimameetmed ning ajakohastada ka avalikku haldust. Samuti võtavad nad arvesse tööturuasutuste ja aktiivse tööturupoliitika ulatuse ja tulemuslikkuse säilitamist või suurendamist, et võidelda tööpuudusega, pöörates eritählepanu noorte tööpuudusele, ja käsitlevad kriisi sotsiaalseid tagajärgi ning edendavad sotsiaalset kaasatust.

3. Selleks et tagada järjepidevus Euroopa poolaasta raames kehtestatud prioriteetidega, kavandavad liikmesriigid partnerluslepingute ettevalmistamisel vastavalt oma rollile ja kohustustele Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamist selliselt, et võtavad vajaduse korral arvesse riiklikke reformikavu, kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 121 lõikega 2 vastu võetud uusimaid asjakohaseid riigipõhiseid soovitusi ning kooskõlas ja ELi toimimise lepingu artikli 148 lõikega 4 vastu võetud asjakohaseid nõukogu soovitusi. Liikmesriigid võtavad vajaduse korral arvesse ka vastavaid nõukogu soovitusi, mis põhinevad stabiilsuse ja kasvu paktil ning majanduse kohandamise programmidel.

▼B

4. Selleks et määrata kindlaks, kuidas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid saavad kõige tulemuslikumalt aidata kaasa liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia eesmärkidele, ja võtta arvesse ELi toimimise lepingu eesmäärke, sealhulgas majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus, peavad liikmesriigid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kavandatavaks kasutamiseks valima valdkondlikud eesmärgid sobivas riiklikus, piirkondlikus ja kohalikus kontekstis.

3. EUROOA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDIDE INTEGREETUD LÄHENEMISVIIS JA KASUTUSKORD

3.1 Sissejuhatus

1. Kooskõlas artikli 15 lõike 2 punktiga a märgitakse partnerluslepingus ära integreeritud lähenemisviis territoriaalsele arengule. Liikmesriigid tagavad, et valdkondlike eesmärkide, investeeringute ja liidu prioriteetide valikus käsitletakse arenguvajadusi ja territoriaalseid probleeme integreeritud viisil kooskõlas punktis 6.4. toodud analüüsiga. Liikmesriigid püüavad võimalusi ära kasutada maksimaalselt, et tagada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kooskõlastatud ja integreeritud teostamine.
2. Liikmesriigid ja vajaduse korral kooskõlas artikli 4 lõikega 4 piirkonnad tagavad, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kaudu toetatavad sekkumised on vastastikku täiendavad ja et neid rakendatakse koordineeritult viisil, mille eesmärk on luua koostoimet, et vähendada korraldus- ja toetusesaajate halduskulusid ja halduskoormust vastavalt artiklitele 4, 15 ja 27.

3.2 Koordineerimine ja vastastikune täiendus

1. Liikmesriigid ja korraldusasutused, kes vastutavad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamise eest, teevad partnerluslepingute ja programmide ettevalmistamisel, rakendamisel, seiramisel ja hindamisel tihedat koostööd. Eelkõige tagavad nad, et viiakse ellu järgmised meetmed:
  - a) tuvastada sekkumisvaldkonnad, kus Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde saab omavahel kombineerida vastastikku täiendaval viisil, et saavutada käesolevas määruses sätestatud valdkondlikud eesmärgid;
  - b) tagada kooskõlas artikli 4 lõikega 6 Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide korra olemasolu nende tõhusaks koordineerimiseks, et suurendada fondide mõju ja tulemuslikkust, sealhulgas vajaduse korral mitme rahastajaga programmide kasutamise abil fondide puhul;
  - c) edendada muude Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide eest vastutavate korraldus- ja toetusesaajate või muude korraldus- ja toetusesaajate ja vastavate ministereeriumide kaasamist toetuskavade väljatöötamisse, et tagada koordineerimine ja vältida kattumisi;
  - d) kui see on asjakohane, moodustada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamise programmide jaoks ühised seirekomisjonid ja töötada välja muud ühised juhtimis- ja kontrollstruktuurid, et lihtsustada koostööd Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamise eest vastutavate ametiasutuste vahel;
  - e) kasutada ära ühiseid e-valitsuse lahendusi, mis võivad abiks olla taotlejatele ja toetusesaajatele ning mis pakuvad ühtset juurdepääsupunkti, sealjuures nõu kõigist Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetuse saamise võimaluste kohta;

▼B

- f) kehtestada mehhanismid, millega koordineeritakse ERFist ja ESFist rahastatavat koostööd ning majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla kuuluvatest programmidest toetatavaid investeeringuid;
- g) edendada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ühiseid lähenemisviise suunistele, milles käsitletakse tegevuste arendamist, projektkonkursse ja valikumenetlusi või teisi mehhanisme, mis lihtsustavad fondidele juurdepääsu integreeritud projektide jaoks;
- h) soodustada koostööd Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide eri korraldusasutuste vahel seire, hindamise, juhtimise ja kontrolli valdkondades ning auditeerimisel.

3.3 Integreeritud lähenemisviiside soodustamine

1. Kui see on asjakohane, kombineerivad liikmesriigid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kohalikul, piirkondlikul või riiklikul tasandil integreeritud pakettideks, mis on spetsiaalselt välja töötatud, et vastata konkreetsetele piirkondlikele probleemidele, eesmärgiga toetada partnerluslepingus ja -programmides esitatud eesmärkide saavutamist. Seda on võimalik teha integreeritud territoriaalseid investeeringuid, ühtseid tegevusi, ühiseid tegevuskavu ja kogukonna juhitud kohalikku arengut kasutades.
2. Kooskõlas artikliga 36 võib valdkondlike eesmärkide integreeritud kasutamise saavutamiseks erinevate prioriteetsete suundade või rakenduskaavade raames rahastamise, mida toetatakse ESFist, ERFist ja Ühtekuuluvusfondist, kombineerida integreeritud territoriaalsete investeeringute alla. Integreeritud territoriaalsete investeeringute alla kuuluvate tegevuste rahastamist võib täiendada EAFRD-i või EMKFi rahalise toetusega vastavatest programmidest.
3. Kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjade asjaomaste sätetega võib prioriteetne suund puudutada valdkondlikult ühtse integreeritud lähenemisviisi mõju ja tulemuslikkuse suurendamiseks rohkem kui ühte piirkondlikku kategooriat, kombineerida vähemalt ühe ERF-i, Ühtekuuluvusfondi ja ESF-i täiendava investeerimisprioriteedi ühe valdkondliku eesmärgi alla ning asjakohaselt põhjendatud juhtudel kombineerida vähemalt ühe täiendava investeerimisprioriteedi erinevatest valdkondlikest eesmärkidest, et saavutada nende maksimaalne panus prioriteetse suuna suhtes.
4. Liikmesriigid edendavad kooskõlas oma institutsioonilise ja õigusraamistikuga ning artikliga 32 kohalike ja allpiirkondlike lähenemisviiside väljatöötamist. Kogukonna juhitud kohalikku arengut rakendatakse strateegilise lähenemisviisi raames ja selle eesmärk on tagada, et kohalike vajaduste „alt üles” kindlaksmääramisel võetakse arvesse kõrgemal tasandil seatud prioriteete. Seepärast määravad liikmesriigid kindlaks kogukonna juhitud kohalikus arengus kasutatava lähenemisviisi, mida rakendada EAFRD-i ja, kui see on asjakohane, ERF-i, ESF-i või EMKFi kaudu kooskõlas artikli 15 lõikega 2, ning märgivad partnerluslepingusse, milliseid peamisi probleeme sel viisil lahendatakse, millised on kogukonna juhitud kohaliku arengu peamised eesmärgid ja prioriteedid ning kaetavad territooriumid, milline roll antakse strateegiate elluviimisel kohalikele ►C1 tegevusrühmadele ◀ ja milline nähakse ette EAFRD-le ja, kui see on asjakohane, ERF-i, ESF-i või EMKFi kogukondlikult juhitud kohaliku arengu strateegiate rakendamisel eri tüüpi territooriumidel, nagu maa-, linna- ja rannikupiirkondades, ning millised on vastavad koordineerimismehhanismid.

4. EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDIDE KOORDINEERIMINE JA KOOSTOIME MUUDE LIIDU POLIITIKAVALDKONDADE JA VAHENDITEGA

Käesolevas jaos ette nähtud liikmesriikide koordineerimist kohaldatakse juhtudel, kus liikmesriik kavatses asjaomases poliitikavaldkonnas kasutada

▼B

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning muude liidu vahendite toetust. Käesolevas jaos sätestatud liidu programmid ei kujuta endast ammendavat loetelu.

4.1 Sissejuhatus

1. Liikmesriigid ja komisjon võtavad kooskõlas oma asjaomaste kohustustega arvesse liidu valdkonnapoliitika mõju riiklikul ja piirkondlikul tasandil ning mõju sotsiaalsele, majanduslikule ja territoriaalsele ühtekuuluvusele, et soodustada koostoime loomist ja tulemuslikku koordineerimist, teha kindlaks kõige sobivamad viisid, kuidas kasutada liidu fonde kohalike, piirkondlike ja riiklike investeringute toetamisel ning edendada neid kasutusviise. Liikmesriigid tagavad samuti vastastikuse täiendavuse liidu poliitikavaldkondade ja vahendite ning riiklike, piirkondlike ja kohalike sekkumiste vahel.
2. Liikmesriigid ja komisjon tagavad kooskõlas artikli 4 lõikega 6 ja kooskõlas oma vastavate kohustustega liidu struktuuri- ja investeerimisfondide ja muude asjakohaste liidu vahendite vahelise Euroopa ja liikmesriigi tasandil koordineerimise. Nad võtavad asjakohaseid meetmeid, et tagada programmide koostamise ja rakendamise etapis Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetatavate sekkumiste ja muude liidu poliitika-suundade eesmärkide vaheline kooskõla. Selleks püüavad nad võtta arvesse järgmisi aspekte:
  - a) parandada liidu mitmesuguste rahastamisvahendite vastastikust täiendavust ja nendevahelist koostoimet liidu, riiklikul ja piirkondlikul tasandil, niihästi planeerimisetapis kui ka rakendamisel;
  - b) optimeerida olemasolevaid struktuure ja vajaduse korral luua uusi, mis hõlbustavad strateegilist prioriteetide määramist eri rahastamisvahendite ja koordineerimisstruktuuride vahel liidu ja riiklikul tasandil, vältida kattuvat tegevust ja teha kindlaks valdkonnad, kus on vaja täiendavat rahalist toetust;
  - c) kasutada ära võimalust kombineerida toetust erinevatest rahastamisvahenditest, et toetada üksikuid tegevusi, ja teha tihedat koostööd liidu ja riiklikul tasandil rakendamise eest vastutavate isikutega, et tagada toetusesaajatele sidusad ja ladusad rahastamisvõimalused.

4.2 Koordineerimine ühise põllumajanduspoliitika ja ühise kalanduspoliitikaga

1. EAFRD on ühise põllumajanduspoliitika lahutamatu osa ja täiendab Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi alusel rakendatavaid meetmeid, mis pakuvad otsetoetusi põllumajandustootjatele ja toetavad turumeetmeid. Seepärast juhivad liikmesriigid neid sekkumisi üheskoos, et saavutada maksimaalne koostoime ja liidu toetuse lisaväärtus.
2. EMKFi eesmärk on saavutada reformitud ühise kalanduspoliitika ja integreeritud merenduspoliitika eesmärgid. Seepärast peavad liikmesriigid kasutama EMKFi, et toetada jõupingutusi andmekogumise parandamiseks ja tugevdada kontrolli, ning tagavad, et koostoimet taotletakse ka integreeritud merenduspoliitika prioriteetide, nagu näiteks merealaste teadmiste, mereala ruumilise planeerimise, rannikualade integreeritud majandamise, integreeritud mereseire, merekeskkonna ja elurikkuse kaitse ning rannikualade kliimamuutuste kahjulike mõjudega kohandamise toetamisel.

▼B

4.3 Programm „Horisont 2020” ja muud tsentraalselt juhitud liidu programmid teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas

1. Liikmesriigid ja komisjon pööravad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1287/2013 ⁽¹⁾ kohaselt nõuetekohast tähelepanu koordineerimise ja vastastikuse täiendavuse tugevdamisele Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja programmi „Horisont 2020”, ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programmi (COSME) ning muude asjakohaste tsentraalselt juhitud liidu rahastamisprogrammide vahel, säilitades samas nende vahel sekkuimisvaldkondade selge jaotuse.
2. Kui see on asjakohane, töötavad liikmesriigid välja riiklikud ja/või piirkondlikud „aruka spetsialiseerumise” strateegiad kooskõlas riikliku reformikavaga. Strateegiad võivad olla riikliku või piirkondliku teadus- ja innovatsioonistrateegia „aruka spetsialiseerumise” poliitikaraamistiku vormis või nendes sisalduda. Aruka spetsialiseerumise strateegiate välja-töötamise kaasatakse ettevõtluse vaimus toimuva avastamisprotsessi käigus riiklikud või piirkondlikud korraldusasutused ja sidusrühmad, nagu näiteks ülikoolid ja muud kõrgharidusasutused, tööstus ja sotsiaalpartnerid. Programmiga „Horisont 2020” otseselt seotud ametiasutused peavad olema selle protsessiga tihedalt seotud. Aruka spetsialiseerumise strateegiate hulka kuuluvad:
  - a) suutlikkuse suurendamise kaudu arendatakse välja „eelnevad meetmed”, et valmistada piirkondlikud teadus- ja innovatsiooniosalised ette programmis Horisont 2020 osalemiseks („redel tippu”). Tugevdatakse teabevahetust ja koostööd programmi „Horisont 2020” riiklike kontaktpunktide ja Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide korraldusasutuste vahel.
  - b) „järgnevad meetmed” annavad võimaluse kasutada ja turul levitada programmist „Horisont 2020” ja varasematest programmidest tulenevaid teaduse ja innovatsiooni tulemusi, pöörates erilist tähelepanu ettevõtetele ja tööstusele, sh VKEdele innovatsioonisõbraliku keskkonna loomisele ja järgides asjaomaste territooriumide jaoks vastavas aruka spetsialiseerumise strateegias kindlaks määratud prioriteete.
3. Liikmesriigid kasutavad punktis 2 osutatud strateegiate osade rakendamiseks kasutatavates programmides täies ulatuses käesoleva määruse sätteid, mis võimaldavad kombineerida Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmi Horisont „2020” alla kuuluvate ressursidega. Riiklikele ja piirkondlikele ametiasutustele antakse selliste strateegiate koostamisel ja rakendamisel ühist toetust, et teha kindlaks võimalused üleeuroopalise tähtsusega teadus- ja innovatsioonitaristu ühiseks rahastamiseks, rahvusvahelise koostöö edendamiseks, metodoloogiliseks abiks vastastikuste eksperihinnangute kaudu, hea tava vahetamiseks ja koolituseks eri piirkondades.
4. Eesmärgiga avada nende potentsiaal tippaseme teadusuuringuteks ja innovatsiooniks viisil, mis täiendab programmi „Horisont 2020” ja loob sellega koostoimet, kaaluvad liikmesriigid ja asjakohasel juhul artikli 4 lõike 4 kohaselt piirkonnad lisameetmeid, eelkõige ühise rahastamise kaudu. Nimetatud meetmeteks on:
  - a) sidemete loomine tippasemel teadusasutuste ja vähem arenenud piirkondade ning madala teadus- ja arendustegevuse ja innovatsioonisuutlikkusega liikmesriikide ja piirkondade vahel, et luua vähem arenenud ning madala teadus- ja arendustegevuse ja innovatsioonisuutlikkusega liikmesriikides ja piirkondades uusi tippasemel keskusi või ajakohastada olemasolevaid;
  - b) vähem arenenud piirkondades ning madala teadus- ja arendustegevuse ja innovatsioonisuutlikkusega liikmesriikides ja piirkondades sidemete loomine tunnustatud tippasemega innovaatiliste klastrite vahel;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsember 2013 määrus (EL) nr 1287/2013, millega kehtestatakse ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programm (COSME) (2014–2020) ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1639/2006/EÜ (Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 33).

▼B

- c) „Euroopa teadusruumi õppetoolide” loomine, et meelitada ligi välja-paistvaid teadlasi, eelkõige vähem arenenud piirkondades ning madala teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonisuutlikkusega liikmesriikides ja piirkondades;
- d) teadlaste ja uuendajate jaoks, kes on vähem seotud Euroopa teadusruumiga või pärinevad vähem arenenud piirkondadest või madala teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonisuutlikkusega liikmesriikidest ja piirkondadest, rahvusvahelistesse võrgustikesse pääsu toetamine;
- e) vastavalt olukorrale Euroopa innovatsioonipartnerlustesse panustamine;
- f) riigi asutuste ja/või tippklastrite ettevalmistamine Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi (EIT) teadmis- ja innovaatikakogukondades osalemiseks; ning
- g) teadlastele ette nähtud kõrge kvaliteediga rahvusvaheliste liikuvusprogrammide korraldamine, mida kaasrahastatakse Marie Skłodowska-Curie nimelistest meetmetest.

Kui see on asjakohane, edendavad liikmesriigid kooskõlas artikliga 70 paindlikkust tegevuste toetamisel väljaspool programmi piirkonda, pakkudes kriitilise massi saavutamiseks piisaval tasandil investeerimisi, et rakendada esimeses lõigus osutatud meetmeid kõige tulemuslikumal viisil.

4.4 Demoprojektide rahastamine uute osalejate reservist (NER 300) ⁽¹⁾

1. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt saadavat rahastust koordineeritakse programmist NER 300 saadava toetusega, milles kasutatakse tulu, mis on saadud ELi heitkogustega kauplemise süsteemi uute osalejate reservi alusel reserveeritud 300 miljoni saastekvoodi enampakkumistest.

4.5 Keskkonna ja kliimameetmete programm LIFE ⁽²⁾ ja keskkonnaõigustik

1. Liikmesriigid ja komisjon püüavad tugevama valdkondliku keskendumise kaudu programmides ja säästva arengu põhimõtte rakendamise kaudu kooskõlas artikliga 8 ära kasutada koostoimet liidu poliitikainstrumentidega (niihästi rahastamisvahendite kui ka muude vahenditega), mille eesmärgiks on kliimamuutuste leevendamine ja nende kohanemine, keskkonnakaitse ja ressursitõhusus.

2. Liikmesriigid edendavad ning vajaduse korral ja kooskõlas artikliga 4 tagavad vastastikuse täiendavuse ja koordineerimise programmiga LIFE, eelkõige integreeritud projektidega looduse, bioloogilise mitmekesisuse, vee, jäätmete, õhu, kliimamuutuste leevendamise ja kliimamuutustega kohanemise valdkonnas. Selline koordineerimine saavutatakse meetmete kaudu, nt edendades Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kaudu sellise tegevuse rahastamist, mis täiendab programmi LIFE alla kuuluvaid integreeritud projekte, samuti soodustades LIFE programmi alusel kinnitatud lahenduste, meetodite ja lähenemisviiside kasutamist, hõlmates muu hulgas investeerimisi rohelisse taristusse, energiatõhusust, ökoloogilist innovatsiooni, ökosüsteemil põhinevaid lahendusi ja seonduvate innovatiivsete tehnoloogiate kasutuselevõtmist.

⁽¹⁾ Komisjoni 3. novembri 2010. aasta otsus 2010/670/EL, millega nähakse ette kriteeriumid ja meetmed, et rahastada ühenduse kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi raames vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ tööstuslike näidisprojekte, mille eesmärk on süsinikdioksiidi keskkonnoohutu kogumine ja geoloogiline säilitamine, ning näidisprojekte, mis tutvustavad taastuvenergiaga seotud innovatiivseid tehnoloogialahendusi (ELT L 290, 6.11.2010, lk 39).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) nr 1293/2013, millega luuakse keskkonna- ja kliimameetmete programm (LIFE) ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 614/2007 (Vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 185).

▼B

3. Vastavad valdkondlikud kavad, programmid või strateegiad (sealhulgas tähtsustatud rakenduskavad, vesikonna majandamise kava, jäätme-kava, mõju vähendamise kava või kohanemisstrateegia) võivad koordineerimise raamistikuna toimida, kui nendes valdkondades on toetused kavandatud.

4.6 ERASMUS+ ⁽¹⁾

1. Liikmesriigid püüavad kasutada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde, et peavoolustada programmi „Erasmus+” alusel välja töötatud ja edukalt katsetatud töövahendeid ja meetodeid, et maksimeerida inimestele suunatud investeringute sotsiaalseid ja majanduslikku mõju ning anda muu hulgas tuge noortealgatustele ja kodanikegevustele.
2. Liikmesriigid edendavad ja tagavad kooskõlas artikliga 4 Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja programmi „Erasmus+” vahelise tulemusliku koordineerimise riiklikul tasandil, tõmmates selge eraldusjoone investeringutüüpide ja toetatavate sihtrühmade vahele. Liikmesriigid püüavad saavutada vastastikust täiendavust liikuvusmeetmete rahastamisel.
3. Koordineerimine saavutatakse asjakohaste koostöömehhanismide kehtestamisega korraldusasutuste ja programmi „Erasmus+” alusel moodustatud riiklike büroode vahel, mis võib edendada kodanikele suunatud läbi- ja juurdepääsetavat suhtlust liidu, riigi ja piirkonna tasandil.

4.7 Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm ⁽²⁾

1. Liikmesriigid edendavad ja tagavad kooskõlas artikli 4 lõikega 6 tulemusliku koordineerimise Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest tööhõive ja sotsiaalse kaasatuse valdkondlike eesmärkide raames antava toetuse vahel. Nimetatud tulemuslik koordineerimine hõlmab Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi EURESe tegevussuuna alusel antava toetuse koordineerimist meetmetega, mille eesmärk on tõhustada ESFist toetatavat tööjõu riikidevahelist liikuvust, et edendada töötajate geograafilist liikuvust ja suurendada töövõimalusi, ning füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise, ettevõtluse, ettevõtete asutamise ja sotsiaalsete ettevõtete jaoks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest antava toetuse koordineerimist mikrofinantseerimise ja sotsiaalse ettevõtluse tegevussuuna alusel antava Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi toetusega.
2. Liikmesriigid püüavad laiendada kõige edukamaid Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi tegevussuuna „Progress” raames välja töötatud meetmeid, eelkõige sotsiaalse innovatsiooni ja sotsiaalpoliitilise eksperimenteerimise alal koos ESFiga.

4.8 Euroopa ühendamise rahastu ⁽³⁾

1. Maksimeerimaks Euroopa lisaväärtust transpordi, telekommunikatsiooni ja energeetika valdkonnas tagavad liikmesriigid ja komisjon, et ERFi ja Ühtekuuluvusfondi sekkumised kavandatakse tihedas koostöös Euroopa

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsember 2013 määrus (EL) nr 1288/2013, millega luuakse „Erasmus+”: liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm ning tunnustatakse kehtetuks otsused nr 1719/2006/EÜ, nr 1720/2006/EÜ ja nr 1298/2008/EÜ (Vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 50).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsember 2013 määrus (EL) nr 1296/2013, millega luuakse Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm (EaSI) ning muudetakse otsust nr 283/2010/EL, millega luuakse tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise Euroopa mikroreiidirahastu „Progress” (Vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 238).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsember 2013 määrus (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu ja muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ning tunnustatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 (EÜT L 348, 20.12.2013, lk 129).

▼B

ühendamise rahastust antavate toetustega, et niiviisi tagada vastastikune täiendavus, vältida kattuvat tegevust ja tagada, et eri tüüpi taristud on kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil ning kogu liidus omavahel optimaalselt seotud. Liiduülese ja siseturu mõõtmega projektidele, eelkõige sellistele projektidele, mis rakendavad transpordi, energeetika ja digitaalse taristu prioriteetseid võrgustikke (mis on kindlaks määratud vastavates üleeuroopalise võrgu poliitikaraamistikes), tagatakse eri rahastamisvahendite maksimaalne finantsvõimendus, et ehitada uut taristut ja uuendada oluliselt olemasolevat taristut.

2. Transpordi valdkonnas põhinevad investeerimiskavad tegelikul ja prognoositaval transpordinõudlusel ning neis tehakse kindlaks puuduvad ühenduslülid ja kitsaskohad, võttes ühtses lähenemisviisis arvesse liidu piiirülest ühenduste arendamist ja arendades ühe liikmesriigi piires piiirkondadevahelisi ühendusi. Investeeringud piiirkondlikesse ühendustesse tervikliku üleeuroopalise transpordivõrguga (TEN-T) ja TEN-T põhivõrguga peavad tagama, et linna- ja maapiirkonnad saavad kasu suurte võrkude loodud võimalustest.
3. Selliste investeeringute puhul, mille mõju ulatub väljapoole ühtainust liikmesriiki, eelkõige mis on osa TEN-T põhivõrgukoridoridest, tuleb prioriteete koordineerida TEN-T plaanide ja põhivõrgukoridoride rakendamise kavadega, et investeeringud, mis tehakse ERFist ja Ühtekuuluvusfondist transporditaristu, oleksid täielikult kooskõlas TEN-T suunistega.
4. Liikmesriigid keskenduvad kestlikele transpordiliikidele ja kestlikule linnalisele liikumiskeskonnale ning investeerimisele valdkonnadesse, mis pakuvad suurimat Euroopa lisaväärtust, võttes arvesse transporditeenuste kvaliteedi, juurdepääsetavuse ja usaldusväärsuse parandamise vajadust ühistranspordi edendamise jaoks. Kui investeeringud on kindlaks määratud, seatakse need prioriteetsusjärjekorda vastavalt nende panusele liikuvusse, kestlikkusse, kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisse ning Euroopa ühtsesse transpordipiirkonda, mis on kooskõlas valges raamatus „Euroopa ühtse transpordipiirkonna rakenduskava – Konkurentsi- ja ressursitõhusa transpordisüsteemi suunas” esitatud nägemusega, rõhutades, et transpordisektoris tuleb olulisel määral vähendada kasvuhoonegaase. Tuleks edendada sisemaiste veeteede arendamise kaudu teostatavate säästlike Euroopa kaubatranspordivõrgustike projektide panust nende keskkondliku mõju eelneva hindamise põhjal.
5. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid tagavad kohalikud ja piirkondlikud taristud ning nende seose prioriteetsete liidu võrgustikega energeetika ja telekommunikatsiooni valdkonnas.
6. Liikmesriigid ja komisjon kehtestavad asjakohase koordineerimise ja tehnilise abi mehhanismi, millega tagatakse IKT-meetmete vastastikune täiendavus ja tulemuslik planeerimine, et lairibaühenduse võrkude ja digiteenuste taristute rahastamisel kasutada täielikult ära erinevaid liidu instrumente (Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, Euroopa ühendamise rahastu, üleeuroopalised võrgud, programm „Horisont 2020”). Kõige sobivama rahastamisvahendi valimisel võetakse arvesse tegevuste tulutekitamispotentsiaali ja riskitaset, et avalikku raha kõige tulemuslikumalt kasutada. Liikmesriigid peaksid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest antava toetuse taotluste hindamisel arvesse võtma nendega seonduvate tegevuste hindamisi, mis on esitatud Euroopa ühendamise rahastu jaoks, aga mida ei ole valitud, ilma et see piiraks korraldusasu- tuse lõplikku valikuotsust.

▼B

- 4.9 Ühinemiseelse abi rahastamisvahend, Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend ja Euroopa Arengufond.
1. Liikmesriigid ja komisjon püüavad suurendada koordineeritust väliste vahendite ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahel, et parandada tulemuslikkust mitme ELi poliitilise eesmärgi saavutamisel. Koordineerimine ja vastastikune täiendavus Euroopa Arengufondi, ühinemiseelse abi rahastamisvahendi ja Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendiga on eriti oluline.
  2. Et toetada sügavat territoriaalset integratsiooni, püüavad liikmesriigid kasutada ära koostoimet ühtekuuluvuspoliitika alusel toimuva territoriaalse koostöö ja Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendite vahel, eelkõige seoses piiriülese koostööga, võttes arvesse ETKRide poolt pakutavat potentsiaali.
5. ARTIKLITES 5, 7 JA 8 OSUTATUD HORISONTAALSED PÕHIMÕTTED JA VALDKONNAÜLESED POLIITILISED EESMÄRGID
- 5.1 Partnerlus ja mitmetasandiline valitsemine
1. Vastavalt artiklile 5 järgivad liikmesriigid partnerluse ja mitmetasandilise valitsemise põhimõtet, et hõlbustada sotsiaalse, majandusliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse ning liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärkide saavutamist. Nende põhimõtete järgmine nõuab koordineeritud tegevust eelkõige valitsemise eri tasandite vahel, milles järgitakse subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet, sh tegevuste alases ja institutsioonilises koostöös, seoses partnerluslepingu ja -programmide ettevalmistamise ja rakendamisega.
  2. Liikmesriigid uurivad partnerite institutsioonilise suutlikkuse tugevdamise vajadust, et arendada nende partnerluse tulemuslikkusele kaasa aitavat potentsiaali.
- 5.2 Säästev areng
1. Liikmesriigid ja korraldusasutused tagavad rakendamise kõigis etappides säästva arengu täieliku peavoolustamise Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondides, järgides ELi lepingu artikli 3 lõikes 3 sätestatud säästva arengu põhimõtet, ELi toimimise lepingu artiklis 11 sätestatud keskkonnakaitse nõuete lõimimise kohustust ning ELi toimimise lepingu artikli 191 lõikes 2 sätestatud saastaja-maksab-põhimõtet.
- Korraldusasutused võtavad kogu programmi vältel meetmeid, et vältida või vähendada sekkumiste kahjulikku mõju keskkonnale ja tagada sotsiaalvaldkonnas, keskkonna ja kliimamuutuste alal tegeliku kasu saamine. Võetavad meetmed võivad hõlmata järgmist:
- a) investeringute suunamine kõige ressursitõhusamatesse ja kestlikumatesse variantidesse;
  - b) selliste investeringute vältimine, mis võivad avaldada märkimisväärset negatiivset mõju keskkonnale või kliimamuutustele, ja nende meetmete toetamine, mis muid mõjusid leevendavad;
  - c) alternatiivsete investeringuvariantide olelusringi kulude võrdlemisel pikaajalisest perspektiivist lähtumine;
  - d) keskkonnasäästlike riigihangete kasutamise laiendamine.

▼B

2. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toel tehtavates investeeringutes võetakse arvesse kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise potentsiaali kooskõlas artikliga 8, ning tagavad, et need on vastupidavad kliimamuutuste ja loodusõnnetuste, nagu näiteks kõrgema üleujutusrisiki, põudade, kuumalainete, metsatulekahjude ja äärmuslike ilmastikunähtuste suhtes.
3. Investeeringud on kooskõlas veehalduse tähtsusjärjekorraga Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2000/60/EÜ ⁽¹⁾ direktiivi järgides, keskendudes veenõudluse haldussuundadele. Alternatiivseid tarnevõimalusi kaalutakse vaid juhul, kui vee säästmise ja tõhusama kasutamise võimalused on ammendatud. Riiklik sekkumine jäätmeäitlussektoris peab täiendama erasektori jõupingutusi, eelkõige tootjavastutuse osas. Investeeringutega julgustatakse innovaatilisi lahendusi, mis edendavad ringlussevõtu kõrget taset. Investeeringud peavad olema kooskõlas jäätmehierariiaga, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/98/EÜ ⁽²⁾. Bioloogilise mitmekesisuse ja loodusvarade kaitsmisega seotud kulutused peavad olema kooskõlas nõukogu direktiiviga 92/43/EMÜ ⁽³⁾.

5.3 Meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamine ja mittediskrimineerimine

1. Vastavalt artiklile 7 seavad liikmesriigid ja komisjon eesmärgiks meeste ja naiste võrdõiguslikkuse ning astuvad asjakohaseid samme, et vältida igasugust diskrimineerimist Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest kaasrahastatavate programmide tegevuste ettevalmistamise, rakendamise, seire ja hindamise käigus. Artikli 7 eesmärke täites peavad liikmesriigid kirjeldama võetavaid meetmeid, eelkõige seoses tegevuste valiku, sekku-miste eesmärkide püstitamise ning seire ja aruandluse korraldusega. Liikmesriigid teevad ka soolisi analüüse, kui see on asjakohane. Eelkõige toetatakse ESFi kaudu kindlaid sihipäraseid meetmeid.
2. Liikmesriigid tagavad kooskõlas artiklitega 5 ja 7 võrdõiguslikkuse, mittediskrimineerimise ja juurdepääsu edendamise eest vastutavate orga-nite osalemise partnerluses ning tagavad kooskõlas riiklike tavadega, et on olemas piisavad struktuurid, mis annavad nõu soolise võrdõiguslikkuse, mittediskrimineerimise ja juurdepääsu küsimustes, et tuua vajalik asjatundlikkus Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ettevalmis-tusse, seiresse ja hindamisse.
3. Korraldusasutused viivad seirekomisjonidega koordineerides läbi hinda-misi või enesehindamisi, milles keskendutakse soolise võrdõiguslikkuse peavoolustamise põhimõtte rakendamisele.
4. Liikmesriigid võtavad asjakohasel viisil arvesse ebasoodsamas olukorras olevate inimrühmade vajadusi, et need saaksid paremini integreeruda tööturule, hõlbustades seeläbi nende täielikku osalemist ühiskonnaelus.

5.4 Ligipääsetavus

1. Liikmesriigid ja komisjon võtavad kooskõlas artikliga 7 asjakohaseid meetmeid, et vältida mis tahes diskrimineerimist puude alusel. Korraldu-sasutused tagavad meetmetega kogu programmi vältel, et kõik tooted, kaubad, teenused ja taristud, mis on üldsusele avatud või mida üldsusele

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

⁽³⁾ Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).

▼B

pakutakse ning mida kaasrahastatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest, on kättesaadavad kõikidele kodanikele, sealhulgas puuetega inimestele kooskõlas kohaldatava õigusega, aidates sellega luua tõketeta keskkonda puuetega inimeste ja eakate jaoks. Lisaks sellele tagatakse juurdepääs füüsilisele keskkonnale, transpordile, IKTle, et edendada ebasoodsamas olukorras olevate rühmade, sealhulgas puuetega inimeste kaasatust. Võetavad meetmed võivad hõlmata investeringute suunamist olemasolevate hoonete ja pakutavate teenuste ligipääsetavuse tagamisele.

5.5 Demograafiliste muutustega toimetulek

1. Demograafilistest muutustest tulenevaid probleeme, sh eelkõige neid, mis on seotud töötava elanikkonna vähenemise, pensionil olevate inimeste osakaalu suurenemisega kogurahvastikus ja rahvaarvu vähenemisega, võetakse arvesse kõikidel tasanditel. Liikmesriigid kasutavad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde, kooskõlas asjakohaste siseriiklike või piirkondlike strateegiatega, kui need on kehtestatud, et lahendada demograafilisi probleeme ning tekitada vananeva ühiskonnaga seotud majanduskasvu.
2. Liikmesriigid kasutavad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde kooskõlas asjakohaste siseriiklike või piirkondlike strateegiatega, et lihtsustada kõigi vanuserühmade kaasamist, sh parandatud juurdepääsu kaudu haridusele ja sotsiaalsetele tugistruktuuridele eesmärgiga suurendada töövõimalusi eakate ja noorte jaoks, keskendudes liidu keskmise määraga võrreldes kõrge noorte tööpuuduse määraga piirkondadele. Investeringud tervishoiu taristusse teenivad eesmärki tagada kõikidele liidu kodanikele pikk ja terve tööiga.
3. Demograafilistest muutustest kõige enam mõjutatud piirkondades probleemide käsitlemiseks teevad liikmesriigid eelkõige kindlaks meetmed, millega:
  - a) toetada rahvastiku noorenemist perekondadele paremate tingimuste loomise ning töö- ja pereelu parema tasakaalustamise kaudu;
  - b) suurendada tööhõivet, tõsta tootlikkust ja majanduslikku tulemuslikkust, investeerides haridusse, IKTsse ning teadusuuringutesse ja innovatsiooni;
  - c) keskenduda hariduse, koolituse ja sotsiaalsete tugistruktuuride piisavusele ja kvaliteedile ning vajaduse korral sotsiaalkaitsesüsteemide tõhususele;
  - d) edendada kulutõhusat tervishoidu ja pikaajalist hooldust, sealhulgas investeringuid e-tervisesse, e-hooldusse ja vastavasse taristusse.

5.6 Kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine

Kooskõlas artikliga 8 lõimitakse kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine ning riskiennetus partnerluslepingute ja programmide ettevalmistamisse ja rakendamisse.

6. TERRITORIAALSETE VÕTMETÄHTSUSEGA PROBLEEMIDE LAHENDAMISE KORD

- 6.1 Liikmesriigid võtavad arvesse geograafilisi ja demograafilisi omadusi ja võtavad meetmeid spetsiifiliste territoriaalsete probleemide lahendamiseks igas piirkonnas, et päästa valla nende konkreetne arengupotentsiaal, aidates neil seeläbi ka saavutada arukat, jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu kõige tõhusamal viisil.

▼B

- 6.2 Valdcondlike eesmärkide valik ja kombinatsioon ning vastavate investeerimis- ja liidu prioriteetide ja ►C1 alaeesmärkide ◄ kogumi valik kajastab iga liikmesriigi ja piirkonna vajadusi ning aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu potentsiaali.
- 6.3 Liikmesriigid võtavad seetõttu partnerluslepingute ja programmide ettevalmistamisel arvesse, et peamised ühiskondlikud väljakutsed, millega liit täna silmitsi seisab – globaliseerumine, demograafilised muutused, keskkonnatingimuste halvenemine, ränne, kliimamuutused, energiakasutus, kriisi majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed - võivad erinevaid piirkondi erinevalt mõjutada.
- 6.4 Integreeritud territoriaalse lähenemisviisi puhul territoriaalsete probleemide lahendamisele tagavad liikmesriigid, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest rahastatavad programmid kajastavad Euroopa piirkondade mitmekesisust seoses tööhõivele ja tööturule iseloomulike joontega, eri sektorite vaheliste seostega, töökoha ja kodu vahelise liikumise viisidega, elanikkonna vananemise ja demograafiliste muutustega, kultuuriliste, maastiku- ja pärandielementidega, kliimamuutustest tingitud haavatavuse ja mõjudega, maa kasutamise ja ressurside piiratusega, loodusvarade säästvama kasutamise potentsiaaliga (sh taastuvad loodusvarad), institutsioonilise ja juhtimiskorraga, ühenduste ja juurdepääsuga ning maa- ja linnapiirkondade omavaheliste sidemetega. Kooskõlas artikli 15 lõike 1 punktiga a võtavad liikmesriigid ja piirkonnad oma partnerluslepingute ja programmide ettevalmistamiseks seetõttu järgmised meetmed:
- a) liikmesriigi või piirkonna erijoonte, arengupotentsiaali ja -suutlikkuse analüüs, eelkõige seoses liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegias määratletud võtmeprobleemide, riiklike reformikavade ja vajaduse korral asjaomaste riigipõhiste soovitustega, mis on vastu võetud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 121 lõikega 2, ja asjakohaste nõukogu soovitustega, mis on vastu võetud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 148 lõikega 4;
  - b) hinnang peamistele probleemidele, millega piirkonnal või liikmesriigil tuleb tegeleda, kitsaskohtade ja puuduvate lülide, innovatsiooni lünkade, sealhulgas pikaajalist potentsiaalset majanduskasvu ja töökohtade loomist pärssiva liigvähese planeerimis- ja rakendamissuutlikkuse kindlakstege mine. Selle põhjal tehakse kindlaks võimalikud valdkonnad ja tegevused poliitiliste prioriteetide seadmiseks, sekkumiseks ja kontsentreerumiseks;
  - c) hinnang valdkondade- või jurisdiktsioonidevahelistele või piiriülestele koordineerimisprobleemidele, eelkõige makropiirkondlike ja mere vesikonna strateegiate raames;
  - d) teha kindlaks sammud, mis tuleb astuda, et saavutada asjakohast territoriaalset ulatust ja poliitika kujundamise konteksti ning liikmesriikide institutsioonilist ja õiguslikku raamistikku arvesse võttes parem koordineerimine eri territoriaalsete tasandite ja rahastamisallikate vahel, et jõuda integreeritud lähenemisviisini, mis seob omavahel liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia ning piirkondlikud ja kohalikud toimijad.
- 6.5 Et võtta arvesse territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärki, tagavad liikmesriigid ja piirkonnad eelkõige, et aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu edendamise üldine lähenemisviis vastab asjaomastes valdkondades järgmistele tingimustele:
- a) see kajastab linnade, linna- ja maapiirkondade, kalandus- ja rannikualade ning eriliste väga ebasoodsate geograafiliste või demograafiliste tingimustega alade rolli;

▼B

- b) selles võetakse arvesse äärepoolseimate piirkondade, väga väikese rahvastikutihedusega põhjapoolseimate piirkondade ja saarte, piiriüleste ja mägipiirkondade eriprobleeme;
- c) selles käsitletakse linna- ja maapiirkondade ühendusi, s.t juurdepääsu taskukohastele ja kvaliteetsetele taristutele ja teenustele, ning pakutakse lahendusi probleemidele piirkondades, kus sotsiaalselt tõrjutud elanikkonnarühmade kontsentratsioon on suur.

7. KOOSTÖÖTEGEVUS

7.1 Koordineerimine ja vastastikune täiendavus

1. Liikmesriigid püüavad saavutada koostöötegevuse ning muude Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetatavate meetmete vahelist vastastikust täiendavust.
2. Liikmesriigid tagavad, et koostöötegevus annab tõhusa panuse liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia eesmärkide saavutamisse ja et koostöö korraldatakse selliselt, et see toetab laiemaid poliitilisi eesmärke. Selle saavutamiseks tagavad liikmesriigid ja komisjon kooskõlas oma vastavate kohustustega vastastikuse täiendavuse ja koordineerimise liidu rahastatud programmide ja vahenditega.
3. Et suurendada ühtekuuluvuspoliitika tulemuslikkust, püüavad liikmesriigid saavutada koordineeritust ja vastastikust täiendavust Euroopa territoriaalse koostöö ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla kuuluvate programmide vahel, eelkõige selleks, et tagada sidus plaanimine ja hõlbustada suuremahulisi investeringuid.
4. Liikmesriigid tagavad vajaduse korral, et makropiirkondlike ja mere vesikonna strateegiate eesmärgid moodustavad kooskõlas käesoleva määruse artikli 15 lõikega 2 osa üldisest strateegilisest planeerimisest ja partnerluslepingutest ning asjaomaste piirkondade ja liikmesriikide programmidest kooskõlas fondispetsiifiliste eeskirjade asjakohaste sätetega. Liikmesriigid püüavad samuti tagada, et kui on kehtestatud makropiirkondlikud ja mere vesikonna strateegiad, siis toetavad nende rakendamist Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, kooskõlas käesoleva määruse artikli 15 lõikega 2 ja fondispetsiifiliste eeskirjade asjakohaste sätetega ning kooskõlas liikmesriigi määratletud programmivaldkonna vajadustega. Et tagada tõhus rakendamine, tuleb koordineerida ka teiste liidu rahastatavate vahendite ning muude asjakohaste rahastamisvahenditega.
5. Kui see on asjakohane, kasutavad liikmesriigid võimalust teostada piirkondade- ja riikidevahelisi meetmeid toetusesaajatega, kes asuvad vähemalt ühes teises liikmesriigis, majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi alla kuuluvate rakenduskavade raames, sealhulgas nende aruka spetsialiseerumise strateegiast tulenevate asjakohaste teadus- ja innovatsioonimeetmete rakendamise osas.
6. Liikmesriigid ja piirkonnad kasutavad parimal viisil territoriaalse koostöö programme, et ületada halduspiire ületavaid koostöötökkeid, andes panuse liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiasse ning tugevdades majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust. Sellega seoses tuleks eritähelpanu pöörata ELi toimimislepingu artikliga 349 hõlmatud piirkondadele.

7.2 ERFist toetatav piiriülene, riikidevaheline ja piirkondadevaheline koostöö

1. Liikmesriigid ja piirkonnad püüavad kasutada koostööd kriitilise massi saavutamiseks, muu hulgas IKT ning teadusuuringute ja innovatsiooni

▼B

valdkonnas, ning samuti ühiste aruka spetsialiseerumise lähenemisviiside arendamise ja haridusasutuste vaheliste partnerluste edendamiseks. Piirkondadevaheline koostöö hõlmab vajaduse korral koostöö edendamist uuenduslike teadusmahukate klastrite vahel ja teabeasutuste vahelist teabevahetust, võttes arvesse teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi meetmete „Teadmiste piirkonnad” ja „Teadusuuringute potentsiaal lähenemis- ja äärepoolseimates piirkondades” põhjal saadud kogemusi.

2. Liikmesriigid ja piirkonnad püüavad asjaomastes valdkondades kasutada piiriülest ja riikidevahelist koostööd selleks, et:

- a) tagada, et alad, millel on ühised geograafilised erijooned (saared, järved, jõed, mere vesikonnad või mäed), toetavad oma loodusvarade ühist majandamist ja edendamist;
- b) kasutada saavutatavat mastaabisäästu, eelkõige seoses ühiste avalike teenuste jagatud kasutamisega seotud investeeringuga;
- c) edendada sidusat piiriülese taristu võrgustiku kavandamist ja väljaarendamist, eelkõige puuduvate piiriüleste ühenduste ja keskkonnasõbralike ja koostalitlusvõimeliste transpordiviiside kavandamist ja väljaarendamist suurtel geograafilistel aladel;
- d) saavutada kriitilist massi, eelkõige teadusuuringute, innovatsiooni ning IKT ja hariduse valdkonnas ning seoses VKEde konkurentsivõime parandamiseks ette nähtud meetmetega;
- e) tugevdada piiriüleseid tööturuteenuseid, et edendada töötajate piiriülest liikuvust;
- f) parandada piiriülest juhtimist.

3. Liikmesriigid ja piirkonnad püüavad kasutada piirkondadevahelist koostööd, et tugevdada ühtekuuluvuspoliitika tõhusust, julgustades piirkondade ja linnade vahel kogemuste vahetamist, et tugevdada majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi ja Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi alla kuuluvate programmide koostamist ja rakendamist.

7.3 Põhiprogrammide panus makropiirkondlikesse ja mere vesikonna strateegiatesse

1. Liikmesriigid püüavad kooskõlas käesoleva määruse artikli 15 lõike 2 punkti a alapunktiga ii ja asjakohaste fondispetsiifiliste eeskirjade säetega tagada liidu rahastamise eduka koondamise makropiirkondlike ja mere vesikonna strateegiate jaoks, kooskõlas liikmesriigi poolt kindlaks tehtud programmi valdkonna vajadustega. Eduka koondamise saab lisaks muudele meetmetele tagada, eelistades makropiirkondlikest ja mere vesikonna strateegiatest tulenevaid tegevusi, korraldades nende jaoks konkreetseid pakkumiskutseid või andes neile tegevustele valikumenetluses eelise, määrares kindlaks tegevused, mida saab erinevate programmide kaudu ühiselt rahastada.
2. Liikmesriigid kaaluvad asjakohaste riikidevaheliste programmide kasutamist raamistikena, millega toetada erinevaid poliitika valdkondi ning makropiirkondlike ja mere vesikonna strateegiate rakendamiseks vajalikke vahendeid.

▼B

3. Liikmesriigid edendavad, kui see on asjakohane, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide fondide kasutamist makropiirkondlike strateegiate kontekstis Euroopa transpordikoridoride loomiseks, sealhulgas selleks, et toetada tolli ajakohastamist; loodusõnnetuste ennetamist, nendeks valmisolekut ja neile reageerimist, veemajandust valgala tasandil, rohelist taristut, integreeritud piiri- ja sektoriülest merenduskoostööd, teaduse ja innovatsiooni ning IKTga võrgustikke ning ühiste mere vesikonna mere-ressursside haldust ja merekeskkonna elurikkuse kaitset.
- 7.4 ESFist toetatav riikidevaheline koostöö
1. Liikmesriigid püüavad käsitleda asjakohastes nõukogu soovitudes kindlaks määratud valdkondi, et maksimeerida vastastikust õppimist.
  2. Kui see on asjakohane, püüavad liikmesriigid valida riikidevaheliste meetmete teemad ja luua asjakohased rakendusmehhanismid vastavalt oma erivajadustele.

II LISA

TULEMUSRAAMISTIKU KEHTESTAMISE MEETOD

1. Tulemusraamistik koosneb igale prioriteedile – v.a tehnilisele abile pühendatud prioriteetidele ning artikli 39 kohaselt rahastamisvahenditele pühendatud programmidele – 2018. aastaks kehtestatud vahe-eesmärkidest ning 2023. aastaks kehtestatud eesmärkidest. Vahe-eesmärgid ja eesmärgid esitatakse tabelis 1 ettenähtud vormis.

Tabel 1. Tulemusraamistiku standardvorm

Prioriteet	►C1 Näitaja või asjakohasel juhul rakendamise olulisim etapp ja mõõtühik ◀		Vahe-eesmärk 2018. aastaks	Eesmärk 2023. aastaks

2. Vahe-eesmärgid on prioriteedi ►C1 alaeesmärgi ◀ saavutamise otseselt seotud, vahe-etappideks seatud eesmärgid, mis vajaduse korral väljendavad ettenähtud tempot perioodi lõpuks seatud eesmärkide poole liikumisel. 2018. aastaks kehtestatud vahe-eesmärgid hõlmavad finants- ja väljundinäitajaid ning vajaduse korral tulemusnäitajaid, mis on tihedalt seotud toetatavate poliitikasekkumistega. Tulemusnäitajaid ei võeta arvesse artikli 22 lõigete 6 ja 7 kohaldamisel. Samuti võib kehtestada vahe-eesmärke rakendamise olulisimatele etappidele.
3. Vahe-eesmärgid ja eesmärgid peavad olema:
- a) realistlikud, saavutatavad ja asjakohased, sisaldades olulist teavet prioriteedi saavutamisel tehtavate edusammude kohta;
  - b) kooskõlas prioriteedi ►C1 alaeesmärkide ◀ laadi ja omadustega;
  - c) läbipaistvad, objektiivselt kontrollitavate eesmärkide ja määratud lähteandmetega ning, kui see on asjakohane, avalikkusele kättesaadavad;
  - d) kontrollitavad, tekitamata ebaproportsionaalset halduskoormust;
  - e) vajaduse korral kõikides programmides ühtsed.
4. Prioriteedile 2023. aastaks eesmärkide kehtestamisel võetakse arvesse vastava prioriteedi jaoks moodustatud tulemusreservi summat.
5. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, nt majandus-, keskkonna- ja tööturu tingimuste oluliste muutuste korral liikmesriigis või piirkonnas, ning lisaks konkreetse prioriteedi eraldiste muutmistest tulenevatele muudatustele võib liikmesriik teha artikli 30 kohaselt ettepaneku vahe-eesmärkide ja eesmärkide läbivaatamiseks.

III LISA

**SÄTTED ARTIKLI 23 LÕIKES 11 OSUTATUD KULUKOHUSTUSTE
VÕI MAKSETE PEATAMISE KOHALDAMISALA JA MÄÄRA
KINDLAKSMÄÄRAMISEKS**

1. KULUKOHUSTUSTE PEATAMISE MÄÄRA KINDLAKSMÄÄRAMINE

Liikmesriigi suhtes kohaldatava peatamise maksimummäära kindlaksmääramisel võetakse eelkõige arvesse artikli 23 lõike 11 kolmanda lõigu punktides a–c sätestatud ülemmäärasid. Määra vähendatakse, kui täidetud on üks või mitu järgmistest tingimustest:

- a) kui tööpuuduse määr asjaomases liikmesriigis oli artikli 23 lõikes 9 osutatud käivitavale sündmusele eelnenud aastal liidu keskmisest rohkem kui kahe protsendipunkti kõrgem, vähendatakse peatamise maksimummäära 15 % võrra;
- b) kui tööpuuduse määr asjaomases liikmesriigis oli artikli 23 lõikes 9 osutatud käivitavale sündmusele eelnenud aastal liidu keskmisest rohkem kui viie protsendipunkti kõrgem, vähendatakse peatamise maksimummäära 25 % võrra;
- c) kui tööpuuduse määr asjaomases liikmesriigis oli artikli 23 lõikes 9 osutatud käivitavale sündmusele eelnenud aastal liidu keskmisest rohkem kui kaheksa protsendipunkti kõrgem, vähendatakse peatamise maksimummäära 50 % võrra;
- d) kui vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste osakaal asjaomases liikmesriigis oli artikli 23 lõikes 9 osutatud käivitavale sündmusele eelnenud aastal liidu keskmisest rohkem kui 10 protsendipunkti kõrgem, vähendatakse peatamise maksimummäära 20 % võrra;
- e) kui asjaomase liikmesriigi reaalne SKP vähenes artikli 23 lõikes 9 osutatud käivitavale sündmusele eelnenud kahe või enama aasta jooksul, vähendatakse peatamise maksimummäära 20 % võrra;
- f) kui peatamine puudutab kulukohustusi aastateks 2018, 2019 või 2020, kohaldatakse artikli 23 lõike 11 kohaldamisest tuleneva määra suhtes järgmist vähendamist:
  - i) 2018. aasta puhul vähendatakse peatamise määra 15 % võrra;
  - ii) 2019. aasta puhul vähendatakse peatamise määra 25 % võrra;
  - iii) 2020. aasta puhul vähendatakse peatamise määra 50 % võrra;

Punktide a–f kohaldamisest tulenev peatamise määra vähendamine ei tohi olla suurem kui 50 %.

Juhul kui punktides b või c kirjeldatud olukord esineb samal ajal punktis b või c esitatud olukorraga, lükatakse peatamise jõustumine ühe aasta võrra edasi.

2. KULUKOHUSTUSTE PEATAMISE KOHALDAMISALA KINDLAKSMÄÄRAMINE PROGRAMMIDE JA PRIORITEETIDE KAUPA

Liikmesriigi suhtes kohaldatav kulukohustuste peatamine mõjutab esmajoones proportsionaalselt kõiki programme ja prioriteete.

▼B

Kuid järgmised programmid ja prioriteedid arvatakse peatamise kohaldamisalast välja:

- i) programmid ja prioriteedid, mille suhtes juba kohaldatakse artikli 23 lõike 6 kohaselt vastu võetud peatamise otsust;
- ii) programmid ja prioriteedid, mille vahendeid on vaja suurendada komisjoni poolt artikli 23 lõikes 9 osutatud käivitava sündmuse aastal vastavalt artikli 23 lõikele 1 käsitletud ümberplaneerimise taotlusele;
- iii) programmid ja prioriteedid, mille vahendeid on artikli 23 lõike 5 kohaselt vastu võetud otsuse tulemusena artikli 23 lõikes 9 osutatud käivitavale sündmusele eelnenud kahe aasta jooksul suurendatud;
- iv) väga olulised programmid ja prioriteedid, millega püütakse leida lahendust negatiivsetele majandus- ja sotsiaalingimustele. Selliste programmide või prioriteetide hulka kuuluvad programmid ja prioriteedid, millest toetatakse liidu jaoks eriti olulisi noorte tööhõive algatusega seotud investeeringuid. Programme ja prioriteete võib pidada väga oluliseks, kui nendest toetatakse investeeringuid, mis on seotud Euroopa poolaasta raames asjaomasele liikmesriigile antud soovitude elluviimisega ning on suunatud struktuurireformidele, või mis on seotud prioriteetidega, millest toetatakse vaesuse vähendamist või VKEde konkurentsivõimet suurendavaid rahastamisvahendeid.

3. KULUKOHUSTUSTE PEATAMISE LÕPLIKU MÄÄRA KINDLAKSMÄÄRAMINE PEATAMISE KOHALDAMISALASSE KUULUVATE PROGRAMMIDE PUHUL

Programmis sisalduva prioriteedi väljajätmiseks vähendatakse programmi kulukohustust võrdeliselt prioriteedi eraldisega.

Programmide kulukohustuste suhtes kohaldatav peatamise määr on selline, mida on vaja punktis 1 määratletud peatamise kogumäära saavutamiseks.

4. MAKSETE PEATAMISE KOHALDAMISALA JA MÄÄRA KINDLAKSMÄÄRAMINE

Punkti 2 alapunktides i–iv osutatud programmid ja prioriteedid arvatakse ka maksete peatamise kohaldamisalast välja.

Kohaldatava peatamise määr ei ületa 50 % programmide ja prioriteetide maksetest.

▼ B*IV LISA***RAHASTAMISVAHENDITE RAKENDAMINE:
RAHASTAMISLEPINGUD****▼ M6**

1. Kui rahastamisvahendit rakendatakse artikli 39a ning artikli 38 lõike 4 esimese lõigu punktide a, b ja c kohaselt, sisaldab rahastamisleping rakenduskavast rahastamisvahendisse maksete tegemise tingimusi ning vähemalt järgmist:

▼ B

- a) investeerimisstrateegia või -poliitika, mis hõlmab rakendamiskorda, pakutavaid finantstooteid, sihtgrupiks olevaid lõppsaajaid ja (vajaduse korral) kavandatud kombineerimist toetustega;
- b) rakendatava rahastamisvahendi äriplaan või samaväärsed dokumendid, sealhulgas artikli 37 lõikes 2 osutatud eeldatav võimendav mõju;
- c) eesmärgiks seatud tulemused, mida asjaomase rahastamisvahendi abil loodetakse saavutada, et anda panus asjakohase prioriteedi või meetme **► C1** alaeesmärkide **◄** ja tulemuste saavutamisse;
- d) sätted investeeringute kasutamise ja investeerimispakkumiste seire kohta, sealhulgas rahastamisvahendi aruandlus fondifondile ja/või korraldusasutusele, et tagada vastavus artiklile 46;
- e) auditeerimisnõuded, näiteks miinimumnõuded rahastamisvahendi tasandil (ja vajaduse korral fondifondi tasandil) säilitatava dokumentatsiooni kohta, nõuded seoses eraldi arvepidamisega erinevat liiki toetuste kohta vastavalt artikli 37 lõigetele 7 ja 8 (vajaduse korral), sealhulgas sätted ja nõuded liikmesriikide asutuste, komisjoni audiitorite ja Euroopa Kontrollikoja juurdepääsu kohta dokumentidele, et tagada selge kontrolljälg vastavalt artiklile 40;

▼ M6

- f) nõuded ja menetlused rakenduskavast vastavalt artiklile 41 saadavate järkjärguliste maksete haldamiseks ja investeerimispakkumiste prognoosimiseks, sealhulgas nõuded usalduskontode/eraldi arvepidamise kohta, nagu on sätestatud artikli 38 lõikes 6 ja artikli 39a lõike 5 teises lõigus;

▼ B

- g) nõuded ja menetlused intresside ja artiklis 43 osutatu kohaselt tekkinud muude tulude haldamiseks, sealhulgas nõuetekohased sularahatehingud/investeeringud ning asjaosaliste vastutus ja kohustused;
- h) sätted rahastamisvahendi halduskulude või haldustasude arvutamise ja maksmise kohta;

▼ M6

- i) sätted, mis käsitlevad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadud toetusel põhinevate vahendite uuesti kasutamist kuni rahastamiskõlblikkusperioodi lõpuni vastavalt artiklile 44 ning, kui see on asjakohane, artiklis 43a osutatud diferentseeritud kohtlemist käsitlevad sätted;

▼ C1

- j) sätted Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadud toetusele lisanduvate vahendite uuesti kasutamise kohta kuni rahastamiskõlblikkusperioodi lõpuni vastavalt artiklile 45 ning nende toetuste rahastamisvahendist väljaviimise poliitika;

▼ B

- k) tingimused programmist saadud rahalise toetuse võimalikuks täielikuks või osaliseks väljaviimiseks programmidest rahastamisvahenditesse, sealhulgas vajaduse korral fondifondi;

▼ B

- l) sätted, millega tagatakse, et rahastamisvahendeid rakendavad asutused haldavad rahastamisvahendeid sõltumatult ja kooskõlas vastavate kutse-nõuetega ning tegutsevad vaid rahastamisvahendisse rahalist toetust andvate poolte huvides;
- m) sätted rahastamisvahendi tegevuse lõpetamise kohta.

Kui rahastamisvahendid on korraldatud fondifondi kaudu, siis peab korraldus-asutuse ja fondifondi rakendava asutuse vaheline rahastamisleping lisaks sisaldama ka sätteid rahastamisvahendeid rakendavate asutuste hindamise ja valimise kohta, sealhulgas hankemenetluses osalemise taotluste esitamise ettepanekute või riigihangete korra kohta.

▼ M6

- 2. Artikli 38 lõike 8 punkti d kohaselt rakendatavate rahastamisvahendite strateegiadokumendid, millele on osutatud artikli 38 lõike 4 esimese lõigu punktis d, peavad sisaldama vähemalt järgmist:

▼ C1

- a) rahastamisvahendi investeerimisstrateegia või -poliitika, kavandatud laenude ja tagatiste üldtingimused, lõplikud sihtgrupid ja toetatavad tegevused;

▼ B

- b) rakendatava rahastamisvahendi äriplaan või samaväärsed dokumendid, sealhulgas artikli 37 lõikes 2 osutatud eeldatav võimendav mõju;

▼ M6

- c) sätted, mis käsitlevad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadud toetusel põhinevate vahendite uuesti kasutamist vastavalt artiklitele 43, 44 ja 45 ning, kui see on asjakohane, artiklis 43a osutatud diferentseeritud kohtlemist käsitlevad sätted;

▼ B

- d) rahastamisvahendi rakendamise seire ja aruandlus, et tagada vastavus artiklile 46.

▼B*V LISA***PUHASTULU TEKITAVATE PROJEKTIDE KINDLA MAKSEMÄÄRA
KINDLAKSMÄÄRAMINE**

	Sektor	Kindel maksumäär
1	MAANTEEVEDU	30 %
2	RAUDTEEVEDU	20 %
3	LINNATRANSPORT	20 %
4	VESI	25 %
5	TAHKED JÄÄTMED	20 %

KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUTE JAOTUS AASTATE KAUPA AASTATEL 2014–2020

Korrigeeritud jaotus aastate kaupa (sh noorte tööhõive algatuse jaoks ettenähtud lisatoetus)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Kokku
Eurodes, 2011. aasta hindades	34 108 069 924	55 725 174 682	46 044 910 736	48 027 317 164	48 341 984 652	48 811 933 191	49 046 236 960	330 105 627 309

VII LISA

ERALDAMISMETOODIKA

Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi kohaselt rahastamiskõlblikele, artikli 90 lõike 2 esimese lõigu punktis a osutatud vähem arenenud piirkondadele toetuse eraldamise meetod

1. Igale liikmesriigile ettenähtud eraldised on tema rahastamiskõlblikele NUTS
  2. tasandi piirkondadele eraldatavate vahendite summa, mis arvutatakse vastavalt järgmistele alapunktidele:
    - a) absoluutsumma (eurodes) määratakse kindlaks, korrutades kõnealuse piirkonna rahvaarvu kõnealuse piirkonna elaniku kohta arvestatava SKP (mõõdetuna ostujõu pariteetides) ja 27-liikmelise ELi elaniku kohta arvestatava keskmise SKP (mõõdetuna ostujõu pariteetides) vahega;
    - b) kõnealusele piirkonnale eraldatava kogueraldise kindlaksmääramiseks kohaldatakse ülaltoodud absoluutsumma suhtes protsendimäära; selline protsendimäär on astmeline, et võtta arvesse rahastamiskõlbliku piirkonna asukohaks oleva liikmesriigi suhtelist jõukust ostujõu pariteetides võrreldes 27-liikmelise ELi keskmisega, s.o
      - i) selliste piirkondade puhul, mis asuvad liikmesriikides, mille kogurahvatulu elaniku kohta on alla 82 % 27-liikmelise ELi keskmisest: 3,15 %;
      - ii) selliste piirkondade puhul, mis asuvad liikmesriikides, mille kogurahvatulu elaniku kohta on 82–99 % 27-liikmelise ELi keskmisest: 2,70 %;
      - iii) selliste piirkondade puhul, mis asuvad liikmesriikides, mille kogurahvatulu elaniku kohta on üle 99 % 27-liikmelise ELi keskmisest: 1,65 %;
    - c) kui see on kohaldatav, lisatakse alapunktis b saadud summale summa, mis saadakse 1 300 euro suuruse lisamakse eraldamisega iga töötu elaniku kohta aastas, kohaldatuna arvu suhtes, mille võrra ületab asjaomase piirkonna töötute arv nende inimeste arvu, kes oleksid töötud, kui kohaldataks kõikide ELi vähemarenenud piirkondade keskmist tööpuuduse määra.

Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi kohaselt rahastamiskõlblikele, artikli 90 lõike 2 esimese lõigu punktis b osutatud üleminekupiirkondadele toetuse eraldamise meetod

2. Igale liikmesriigile ettenähtud eraldised on tema rahastamiskõlblikele NUTS
  2. tasandi piirkondadele eraldatavate vahendite summa, mis arvutatakse vastavalt järgmistele alapunktidele:
    - a) abi minimaalse ja maksimaalse teoreetilise osatähtsuse kindlaksmääramine iga rahastamiskõlbliku üleminekupiirkonna kohta. Toetuse miinimumtase määratakse kindlaks abi keskmise osatähtsuse järgi elaniku kohta liikmesriigis enne piirkondliku turvaabinõu kohaldamist ja see eraldatakse kõnealuse liikmesriigi enamarenenud piirkondadele. Kui liikmesriigis ei ole enamarenenud piirkondi, vastab toetuse miinimumtase kõigi enamarenenud piirkondade abi keskmisele algele osatähtsusele elaniku kohta, s.o 19,80 eurole inimese kohta aastas. Toetuse maksimumtaseme puhul kasutatakse teoreetilist piirkonda, mille SKP elaniku kohta on 75 % 27-liikmelise ELi keskmisest, ja see arvutatakse punkti 1 alapunktides a ja b sätestatud meetodit kasutades. Nii saadud summast võetakse arvesse 40 %;
    - b) algsete piirkondlike eraldiste arvutamine, mille puhul võetakse arvesse piirkonna SKPd elaniku kohta (mõõdetuna ostujõu pariteetides), kasutades piirkonna ühe elaniku kohta arvestatava suhtelise SKP kohta lineaarset interpoleerimist 27-liikmelise ELiga võrreldes;

▼B

- c) kui see on kohaldatav, lisatakse alapunktis b kohaselt saadud summale summa, mis saadakse 1 100 euro suuruse lisamakse eraldamisega iga töötü elaniku kohta aastas, kohaldatavana arvu suhtes, mille võrra ületab asjaomase piirkonna töötute arv nende inimeste arvu, kes oleksid töötud, kui kohaldataks kõikide vähemarenenud piirkondade keskmist tööpuuduse määra.

Majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi kohaselt rahastamiskõlblikele, artikli 90 lõike 2 esimese lõigu punktis c osutatud enamarenenud piirkondadele toetuse eraldamise meetod

3. Algne teoreetiline kogueraldis saadakse, korrutades abi osatähtsuse 19,80 eurot elaniku kohta aastas rahastamiskõlbliku elanikkonna arvuga.
4. Igale asjaomasele liikmesriigile kuuluv osa on riigi rahastamiskõlblike NUTS 2. tasandi piirkondade osade summa, mis määratakse kindlaks järgmiste kriteeriumide alusel vastavalt esitatud osakaalule:
- a) kogu piirkonna rahvaarv (osakaal 25 %);
- b) töötute arv NUTS 2. tasandi piirkondades, mille tööpuuduse määr on suurem kui kõigi enamarenenud piirkondade keskmine (osakaal 20 %);
- c) täiendav tööhõive, mida on tarvis liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia 75 %-lise piirkondliku tööhõive määra (20–64aastase elanikkonna seas) eesmärgi saavutamiseks (osakaal 20 %);
- d) kolmanda taseme hariduse omandanud 30–34aastaste inimeste täiendav arv, mida on tarvis liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia 40 %-lise eesmärgi saavutamiseks (osakaal 12,5 %);
- e) haridus- ja koolitussüsteemist varakult lahkunud noorte arv (vanuses 18–24 aastat), mis tuleb praegusest lahutada, et saavutada liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia 10 %-line eesmärk (osakaal 12,5 %);
- f) piirkonna tegeliku SKP (mõõdetuna ostujõu pariteetides) ja piirkonna teoreetilise SKP vaheline erinevus, kui piirkonnas oleks sama SKP elaniku kohta mis kõige jõukamal NUTS 2. tasandil piirkonnal (osakaal 7,5 %);
- g) rahvaarv NUTS 3. tasandi piirkondades, mille rahvastiku tihedus on alla 12,5 elaniku/km² (osakaal 2,5 %).

Eraldamismeetod vastavalt artikli 90 lõikele 3 Ühtekuuluvusfondist toetust saavate liikmesriikide jaoks

5. Teoreetiline kogueraldis saadakse, korrutades abi keskmise osatähtsuse 48 eurot elaniku kohta aastas rahastamiskõlbliku elanikkonna suurusega. Sellest teoreetilisest kogueraldisest igale rahastamiskõlblikule liikmesriigile antavate eraldiste eelnevalt kindlaks määratud summa vastab protsendimäärale, mis põhineb riigi elanikkonnal, pindalal ja riigi jõukusel, ning saadakse järgmiste alapunktide rakendamise abil:
- a) liikmesriigi rahvaarvu ja pindala aritmeetilise keskmise osakaalu arvutamine kõigi rahastamiskõlblike liikmesriikide kogu rahvaarvust ja pindalast. Kui liikmesriigi osakaal kogu elanikkonnast ületab tema osakaalu

▼B

kogupindalast teguri võrra, mis on viis või suurem, peegeldades äärmiselt suurt rahvastikutihedust, kasutatakse selles etapis ainult liikmesriigi osakaalu kogu elanikkonnast;

- b) sellisel viisil saadud protsendimäära korrigeeritakse koefitsiendiga, mis moodustab ühe kolmandiku protsendimäärast, mille võrra selle liikmesriigi 2008.–2010. aasta kogurahvatulu elaniku kohta (mõõdetuna ostujõu pariteetides) ületab kõigi rahastamiskõlblike liikmesriikide keskmist kogurahvatulu elaniku kohta või jääb sellest allapoole (keskmine vastab 100 %-le).
6. Selleks et võtta arvesse Euroopa Liiduga 1. mail 2004. aastal või hiljem ühinenud liikmesriikide olulisi vajadusi transpordi ja keskkonna valdkonnas, määratakse nende Ühtekuuluvusfondi osaks vähemalt üks kolmandik nende lõplikust rahalisest kogueraldisest pärast piiristuse kohaldamist, nagu on määratud punktides 10-13, mis saadakse keskmiselt perioodi vältel.
7. Artikli 90 lõike 3 teises lõigus kindlaks määratud liikmesriikidele Ühtekuuluvusfondist ettenähtud eraldis makstakse seitsme aasta jooksul välja kahanevate summadena. See üleminekutoetus on 2014. aastal 48 eurot elaniku kohta ja seda kohaldatakse liikmesriigi kogu elanikkonna suhtes. 2014. aastale järgnevate aastate summad on väljendatud protsendimäärana 2014. aasta summast järgmiselt: 2015. aastal 71 %, 2016. aastal 42 %, 2017. aastal 21 %, 2018. aastal 17 %, 2019. aastal 13 % ja 2020. aastal 8 %.

ETK määruse artiklis 4 osutatud Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgiga seotud eraldamismeetod

8. Igale liikmesriigile eraldatavate vahendite summa, mis hõlmab piiriülest ja riikidevahelist koostööd ja mis sisaldab Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendile ja ühinemiseelse abi rahastamisvahendile ERFist eraldatavat toetust, on kindlaks määratud piirialade elanikkonna osakaalu ja liikmesriigi koguelanikkonna osakaalu kaalutud summana. Kaaluteguri määravad piiriülese ja riikidevahelise koostöö vastavad osakaalud. Piiriülese ja riikidevahelise koostöö osakaalud on 77,9 % ja 22,1 %.

Artikli 92 lõike 1 punktis e osutatud piirkondadele ettenähtud täiendava toetuse eraldamise meetod

9. Äärepoolseimatele NUTS 2. tasandi piirkondadele ja hõredalt asustatud põhjapoolsetele NUTS 2. tasandi piirkondadele on ette nähtud täiendav eritoetus, mis vastab abi osatähtsusele 30 eurot elaniku kohta aastas. See eraldis jaotatakse piirkonna ja liikmesriigi kohta proportsionaalselt nende piirkondade kogurahvastikuga.

Ühtekuuluvust toetavatest fondidest tehtavate ülekannete maksimummäärad

10. Selleks, et soodustada ühtekuuluvusvahendite asjakohast koondamist vähim arenenud piirkondadesse ja liikmesriikidesse ning erinevuste vähendamist elaniku kohta antava keskmise abi osatähtsuses, on igale liikmesriigile fondidest ülekantavate summade maksimummäär (piiristus) 2,35 % liikmesriigi SKPst. Piiristust kohaldatakse aastapõhiselt, tehes kohandusi, mida on vaja, et rakendada võimalikult kiiresti noorte tööhõive algatust, ning vajaduse korral vähendatakse sellega proportsionaalselt kõiki ülekandeid (välja arvatud ülekanded enamarenenud piirkondadele ja ülekanded Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames) asjaomastele liikmesriikidele, et saavutada ülekannete maksimummäär. Liikmesriikide puhul, kes ühinesid liiduga enne 2013. aastat ja kelle keskmine SKP reaalkasv aastatel 2008–2010 oli alla -1 %, kehtestatakse ülekannete maksimummäär 2,59 %.

▼B

11. Lõikes 10 osutatud ülemmäärad sisaldavad ERFi toetust Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi ja ühinemiseelse abi rahastamisvahendi piiriülesele harule. Ülemmäärades ei sisaldu noorte tööhõive algatusele ettenähtud 3 000 000 000 euro suurune sihtotstarbeline eraldis.
12. Komisjon teeb SKP arvutused 2012. aasta mais kättesaadavate statistiliste andmete põhjal. Komisjoni poolt 2012. aasta mais aastateks 2014–2020 prognoositud individuaalseid riiklikke SKP kasvumäärasid kohaldatakse iga liikmesriigi puhul eraldi.
13. Lõikes 10 kirjeldatud eeskirjade alusel ei tohi ühelegi liikmesriigile määrata eraldist, mis on suurem kui 110 % liikmesriigi programmiperioodi 200.–201 tegelikult määrast.

Lisavahendid

14. Kõigi piirkondade puhul, mille SKP elaniku kohta (mõõdetuna ostujõu pariteetides), mida kasutatakse rahastamiskõlblikkuse kriteeriumina, oli programmiperioodil 2007–2013 alla 75 % 25-liikmelise ELi keskmisest, kuid mille SKP elaniku kohta on enam kui 75 % 27-liikmelise ELi keskmisest, võrdub aastatel 2014–2020 eraldatava toetuse miinimumtase majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi raames igal aastal 60 %ga nende varasemast keskmisest soovituslikust aastaeraldise, mis tehti lähenemiseesmärgi alusel; protsendid on komisjon välja arvanud 2007.–2013. aasta mitmeaastase finantsraamistiku raames.
15. Ükski üleminekupiirkond ei saa vähem, kui ta oleks saanud siis, kui ta oleks olnud enamarenenud piirkond. Miinimumeraldise taseme kindlaksmääramiseks kohaldatakse enamarenenud piirkondade puhul kasutatavat eraldiste jaotamise meetodit kõikide piirkondade suhtes, mille SKP elaniku kohta on vähemalt 75 % 27-liikmelise ELi keskmisest.
16. Liikmesriigile fondidest tehtava kogueraldise miinimummäär on 55 % aastate 2007–2013 kogueraldisest sellele riigile. Selle nõude täitmiseks tehtavat kohandust kohaldatakse proportsionaalselt fondide eraldistele, välja arvatud Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames tehtavad eraldised.
17. Selleks, et leevendada majanduskriisi mõju euroala liikmesriikidele vastavalt nende jõukuse tasemele ja et soodustada neis liikmesriikides majanduskasvu ja tööhõivet, eraldatakse struktuurifondidest järgmised lisasummad:
  - a) Kreeka vähem arenenud piirkondadele 1 375 000 000 eurot;
  - b) Portugalile 1 000 000 000 eurot, mis jaguneb järgmiselt: enamarenenud piirkondadele 450 000 000 eurot, millest 150 000 000 eurot eraldatakse Madeirale, 75 000 000 eurot üleminekupiirkonnale ja 475 000 000 eurot vähim arenenud piirkondadele;
  - c) Iirimaa piirkonnale Border, Midlands and Western 100 000 000 eurot;
  - d) Hispaaniale 1 824 000 000 eurot, millest 500 000 000 eurot eraldatakse Extremaduralle, 1 051 000 000 eurot üleminekupiirkondadele ning 273 000 000 eurot enamarenenud piirkondadele;

▼B

- e) Itaalia vähemarenenud piirkondadele 1 500 000 000 eurot, millest 500 000 000 eurot linnavälistele piirkondadele.
18. Selleks et võtta arvesse probleeme, millega seisavad silmitsi saareriikidest liikmesriigid ja teatavad liidu kaugemad piirkonnad, saavad Malta ja Küpros pärast punktis 16 osutatud meetodi kohaldamist vastavalt 200 000 000 euro ja 150 000 000 euro suuruse lisatoetuse majanduskasvu ja tööhõivesse investimise eesmärgi alusel ning see jaguneb järgmiselt: üks kolmandik Ühtekuuluvusfondi ja kaks kolmandikku struktuurifondide jaoks.
- Hispaania piirkondadele Ceuta ja Melilla eraldatakse struktuurifondidest lisavahenditena kokku 50 000 000 eurot.
- Äärepoolseimale piirkonnale Mayotte'ile eraldatakse struktuurifondidest toetusena kokku 200 000 000 eurot.
19. Selleks et aidata teatavatel piirkondadel kohaneda kas muutusega oma rahastamiskõlblikkuse staatuses või nende majanduste hiljutiste suundumuste pikaajalise mõjuga, tehakse järgmised lisaeraldised:
- a) Belgiale 133 000 000 eurot, millest 66 500 000 eurot eraldatakse Limburgile ja 66 500 000 eurot Valloonia üleminekupiirkondadele;
- b) Saksamaale 710 000 000 eurot, millest 510 000 000 eurot eraldatakse üleminekupiirkondade kategooriasse kuuluvatele endistele lähenemispiirkondadele ja 200 000 000 eurot Leipzigi piirkonnale;
- c) olenemata lõikest 10 eraldatakse struktuurifondidest Ungari vähem arenenud piirkondadele 1 560 000 000 euro suurune lisasumma, Tšehhi Vabariigi vähem arenenud piirkondadele 900 000 000 euro suurune lisasumma ja Sloveenia vähem arenenud piirkondadele 75 000 000 euro suurune lisasumma.
20. Programmi „PEACE” jaoks eraldatakse kokku 150 000 000 eurot, millest 106 500 000 eurot eraldatakse Ühendkuningriigile ja 43 500 000 eurot Iirimaa. Programm viiakse ellu piiriülese koostööprogrammina, milles osalevad Põhja-Iirimaa ja Iirimaa.

Lisasummad vastavalt artikli 92 lõikele 2

21. Lisaks artiklites 91 ja 92 sätestatud summadele eraldatakse Küprosele peale selle summa, mis talle on ette nähtud struktuurifondidest, 2014. aastal 94 200 000 euro ja 2015. aastal 92 400 000 euro suurune lisasumma.

VIII LISA

**NOORTE TÖÖHÕIVE ALGATUSE JAOKS ETTENÄHTUD
SIHTOTSTARBELISE ERALDISE IGA-AASTASE JAOTUSE
ARVUTAMISE MEETOD, MILLELE ON OSUTATUD ARTIKLIS 91**

- I. Noorte tööhõive algatuse sihtotstarbelise eraldise jaotus määratakse kindlaks järgmiste sammudega:
  1. 15–24-aastaste töötute noorte arv määratakse kindlaks NUTS 2. tasandi piirkondades nagu need on määratletud ESFi määruse artiklis 16, kus 15–24-aastaste noorte tööpuuduse määr aastal 2012 oli üle 25 %, või liikmesriikide puhul, kus tööpuuduse määr oli aastal 2012 suurenenud üle 30 %, nende piirkondade puhul, kus noorte töötuse määr oli aastal 2012 üle 20 % („rahastamiskõlblikud piirkonnad”).
  2. Igale rahastamiskõlblikule piirkonnale vastav eraldis arvutatakse rahastamiskõlbliku piirkonna töötute noorte arvu ja kõikide rahastamiskõlblike piirkondade punktis 1 osutatud töötute noorte koguarvu suhte põhjal.
  3. Igale liikmesriigile ette nähtud eraldis on kõigi tema rahastamiskõlblike piirkondade eraldiste summa.
- II. VII lisas sätestatud toetuse ülempiiri eeskirjade kohaldamisel seoses koguvahendite eraldamisega ei arvestata noorte tööhõive algatusele ette nähtud sihtotstarbelist eraldist.
- III. Kui Eurostati andmed NUTS 2. tasandi kohta ei ole kättesaadavad, tehakse noorte tööhõive algatusest Mayotte'ile eraldatav sihtotstarbeline eraldis kindlaks noorte töötuse määra ja töötute noorte arvu puudutavate kõige uuemate saadaolevate riigi tasandi andmete põhjal.
- IV. Noorte tööhõive algatuse vahendid võib nende suurendamise eesmärgil aastateks 2016–2020 läbi vaadata eelarvemenetluse raames vastavalt määruse (Euratom, EL) nr 1311/2013 artiklile 14. Lisavahendite jaotamisel liikmesriikide kaupa järgitakse samu, algsel eraldamisel tehtud samme, kuid kasutatakse kõige uuemaid saadaolevaid iga-aastaseid andmeid.

*IX LISA***ESFI MINIMAALSE OSA KINDLAKSMÄÄRAMISE METOODIKA**

Igas liikmesriigis ESFi eraldatud artikli 92 lõikes 4 osutatud struktuurivahendite osale lisatav täiendav osa protsentides, mis vastab liikmesriigi programmiperioodi 2007–2013 osale, määratakse kindlaks järgmiselt, võttes aluseks tööhõive määra (20-64-aastaste isikute puhul) aastal 2012:

- kui tööhõive määr on 65 % või vähem, suurendatakse osa 1,7 protsendipunkti võrra;
- kui tööhõive määr on üle 65 %, kuid mitte üle 70 %, suurendatakse osa 1,2 protsendipunkti võrra;
- kui tööhõive määr on üle 70 %, kuid mitte üle 75 %, suurendatakse osa 0,7 protsendipunkti võrra;
- kui tööhõive määr on üle 75 %, osa ei suurendata.

Liikmesriigi täiendava osa järgne koguosa protsentides ei ületa 52 % artikli 92 lõikes 4 osutatud struktuurivahenditest.

Horvaatia osa struktuurivahenditest (välja arvatud Euroopa territoriaalse koostöö eesmärk), mis eraldatakse ESFi programmiperioodiks 2007–2013, on nende liikmesriikide lähenemiseesmärgi alla kuuluvatest piirkondade keskmine osa, kes ühinesid liiduga 1. jaanuaril 2004 või pärast seda.

X LISA

TÄIENDAVUS

1. AVALIKU SEKTORI VÕI SAMAVÄÄRSED STRUKTUURILISED KULUD

Nendes liikmesriikides, kus vähemarenenud piirkonnad hõlmavad vähemalt 65 % elanikkonnast, kasutatakse avaliku sektori või samaväärsete struktuuriliste kulude määramiseks liikmesriikide poolt vastavalt määrusele (EÜ) nr 1466/97 oma keskpika perioodi eelarvestrateegia esitamiseks koostatud stabiilsus- ja ühtekuuluvusprogrammides esitatud kapitali kogumahutust põhivarasse kirjeldavat arvnäitajat. Kasutatakse sama arvnäitajat, mis esitatakse seoses valitsemissektori bilansi ja võlaga ning valitsemissektori eelarveprognosidega ja see esitatakse protsendina SKPst.

Nendes liikmesriikides, kus vähemarenenud piirkonnad hõlmavad rohkem kui 15 % ja vähem kui 65 % elanikkonnast, kasutatakse avaliku sektori või samaväärsete struktuuriliste kulude määramiseks vähemarenenud piirkondade kapitali kogumahutust põhivarasse kirjeldavat arvnäitajat. See esitatakse samas vormis kui on sätestatud esimeses lõigus.

2. KONTROLL

Artikli 95 lõike 5 kohane täiendavuse kontroll toimub järgmiste eeskirjade kohaselt.

2.1 Eelkontroll

- a) Kui liikmesriik esitab partnerluslepingu, esitab ta andmed kulude kavandatava profiili kohta tabeli 1 vormis.

Tabel 1

Valitsemissektori kulud osana SKPst	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
P51	X	X	X	X	X	X	X

- b) Liikmesriigid, kus vähemarenenud piirkonnad hõlmavad rohkem kui 15 % ja vähem kui 65 % elanikkonnast, esitavad samuti teavet vähemarenenud piirkondade kulude kavandatava profiili kohta tabeli 2 vormis.

Tabel 2

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Valitsemissektori kapitali kogumahutus põhivarasse vähemarenenud piirkondades suhtena SKPsse	X	X	X	X	X	X	X

- c) Liikmesriik esitab komisjonile andmed peamiste makromajanduslike näitajate ja prognooside kohta, mis on avaliku sektori või samaväärsete struktuuriliste kulude taseme aluseks.
- d) Liikmesriigid, kus vähemarenenud piirkonnad hõlmavad rohkem kui 15 % ja vähem kui 65 % elanikkonnast, esitavad samuti komisjonile teavet meetodi kohta, mida kasutatakse hindamiseks nende piirkondade

▼B

kapitali kogumahutust põhivarasse. Sel eesmärgil kasutavad liikmesriigid võimaluse korral piirkondliku tasandi avalike investeeringute andmeid. Kui selliseid andmeid ei ole või muudel nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, k.a siis, kui liikmesriik on aastateks 2014–2020 märkimisväärselt muutnud määruses (EÜ) nr 1059/2003 määratletud piirkondlikku jaotust, võib kapitali kogumahutust põhivarasse hinnata, kohaldades piirkondlike avalike kulutuste või piirkondliku elanikkonna näitajaid riikliku tasandi avaliku sektori investeeringute andmete suhtes.

- e) Kui komisjon ja liikmesriik on kokkuleppele jõudnud, lisatakse asjaomase liikmesriigi partnerluslepingusse tabel 1 ja, kui see on asjakohane, tabel 2 avaliku sektori või samaväärsete struktuuriliste kulude kontrolltasemena, mida tuleb aastatel 2014–2020 säilitada.

2.2 Vahekontroll

- a) Vahekontrolli ajal loetakse liikmesriik avaliku sektori või samaväärsete struktuuriliste kulude taseme säilitanuks, kui kulude aastane keskmine aastatel 2014–2017 võrdub partnerluslepingus määratud kulude kontrolltasemega või ületab selle.
- b) Pärast vahekontrolli võib komisjon liikmesriigiga konsulteerides avaliku sektori või samaväärsete struktuuriliste kulude kontrolltaseme partnerluslepingus üle vaadata, kui liikmesriigi majandusolukord on partnerluslepingu vastuvõtmise hetkel prognoositust oluliselt muutunud.

2.3 Järelkontroll

Järelkontrolli ajal loetakse liikmesriik avaliku sektori või samaväärsete struktuuriliste kulude taseme säilitanuks, kui kulude aastane keskmine aastatel 2014–2020 võrdub partnerluslepingus määratud kulude kontrolltasemega või ületab selle.

3. FINANTSKORREKTSIOONI MÄÄRAD PÄRAST JÄRELKONTROLLI

Kui komisjon otsustab kohaldada finantskorrektsiooni artikli 95 lõike 4 kohaselt, saadakse finantskorrektsiooni tase, lahutades partnerluslepingu kontrolltaseme ja saavutatud taseme vahelisest erinevusest, väljendatuna kontrolltaseme protsendina, 3 % ning jagades seejärel tulemuse kümnega. Finantskorrektsioon määratakse, kohaldades finantskorrektsiooni määra toetusele, mille asjaomane liikmesriik on saanud fondidest vähem arenenud ja üleminekupiirkondade jaoks kogu programmiperioodiks.

Kui partnerluslepingu kontrolltaseme ja saavutatud taseme vaheline erinevus, väljendatuna protsendina kontrolltasemest partnerluslepingus, on 3 % või alla selle, siis finantskorrektsiooni ei kohaldata.

Finantskorrektsioon ei tohi ületada 5 % fondist asjaomasele liikmesriigile kogu programmiperioodiks eraldatud toetusest, mis on ette nähtud vähemarenenud piirkondade jaoks.

XI LISA

Eeltingimused

I OSA: Valdkonnapõhised eeltingimused

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteedid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
<p>1. Teaduse, tehnoloogia-arenduse ja innovatsiooni edendamine</p> <p>(teadus- ja arendustegevuse eesmärk)</p> <p>(osutatud artikli 9 lõike 1 esimeses lõigus)</p>	<p>ERF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kõik investeeringuprioriteedid valdkondliku eesmärgi nr 1 raames 	<p>1.1. Teadus ja innovatsioon: Riikliku ja/või regionaalse aruka spetsialiseerumise strateegia olemasolu kooskõlas riikliku reformikavaga, et võimendada erasektori kulusid teadusuuringutele ja innovatsioonile, mis vastavad hästitoimivate riiklike või regionaalsete teadusuuringute ja innovatsioonisüsteemide tunnustele.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Rakendatud on riiklik ja/või regionaalne aruka spetsialiseerumise strateegia, mis: <ul style="list-style-type: none"> — rajaneb SWOT-analüüsil või sellele sarnasel analüüsil, et suunata vahendeid piiratud hulgale teadusuuringute ja innovatsiooniprioriteetidele; — esitab meetmeid, millega stimuleeritakse erainvesteeringuid teadusuuringutesse ja tehnoloogiaarendusse; — sisaldab seiremehhanismi. — Vastu on võetud raamistik, milles esitatakse kättesaadavaks tehtud eelarvelised vahendid teadusuuringutele ja innovatsioonile.
	<p>ERF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — teadusuuringute ja innovatsiooni taristu ning suutlikkuse parandamine teadusuuringute ja innovatsiooni tippaseme arendamiseks ja eelkõige Euroopa huvides olevate oskuskeskuste edendamiseks 	<p>1.2 Teadusuuringute ja innovatsiooni taristu: mitmeaastase kava olemasolu investeeringute eelarvestamiseks ja eelisarendamiseks.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Vastu on võetud soovituslik mitmeaastane kava liidu prioriteetidega seotud investeeringute ja vajadusel Euroopa teadustaristu strateegiafoorumi (ESFRI) eelarvestamiseks ja eelisarendamiseks.
<p>2. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) kättesaadavuse ja nende kasutamise ning kvaliteedi parandamine (lairibahendusega seotud eesmärk)</p> <p>(osutatud artikli 9 lõike 2 esimeses lõigus)</p>	<p>ERF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — IKT-toodete ja -teenuste ning e-kaubanduse arendamine ning IKT nõudluse suurendamine 	<p>2.1. Digitaalne kasv: digitaalse kasvu strateegiline poliitiline raamistik, et tõhustada taskukohaseid, kvaliteetseid ja koostalitlusvõimelisi IKT-põhiseid avalikke ja eraõiguslikke teenuseid ning suurendada nende vastuvõttu kodanike, sealhulgas</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Rakendatud on digitaalse majanduskasvu strateegiline poliitiline raamistik näiteks riiklikus või piirkondlikus aruka spetsialiseerumise strateegias, mis sisaldab järgmist:

▼B

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteetid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
	<ul style="list-style-type: none"> — e-valitsuse, e-õppe, e-kaasatuse, e-kultuuri ja e-tervise alaste IKT rakenduste tugevdamine 	<p>haavatavate elanikkonnarühmade, ettevõtjate ja korraldusametuste hulgas, sealhulgas piiriüleste algatuste raames.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — meetmete eelarvestamine ja eelisarendamine SWOT-analüüsi või sellele sarnase analüüsi kaudu, mis tehakse kooskõlas Euroopa digitaalse rakenduskava tulemustabeliga; — teostatud peaks olema IKT toodete ning teenuste nõudluse ja pakkumise tasakaalustamise analüüs; — näitajaid, et mõõta sekkumiste edusamme näiteks digitaalpädevuse, e-kaasatuse, e-juurdepääsetavuse ja e-tervise valdkonnas ELi toimimise lepingu artikli 168 piires, mis on vajaduse korral kooskõlas olemasolevate liidu, riiklike või piirkondlike valdkonnastrateegiatega; — hinnang vajadusele tugevdada IKT-suutlikkuse suurendamist.
	<p>ERF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — lairibaühenduse kasutuselevõtu ja kiire ühendusega võrkude väljaarendamise laiendamine ning tulevaste ja kujunemisjärgus tehnoloogiate ja digitaalrajaduse võrgustike kasutuselevõtmise toetamine 	<p>2.2. Järgmise põlvkonna võrgu taristu: selliste riiklike või piirkondlike järgmise põlvkonna võrgu kavade olemasolu, milles võetakse arvesse regionaalseid meetmeid liidu kiire internetiühenduse eesmärkide saavutamiseks, suunates tähelepanu valdkondadele, kus turg ei paku avatud taristu taskukohase hinnaga ega kvaliteediga, mis vastab liidu konkurentsi- ja riigiabi-eeskirjadele, ning pakutakse haavatavatele elanikkonnarühmadele kättesaadavaid teenuseid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Rakendatud on riiklik või piirkondlik järgmise põlvkonna võrgu kava, mis sisaldab järgmist: <ul style="list-style-type: none"> — majandusanalüüsil põhinev taristuinvesteeringute kava, milles võetakse arvesse avaliku ja erasektori olemasolevat taristut ja kavandatud investeeringuid; — jätkusuutliku investeerimise mudelid, mis edendavad konkurentsi ja tagavad juurdepääsu

▼ B

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteedid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
			<p>avatud, taskukohasele, kvaliteetsele ja tulevikuks hästi ette valmistatud taristule ning teenustele;</p> <p>— meetmed erasektori investeeringute stimuleerimiseks.</p>
<p>3. Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete konkurentsivõime suurendamine (osutatud artikli 9 lõike 3 esimeses lõigus)</p>	<p>ERF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ettevõtluse edendamine, eelkõige uute ideede kasutuselevõtu ja uute ettevõtete loomise soodustamise abil, muu hulgas ettevõtlusinkubaatorite kaudu (ERFi määruse artikkel 3 a) — uute ärimudelite arendamine ja rakendamine VKEde jaoks, eelkõige pidades silmas rahvusvahelist tegevust (ERFi määruse artikkel 3b) – VKEde piirkondlikel, riiklikel ja rahvusvahelistel turgudel kasvus ja innovatsiooni-protsessides osalemise suutlikkuse toetamine 	<p>3.1. Teostatud on konkreetseid meetmeid, et toetada ettevõtluse ergutamist, võttes arvesse Euroopa väikeettevõtlusalgatust „Small Business Act” (SBA).</p>	<p>— Konkreetseid meetmeid on järgmised:</p> <ul style="list-style-type: none"> — võetud on meetmed, mille eesmärk on vähendada ettevõtete käivitamise aega ja kulu, võttes arvesse SBA eesmärke; — võetud on meetmed, mille eesmärk on vähendada aega, mida on vaja lubade saamiseks, et ettevõtte võiks konkreetse tegevusalaga tegelema hakata, võttes arvesse SBA eesmärke; — loodud on mehhanism kehtestatud SBA meetmete rakendamise jälgimiseks ja VKEdele avalduva õigusaktide mõju hindamiseks.
<p>4. Vähesese CO₂-heitega majandusele ülemineku toetamine kõikides sektorites (osutatud artikli 9 lõike 4 esimesele lõigule)</p>	<p>ERF+ Ühtekuuluvusfond:</p> <ul style="list-style-type: none"> — energiatõhususe, aruka energiamajanduse ja taastuvenergia kasutamise toetamine avalikes taristutes, sealhulgas üldkasutatavates hoonetes ja eluasemesektoris 	<p>4.1. Võetud on meetmeid energia lõpptarbimise tõhususe kulutõhusa parandamise edendamiseks ja kulutõhusate investeeringute tegemiseks energiatõhususse hoonete ehitamisel ja renoveerimisel.</p>	<p>— Meetmed on järgmised:</p> <ul style="list-style-type: none"> — meetmed, mis tagavad direktiivi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2010/31/EL⁽¹⁾ artiklite 3, 4 ja 5 kohaselt nõutavate ehitiste energiatõhususega seotud miinimumnõuete kehtestamise; — direktiivi 2010/31/EL artikli 11 kohase hoonete

▼B

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteedid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
			<p>energiamärgise väljastamise süsteemi kehtestamiseks vajalikud meetmed;</p> <p>— meetmed, millega tagatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL (2) artikli 3 kohane energiatõhususe strateegiline planeerimine;</p> <p>— meetmed, mis vastavad energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/32/EÜ (3) artiklike 13, et tagada individuaalsete mõõturi andmine lõpptarbijatele niipalju kui on tehniliselt võimalik, majanduslikult põhjendatud ja võimaliku energiasäästu suhtes proportsionaalne.</p>
	<p>ERF + Ühtekuuluvusfond</p> <p>— soojuse ja elektri suure tõhususega koostootmise edendamise, mille aluseks on kasulik nõudlus</p>	<p>4.2. Võetud on meetmeid soojuse ja elektri suure tõhususega koostootmise edendamiseks.</p>	<p>— Meetmed on järgmised:</p> <p>— soojus- ja elektrienergia koostootmise toetamine põhineb kasuliku soojuse nõudlusel ja primaarenergia säästmisel kooskõlas direktiivi 2004/8/EÜ artikli 7 lõikega 1 ja artikli 9 lõike 1 punktidega a ja b ning liikmesriigid või nende pädevad asutused on hinnanud kehtivaid õigusakte ja reguleerivad raamistikku loa andmise menetluse või muude menetluste suhtes, et</p> <p>a) soodustada selliste koostootmisüksuste projekteerimist, misvastaksid</p>

▼B

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteedid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
			<p>majanduslikult põhjendatud nõudlusele kasuliku soojuse toodangu järele ja ei toodaks rohkem soojust kui kasulik soojus, ning</p> <p>b) vähendada regulatiivseid ja mitteregulatiivseid takistusi, et suurendada koostootmist.</p>
	<p>ERF+ Ühtekuuluvusfond:</p> <p>— taastuvatest energiaallikatest saadud energia tootmise ja jaotuse edendamine</p>	<p>4.3. Võetud on meetmeid taastuvatest energiaallikatest saadud energia tootmise ja jaotamise edendamiseks ⁽⁴⁾.</p>	<p>— Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/28/EÜ ⁽⁴⁾ artikli 14 lõikega 1, artikli 16 lõikega 2 ja artikli 16 lõikega 3 on rakendatud läbipaistvad toetuskavad, seatud prioriteedid elektrivõrkudele juurdepääsul või tagatud juurdepääsul ja dispetsjuhtimises ning on kehtestatud avalikustatud standardeeskirjad tehniliste kohanduste kulude kandmise ning jagamise kohta.</p> <p>— Liikmesriik on võtnud vastu riikliku taastuenergia rakenduskava kooskõlas direktiivi 2009/28/EÜ artikliga 4.</p>
<p>5. Kliimamuutustega kohanemise ja riskide ennetuse edendamine</p> <p>(kliimamuutusega seotud eesmärk) (osutatud artikli 9 lõike 5 esimeses lõigus)</p>	<p>ERF+ Ühtekuuluvusfond:</p> <p>— selliste investeeringute edendamine, mis on mõeldud konkreetsete riskidega toimetulemiseks, vastupanuvõime tagamiseks suurõnnetuste puhul ja suurõnnetuste tagajärgedega toimetuleku süsteemide väljatöötamiseks</p>	<p>5.1. Riskiennetus ja riskijuhtimine: selliste riskihinnangute olemasolu suurõnnetuste likvideerimise juhtimiseks, milles arvestatakse kliimamuutustega kohanemist.</p>	<p>— Rakendatud on riiklikku või piirkondlikku riskihindamist, mis hõlmab järgmisi elemente:</p> <p>— protsessi, meetodika, meetodite ja mittetundlike andmete kirjeldus, mida kasutatakse riskihindamiseks, ning investeeringute tähtsuse järjekorda seadmise riskipõhiste kriteeriumide kirjeldus</p>

▼B

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteetid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
			<ul style="list-style-type: none"> — ühe ja mitme riskiga stsenaariumide kirjeldus; — vajaduse korral riiklike kliimamuutusega koostamise strateegiate arvestamine.
<p>6. Keskkonna säilitamine, keskkonnakaitse ja ressurside säästliku kasutamise edendamine</p> <p>(osutatud artikli 9 lõike 6 esimeses lõigus)</p>	<p>ERF + Ühtekuuluvusfond</p> <ul style="list-style-type: none"> — investeerimine veesektorisse, et täita ELi keskkonnamaalase õigustiku nõuded ning liikmesriikide poolt määratletud, nendest nõuetest kaugemale ulatuvaid investeeringuid nõudvad vajadused 	<p>6.1. Veesektor: sellise veehinna poliitika olemasolu, mis tagab kasutajatele piisavad stiimulid veeressursside tõhusaks kasutamiseks, ning b) eri veekasutusviiside piisav panus veeteenuste kulude katmise programmidega toetatavate investeeringute jaoks heakskiidetud vesikonna majandamise kavas kindlaksmääratud määra kohaselt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — ERFist ja Ühtekuuluvusfondist toetust saavates sektorites on liikmesriik taganud eri veekasutusviiside osaluse veevarustusteenuste kulude katmisel sektorite kaupa kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ artikli 9 lõike 1 esimese taandega, võttes vajadusel arvesse kulude katmise sotsiaalseid, keskkonnamaalaseid ja majanduslikke tagajärgi ning kõnealuse piirkonna või kõnealuste piirkondade geograafilisi ja kliimatingimusi; — vesikonna majandamise kava vastuvõtmine valgla-piirkonnale vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ artiklile 13.
	<p>ERF + Ühtekuuluvusfond</p> <ul style="list-style-type: none"> — investeerimine jäätmesektorisse, et täita ELi keskkonnamaalase õigustiku nõuded ning liikmesriikide poolt määratletud, nendest nõuetest kaugemale ulatuvaid investeeringuid nõudvad vajadused 	<p>6.2. Jäätmesektor: majanduslikult jätkusuutliku ja keskkonda säästva jäätmesektorisse investeerimise edendamine, eelkõige jäätmekavade väljatöötamise abil kooskõlas jäätmeid käsitleva direktiiviga 2008/98/EÜ ja jäätmehierariiaga.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Komisjonile on esitatud direktiivi 2008/98/EÜ artikli 11 lõike 5 alusel nõutav rakendusaruanne edusammude kohta, mida on tehtud direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 11 sätestatud eesmärkide saavutamiseks; — ühe või mitme jäätmekava olemasolu, nagu seda nõutakse direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 28; — jäätmetekke vältimise kavade olemasolu, nagu seda nõutakse direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 29;

▼ B

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteedid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
			<ul style="list-style-type: none"> — võetud on vajalikud meetmed taaskasutuseks ja ringlussevõtuks ettevalmistamisega seotud eesmärkide saavutamiseks 2020. aastaks kooskõlas direktiivi 2008/98/EÜ artikli 11 lõikega 2.
<p>7. Säästava transpordi edendamine ja tähtsate võrgutariistute kitsaskohtade kõrvaldamine</p> <p>(osutatud artikli 9 lõike 7 esimeses lõigus)</p>	<p>ERF + Ühtekuuluvusfond</p> <ul style="list-style-type: none"> — Euroopa ühtse mitmeliigilise transpordipiirkonna toetamine, investeerides üleeuroopalisse transpordivõrku (TEN-T) — ulatuslike, kvaliteetsete ja koostalitlusvõimeliste raudteesüsteemide arendamine ja taastamine ning mürataseme vähendamise meetmete edendamine — keskkonnasõbralike (sh vähe müra tekitavate) ja vähese CO₂-heittega transpordisüsteemide, sealhulgas sisevee- ja meretranspordi, sadamate, eri transpordiliikide ühendamise ja lennujaama taristu arendamine ja täiustamine, et edendada säästvat regionaalset ja kohalikku liikuvust <p>ERF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — piirkondliku liikuvuse tõhustamine, ühendades teise ja kolmanda suuruse järgu sõlmed, sealhulgas mitmeliigilised sõlmed TEN-T taristuga 	<p>7.1. Transport: selliste kõikehõlmava(te) kava(de) või raamistiku (raamistike) olemasolu liikmesriikide institutsioonilisele korraldusele vastavate transpordivaldkonna investeringute (sealhulgas regionaalne ja kohaliku tasandi ühistransport) tegemiseks, mis toetavad taristu arendamist ja parandavad ühendust TEN-T üldise ja põhivõrguga.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Sellis(e) transpordi investeerimist reguleeriva(te) kõikehõlmava(te) kava(de) või raamistiku (raamistike) olemasolu, mis täidab (või täidavad) keskkonnamõju strateegilisele hindamisele esitatavad õiguslikud nõuded ja milles sätestatakse järgmine: — Euroopa parlamendi ja nõukogu .... määruse /EL) nr 1315/2013 (5) artikliga 10 kooskõlas olev panus Euroopa ühtse transpordipiirkonna edendamisse, sealhulgas investeeringuprioriteedid järgmistes valdkondades: — TEN-T põhivõrk ja üldine võrk, mille puhul nähakse ette investeringud ERFist ja Ühtekuuluvusfondist, ning — lisäühendus; — realistlik ja töövalmis süsteem selliste projektide esitamiseks, millele kavandatakse toetust ERFist ja Ühtekuuluvusfondist; — meetmed, et tagada vahendusasutuste ja toetusesaajate suutlikkus teostada projektide esitamise süsteemi.
	<p>ERF + Ühtekuuluvusfond</p> <ul style="list-style-type: none"> — Euroopa ühtse mitmeliigilise transpordipiirkonna toetamine, investeerides üleeuroopalisse transpordivõrku (TEN-T) 	<p>7.2. Raudtee: Sellise kõikehõlmava(te) transpordikava(de)s või raamistikus (raamistikes) raudtee arengule pühendatud eriosa olemasolu, mis vastab liikmesriikide institutsioonilisele korraldusele (sealhulgas regionaalne ja kohaliku tasandi ühistransport), ning mis toetab</p>	<ul style="list-style-type: none"> — eespool nimetatud raudtee arengule pühendatud osa kõikehõlmava(te) transpordikava(de)s või raamistikus (raamistikes), mis täidab keskkonnamõju strateegilisele hindamisele esitatavaid

▼B

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteedid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
	<ul style="list-style-type: none"> — ulatuslike, kvaliteetsete ja koostalitusvõimeliste raudteesüsteemide arendamine ja taastamine ning mürata-seme vähendamise meetmete edendamine — Keskonnasõbralike (sh vähe müra tekitavate) ja vähese CO₂-heitega transpordisüsteemide, sealhulgas sisevee- ja meretranspordi, sadamate, eri transpordiliikide ühendamise ja lennujaama taristu arendamine ja täiustamine, et edendada säästvat regionaalset ja kohalikku liikuvust <p>ERF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — piirkondliku liikuvuse tõhustamine, ühendades teise ja kolmanda suurusjärgu sõlmed, sealhulgas mitmeliigilised sõlmed TEN-T taristuga 	<p>taristu arendamist ja parandab ühendust TEN-T üldise ja põhivõrguga. Investeeringud hõlmavad liikuvat vara ning koostalitusvõimet ja suutlikkuse tõhustamist.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — õiguslike nõudeid ning milles sätestatakse realistlik ja töövalmis kavandatud projektide esitamise süsteem (sealhulgas ajakava, eelarveraamistik); — meetmed, et tagada vahendusastute toetusajajate suutlikkus teostada projektide esitamise süsteemi.
	<p>ERF+ Ühtekuuluvusfond:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Euroopa ühtse mitmeliigilise transpordipiirkonna toetamine, investeerides üleeuroopalisse transpordivõrku (TEN-T) — ulatuslike, kvaliteetsete ja koostalitusvõimeliste raudteesüsteemide arendamine ja taastamine ning mürata-seme vähendamise meetmete edendamine 	<p>7.3. Muud transpordiliigid, sealhulgas sisevee- ja meretransport, sadamad, mitmeliigilised ühendused ja lennujaamade taristu: sellise kõikehõlmava(t)es transpordikava(de)s või raamistikus (raamistik) sisevee- ja meretranspordile, sadamatele, mitmeliigilistele ühendustele ja lennujaamade taristule pühendatud eriosa olemasolu, mis aitab kaasa TEN-T üldise ja põhivõrguga ühenduvuse parandamisele ning säästva piirkondliku ja kohaliku liikuvuse edendamisele.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Sellise transpordikava(de)s või raamistikus (raamistik) sisevee- ja meretranspordile, sadamatele, mitmeliigilistele ühendustele ja lennujaamade taristule pühendatud osa olemasolu: — mis täidab keskkonnamõju strateegilisele hindamisele esitatavaid õiguslikud nõuded; — milles sätestatakse realistlik ja töövalmis kavandatud projektide esitamise süsteem (sealhulgas ajakava ja eelarveraamistik);

▼ B

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteedid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
	<p>— keskkonnasõbralike (sh vähe müra tekitavate) ja vähese CO₂-heitega transpordisüsteemide, sealhulgas sisevee- ja meretranspordi, sadamate, eri transpordiliikide ühendamise ja lennujaama taristu arendamine ja täiustamine, et edendada säästvat piirkondlikku ja kohalikku liikuvust</p> <p>ERF:</p> <p>— piirkondliku liikuvuse tõhustamine, ühendades teise ja kolmanda suurjärgu sõlmed, sealhulgas mitmeliigilised sõlmed TEN-T taristuga</p>		<p>— meetmed, et tagada vahendusasutuste ja toetusesaajate suutlikkus teostada projektide esitamise süsteemi.</p>
	<p>ERF:</p> <p>— energiatõhususe ja varustuskindluse parandamine arukate energia jaotus-, salvestus- ja ülekandesüsteemide abil ning taastuvatest allikatest toodetud energia hajustootmise integreerimise abil</p>	<p>7.4 Arukate energia jaotus-, salvestus- ning ülekandesüsteemide väljatöötamine.</p> <p>Selliste terviklike arukasse energia taristusse tehtavate investeeringute kavade olemasolu ning reguleerivate meetmete olemasolu, mis aitavad parandada energiatõhusust ja varustuskindlust.</p>	<p>— Kehtestatud on terviklikud riiklike energia taristu prioriteete kirjeldavad kavad,</p> <p>— mis on kooskõlas direktiivi 2009/72/EÜ ja direktiivi 2009/73/EÜ artikliga 22, kui see on asjakohane, ning</p> <p>— mis on kooskõlas artikli 12 kohaste asjaomaste piirkondlike investeeringukavade ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 714/2009⁽⁶⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 715/2009⁽⁷⁾ artikli 8 lõike 3 punkti b kohase kümneaastase liiduülese võrgu arengukavaga ning</p> <p>— mis on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 347/2013⁽⁸⁾ artikli 3 lõikega 4;</p>

▼B

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteetid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
			<ul style="list-style-type: none"> — need kavad sisaldavad järgmist: — realistlik ja töövalmis süsteem selliste projektide esitamiseks, millele kavandatakse toetust ERFist; — meetmed, mille eesmärk on saavutada sotsiaalse ja majandusliku ühtekuuluvuse ning keskkonnanõuet eesmärgid, kooskõlas direktiivi 2009/72/EÜ artikli 3 lõikega 10 ja direktiivi 2009/72/EÜ artikli 3 lõikega 7; — meetmed, mille eesmärk on optimeerida energia- ja keskkonnamõju kasutust ja edendada energiatõhusust, kooskõlas direktiivi 2009/72/EÜ artikli 3 lõikega 11 ja direktiivi 2009/73/EÜ artikli 3 lõikega 8.
<p>8. Jätkusuutliku ja kvaliteetse tööhõive edendamine ja tööjõu liikuvuse toetamine</p> <p>(tööhõive eesmärk)</p> <p>(osutatud artikli 9 lõike 8 esimeses lõigus)</p>	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — töötajate ja tööturul eemalejäänud inimeste, sealhulgas pikaajaliste töötute ja tööturust kaugel paiknevate inimeste juurdepääs töövõimalustele, muu hulgas kohaliku tähtsusega tööhõivealgatuste ning tööalase liikuvuse toetamise kaudu 	<p>8.1. Aktiivset tööturupoliitikat arendatakse ja teostatakse tööhõivesuuniseid arvesse võttes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Tööturuasutused suudavad korraldada ja tegelikult korraldavad: — isiklikele vajadustele kohandatud teenuseid ning varase etapi aktiivseid ja preventiivseid tööturumeetmeid, mis on avatud kõikidele töötajatele, keskenududes kõige suuremas tõrjutuse ohus olevatele inimestele, sealhulgas inimestele marginaliseerunud kogukondadest; — terviklik ja läbipaistev teave uute vabade töökohtade ja tööhõivevõimaluste kohta, võttes arvesse tööturu muutuvaid vajadusi.

▼ B

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteedid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
			<ul style="list-style-type: none"> — Tööturuasutused on alustanud ametliku ja mitteametliku koostöö korraldamist asjaomaste sidusrühmadega.
	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise, ettevõtluse ja ettevõtete asutamise, sealhulgas innovatiivsed väikesed ja keskmise suurusega ning mikroettevõtjad <p>ERF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ettevõtlusinkubaatorite arendamise toetamine ning investeeringutoetuse pakkumine füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevatele, mikroettevõtjatele ja ettevõtete asutamiseks 	<p>8.2. Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise, ettevõtluse ja ettevõtete asutamise: strateegilise poliitilise raamistiku olemasolu ettevõtete starditoetuseks.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Rakendatud on strateegiline poliitiline raamistik ettevõtete starditoetuseks, mis sisaldab järgmisi elemente: — võetud on meetmed, mille eesmärk on vähendada ettevõtete käivitamise aega ja kulu, võttes arvesse SBA eesmärke; — võetud on meetmed, mille eesmärk on vähendada aega, mida on vaja lubade saamiseks, et ettevõtte võiks konkreetse tegevusalaga tegelema hakata, võttes arvesse SBA eesmärke; — meetmed, mis ühendavad sobivaid ettevõtluse arendamise ja finantseerimiseid (juurdepääs kapitalile), sealhulgas vajadusel teavitustegevust ebasoodsamas olukorras olevatele rühmadele, piirkondadele või mõlemale.
	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — niisuguste tööturuasutuste nagu avaliku ja erasektori tööhõivetalituste ajakohastamine, parandades vastavust tööturu vajadustele, parandades tööjõu riikidevahelist liikuvust, sealhulgas meetmete tõhustamine liikuvuskavade ja parema koostöö abil asutuste ja asjaomaste sidusrühmade vahel 	<p>8.3. Tööturuasutusi ajakohastatakse ja tugevdatakse, pidades silmas tööhõivesuuniseid; tööturuasutuste reformidele eelneb selge strateegiline raamistik ja eelhindamine, mis hõlmab ka soolist mõõdet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Meetmed tööturuasutuste reformimiseks, mille eesmärk on tagada neile suutlikkus korraldada: — isiklikele vajadustele kohandatud teenuseid ning varase etapi aktiivseid ja preventiivseid tööturumeetmeid, mis on avatud kõikidele töötajatele, keskenududes kõige suuremas

▼B

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteetid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
	ERF: — tööturuteenuste taristutesse investeerimine		tõrjutuse ohus olevatele inimestele, sealhulgas inimesed marginaliseerunud kogukondadest; — kõikehõlmav ja läbi-paistev teave uute vabade töökohtade ja tööhõivevõimaluste kohta, võttes arvesse tööturu muutuvaid vajadusi. — Tööturuasutuste reform hõlmab asjaomaste sidusrühmadega ametlike või mitte-ametlike koostöövõrkude loomist.
	ESF: — täisväärtusliku eluperioodi pikendamine	8.4. Täisväärtusliku eluperioodi pikendamine: täisväärtusliku eluperioodi pikendamise poliitikat kujundatakse tööhõivesuuniseid arvesse võttes.	— täisväärtusliku eluperioodi pikendamise poliitika kujundamise ja järelmeetmete võtmise on kaasatud asjaomased sidusrühmad, eesmärgiga hoida eakaid töötajaid tööturul ning edendada nende tööhõivet; — liikmesriigis on rakendatud meetmed täisväärtusliku eluperioodi pikendamiseks.
	ESF: — töötajate, ettevõtete ja ettevõtjate kohanemine muutustega	8.5. Töötajate, ettevõtete ja ettevõtjate kohanemine muutustega: sellise poliitika olemasolu, mille eesmärk on soodustada muutuste ja ümberstruktureerimise prognoosimist ning head juhtimist.	— Rakendatud on vahendid, mille eesmärk on toetada tööturu osapooli ja avaliku sektori asutusi, kes töötavad välja ja kontrollivad muutustele ning ümberstruktureerimisele suunatud ennetavaid lähenemisviise, mis hõlmavad meetmeid: — mille eesmärk on edendada muutusteks valmisolekut; — mille eesmärk on edendada ümberstruktureerimisprotsessi ettevalmistamist ja juhtimist.
	ESF: — eelkõige mittetöötavate ja mitteõppivate noorte, sealhulgas sotsiaalselt tõrjutute riskirühma ja marginaliseeritud kogukondadesse	8.6. Strateegilise poliitikaraamistiku olemasolu noorte tööhõive edendamiseks, muu hulgas noortegarantii kaudu Seda eeltingimust kohaldatakse ainult noorte tööhõive algatuse suhtes	— On kehtestatud strateegiline poliitikaraamistik noorte tööhõive edendamiseks, mis: — põhineb tõenditel, millega mõeldakse mittetöötavate ja mitteõppivate noorte hulgas saavutatud tulemusi ja

▼B

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteedid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
	<p>kuuluvate noorte jätkusuutlik integreerimine tööturule, kasutades selleks ka noortegarantiid;</p>		<p>millega luuakse alus sihipärase poliitika väljatöötamiseks ja arengute jälgimiseks;</p> <ul style="list-style-type: none"> — teeb kindlaks asjakohase ametiasutuse, kes vastutab noorte tööhõive meetmete haldamise ning kõiki tasandeid ja sektoreid hõlmavate partnerluste koordineerimise eest; — kaasab kõik noorte tööpuuduse seisukohalt asjakohased sidusrühmad; — võimaldab varast sekkumist ja aktiveerimist; — sisaldab toetusmeetmeid juurdepääsuks tööhõivele ning oskuste, tööjõu liikuvuse ning mittetöötavate ja mitteõppivate noorte jätkusuutlikku tööturule integreerimise edendamist.
<p>9. Sotsiaalse kaasatuse edendamine ning vaesuse ja mis tahes diskrimineerimise vastu võitlemine</p> <p>(vaesuse vähendamise eesmärk)</p> <p>(osutatud artikli 9 lõike 9 esimeses lõigus)</p>	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — aktiivne kaasamine, mille üks eesmärk on edendada võrdseid võimalusi ja aktiivset osalemist ning parandada tööalast konkurentsivõimet <p>ERF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — investeeringud tervishoidu ja sotsiaalsesse taristusse, mis aitavad kaasa piirkondlikule ja kohalikule arengule, vähendades tervisealast ebavõrdsust, ning sotsiaalse kaasatuse edendamine parema juurdepääsu 	<p>9.1. Sellise vaesuse vähendamise riikliku strateegilise poliitikaraamistiku olemasolu ja rakendamine, mille eesmärk on tööturult tõrjutud inimeste aktiivne kaasamine, pidades silmas tööhõivesuuniseid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Rakendatud on vaesuse vähendamise riiklik strateegiline poliitikaraamistik, mille eesmärk on aktiivne kaasamine ja mis: — tagab piisava tõenditebaasi vaesuse vähendamise poliitika arendamiseks ja arengu jälgimiseks; — sisaldab meetmeid, millega toetatakse riikliku vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamise eesmärgi saavutamist (nagu see on määratletud riiklikus reformiprogrammis), mis sisaldab suurima sotsiaalse tõrjutuse ohu

▼B

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteetid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
	<p>abil sotsiaalsetele, kultuuri- ja meelelahutusteenustele ning üleminek institutsioonilistelt hoolekandeteenustelt kogukonnapõhisele hoolekandestruktuurile</p> <p>— puudust kannatavate linna- ja maapiirkondade kogukondade füüsilise, majandusliku ja sotsiaalse taaselustamise toetamine</p>		<p>olevatele inimestele, sealhulgas marginaliseeritud kogukondades olevatele inimestele suunatud jätkusuutlike ja kvaliteetsete tööhõivevõimaluste edendamist;</p> <p>— kaasab vaesusega võitlemise asjaomased sidusrühmad;</p> <p>— tuvastatud vajadustest sõltuvalt sisaldab meetmeid üleminekuks institutsioonilistelt hooldusteenustelt kogukonnapõhisele hoolekandestruktuurile;</p> <p>— taotluse korral ja põhjendatud juhtudel võib asjaomaseid sidusrühmi toetada projektitaotluste esitamisel ja valitud projektide rakendamisel ning juhtimisel.</p>
	<p>ESF:</p> <p>— marginaliseerunud kogukondade, näiteks romade, sotsiaal-majanduslik integreerimine;</p> <p>ERF:</p> <p>— investeeringud tervishoidu ja sotsiaalsesse taristusse, mis panustavad riiklikku, piirkondlikku ja kohalikku arengusse, vähendades tervisestaatusealast ebavõrdsust, edendades sotsiaalset kaasatust juurdepääsu kaudu sotsiaal-, kultuuri- ja meelelahutusteenustele ning üleminekut institutsioonilistelt hoolekandeteenustelt kogukonnapõhisele hoolekandestruktuurile</p>	<p>9.2. Rakendatud on riiklik romade kaasamise strateegiline poliitikaraamistik.</p>	<p>— Rakendatud on riiklik romade kaasamise strateegia, mis:</p> <p>— seab saavutatavad riiklikud romade integratsiooni eesmärgid, et vähendada vahet elanikkonna põhiosaga; need eesmärgid peaksid hõlmama nelja ELi romade integratsiooni eesmärki, mis on seotud juurdepääsuga haridusele, tööhõivele, tervishoiule ja eluasemele;</p> <p>— määrab vajaduse korral kindlaks ebasoodsas olukorras mikropiirkonnad või eraldatud naabruskonnad, kus kogukonnad on kõige enam puudust kannatavad; selleks kasutatakse juba olemasolevaid sotsiaal-majanduslikke ja</p>

▼B

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteedid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
	<ul style="list-style-type: none"> — puudust kannatavate linna- ja maapiirkondade kogukondade füüsilise, majandusliku ja sotsiaalse taaselustamise toetamine — investeerimine haridusse, koolitusse ning oskuste omandamiseks kutsekoolitusse ja pidevõppesse haridus- ja koolitustaristu arendamise abil 		<p>territoriaalseid näitajaid (s.o väga madal haridustase, pikaajaline töötus jne);</p> <ul style="list-style-type: none"> — sisaldab ranged järelevalvemeetodeid, et hinnata romade integreerimise meetmete mõju ja vaadata üle strateegia kohandamise mehhanism; — seda koostatakse, rakendatakse ja kontrollitakse tihedas koostöös ja pidevas dialoogis roma kodanikuühiskonna ning piirkondlike ja kohalike ametiasutustega; — taotluse ja vajaduse korral toetatakse asjaomaseid sidusrühmi projektitaotluste esitamisel ja valitud projektide rakendamisel ning juhtimisel.
	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — juurdepääsu parandamine taskukohastele, jätkusuutlikele ja kvaliteetsetele teenustele, sealhulgas tervishoiuteenustele ja üldist huvi pakkuvatele sotsiaalteenustele; <p>ERF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — investeeringud tervishoidu ja sotsiaalsesse taristusse, mis aitavad kaasa piirkondlikule ja kohalikule arengule, vähendades tervisealast ebavõrdsust ning edendades sotsiaalset kaasatust parema juurdepääsu abil sotsiaalsetele, kultuuri- ja 	<p>9.3. Tervishoid: sellise majanduslikku jätkusuutlikkust tagava riikliku ja/või piirkondliku strateegilise poliitikaraamistiku olemasolu, mis käsitleb tervishoidu ELi toimimise lepingu artiklis 168 sätestatud piirides.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Rakendatud on riiklik ja/või piirkondlik tervishoiu strateegiline poliitikaraamistik, mis sisaldab: <ul style="list-style-type: none"> — kooskõlastatud meetmeid tervishoiuteenuste ligipääsetavuse parandamiseks; — meetmeid tervishoiusektori tõhususe stimuleerimiseks, rakendades teenuse osutamise mudeleid ja taristu; — kontrolli- ja järelevalvesüsteemi. — Liikmesriik või piirkond on võtnud vastu raamistiku, milles esitatakse soovituslikult tervishoiule kättesaadavaks tehtud eelarvelised vahendid ning prioriteetsete

▼B

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteedid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
	<p>puhketeenustele ning üleminekut hooldeasutustes pakutavatelt hoolekandeteenustelt kohalikule hoolekandestruktuurile</p>		<p>vajaduste rahuldamiseks eraldatud vahendite kulu- tõhus koondamine.</p>
<p>10. Investeeringud haridusse, koolitusse ja kutseõppesse oskuste omandamiseks ja elukestva õppe eesmärgil</p> <p>(haridusega seotud eesmärk)</p> <p>(osutatud artikli 9 esimese lõigu punktis 10)</p>	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — koolist väljalangemise vähendamine ja ennetamine ning võrdse juurdepääsu edendamine kvaliteetsele haridusele nii koolieelsetes lasteasutustes kui ka põhi- ja keskkoolis, sealhulgas (formaalsed, mitteformaalsed ja informaalised) õppimisvõimalused taastegreerimiseks haridusse ja koolitusse; <p>ERF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — investeerimine haridusse, oskustesse ja elukestvasse õppesse haridus- ja koolitustaristu arendamise abil 	<p>10.1. Koolist väljalangenute arv: strateegilise poliitikaraamistiku olemasolu koolist väljalangemise vähendamiseks ELi toimimise lepingu artiklis 165 sätestatud piirides.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Asjakohasel tasandil on rakendatud koolist väljalangemist puudutavate andmete ja teabe kogumine ning analüüsimine, mis: <ul style="list-style-type: none"> — tagab piisava tõenditebaasi sihtpoliitika arendamiseks ja jälgib muutusi. — Rakendatud on koolist väljalangemist käsitlev strateegiline poliitikaraamistik, mis: <ul style="list-style-type: none"> — rajaneb tõenditel; — hõlmab asjaomaseid haridusvaldkondi, sh varajast lapsepõlve, ja on suunatud eelkõige haavatavatele elanikkonnarühmadele, kelle puhul on koolist väljalangemise oht kõige suurem, sealhulgas inimestele marginaliseerunud kogukondadest, ning käsitleb ennetamis-, sekkumis- ja kompensatsioonimeetmeid; — hõlmab kõiki poliitika- valdkondi ja sidusrühmi, mis on olulised koolist väljalangemise lahendamiseks.
	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kolmanda taseme või samaväärse hariduse kvaliteedi, tulemuslikkuse ja avatuse parandamine, et suurendada osalust ja parandada haridustaset, pidades eriti 	<p>10.2. Kõrgharidus: riikliku või piirkondliku strateegilise poliitikaraamistiku olemasolu kolmanda taseme hariduse omandamise, kvaliteedi ja tõhususe suurendamiseks ELi toimimise lepingu artiklis 165 sätestatud piirides.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Rakendatud on kolmanda taseme haridust käsitlev riiklik või piirkondlik strateegiline poliitikaraamistik, mis sisaldab järgmisi elemente: <ul style="list-style-type: none"> — vajaduse korral meetmeid osalemise

▼ B

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteetid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
	<p>silmas ebasoodsas olukorras olevaid isikuid</p> <p>ERF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — investeerimine haridusse, koolitusse ning oskuste omandamiseks kutsekoolitusse ja pidevõppesse haridus- ja koolitustaristu arendamise abil 		<p>jaomandamise suurendamiseks, mis:</p> <ul style="list-style-type: none"> — suurendavad kõrghariduse omandamist madala sissetulekuga ja muudes alaesindatud rühmades, pöörates erilist tähelepanu ebasoodsas olukorras olevatele inimestele, sealhulgas inimestele marginaliseerunud kogukondadest; — vähendavad koolist väljalangenute arvu / suurendavad kooli lõpetanute arvu; — meetmed, millega soodustatakse uuenduslikku infosisu ja programmikavandit; — meetmeid tööalase konkurentsivõime ja ettevõtlikkuse suurendamiseks, mis: <ul style="list-style-type: none"> — soodustavad mitmeid valdkondi hõlmavate oskuste, sealhulgas ettevõtlikkuse arenemist asjaomastes kõrghariduskavades; — vähendavad soolisi erinevusi haridus- ja kutseharidusvalikutes.
	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kõikide vanuserühmade võrdsete võimaluste parandamine juurdepääsul elukestvate õppele formaalsetes, mitteformaalsetes ja informaalsetes vormides, tööjõu teadmiste, oskuste ja pädevuse suurendamine ning paindlike õppimisvõimaluste edendamine karjäärinõustamise ja omandatud oskuste tunnistamise kaudu; <p>ERF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — investeerimine haridusse, koolitusse ning oskuste omandamiseks kutsekoolitusse ja pidevõppesse 	<p>10.3. Elukestev õpe: sellise riikliku ja/või piirkondliku strateegilise poliitikaraamistiku olemasolu, mis käsitleb elukestvat õpet ELi toimimise lepingu artiklis 165 sätestatud piirides.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Rakendatud on riiklik ja/või piirkondlik elukestva õppe strateegiline poliitikaraamistik, mis sisaldab meetmeid: <ul style="list-style-type: none"> — millega toetatakse elukestva õppe teenuste arendamist ja omavaheolist ühendamist, sealhulgas nende rakendamist ja kutseoskuste täiendamist (st kehtivus, nõustamine, haridus ja koolitus) ning asjaomaste sidusrühmade osalemise ja partnerluse tagamist;

▼B

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteedid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
	<p>haridus- ja koolitustaristu arendamise abil</p>		<ul style="list-style-type: none"> — mitmesuguste sihtrühmade vajadustele vastavaid oskuste arendamiseks, juhul kui need rühmad on määratletud riiklike või piirkondlike strateegiliste poliitikaraamistike prioriteetidena (näiteks kutset omandavad noored, täiskasvanud, tööturule naasvad lapsevanemad, madala kvalifikatsiooniga ja vanemad töötajad, migrandid ning teised ebasoodsas olukorras rühmad, eelkõige puuetega isikud); — millega laiendatakse juurdepääsu elukestvate õppele, sealhulgas jõupingutused läbipaistvuse tagamise vahendite tulemuslikuks rakendamiseks (näiteks Euroopa kvalifikatsiooniraamistik, riiklik kvalifikatsiooniraamistik, Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteem, Euroopa kvaliteeditagamise kutsehariduse ja koolituse valdkonnas). — millega parandatakse hariduse ja koolituse tööturu vajadustele vastavust ning kohandatakse seda väljaselgitatud sihtrühmade vajadustele (näiteks kutset omandavad noored, täiskasvanud, tööturule naasvad lapsevanemad, madala kvalifikatsiooniga ja eakamad töötajad, migrandid ning teised ebasoodsas olukorras rühmad, eelkõige puuetega isikud).
	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — haridus- ja koolitussüsteemide tööturu vajadustele vastavuse parandamine, hõlbustades siirdumist õpingutelt tööle, samuti kutseõppe ja -koolitussüsteemide ja nende kvaliteedi parandamine, kasutades 	<p>10.4 Riikliku või piirkondliku strateegilise poliitikaraamistiku olemasolu kutsehariduse ja -koolituse süsteemide kvaliteedi ja tõhususe suurendamiseks ELi toimumise lepingu artiklis 165 sätestatud piirides.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — On kehtestatud riiklik või piirkondlik strateegiline poliitikaraamistik, millega suurendada kutsehariduse ja -koolituse süsteemide kvaliteeti ja tõhusust ELi

▼B

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteetid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
	<p>selleks ka kutseoskuste prognoosimist, õppekavade kohandamist ning luues ja edasi arendades töökohal toimuva väljaõppe süsteeme, kaasa arvatud kaheosalise õppe süsteemid ja praktikaskeemid.</p> <p>ERF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — investeerimine haridusse, koolitusse ning oskuste omandamiseks kutsekoolitusse ja pidevõppesse haridus- ja koolitustaristu arendamise abil 		<p>toimimise lepingu artiklis 165 sätestatud piirides ning mis hõlmab meetmeid:</p> <ul style="list-style-type: none"> — millega parandada tihedas koostöös sidusrühmadega kutsehariduse ja -koolituse süsteemide tööturu vajadustele vastavust, sealhulgas vahendid kutseoskuste prognoosimiseks, õppekavade kohandamiseks ja töökohal toimuva õppe pakkumiseks eri vormides; — millega suurendada kutsehariduse ja -koolituse süsteemide kvaliteeti ja ligitõmbavust, kehtestades muu hulgas riikliku lähenemise kutsehariduse ja -koolituse süsteemide kvaliteedi tagamiseks (näiteks kooskõlas Euroopa kvaliteeditagamise võrdlusraamistikuga kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas) ning rakendades läbipaistvus- ja tunnustusvahendeid, näiteks Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteemi (ECVET).
<p>11. Avaliku sektori asutuste ja sidusrühmade institutsioonilise suutlikkuse parandamine ja avaliku halduse tõhustamine</p> <p>(osutatud artikli 9 esimese lõigu punktis 11)</p>	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — investeeringud institutsioonilisse suutlikkusse ning avaliku halduse ja avalike teenuste tõhususse riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, pidades silmas reforme, paremat reguleerimist ja head haldustava <p>ERF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — riigiasutuste ja sidusrühmade institutsioonilise suutlikkuse ja tõhusa avaliku halduse parandamine haldusorganite institutsioonilise suutlikkuse ja tõhususe ning ERFi rakendamise seotud avalike teenuste tugevdamise kaudu; sellega toetatakse 	<ul style="list-style-type: none"> — strateegilise poliitikaraamistiku olemasolu liikmesriigi haldustõhususe tugevdamiseks, sealhulgas avaliku halduse reformiks. 	<ul style="list-style-type: none"> — Strateegiline poliitikaraamistik liikmesriikide ametiasutuste haldustõhususe ja oskuste tugevdamiseks on olemas ja rakendamisel järgmiste elementidega: — õiguslike, organisatsiooniliste ja/või menetluste reformimise meetmete analüüs ning strateegiline planeerimine; — kvaliteedijuhtimise süsteemide arendamine; — integreeritud meetmed haldusmenetluste lihtsustamiseks ja ratsionaliseerimiseks;

▼B

Valdkondlikud eesmärgid	Investeeringuprioriteedid	Eeltingimus	Täitmise kriteeriumid
	<p>ka ESFi toetatud meetmeid institutsioonilise suutlikkuse ja avaliku halduse tõhustamiseks</p> <p>Ühtekuuluvusfond:</p> <p>— riigiasutuste ja sidusrühmade institutsioonilise suutlikkuse ja tõhusa avaliku halduse parandamine tegevuste kaudu, mis tõstavad haldusorganite institutsioonilist suutlikkust ja tõhusust ning tugevdavad Ühtekuuluvusfondi rakendamisega seotud avalikke teenuseid</p>		<p>— inimressursistrateegiate ja -poliitika arendamine ning rakendamine viisil, mis hõlmab peamisi tuvastatud puudujääke selles valdkonnas;</p> <p>— kutseoskuste arendamine kõikidel ametiasutuste ametiasutustel;</p> <p>— seire- ja hindamismenetluste ja -vahendite arendamine.</p>

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta (ELT L 153, 18.6.2010, lk 13).

(²) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).

(³) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2006. aasta direktiiv 2006/32/EÜ, mis käsitleb energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/76/EMÜ (ELT L 114, 27.4.2006, lk 64).

(⁴) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 140, 5.6.2009, lk 16).

(⁵) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. määruse /EL) nr 1315/2013 üleeuroopalise transpordivõrgu arendamist käsitlevate liidu suuniste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 661/2010/EL (ELT L 348, 20.12.2013, lk 1).

(⁶) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 714/2009 võrkudele juurdepääsu tingimuste kohta piiriüleises elektrikau-banduses ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1228/2003 (ELT L 211, 14.8.2009, lk 15).

(⁷) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrus (EL) nr 347/2013 üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1364/2006/EÜ ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 713/2009, (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009 (ELT L 115, 25.4.2013, lk 39).

(⁸) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrus (EL) nr 347/2013 üleeuroopalise energiataristu suuniste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1364/2006/EÜ ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 713/2009, (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009 (ELT L 115, 25.4.2013, lk 39).

II OSA: Üldised eeltingimused

Valdkond	Eeltingimused	Täitmise kriteeriumid
1. Diskrimineerimisvastased meetmed	Haldussuutlikkuse olemasolu, et rakendada ja kohaldada liidu diskrimineerimisvastast õigust ja poliitikat Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide valdkonnas	<p>— liikmesriikide institutsioonilisele ja õiguslikule raamistikule vastav kord kõikide isikute võrdväärse kohtlemise edendamise eest vastutavate organite kaasamiseks programmide ettevalmistamisse ja rakendamisse, sealhulgas nõustamine võrdse kohtlemise kohta Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seotud meetmete puhul;</p> <p>— kord nende ametiasutuste personali koolitamiseks, kes osalevad liidudiskrimineerimisvastase õiguse ja poliitika valdkonna Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide haldamises ja seires;</p>

▼B

Valdkond	Eeltingimused	Täitmise kriteeriumid
2. Sooline võrdõiguslikkus	Haldussuutlikkuse olemasolu, et rakendada ja kohaldada liidu soolise võrdõiguslikkuse alast õigust ja poliitikat Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide valdkonnas	<ul style="list-style-type: none"> — liikmesriikide institutsioonilisele ja õiguslikule raamistikule vastav kord soolise võrdõiguslikkuse edendamise eest vastutavate organite kaasamiseks programmide ettevalmistamise ja rakendamisse, sealhulgas nõustamine soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega seotud meetmete puhul; — kord nende ametiasutuste personali koolitamiseks, kes osalevad liidu soolise võrdõiguslikkuse alase õiguse ja poliitika ning soolise võrdõiguslikkuse süvalaendamise valdkonna Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide haldamises ja seires.
3. Puuetega inimesed	Haldussuutlikkuse olemasolu, et rakendada ja kohaldada ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide valdkonnas vastavalt nõukogu otsusele 2010/48/EÜ ⁽¹⁾	<ul style="list-style-type: none"> — liikmesriikide institutsioonilisele ja õiguslikule raamistikule vastav kord puuetega inimeste õiguste kaitse eest vastutavate organitega või puuetega inimeste esindusorganisatsioonidega ja muude sidusrühmadega konsulteerimiseks ning nende kaasamiseks programmide ettevalmistamise ja rakendamisse; — kord nende ametiasutuste personali koolitamiseks, kes osalevad puuetega inimeste suhtes kohaldatava liidu ja riikliku õiguse ja poliitika valdkonna Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide haldamises ja seires. Nimetatud koolitus peaks vajaduse korral hõlmama ka juurdepääsu ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonile ja selle praktilist kohaldamist liidu ja riiklike õigusaktide kohaselt; — kord, millega tagatakse ÜRO puuetega inimeste konventsiooni artikli 9 rakendamise seires Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega kogu programmide ettevalmistamise ja rakendamise etapis.
4. Avalikud hanked	Korra olemasolu liidu avalike hangete õiguse tõhusaks kohaldamiseks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide valdkonnas.	<ul style="list-style-type: none"> — kord liidu avalike hangete eeskirjade tõhusaks kohaldamiseks asjakohaste mehhanismide kaudu; — kord, millega tagatakse läbipaistev lepingute sõlmimise menetlus; — kord fondide rakendamisse kaasatud personali koolitamiseks ja teavitamiseks; — kord haldussuutlikkuse tagamiseks liidu avalike hangete eeskirjade rakendamisel ja kohaldamisel.

▼B*XII LISA***▼M6****TEAVE FONDIDE TOETUSE KOHTA, SELLEST TEAVITAMINE JA SELLE NÄHTAVUS****▼B**

1. TEGEVUSTE LOEND

Artikli 115 lõikes 2 osutatud tegevuste loend sisaldab vähemalt ühes liikmesriigi ametlikus keeles järgmisi andmevälju:

- toetusesaaja nimi (ainult juriidilised isikud; füüsilisi isikuid ei nimetata);
- tegevuse nimi;
- tegevuse kokkuvõte;
- tegevuse alustamise kuupäev;
- tegevuse lõpetamise kuupäev (tegevuse eeldatav füüsilise lõpuleviimise või täieliku rakendamise kuupäev);
- tegevusele eraldatud rahastamiskõlblike kulude kogusumma;
- liidu kaasfinantseerimise määr (vastavalt prioriteetssele suunale);
- tegevuse sihtnumber; või muu asjakohane asukohanäitaja;
- riik;
- tegevuse sekkumiskategooria kooskõlas artikli 96 lõike 2 esimese lõigu punkti b alapunktiga vi;
- tegevuste loendi viimase ajakohastatud versiooni kuupäev.

Andmeväljade rubriigid esitatakse samuti vähemalt ühes liidu ametlikest keeltest.

▼M6

2. AVALIKKUSELE SUUNATUD TEABE- JA TEAVITAMISMEETMED NING NÄHTAVUSE SUURENDAMISE MEETMED

▼B

Liikmesriik, korraldusasutus ja toetusesaajad rakendavad vajalikke avalikkusele suunatud teabe- ja teavitamismeetmeid rakenduskava raames toetatavate tegevuste kohta kooskõlas käesoleva määrusega.

2.1. Liikmesriigi ja korraldusasutuse kohustused

▼M6

1. Liikmesriik ja korraldusasutus tagavad, et teabe- ja teavitamismeetmeid rakendatakse kooskõlas teavitamisstrateegiaga, parandamaks nähtavust ja kodanikuga suhtlemist, ning et meetmete eesmärk on võimalikult lai meediakajastus, kasutades eri teavitamisvorme ja -meetodeid sobival tasemel ja kohandades neid vajaduse korral tehnoloogiliste uuendustega.

▼ B

2. Korraldusamet vastutab vähemalt järgmistest teabe- ja teavitamismeetmetest:
  - a) suuremõõtmelise teavitussüsteemi korraldamine, millega avalikustatakse rakenduskava(de) käivitamine, isegi enne asjakohaste teavitamisstrateegiatega heakskiitmist;
  - b) aastas ühe suuremõõtmelise teavitussüsteemi korraldamine, kus teavitatakse rahastamisvõimalustest, rakendatavatest strateegiatest ja esitletakse rakenduskava või rakenduskavade raames saavutatut, sealhulgas võimalusel suuremaid projekte ja muid näiteid projektidest;
  - c) liidu embleemi kasutamine iga korraldusametuse ruumides;
  - d) tegevuste loendi elektrooniline avaldamine kooskõlas käesoleva lisa 1. jaoga;

▼ M6

- e) näited tegevustest, eriti sellistest tegevustest, mille puhul on fondide sekkumise lisaväärtus eriti selgelt näha, rakenduskavade kaupa ühtsel veebisaidil või rakenduskava veebisaidil, mis on ligipääsetav ühtse veebiportaali kaudu; näited on mõnes levinumas liidu ametlikus keeles, mis ei ole asjaomase liikmesriigi ametlik keel või üks tema ametlikest keeltest;
- f) teabe ajakohastamine rakenduskava rakendamise, sealhulgas peamiste saavutuste ja tulemuste kohta, ühtsel veebisaidil või rakenduskava veebisaidil, mis on ligipääsetav ühtse veebiportaali kaudu.

▼ B

3. Korraldusamet kaasab teabe- ja teavitamismeetmetesse kooskõlas liikmesriikide õigusnormide ja tavaga vajaduse korral järgmised asutused:
  - a) artiklis 5 osutatud partnerid;
  - b) Euroopa kohta teavet jagavad infokeskused ning ka komisjoni esindused ja Euroopa Parlamendi infobürood liikmesriikides;
  - c) haridus- ja teadusasutused.

Need organid levitavad ulatuslikult artikli 115 lõikes 1 kirjeldatud teavet.

2.2. Toetusesaajate kohustused

▼ M6

1. Kõikides toetusesaaja teabe- ja teavitamismeetmetes ja fondide nähtavuse suurendamise meetmetes tunnustatakse fondidest tegevusele antud toetust järgmisega:

▼ B

- a) liidu embleemi kasutamine koos viitega liidule kooskõlas tehniliste näitajatega, mis sätestatakse rakendusaktis, mille komisjon võtab vastu artikli 115 lõike 4 alusel;
- b) viide tegevust toetava(te) fondi(de)le.

▼B

Kui teave või teavitamismeede on seotud tegevuse või mitme tegevusega, mida kaasrahastatakse rohkem kui ühest fondist, võib punktis b märgitud viite asendada viitega Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidele.

2. Tegevuse teostamise ajal teavitab toetusesaaja üldsust fondidelt saadud toetusest järgmisega:
  - a) tegevuse lühikirjelduse esitamine (proportsionaalselt toetuse tasemega) toetusesaaja veebisaidil, juhul kui taoline veebisait on olemas, koos tegevuse eesmärkide ja tulemustega, tõstes esile rahalist abi liidult;
  - b) punktide 4 ja 5 alla mittekuuluvate tegevuste puhul üldsusele hõlpsasti nähtavasse kohta, näiteks hoone sissepääsu juurde, vähemalt ühe plakati paigutamine (vähemalt suuruses A3), millel on teave projekti kohta, sealhulgas liidu rahalise toetuse kohta.
3. ESFist toetust saavate tegevuste ja vajadusel ERFist või Ühtekuuluvusfondist toetust saavate tegevuste puhul tagab toetusesaaja, et tegevuses osalejaid on rahastamisest teavitatud.

▼C1

Iga dokument, mis on seotud tegevuse rakendamisega mida kasutatakse avalikkuse või osalejate jaoks, sealhulgas iga osalemis- või muu tunnistus, peab sisaldama avaldust selle kohta, et tegevus on saanud toetust fondist või fondidest.

▼B

4. ERFi või Ühtekuuluvusfondi tegevuse rakendamise ajal paneb toetusesaaja üles üldsusele hõlpsasti nähtavas kohas märkimisväärsete mõõtmetega ajutise stendi iga tegevuse kohta, mis seisneb taristu või ehitustööde rahastamises, mille puhul avaliku sektori kogutoetus tegevusele ületab 500 000 eurot.
5. Hiljemalt kolm kuud pärast tegevuse lõpetamist paneb toetusesaaja üldsusele hõlpsasti nähtavas kohas üles märkimisväärsete mõõtmetega alalise tahvli või stendi iga tegevuse kohta, mis vastab järgmistele kriteeriumidele:
  - a) ELi toetus tegevusele ületab 500 000 eurot;
  - b) tegevus seisneb füüsilise eseme ostmises või taristu või ehitustegevuse rahastamises.

Tahvli või stendil näidatakse tegevuse nimetus ja peamine eesmärk. See valmistatakse ette kooskõlas tehniliste näitajatega, mille komisjon võtab vastu kooskõlas artikli 115 lõikega 4.

▼M6

6. Käesolevas alajaos sätestatud kohustusi kohaldatakse alates ajast, kui toetusaajale esitatakse dokument, milles on esitatud artikli 125 lõike 3 punktis c osutatud tegevusele toetuse andmise tingimused.

▼B

3. OLEMASOLEVATELE JA POTENTIAALSETELE TOETUSESAAJATELE SUUNATUD TEABEMEETMED

3.1. Potentsiaalsetele toetusesaajatele suunatud teavitamismeetmed

1. Korraldusasutus tagab kooskõlas teavitamisstrateegiaga, et rakenduskava strateegiat, eesmärke ning liidu ja liikmesriigi ühisel toetusel pakutavaid rahastamisvõimalusi koos asjaomaste fondide rahalise toetuse üksikasjadega tutvustataks laialdaselt kõigile potentsiaalsetele toetusesaajatele ja huvitatud isikutele.
2. Korraldusasutus tagab potentsiaalsete toetusesaajate juurdepääsu asjakohasele teabele, sh vajaduse korral ajakohastatud teabele, ja võttes arvesse elektrooniliste või muude sideteenuste juurdepääsetavust teatud potentsiaalsete toetusesaajate jaoks vähemalt järgmisest:
  - a) rahastamisvõimalused ning taotlusvooru avamine;
  - b) kulutuste rahastamiskõlblikkuse tingimused, mis tuleb täita, et kvalifitseeruda toetuse saamiseks rakenduskava raames;
  - c) rahastamistaotluste läbivaatamise korra ja menetlustähtaegade kirjeldus;
  - d) toetatavate tegevuste valimise kriteeriumid;
  - e) riikliku, piirkondliku või kohaliku tasandi kontaktisikud, kes oskavad anda teavet rakenduskavade kohta;

▼M6

- f) toetusesaajate kohustus teavitada avalikkust tegevuse eesmärgist ning fondidest tegevusele antavast toetusest kooskõlas alajaoga 2.2 alates ajast, kui toetusaajale esitatakse dokument, milles on märgitud artikli 125 lõike 3 punktis c osutatud tegevusele toetuse andmise tingimused. Korraldusasutus võib nõuda potentsiaalsetelt toetusesaajalt taotlustes tegevuse suurusega proportsionaalse soovitusliku fondide nähtavuse suurendamiseks mõeldud teavitamistegevuse väljapakumist.

▼B

3.2. Toetusesaajatele suunatud teavitamismeetmed

1. Korraldusasutus teavitab toetusesaajaid sellest, et nõustudes rahastamisega, nõustuvad nad ühtlasi enda lisamisega artikli 115 lõike 2 kohaselt avaldatavasse toetusesaajate nimekirja.
  2. Korraldusasutus tagab teabe- ja teavitamisvahendid, sealhulgas elektroonilised vormid, et aidata toetusesaajatel täita punktis 2.2 sätestatud kohustusi, kus see on asjakohane.
4. Teavitamisstrateegia komponendid
- Korraldusasutuse ja vajaduse korral liikmesriigi koostatud teavitamisstrateegia sisaldab järgmisi komponente:
- a) teavitamisel rakendatava lähenemisviisi kirjeldus, sealhulgas peamised teabe- ja teavitamismeetmed, mis liikmesriigil või korraldusasutusel rakendada tuleb ja mis on suunatud võimalikele toetusesaajatele, olemasolevatele toetusesaajatele, levitusvahenditele ja laiemale üldsusele, arvestades artiklis 115 kirjeldatud eesmärke;

▼ B

- b) materjalide kirjeldus, mis tehakse kättesaadavaks vormis, mis on juurdepääsetav puuetega inimestele;
- c) kirjeldus, kuidas toetusesaajaid teavitamistegevuses toetatakse;
- d) strateegia rakendamise kavandatav eelarve;
- e) haldusorganite, sealhulgas personaliressursside kirjeldus, kes vastutavad teabe- ja teavitamismeetmete rakendamise eest;
- f) punktis 2 osutatud teabe- ja teavitamismeetmete kord, sealhulgas veebileht või veebiportaal, kus taolised andmed leiduvad;
- g) teave selle kohta, kuidas hinnatakse teabe- ja teavitamismeetmeid poliitika, rakenduskava ja tegevuste nähtavuse ja teadvustamise valguses ning liidu etendatava rolli valguses;
- h) vajadusel eelmise rakenduskava peamiste tulemuste kasutuse kirjeldus;

▼ M6

- i) iga-aastane ajakohastamine, milles kirjeldatakse järgmisel aastal teostatavat teabe- ja teavitamistegevust, sealhulgas fondide nähtavuse suurendamise meetmeid, tuginedes muu hulgas selliste meetmete tulemuslikkuse osas saadud kogemustele.

▼B*XIII LISA***KORRALDUSASUTUSE JA SERTIFITSEERIMISASUTUSE
MÄÄRAMISE KRITEERIUMID****1. SISEKONTROLLIKESKKOND**

- i) Sellise organisatsioonistruktuuri olemasolu, mis hõlmab korraldusasutuse ja sertifitseerimisasutuse ülesandeid ja ülesannete jaotust kummaski nimetatud asutuses, ning mis tagab vajaduse korral funktsioonide lahususe põhimõtte järgimise.
- ii) Raamistik, millega tagatakse vahendusasutustele ülesannete delegeerimise korral nende vastavate vastutusala ja kohustuste määratlemine, nende delegeeritud ülesannete täitmiseks vajaliku suutlikkuse kontrollimine ja aruandluskorra olemasolu.
- iii) Eeskirjade eiramise ja põhjendamatult makstud summade tagasinõudmise aruandlus- ja seiremenetlus.
- iv) Kava organisatsioonis vajalike tehniliste oskustega personali määramiseks organisatsiooni eri tasanditel ja eri ülesannete jaoks.

2. RISKIJUHTIMINE

Arvestades proportsionaalsuse põhimõtet, raamistik, millega tagatakse, et vajaduse korral toimub asjakohane riskijuhtimine, eelkõige juhul, kui tegevusi muudetakse märkimisväärselt.

3. JUHTIMIS- JA KONTROLLIMEETMED**A. Korraldusasutus**

- i) Menetlused, mis on seotud toetusetaotlustega, taotluste hindamisega, rahastamiseks taotluste väljavahimisega, sealhulgas juhised ja suunised, et tagada, et tegevused aitavad kaasa asjakohaste prioriteetsete suundade osas ► **C1** alaeasmärkide ◀ täitmisele ja tulemuste saavutamisele kooskõlas artikli 125 lõike 3 punkti a alapunktiga i.
- ii) Menetlused juhtimise kontrollitoimingute jaoks, sealhulgas toetusesaajate esitatud hüvitamistaotluste halduskontrollid ja tegevuste kohapealsed kontrollid.
- iii) Toetusesaajate esitatud hüvitamistaotluste käsitlemise ja maksete heakskiitmise menetlused.
- iv) Menetlused süsteemi jaoks, et koguda, kirjendada ja salvestada elektroonilisel kujul andmeid iga tegevuse kohta, sealhulgas vajaduse korral andmed tegevuses osalejate kohta ja näitajaid puudutavate andmete liigendamine soo alusel, kui see on vajalik, ning et tagada, et süsteemide turvalisus vastab rahvusvaheliselt tunnustatud standarditele.
- v) Korraldusasutuse määratud menetlused, mille eesmärk on tagada, et toetusesaajad kasutavad eraldi raamatupidamissüsteemi või vastavaid raamatupidamiskode kõigi tegevusega seotud tehingute kohta.
- vi) Tõhusate ja proportsionaalsete pettusevastaste meetmete rakendamise menetlused.
- vii) Piisava kontrollijälje ja arhiveerimissüsteemi tagamise menetlused.

▼ C1

- viii) Menetlused finantsmääruse artikli 59 lõike 5 punktis a osutatud vahendite haldaja kinnituse koostamiseks ning artikli 59 lõike 5 punktis b osutatud iga-aastase kokkuvõtte koostamiseks lõplikest auditiaruannetest ja tehtud kontrollidest, sealhulgas tuvastatud nõrkustest.

▼ B

- ix) Menetlused tagamaks, et toetusesaajale esitatakse dokument, milles kirjeldatakse iga tegevuse toetuse tingimusi.

B. Sertifitseerimisasutus

- i) Komisjonile esitatavate vahemaksetaotluste tõendamise menetlused.
- ii) Menetlused, mis käsitlevad raamatupidamise aastaaruannete koostamist ja selle tõendamist, et need on õiged, terviklikud ja täpsed ning et kulud vastavad kohaldatavatele õigusnormidele, võttes arvesse kõigi auditite tulemusi.
- iii) Menetlused piisava kontrollijälje tagamiseks, mis saavutatakse elektroonilise raamatupidamisarvestuse pidamisega, sealhulgas iga tegevuse osas sissenõutavate, sissenõutud ja tühistatud summade kohta.
- iv) Vajaduse korral menetlused tagamaks, et sertifitseerimisasutus saab korraldusasutustelt piisava teabe tehtud kontrollide kohta ja auditeerimisasutuse poolt või tema vastutusel teostatud auditite tulemused.

4. SEIRE**A. Korraldusasutus**

- i) Menetlused seirekomisjoni töö toetamiseks.
- ii) Menetlused rakendamise aasta- ja lõpparuannete koostamiseks ning komisjonile esitamiseks.

B. Sertifitseerimisasutus

Menetlused, mis puudutavad sertifitseerimisasutuse ülesannet seirata juhtimise kontrollitoimingute tulemuste ning auditeerimisasutuse poolt või tema vastutusel teostatud auditite tulemuste üle enne maksetaotluste komisjonile esitamist.

XIV LISA

VASTAVUSTABEL

Määrus (EÜ) nr 1083/2006	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 2
Artiklid 3 ja 4	Artikkel 89
Artiklid 5, 6 ja 8	Artikkel 90
Artikkel 7	—
Artikkel 9	Artiklid 4 ja 6
Artikkel 10	Artikli 4 lõige 1
Artikkel 11	Artikkel 5
Artikkel 12	Artikli 4 lõige 4
Artikkel 13	Artikli 4 lõige 5
Artikkel 14	Artikli 4 lõiked 7 ja 8 ning artikkel 73
Artikkel 15	Artikkel 95
Artikkel 16	Artikkel 7
Artikkel 17	Artikkel 8
Artikkel 18	Artikkel 91
Artiklid 19-21	Artikkel 92
Artikkel 22	Artiklid 93 ja 94
Artikkel 23	Artikli 92 lõige 6
Artikkel 24	Artikli 91 lõige 3
Artikkel 25	Artiklid 10 ja 11
Artikkel 26	Artikkel 12
Artikkel 27	Artikkel 15
Artikkel 28	Artiklid 14 ja 16
Artikkel 29	Artikkel 52
Artikkel 30	Artikkel 53
Artikkel 31	Artikkel 113
Artikkel 32	Artiklid 26, 29 ja artikli 96 lõiked 9 ja 10
Artikkel 33	Artikkel 30 ja artikli 96 lõige 11
Artikkel 34	Artikkel 98
Artikkel 35	Artikkel 99

▼B

Määrus (EÜ) nr 1083/2006	Käesolev määrus
Artikkel 36	Artikkel 31
Artikkel 37	Artikkel 27 ja artikli 96 lõiked 1–8
Artikkel 38	—
Artikkel 39	Artikkel 100
Artikkel 40	Artikkel 101
Artikkel 41	Artiklid 102 ja 103
Artikkel 42	Artikli 123 lõige 7
Artikkel 43	—
Artikkel 43a	Artikkel 67
Artikkel 43b	Artikkel 67
Artikkel 44	Artiklid 37–46
Artikkel 45	Artiklid 58 ja 118
Artikkel 46	Artiklid 59 ja 119
Artikkel 47	Artikkel 54
Artikkel 48	Artikkel 55, artikli 56 lõiked 1–3, artikkel 57 ja artikli 114 lõiked 1 ja 2
Artikkel 49	Artikli 56 lõige 4, artikkel 57 ja artikli 114 lõige 3
Artikkel 50	Artiklid 20–22
Artikkel 51	—
Artikkel 52	Artikkel 121
Artiklid 53 ja 54	Artiklid 60 ja 120
Artikkel 55	Artikkel 61
Artikkel 56	Artiklid 65–70
Artikkel 57	Artikkel 71
Artikkel 58	Artikkel 73
Artikkel 59	Artikkel 123
Artikkel 60	Artikkel 125
Artikkel 61	Artikkel 126
Artikkel 62	Artikkel 127
Artikkel 63	Artikkel 47
Artikkel 64	Artikkel 48
Artikkel 65	Artikkel 110
Artikkel 66	Artikkel 49
Artikkel 67	Artiklid 50 ja 111
Artikkel 68	Artiklid 51 ja 112
Artikkel 69	Artiklid 115–117

▼B

Määrus (EÜ) nr 1083/2006	Käesolev määrus
Artikkel 70	Artiklid 74 ja 122
Artikkel 71	Artikkel 124
Artikkel 72	Artikkel 75
Artikkel 73	Artikkel 128
Artikkel 74	Artikkel 148
Artikkel 75	Artikkel 76
Artikkel 76	Artiklid 77 ja 129
Artikkel 77	Artiklid 78 ja 130
Artiklid 78 ja 78a	Artikkel 131
Artikkel 79	—
Artikkel 80	Artikkel 132
Artikkel 81	Artiklid 80 ja 133
Artikkel 82	Artiklid 81 ja 134
Artikkel 83	—
Artikkel 84	Artikkel 82
Artiklid 85–87	Artikkel 135
Artikkel 88	—
Artikkel 89	Artikkel 141
Artikkel 90	Artikkel 140
Artikkel 91	Artikkel 83
Artikkel 92	Artikkel 142
Artikkel 93	Artiklid 86 ja 136
Artikkel 94	—
Artikkel 95	—
Artikkel 96	Artikkel 87
Artikkel 97	Artikkel 88
Artikkel 98	Artikkel 143
Artikkel 99	Artiklid 85 ja 144
Artikkel 100	Artikkel 145
Artikkel 101	Artikkel 146
Artikkel 102	Artikkel 147
Artiklid 103 ja 104	Artikkel 150
Artikkel 105	Artikkel 152
Artikkel 105a	—
Artikkel 106	Artikkel 151
Artikkel 107	Artikkel 153
Artikkel 108	Artikkel 154

▼B**Nõukogu ja komisjoni ühisavaldus artikli 67 kohta**

Nõukogu ja komisjon on nõus, et artikli 67 lõikes 4, millega välistatakse artikli 67 lõike 1 punktides b–d sätestatud lihtsustatud kulude kohaldamine siis, kui toimingut või selle osaks olevat projekti rakendatakse ainult riigihankemenetluste kaudu, ei välistata toimingu rakendamist selliste riigihankemenetluste kaudu, mille tulemusel tasub toetusesaaja töövõtjale makseid eelnevalt kindlaksmääratud ühikuhindade alusel. Nõukogu ja komisjon on nõus, et toetusesaaja poolt kindlaksmääratud ja tasutud kulud, mis põhinevad nimetatud ühikuhindadel, mis on kehtestatud riigihankemenetluste kaudu, käsitatakse tegelikult tehtud ja toetusesaaja poolt välja makstud tegelike kuludena artikli 67 lõike 1 punkti a kohaselt.

▼B**Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 läbivaatamise kohta, mis on seotud assigneeringute uuesti kasutusele võtmisega**

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon on leppinud kokku lisada finantsmääruse läbivaatamise, mis ühtlustab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 966/2012 mitmeaastase finantsraamistikuga aastateks 2014–2020, sätted, mis on vajalikud tulemusreservi eraldamise korraks ning seoses artikli 39 (VKEsid käsitlev algatus) kohase rahastamisvahendite rakendamisega määruse raames, millega sätestatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ühissätted, mis käsitlevad järgmiste assigneeringute uuesti kasutusele võtmist:

- i. programmide tulemusreserviga seoses kulukohustustega seotud assigneeringud, mis tuli vabastada, kuna nende programmide prioriteetide vahe-eesmärke ei saavutatud ning
- ii. artikli 39 lõike 4 punktis b osutatud eriprogrammide kulukohustustega seotud assigneeringud, mis tuli vabastada, kuna liikmesriigi rahaline osalus rahastamisvahendis tuli lõpetada.

▼B**Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldus artikli 1 kohta**

Kui on vaja täiendavaid ühiste eeskirjade põhjendatud erandeid, et võtta arvesse EMKFi ja EAFRD eripära, kohustuvad Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon neid erandeid võimaldama, tehes nõuetekohase hoolsusega vajalikud muudatused määruses, millega sätestatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ühissätted.

▼B**Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühisavaldus artikli 5 lõike 3 kohaldamisega seotud tagasiulatuvuse välistamise kohta**

Euroopa Parlament ja nõukogu leppisid kokku, et:

- Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ühissätete määruse artikli 14 lõike 2, artikli 5 lõike 1 punkti c ja artikli 26 lõike 2 kohaldamise osas sisaldavad liikmesriikide võetud meetmed artikli 5 lõikes 1 nimetatud partnerite kaasamiseks partnerluslepingu ja artikli 5 lõikes 2 nimetatud programmide ettevalmistamisse kõiki liikmesriikide praktilisel tasandil võetud meetmeid sõltumata nende ajastusest ning meetmeid, mida nad on võtnud enne nimetatud määruse jõustumist ja enne sama määruse artikli 5 lõike 3 alusel vastu võetud Euroopa käitumisjuhendit käsitleva delegeeritud õigusakti jõustumist, liikmesriigi programmitöö menetluse ettevalmistavas etapis, eeldusel et määruuses sätestatud partnerluspõhimõtte eesmärgid saavutatakse; seoses sellega teevad liikmesriigid vastavalt oma riiklikule ja piirkondlikule pädevusele otsuse nii kavandatava partnerluslepingu kui ka kavandatavate programmiprojektide sisu osas kooskõlas nimetatud määruse asjakohaste sätete ja fondispetsiifiliste eeskirjadega;
- artikli 5 lõike 3 alusel vastu võetud Euroopa käitumisjuhendit käsitlev delegeeritud õigusakt ei oma mingil juhul ning ei otseselt ega kaudselt mingit tagasiulatuvat mõju, eelkõige seoses partnerluslepingu ja programmide heakskiitmismenetlusega, kuna liidu seadusandja sooviks ei ole anda komisjonile volitusi lükata tagasi partnerluslepingu ja programmide heakskiitmist üksnes ja ainult artikli 5 lõike 3 alusel vastu võetud Euroopa käitumisjuhendi mingit laadi rikkumise põhjal;
- Euroopa Parlament ja nõukogu kutsuvad komisjoni üles tegema neile artikli 5 lõike 3 alusel vastu võetava delegeeritud õigusakti eelnõu teksti kättesaadavaks nii varakult kui võimalik, kuid hiljemalt kuupäeval, mil nõukogu võtab vastu poliitilise kokkuleppe Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ühissätete määruse kohta, või kuupäeval, mil nimetatud määrust käsitleva raporti projekti hääletatakse Euroopa Parlamendi täiskogul, sõltuvalt sellest, kumb kuupäev on varasem.